KRISTUKSEN TYÖSSÄ

KIRJOITTANUT

LAURI RIKALA

PORVOOSSA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖN
KIRJAPAINOSSA PORVOOSSA 1919

ALKULAUSE.

Vapaa kristillinen työ on meidän päivinämme saanut yhä suuremman laajuuden. Se on jakautunut moneen eri haaraan, ilmeten milloin hartauskokouksissa ja raamattulukupiireissä, milloin siveellisyysesitelmissä ja urheiluharjoituksissa, milloin taas lauluseuroissa tai tietopuolisissa harrastuksissa. Siitä on tosiaan muodostunut suuri puu, jonka oksat leviävät korkealle taivasta kohti. Luonnollista on, että näissä oloissa on tunnettu tarvetta saada aikaan opas, jossa annetaan johdatusta kristillisen työn eri muotojen menestykselliseen viljelemiseen.

Kirjan tekijä, pastori Lauri Rikala, on itse pitemmän aikaa toiminut kristillisen nuorisoliikkeen alalla. Kirja on sentähden sekä omien että työtoverien kokemuksien tulos. Siinä ei tavata pitkiä oppineita johtoja siihen tapaan kuin on opittu näkemään käytännöllisen jumaluusopin oppikirjoissa, vaan asioita käsitellään luonnollisesti ja käytännöllisesti. Esitystapa on asiallinen ja helppotajuinen, niin että ken tahansa voi sitä seurata ja ymmärtää.

Teos alkaa esityksellä Raamatusta ja sen oikeasta käyttämisestä. Raamattua vastaan esiintuodut väitteet kumotaan, ja hyviä osviittoja annetaan raamattulukupiirien ja -kurssien järjestämisestä. Seuraavassa luvussa: rukous ja sielunhoito, osoitetaan rukouksen ja varsinkin esirukouksen suuri merkitys ja annetaan

neuvoja rukouksen yksityisestä ja yhteisestä harjoittamisesta. Arkaluontoista kysymystä rukouskokouksista käsitellään raittiisti ja monipuolisesti. Seuraa sitten esitys kristillisestä puheesta sekä tahdon ja omantunnon kasvatuksesta. Senjälkeen luodaan katsahdus tietotyöhön ja siveellisyystyöhön, eikä myöskään laulu, eikä ruumiin hoito jää unohduksiin. Kirja päättyy muutamiin yleisiin neuvoihin Jumalan valtakunnan työntekijöille.

Näin laajaa ainehistoa ei kirjoittaja luonnollisesti voi käsitellä lyhjentävästi tällaisessa suppeassa oppaassa, vaan on hänen enimmiten ollut tyytyminen vain lyhykäisiin viittauksiin. Mutta kun nämät useimmiten sisältävät tunnettujen miesten huomattavia lausuntoja, luovat ne tavallisesti kaikessa lyhyydessään, kirkasta valoa asiaan. Nämät lainaukset tunnettujen henkilöiden kirjoista antavat esitykselle erikoisen arvon. Luettelot kristillisestä tieto- ja siveellisyyskirjallisuudesta ovat myöskin monelle tervetulleita.

Esillä oleva teos on aiottu kaikille Jumalan valtakunnan työntekijöille, ja on sellaisille mitä lämpimimmin suositeltava. Läheisessä tulevaisuudessa on odotettavana pastori Bertel Törnvallin toimittama »Yhdistys- ja nuorisotyön käsikirja» ja valmistelun alaisena on: »Seurakuntatyön käsikirja», jota kirkkoherra A. W. Kuusisto toimittaa. Toivottavasti nämä kirjat tulevat antamaan runsaita herätteitä hengelliselle työlle maassamme. Mutta Hän, jolta kaikki hyvät lahjat tulevat, antakoon siunauksensa.

Helsingissä, helmikuun 26 p. 1919.

Erkki Kaila.

Kristuksen työssä oleville Suomen kirkon työvainioilla sekä papeille että maallikoille omistettu.

Tekijä.

USKONNOLLINEN TYÖ.

Raamattu ja sen käyttö.

»Ilo Herrassa on teidän väkevyytenne» (Neh. 8, 10). Sen ilon lähteenä, josta pappi Esra näin voitonvarmana puhuu Juudan luvattuun maahan kaksoisvirran maanpakolaisuudesta palanneille lapsille, on Jumalan sana. Kansa oli saanut kokea sen puutteen tuomaa tuskaa, josta jo profeetta Aamos oli ennustanut: »Katso, ne päivät tulevat, sanoo Herra, Herra, jolloin minä lähetän nälän maahan, en leivän nälkää enkä veden janoa, vaan nälän kuulla Jumalan sanaa. Ja he tulevat horjuen mereltä merelle ja pohjoisesta itään ne kuljeksivat Herran sanaa etsimässä, mutta eivät löydä» (Am. 8, 11—12). Tämä profeetan ennustus on toteutunut myöhemminkin kristillisen kirkon historiassa. Keski-aika on Jumalan sanaan nähden pimeätä aikaa. Raamatun lukeminen oli maallikoilta kokonaan kielletty, ja raamatut olivat kalliita; saatettiinpa Suomessa maksaa sellaisesta kirjasta kokonainen talo. Raamattu oli niin pitkät vuosisadat kirkon ja pappien kirja, jonka kansa näki evankeliumikirjan muodossa kaukaa kirkon kuori-alttarilla ja kuuli kappaleita sille luettavan vieraalla (latinan) kielellä. — Uskonpuhdistus, joka antoi Suomen kansalle ensin Uuden

Raamatun yleisyys.

testamentin ja n. 100 v. myöhemmin painetun, suomenkielisen kokoraamatun, teki mahdolliseksi Jumalan sanan laajemman leviämisen, joskin kirja vielä vuosisatoja oli harvinainen varsinaisen rahvaan kodeissa. Vähitellen raamattu kuitenkin etenkin viime vuosisadalla ja varsinkin pipliaseurain (pääasiassa Englannin ja ulkomaan pipliaseuran) innokkaan levitystoiminnan tuloksena pääsi seurakuntien, kotien ja yksilöjen kirjaksi ja löytää se nykyään halpahintaisena tiensä köyhimpäänkin majaan. Uusi raamatunkäännös tekee sen käyttämisen miellyttäväksi ja sen sekä painatus että levitys on nyttemmin kotimaisissa käsissä ja kustantajina kotimaiset pipliaseurat (ktso kirj. »Risti ja raamattu», J. Gummerus, N. M. K. Y. ja N. K. Y. Liiton kust.)

Miksi kristinuskolle vieraat ihmiset raamattua vierovat?

Miksi kuitenkin raamatun *säännöllinen lukeminen* ja tutkiminen on *verraten harvinaista?* Syitä on monenlaisia. Kristinuskolle enemmän tai vähemmän vieraiksi jääneillä tietenkin on omat syynsä, mutta kristityilläkin omansa. Edellisiin kuuluu m. m. epäilykset. Epäilijän täytyy päästä epäilyksistänsä, ja jotta hän niistä pääsisi, on hänen lähdettävä siitä pimeydestä, missä hän on, valoa kohden. Paras valo on Kristus, ja me kohtaamme parhaiten Hänet raamatussa. Tri J. R. Mott (kirjasessa: »Raamatuntutkistelu hengelliseksi kasvamiseksi», s. 15) sanoo: »Tulkaa itse raamattuun ja jättäkää se ympyrä, jossa nyt liikutte. Jos lykkäisimme Kristuksen luo tulemisen siihen asti, että epäilyksemme olisivat voitetut, on jotakuinkin varmaa, ettemme koskaan epäilyksistä suoriutuisi, emmekä myöskään koskaan tulisi

Kristuksen luo.» — »Jos senvuoksi tahdomme voittaa epäilyksiä, kiusauksia, intohimoja, huonoja mielikuvia, epäpuhtaita, epäpyhiä tai ylpeitä ajatuksia, keskittäkäämme tarmomme raamatun tutkisteluun» (s. 6). Epäilysten pitäisi siis sitä suuremmalla syyllä viedä raamattuun, eikä raamatusta pois.

Raamatun ristiriidat ovat monelle ylipääsemättömänä aitana. Monet niistä ovat näennäisiä, kun tarkemmin otetaan asiasta selvä ja ennenkaikkia, kun syvennytään niihin historiallisiin olosuhteisiin, missä eri raamatun kirjat ovat syntyneet, hälvenevät ristiriitaisuudet. Sitäpaitsi »raamatun ristiriidat johtavat meitä ottamaan selville sen näkökohdan, jolta kirjoittaja on asiaa käsitellyt» (G. Skovgaard-Petersen esitelmässä Helsingissä 29/9 1915). Raamatun laita on kuten voimakkaan, vuolaan virran. Rannalta katsojasta näyttää virrassa jotkut pyörylät kulkevan vastaiseen suuntaan, vaikka virta kokonaisuudessansa menee lujaa vauhtia eteenpäin. Ristiriidat voivat hyvin olla meissä, eikä raamatussa, tai ovat ne kasvatusta varten, ja selviävät meille vasta vähitellen. Vielä on pidettävä mielessä, että raamattu on ehdottomasti erehtymätön opas Jumalan luo ja sielun rauhan saavuttamiseen, tai kuten C. Skovgaard-Petersen sanoo: »Se on erehtymätön niissä asioissa, jotka kuuluvat pelastukseen tarvittavaan viisauteen.» Älkäämme sentähden pitäkö sitä tähtitieteen tai luonnontieteen y. m. s. oppikirjana. Näissä jälkimäisissä, raamatun puitteisiin tai kuoreen kuuluvissa, suorastaan aikahistoriallisissa seikoissa ei se itseänsä asetakaan meille ehdottomaksi ja ainoaksi oikeaksi mitta-

puuksi. — — Entäs synti raamatussa? Raamattu esittää synnin syntinä, joskin joissakin kohdin esitys meistä tuntuu liian räikeältä. Se ei koristele hurskaittenkaan syntejä. Synti vetää päälleen aina tuomion (esim. Abraham, David, Salomo). Siinä raamatun ehdoton totuudellisuus. Myös on muistettava, että »raamattu tuomitsee ihmisen sen valon mukaan, kuin hän on saanut ja niiden tilanteiden mukaan, joista hän on voinut oppia huomaamaan velvollisuutensa» (J. Rinman: Bibelstudium, toinen painos, s. 74). Me emme saa siis omalta kannaltamme tuomita esim. Vanhan testamentin henkilöitä ja oloja ottamatta huomioon silloisia oloja, katsantokantoja ja tapoja. Tämä koskee esim. silloisia siveellisyysoloja, sen aikuista katsantotapaa esim. sotaan nähden j. n. e. Jumala on raamatussa noudattanut sielutieteellisiä lakeja antaessansa ilmoituksensa asteittain (Vanhassa testamentissa alempi kuin Uudessa testamentissa).

Tämä pitää paikkansa vielä Jumalan ilmoitukseen nähden itsestänsä (monasti V. T:ssa Jumala näyttäytyy verenhimoiseksi, sotaiseksi j. n. e.), siinäkin sama asteettaisuus, ei enempää kuin ilmoituksen saaneet ihmiset jaksoivat kantaa. Jalo helmi on monasti kätketty hauraaseen simpukankuoreen. Ajatelkaamme esim. kostopsalmeja, niissä on todella paljon »kuorta», jonka alta on etsittävä syvä jumalallinen sisältö. Kaiken tämän takana on jumalallinen kasvatus, joka on »ikäänkuin sarastava auringon nousu, kunnes se paistaa täydeltä terältä täydellisessä ilmoituksessa» (Skovgaard-Petersen). Moni loukkaantuu siihen, että raamatussa on niin paljon meille käsittä-

mättömiä ja hämäriä kohtia. Tanskalainen Vilhelm Beck (»Sisälähetyksen» perustaja Tanskassa) on laususunut: »Usein kohtaan Jumalan sanan, jota en käsitä, silloin otan hatun päästäni ja menen ohi.» Ja amerikkalainen suuri herätyssaarnaaja evankelista D. L. Moody (kirjassansa: »Miten raamattua on luettava», s. 17, 18, 19) sanoo m. m.: »Sinä kysyt, mitä on tehtävä, kun tulet kohtaan, jota et ymmärrä. Minä puolestani kiitän Jumalaa, että tässä kirjassa löytyy korkeuksia, joista minä en mitään tiedä ja syvyyksiä, joita en koskaan ole kyennyt käsittämään. Tämä tekee minulle raamatun sitä viehättävämmäksi. Jos minä voisin lukea tätä kirjaa sekä samalla ymmärtää sen sisällyksen, olisin minä jo vuosia sitten menettänyt uskoni siihen. Vahvimpia todistuksia siitä, että tämän kirjan täytyy juontaa alkunsa Jumalasta, on juuri se, että terävä-älyisimpäin miesten, jotka yli viisikymmentä vuotta ovat tähystelleet sen syvyyttä, on täytynyt panna kynä kädestään ja tunnustaa: »Siinä on syvyyksiä, joita me emme voi pohjata.» — »Muuan mies tuli joku aika sitten luokseni ja näyttäen raamatusta erästä vaikeasti käsitettävää paikkaa, sanoi: »Moody, mitäs sinä teet tälle?» — »Minä en tee sille mitään.» — »Miten sinä ymmärrät sen?» — »Minä en ymmärrä sitä.» — »Miten sinä selität sen?» — »Minä en selitä sitä.» — »Mutta mitä sinä sille sitten teet?» — »Minä en tee mitään.» — »Sinä et siis usko sitä?» — »Kyllä, tietysti minä sen uskon. On lukemattomia asioita, joita minä en ymmärrä, mutta jotka minä kaikissa tapauksissa uskon. Minä en esim. käsitä korkeampaa suuretiedettä, mutta minä

uskon siihen. En myöskään ymmärrä tähtitiedettä, mutta minä uskon siihen.» — Uskovainen sanoi kerran uskottomalle: »Raamatun salaisuudet eivät huoleta minua ensinkään. Minä luen raamattua aivan niinkuin syön kalaa. Kun syön kalaa ja tapaan ruodon, en minä koetakaan niellä sitä, vaan panen syrjään. Ja kun minä luen raamattua ja tapaan paikan, jota en ymmärrä, ajattelen: »Tässä on ruoto», ja sivuutan en kohdan. Minä en heitä kalaa ruotojen vuoksi, enkä heitä pois raamattuani paikkojen vuoksi. joita en voi selittää.» Sitäpaitsi on muistettava, että raamatun kuva- ja käsitemaailma ja kieli on meille länsimaalaisille outoa ja siihen on vähitellen syvennyttävä. Sen lisäksi, kuten J. Rinman (e. m. k. siv. 72) sanoo: »Ne asiat, joita kirjojen kirjassa käsitellään, ulottuvat, ei vain ajan yli, vaan aina ijankaikkisuuteen asti. Raamattu julistaa myös totuuksia sellaisia, jotka ovat meidän järki- ja kokemuspiirimme ulkopuolella.» — —

On parasta, kun raamatussa tapaamme meille epäselvän, hämärän tai käsittämättömän kohdan, toistaiseksi merkitä viereen kysymysmerkki ja mennä ohi. Voimme asiasta myös neuvotella jonkun kokeneen kristityn kanssa ja odottaa, ehkä Herra vielä selvittää, jollei, niin se ei ole meille niin tarpeellista. — Professori J. T. Beck Tübingen'issä antoi oppilaillensa seuraavan neuvon: »Lue raamattua ilman monia selitysopillisia teoksia (kommentarioita), mutta totuutta etsivällä sydämellä. Lue edelleen, kunnes tulet paikkaan, joka koskee sydämeesi ja omaantuntoosi. Pysähdy silloin ja anna sanan vaikuttaa sinuun.

Lue sitten edelleen ja kun tulet kohtaan, jota et ymmärrä tai joka synnyttää pahennusta, niin anna sen olla ja lue edelleen» (J. J. Jansen, »Evangelisk förkunnelse», s. 69). — — Toiset pitävät itseänsä liian oppimattomina raamattua lukemaan, toiset liian oppineina. Mutta on muistettava, että raamattu on kirja, »jossa voi härkä uida ja vasikka kahlata». Se on teos kaikkia aikoja, kaikkia kansoja, kaikkia sukupolvia ja kaikilla eri kehitysasteilla olevia ihmisiä varten. Kullekin kuuluu kehoitus tutkimaan raamatuita, kukin oman lahjansa mukaan ja pyhän hengen johtamina. — — Toiset pelkäävät raamattua huonon elämänsä takia. Se on pimeyden töiden harjoittajien valon pelkoa. Se on synnin rakkautta, josta ei tahdota luopua.

Toisia vieroittaa oma kylmyys ja hengettömyys raamatusta. »Raamattu on se kanava, jonka kautta Henki tulee elämäämme», sanoo tri J. Mott (e. m. k. siv. 10). Toisilla on taas ajan puute esteenä. Mutta aikaa on ehdottomasti otettava (»ostakaa aikaa»). »Sana ja työ yhdessä luovat raittiita kristittyjä. Jos ihmiset viljelevät Jumalan sanaa samalla työtä tekemättä, saavat he pian kärsiä jotakin, jota minä tahtoisin kutsua »uskonnolliseksi leiniksi». Jos he taas sanalla itseään ravitsematta tekevät työtä, ei kulu kauankaan, ennenkuin he lankeavat kaikenlaisiin synteihin ja hairahduksiin, niin että heistä on enemmän vahinkoa kuin hyötyä. Ainoastaan siten, että me ensin tutkimme sanaa ja sitten teemme työtä, meistä tulee terveitä ja hyödyllisiä kristittyjä» (Moody e. m. k. s. 8). »Usein voi, totta kyllä, olla vaikea saada

riittävästi aikaa, ja voi näyttää työnsä laiminlyömiseltä raamatun lukeminen. Katso kuitenkin, mitä Jeesus sanoo Mariasta, joka istui hänen jalkainsa juuressa ja kuunteli (päinvastoin kuin Martta), Luuk. 10, 38—42. Lutherilla oli tapana, kun hänellä oli oikein paljon tehtävää, ottaa itselleen oikein hyvää aikaa raamatun lukuun ja rukoukseen» (L. Rikala: »Ohjelmistoa» I, siv. 13).

Raamattua tuntemattomat ihmiset useinkin sitä enimmin moittivat. (Muita kirjoja arvostelemaan katsotaan kykenevän vain sen, joka on kirjan lukenut.) Kun tuntisimme raamattua paremmin, tulisi se meille rakkaaksi ja jotta oppisimme sitä tuntemaan, on meidän sitä ahkerasti luettava. Monella ei ole aavistustakaan raamatun eri kirjoista ja mistä mikin kirja on löydettävä. (Havainnot esim. rippikoulussa: Joh. evankeliumia etsitään innokkaasti V. testamentista j. n. e.)

Miksi kristityt eivät käytä raamattua?

Mutta edellisten syiden lisäksi on *kristityillekin* usein *raamattu vieras* eikä ainakaan mukana ja käytännössä siinä määrin kuin pitäisi. (Englannissa esim. näkee raamatun kaikilla kädessä, jotka menevät kirkkoon, kokouspaikkaan y. m. s. ja siitä seurataan tarkasti tekstin lukua. Kuinka toisin meillä!) Ensimmäiset kristityt alkuseurakunnissa vertasivat kuulemaansa julistusta raamattuun. »Tutkivat joka päivä raamatuita, oliko niin, kuin heille sanottiin» (Ap. t. 17, 11). Heillä oli alkulähteenä, josta ammensivat, kirjojen kirja, kuinka toisin meillä! Juurtunut katolinen perintö saattaa vieläkin selittää, että raamattu varsinaisesti on pappein kirja, jota heidän on

kansalle selittäminen. »Lukemattomilla on raamatun sanasta se perin nurja ja väärä käsitys, että raamatun sana on niin vaikeasti tajuttavaa, niin peitettyä, ettei siitä saa irti ravintoa ja siunausta muut kuin jotkut harvat oppineet tai muuten erikoisilla lahjoilla varustetut kristityt» (A. Roschier: »Raamatunlukupiirejä perustamaan», siv. 4). Onpa olemassa jonkinlaista »kerettiläisyydenkin» pelkoa aivankuin katolisessa kirkossa ja oikeaoppisuuden aikana protestanttisissa maissa, vaikka ei raamattu ole tehnyt ketään kerettiläiseksi, mutta kyllä ihmiset. Siitä johtuu, että katsotaan »turvallisemmaksi» pidättäytyä postilloihin ja saarnoihin, joka on monasti sama kuin juoksevan lähdeveden sijasta käytettäisiin seisovaa vettä. Tämä puolestansa on johtanut herkuttelevan kristillisyyden kannalle. Siitä sanoo Roschier (e. m. k. siv. 4) m. m.: »Kun tämän syvälle syöpyneen ennakkoluulon lisäksi vielä tulee ihmisen luontainen taipumus laiskuuteen ja mukavuuteen ja tuo monen mielestä hyvinkin rauhoittava tosiasia, että onhan meillä jo riittämään asti »valmiiksi purtua ruokaa» postilloissa ja muissa saarna- ja hartauskirjoissa, hengellisissä sanomalehdissä j. n. e., niin eipä kumma, jos kehoitukset itse pyhän kirjan viljelemiseen kaikuvat kuuroille korville.» — Tästä on seurauksena myös monen kristillisyyden näivettyminen tai muodostuminen määrättyyn, monasti peräti ahdashenkiseen ja toisia tuomitsevaan suuntaan. — Mott lausuu (e. m. k. siv. 14): »Uskon omasta puolestani, että paljon siitä hengellisen voiman ja itsenäisyyden puutteesta, jota monessa kristityssä tapaa, johtuu siitä, että he har-

tautensa ammentavat toisarvoisesta lähteestä.» Siksi niin sydämestänsä yhtyy Moodyn sanoihin (e. m. k. siv. 35): »Kuta nopeammin opitaan itse ottamaan ravintonsa raamatusta, sen parempi. Minä surkuttelen sydämeni pohjasta jokaista miestä ja naista, joka säännöllisesti on käynyt kirkossa viitenä, kymmenenä, jopa kahtenakymmenenä vuotena, eikä ole vielä itse oppinut ottamaan ravintoa sanasta.»

Myöskin niin sanottu evankeliumikirja virsikirjan laajemmassa laitteessa on kirkkokansaamme vieroittanut käyttämästä kokonaista raamattua yhtenäisenä kirjana.

Raamatun käyttö siunauksen lähde.

Raamatun ahkera viljeleminen on suuren *siunauksen lähde*. Siinä voidaan ihailla sen taiteellisuutta, sen runollisuutta (esim. psalmit), sen tietorikkautta, sen historiallisuutta j. n. e., mutta ennenkaikkea saattaa se rehelliselle lukijalle *uskon kautta elämän* (Joh. 20, 31). Lyhyesti esitettynä voimme Jumalan sanan kautta saada elämäämme m. m. seuraavat siunaukset:

1) *Opitaan tuntemaan itsensä* (»Sinä olet se mies») ja joudutaan Jumalan sanan vasaran alle, josta johtuu synnin tunto. »Raamattu on voimakkaan, ihmissydäntä kohti suunnatun valonheittäjän kaltainen. Sen säteet ilmoittavat meille mitä on sydämemme etäisimmässä sopukassa» (Mott e. m. k. siv. 6). Se herkistää pyhyydentuntoamme ja tarkistaa synnintuntoamme.

2) *Opimme tuntemaan Jumalan isän äänen* ja *löydämme* raamatun ääressä *tien Jumalan sydämelle*

(Jes. 48, 17—18; Ps. 36, 8—10; Samuel: »Puhu Herra, palvelijasi kuulee!»).

3) *Saadaan sydänhaavoihin lääke* — ristiltä (armon tunto) Jeesuksen Kristuksen, meidän lunastajamme kautta.

4) On *oiennusnuorana elämälle* (Kol. 2, 6—8), voimana kiusauksissa (Joosef Potifarin luona, Jeesus korvessa: »Kirjoitettu on») ja viitteenä Jumalan tielle (Ps. 32, 8).

5) *Kasvattaa rukoilijaksi, Jeesuksen yhteyteen* ja *Herran kuvan kaltaisuuteen* (Joh. 15, 1—8, Ef. 4, 13), sekä herättää kirkkauden toivon ja turvan elämässä ja kuolemassa (Rom. 5, 1—2; 1 Piet. 5, 4).

Mitä tulee raamatun eri osiin, niin *Vanha testamentti* oli: 1) *Jeesuksen raamattu.* Hän elämänsä tärkeimmissä kohdissa vetosi Vanhan testamentin kirjihin sanomalla: »On kirjoitettu», tai »Jotta kirjoitus täytettäisiin». 2) *Sisältää ennustukset Kristuksesta.* Tärkeimmät ovat: 1 Moos. 3, 14—15 (kirouksen ja synnin vallan rikkipolkija), 1 Moos. 12, 3 (siunauksen tuoja), 5 Moos. 18, 18 (suuri profeetta), Jes. 9, 1—6 (Rauhan ruhtinas), Jes. 11, 1—5 (Herran Hengen täyttämä oikea tuomari), Jes. 53 l (kärsivä Herran palvelija) ja Miika 5, 1—3 (ijankaikkinen Israelin hallitsija Betlehemistä). 3) *Jeesus* puheissansa *osoitti Vanhan testamentin ennustukset Hänessä toteutuneen* (esim. Luuk. 4, 16—22). 4) *Jeesus johdatti opetuslapsensa Vanhan testamentin sanaan* (esim. Mark. 9, 11—12, Luuk. 24, 13—27) ja 5) *Apostolit liittivät puheensa Vanhaan testamenttiin* (esim. Ap. t. 2, 14—21) ja heidän kirjoituksensa Uudessa testamen-

tissa sisältävät 846 sitaattia Vanhasta testamentista. »Vanha testamentti on kirja sankareista, joiden väkevyytenä oli Jumala ja jotka uskonsa kautta vielä kuoltuaankin puhuvat» (O. Centervall: »Hur skola vi läsa vår bibel», sid. 9, vrt. Hepr. k. 11 luku). — —

Uusi testamentti on jumalallisen ilmoituksen ylin aste, esittäen lihaan tulleen Jumalan pojan elämän ja kuoleman ja ylösnousemisen (evankeliumit), Pyhän hengen vuodatuksen, seurakunnan syntymisen ja alkukehityksen (Ap. teot) sekä apostolien kirjeet seurakunnille ja osoittaa meillekin Jumalan tien pelastukseen.

Ajatellessamme, mitä raamatussa olemme saaneet Israelilta perinnöksi, voimme yhtyä J. Rinmanin sanoihin (e. m. k. s. 26): »Israel on säilyttänyt meille Jumalan ilmoituksen, raamatun, joka voittaa ihanuudessa ja rikkaudessa kaiken sen, mitä kaikki nerot maailmassa ja kulttuuri on saanut aikaan.»

Raamattu asettaa itsensä sekä *uskon* että *elämän ohjeeksi*. Voimme Rinmanin mukaan (siv. 50) sanoa: »Sekä Vanhassa että Uudessa testamentissa on määrätty raamattua julkisesti lukemaan» (5 Moos. 31, 11—13; Jes. 8, 33—35; Neh. 8, 1—8; Kol. 4, 16; 1 Tess. 5, 27).

Raamatun kirjoittajat kehoittavat myös *yksityisesti sanaa viljelemään* (5 Moos. 11, 18—20; Jos. 1, 8; Ps. 19, 8—12; Ap. t. 8, 30—35; 17, 11; Rom. 15, 4; 2 Tim. 3, 15; 2 Piet. 1, 19—21).

Meidän on raamatun valossa tutkittava sekä omien että muiden ajatusten totuutta ja jokaista uutta oppia (Jes. 8, 19, 20; 2 Kor. 13, 5, 8; Ef. 5, 6, 10, 17; Gal. 4, 30; 1 Joh. 4, 1).

Keiden on sitten raamattua luettava? Minun! Sinun! kuka ikänä lienetkin. »Lue raamattua. Se on neuvoni: päivittäin, hetkittäin. Mene lähteelle! Elä lähteen reunalla. Tunkeudu raamattuun ja anna sen tunkeutua sinuun» (J. Jansen: »Evangelisk förkunnelse», s. 72). Meidän on luettava *itse* raamattuamme, ei riitä edes se, että toinen lukee meille. Kuten lapsen on mahdollisimman pian itse opittava syömään, viemään lusikka suuhunsa ja pureksimaan ruokansa, samoin on meille välttämätöntä oppia itse ammentamaan hengen ravintomme sanasta. Tässä meidän on tosi-protestanttisuuden hengen mukaisesti päästävä kukin osallisiksi kuninkaallisesta, uusitestamentillisesta pappeudesta, ja tie siihen kulkee omakohtaisen raamatun viljelemisen kautta. Sitävarten tarvitsen ehdottomasti *oman raamatun*, johon voin lukiessani panna syrjähuomautuksia, numeroita, alleviivauksia j. n. e. ja siten saada raamattuni itselleni vain entistä tutummaksi ja omakohtaisemmaksi.[1] Entiset kokemukset elävöityvät samoja paikkoja uudelleen lukiessani ja voivat ne tulla myös toisille siunaukseksi.

Keiden ja missä piireissä raamattua on luettava? Yksityinen raamatunluku.

Raamattua on luettava säännöllisesti, joka päivä. Paras on pitää »aamuvartio»[2], se on aamulla ensimäiseksi pysähtyä vähintäin neljännestunniksi sanan ää-

---

1 Olkoon raamattuja ja uusia testamentteja myös aina saatavissa pappien, Jumalan valtakunnan työntekijäin luota ja kristillisistä yhdistyksistä.

2 J. R. Mott'in kirjanen: »Aamuvartio», ilmestynyt Krist. Ylioppilasliiton toimesta, Werner Söderström O. Y:n kustannuksella. Hinta 75 p.

reen ja rukoukseen. Aamuhetki siihen on paras, koska silloin on virkein, ei ole vielä joutanut kieltään käyttämään väärin tai tekemään muuta syntiä. Silloin on myös paraiten aikaa todelliseen tutkisteluun raamatun ääressä, sillä pelkkä hätäinen läpilukeminen ei hyödytä. Aamuvartion kautta on hankittava tarpeellista hengen voimaa koko päiväksi. »Se varustaa minut päivän taisteluun, syntiä ja perkelettä vastaan» (Mott). »Olkaamme kerta kaikkiaan vakuutettuja siitä, ettei löydy »oikotietä» todelliseen raamatuntuntemiseen» (J. Rinman e. m. k. s. 7). Ja A. Roschier sanoo (e. m. k. s. 6): »Missä kristitty niin virkistyy kuin Raamatun sanan ääressä, kun se sana vaan rupeaa avautumaan ja sielu oppii ottamaan vastaan valoa, siunausta ja ravintoa, suorastaan itse lähteestä, Herran omasta sanasta Raamatussa.»

Perhehartaus.

Edellisenlaiseen omakohtaiseen raamatunlukemiseen liittyy läheisesti niin sanottu *perhehartaus*. Joku määrätty hetki päivästä olisi sitä varten varattava esim. illalla, jolloin päivän työt ovat lopetetut ja ennenkuin käydään levolle. Silloin olisi kaikkien perheen jäsenten Raamatun sanan ääreen keräännyttävä sekä yhdessä rukoilemaan ja jos mahdollista laulamaan. Tapa lukea jostain hartauskirjasta perhehartaudessa ei ole itse Raamatun sanan viljelemisen veroista. Meidän on raamatun ääressä itse persoonallisesti kasvettava kristillisyydessämme ja kohdattava itse Jumala ja opittava kuulemaan hänen ääntänsä sekä saatava voimaa, joka tekee meidät kyvykkäiksi elämään hänelle mieliksi ajatuksissa, sanoissa ja töissä.

Tri J. R. Mottin ja Mr. Eddyn johtamissa suurissa evankelisationi- ja herätyskokouksissa Kiinassa neljä — viisi vuotta sitten jaettiin heränneet pakanat jo pystyssä oleviin *raamattulukupiireihin* päästäksensä täydelliseen selvyyteen Kristuksesta ja voidaksensa lähteä häntä seuraamaan. Mutta raamattulukupiirityö ei ole vain pakanain kristillisyyteen opastamista varten, vaan se on ydintyötä kaikessa kristillisessä työssä kaikissa eri maissa. Jo poikien keskuudessa työskennellessä on tämä havaittu. »Parhain tapa edistää uskonnollista työtä poikien keskuudessa on raamattulukupiirit. Pojat murrosijässä vaativat persoonallista työtä. Ei ole mahdollista saavuttaa niitä joukossa. Raamattupiiri antaa johtajalle parhaat tilaisuudet lähestyä poikia persoonallisesti ja voittaa heidät yksitellen Kristukselle» (Knud Voldum Oxford'in maailmankongressissa). Raamattulukupiiri ei ole mitään muuta kuin piiri yhteenliittyneitä henkilöitä, esim. nuoria samasta kylästä, joilla on samoja taisteluja ja kiusauksia, kysymyksiä j. n. e. ja ovat yleensä samalla kehitystasolla, jotka kerääntyvät säännöllisesti esim. kerran viikossa määrättynä iltana yhteen raamattua yhdessä lukeaksensa, luetun johdosta keskustellaksensa, yhdessä rukoillaksensa ja laulaaksensa. Piiri ei saa olla suuri korkeintaan 10—12 henkeä käsittävä. Raamatunlukupiirien merkityksestä lausuu A. Roschier (e. m. k. s. 7) m. m.: »Raamatunlukupiirien merkitys ei ole ainoastaan siinä välittömässä rakentumisessa, minkä raamatuntutkiminen kulloinkin jokaiselle siihen osaa ottavalle antaa, vaan täten juuri parhaiten avautuvat silmät näke-

Raamattulukupiirit.

mään, että raamatun sana semmoisenaan, ilman selityksiä ja vieläpä selitystenkin selityksiä, on kaikkein rakentavinta, terveellisintä ja monipuolisinta ravintoa, mitä ihmishenki saada voi. Ja vielä enemmän! Tämän huomatessaan havaitsevat Raamatun omasta sanasta rakennusta saaneet sen merkillisen tosiasian, että se totuus, valo ja rakennus, mikä täten välittömästi Raamatusta saadaan, tulee sielullemme paljon rakkaammaksi, kalliimmaksi ja meille enemmän persoonallisesti omistetuksi, kuin konsanaan muilta kuultu ja muualta luettu totuus.»

Raamatun sanan kautta saadaan nuoret, paremmin ehkä kuin minkään hengellisen puheen tai todistuksen kautta, lähemmäksi Jeesusta, raamatun ydintä. Etsiville, kaipaaville ja kysyville sieluille, jollaisia useat nuoret ovat, voi säännöllinen raamatunlukupiirissä käyminen selvittää elämän tärkeimmät kysymykset, jotka muuten ehkä olisivat ainaiseksi hänelle jääneet epäselviksi. Jos nuoren kotikylässä löytyy säännöllisesti kokoontuva raamatunlukupiiri, on se hänelle ainaisena kehoituksena mennä sinne ja saada sydämeensä suurta siunausta. »Säännöllisesti kokoontuva raamatunlukupiiri tarjoaa uudelleen ja uudelleen tilaisuutta virkistymään ja rakentumaan yhteisen raamatun sanan tutkimisen, veisuun, rukouksen ja keskinäisen neuvon ja kehoituksen kautta» (Roschier e. m. k. siv. 9). Kaikille tarjoaa raamatunlukupiiri ei vain hetkellistä rakennusta, vaan ennenkaikkea luonteen kristillistä kasvamista ja pyhitystä sekä saattaa raamatun kotioloissakin kunniaan ja jokapäiväiseen käyttöön. Piiri muodostuu useimmiten yhdys-

siteeksi piirin jäsenten kesken niin, että siellä tullaan ystäviksi koko elämää varten. Osanotto keskusteluun piirissä ja vuorottainen raamatunluku siellä kasvattaa myös henkistä arvostelukykyä nuorissa, syventää nuorten usein pinnallisuuteen taipuvaa hengellistä elämää, jotteivät ole jokaisen hengellisen tuulen vietäviä, sekä kasvattaa kristilliseen toimintaan.

Mutta mitenkä päästä alkuun etenkin maaseuduilla, jossa hankaluudet ja johtajapuute on tuntuvin? Seurakunnan eri kulmille papisto, seurakunnassa toimiva nuorten kristillinen yhdistys tai nuorisopiiri perustaa yhden raamattupiirin kerrallansa, käy aluksi mukana ohjaamassa ja antamassa neuvot sekä valitsee johtajan. Tai samanmieliset nuoret valitsevat sen. Ei saa vaan olla liian suuria vaatimuksia. Rehelliset etsivät nuoret päästyänsä yhteen voivat yhtä hyvin keskustella sydämensä kysymyksistä raamatun ääressä (varsinkin raam. oppaan avulla, josta myöhemmin) kuin raiteilla puhua raakuuksia ja kevytmielisyyksiä. Kun on vain edes jollakin sydämen rakkautta ja kestävyyttä ryhtyä toimeen ja yhteen liittyvillä on tarpeellista nöyryyttä ja yksimielisyyttä, sekä varotaan takertumasta opin kysymyksiin ja nuorten ajatusmaailmalle liian vaikeatajuisiin kysymyksiin, ja sellaisiin asioihin, jotka voivat kasvattaa suuntamieltä, niin varmaan Jumala niille, jotka sitä häneltä pyytävät, on antava siunauksensa tällaisen yhteisen raamatuntutkistelun kautta.

Sitäpaitsi katsoisin välttämättömäksi, että seurakuntiemme papisto oikean protestanttisuuden hengessä, joka tietää, ettei nyky-aikana pappi yksin voi

tehdä kuin mitättömän murto-osan kaikesta siitä, mitä olisi tehtävä hengellisellä viljelysvainiolla seurakunnissa, kokoaa kaiken kristillisesti ja seurakunnallisesti valveutuneen ja Herran tiellä ja Herraa kohti kulkea tahtovan maallikko-aineksen ja ottaen selvän heidän erikoisarmolahjoistansa, valmistaa niistä itsellensä auttajia niin pyhäkoulutyön, diakoniatyön, nuorisotyön ja erittäin myös raamatunlukupiirityön alalle. Sama vielä suuremmassa määrässä olkoon sanottuna koko Suomen kirkon seurakuntatyön keskusliitosta koko kirkkomme työhön nähden — seurakunta-opistoa tarvittaisiin ja mitä pikimmiten tämänkin tarkoituksen tyydyttämiseksi. Osoituksena siitä kuinka käytännössä raamatunlukupiirityö[1] maalaisseurakunnassa asianomaisen papiston ja seurakunnassa toimivan N. K. Y:n toimesta saadaan ei vain alulle, vaan siunauksellisesti jatkuvaan toimintaan seurakunnan eri puolilla, annettakoon tässä sija erään papin esitykselle (kappaleita A. Roschier'in e. m. kirjasesta s. 6, 10—13) asiasta:

»Seurakunnassamme, joka on maalaisseurakunta toisistaan kaukana sijaitsevine kylineen ja taloineen, on nykyään 14 raamatunlukupiiriä, joista ainakin 6 on jo kolmatta vuotta toiminut säännöllisesti ja mikäli ihmissilmä voi nähdä, todelliseksi siunaukseksi. Ensimäinen syntyi N. K. Y:n jäsenten kesken kirkon-

---

1 Tuo mukaasi raamattupiirisi tunnille:

Raamattusi, laulukirjasi, viikon aine muistissasi, tarkkaan läpi ajateltuna, tarkkaavaisuutesi, iloiset kasvot, ystävän tai vieraan, Jumalan siunauksen odotuksen. Hän on silloin siunaava sinua!

kylässä. Toiset syntyivät joko kinkereillä lausuttujen kehoitusten johdosta, tai siten, että N. K. Y. nimenomaan raamatunlukupiirien perustamistarkoituksessa pani eri kylissä toimeen hengellisiä iltamia, joissa puhujat erikoisesti koettivat teroittaa Raamatun tutkimisen tärkeyttä. Samalla kerrottiin, mitä siunausta oli saatu yhdessä tapahtuneen Raamatun viljelemisen kautta ja esitettiin miten yksinkertaisesti ja vaatimattomasti nuo yhteiset raamatunluku-tilaisuudet oli järjestetty sekä kehoitettiin sitten kyläkunnan kristittyjä, nuoria ja vanhoja, kokoontumaan samaan tapaan yhteiseksi rakennuksekseen Raamatun tutkimiseen säännöllisesti jonakin määrättynä iltana viikossa. Jumala siunasi nämä puheet ja kehoitukset niin, että raamatunlukupiirejä todellakin syntyi ja ovat ne nyt saavuttaneet yhä kasvavaa suosiota ja tulleet monille seurakuntalaisistamme yhä rakkaammiksi ja rakkaammiksi. Eikäpä toki kummakaan, sillä missä kristitty niin virkistyisi kuin juuri Raamatun sanan ääressä, kun sen sana vaan rupeaa avautumaan ja sielu oppii ottamaan vastaan valoa, siunausta ja ravintoa, suorastaan itse lähteestä, Herran omasta sanasta Raamatussa.» — —

Eräitä ehtoja raamatunlukupiirien syntyminen ja vireillä pysyminen kumminkin edellyttää, ja niistä, sen kokemuksen perusteella, minkä olemme saavuttaneet, vielä muutama sana.

Ensiksikin ei raamatunlukupiirin toiminta menesty siellä, missä kuvitellaan ja vaaditaan, että sen pitäisi olla jotakin »repäisevää» ja suuremmoista, niin että tuvat heti alussa täyttyvät ja siunauksen virrat heti

tulvimalla tulvivat. Ne hommat, olkootpa sitten maallisia tai hengellisiä, jotka näin »repäisevästi» alkavat, tavallisesti myös yhtä surkeasti kuolevat kuin alkunsa loistavaa oli. Nöyrää, kärsivällistä ja rukouksessa pitkittyvää työtä ja odottamista tässä kysytään.

Toiseksi on tarpeen, että *löytyy kutakin piiriä kohden yksi henkilö*, mies tai nainen, *jolle asia tulee oikein sydämen asiaksi*. Hänen ei tarvitse olla erityisesti lahjakkaan ja vielä vähemmän oppineen, mutta sellaisen, jolla on kärsivällisyyttä ja kestävyyttä, niin että itse saapuu säännöllisesti kokouksiin ja Herraa kiittäen käy Raamattunsa ääreen silloinkin, kun syystä tai toisesta kokoukseen oli saapunut vain yksi tai kaksi osanottajaa. Niinkin voi näet etenkin raamatunlukupiirin alkuaikoina käydä, ja jos ei tuota henkilöä, jolle asia on todella sydämen asia, olekaan olemassa, silloin vietettiin sen raamatunlukupiirin hiljaiset hautajaiset. Mutta jos löytyy yksikin, jolle asia on rakas ja kallis, hän silloin määrää, missä raamatunlukupiiri ensi kerran kokoontuu, levittää siitä tietoa, puhuu asiasta Herralle ja saa ilokseen vielä nähdä, että osanottajia saapuu, jopa ilmestyy yhä useampia sellaisia, joille tämä asia tulee sydämen asiaksi.

Kolmas ja ehdoton edellytys raamatunlukupiirien menestykselliselle ja siunausta tuottavalle toiminnalle on, että *kaikki siinä tapahtuu nöyryydessä ja yksimielisyydessä*. Nöyryydessä siksi, että Herra antaa armonsa ja siunauksensa ainoastaan nöyrille ja on kaikessa ylpeitä ja salaisimmassakin ylpeydessä tapahtuvaa toimintaa vastaan. Yksimielisyys on vält-

tämätön taas siksi, että Herran Henki ei viihdy siellä, missä riita ja eripuraisuus jalansijaa saavat.

Sangen suotavana, joskaan ei ehdottomana edellytyksenä, pitäisin raamatunlukupiirien menestykselliselle toiminnalle vielä sen, että *seurakuntien papisto* siellä missä raamatunlukupiirejä syntyy, *ottaisi niitä rakkaudella ja ymmärtämyksellä vaaliakseen.* — Lieneehän näet raamatunlukupiirien hyväksi toimiminen jos mikä työtä sellaista, joka mitä läheisimmin ja oleellisimmin kuuluu varsinaiseen työalaamme pappeina. Eikä tämä sanottavasti juuri ollenkaan lisää työtaakkaamme, sillä meille tarjoutuu oivallisia tilaisuuksia tämän asian hyväksi toimiaksemme muunkin toimemme ohella. Tarkoitan etupäässä kinkeri- ja pyhäkouluntarkastustilaisuuksia. Se on mielestäni oikein juhlahetki kinkereillämme, kun kyläkunnan raamatunlukupiirin asia otetaan puheeksi. Jos se viekin aikaa jonkun neljännestunnin, niin eipä se ole hukkaan mennyttä aikaa. Samoin soveltuu kesällä pyhäkouluntarkastustilaisuuteen kutsua myös raamatunlukupiirin jäsenet ja siellä tarkastustoimituksen päätyttyä, yhdessä heidän kanssaan neuvotella, rukoilla ja lausua kehoitussanoja kestävyydessä, nöyryydessä ja yksimielisyydessä jatkamaan Raamatun sanan yhteistä viljelemistä.»

Raamatunlukupiirityöhön nähden vielä joku käytännöllinen neuvo: *Koteihin* on piirin jäsenten *paras kerääntyä* toistensa luo (myös kristillisen yhdistyksen huoneustossa, jos sellainen on, voidaan kokoontua). Olkoon vaikutus joka tapauksessa kodikas ja lämmin, ei saa olla jälkeäkään yksitoikkoisesta riveissä istu-

misesta. Rivit rikki ja tuolit järjestettäköön vapaasti pöytien ympäri, yksi tai useampi pöytä perätysten, puoliristin tai hevosenkengän muotoon, miten parhaiten soveltuu. Kuitenkin on raamattupiirissä paras osanottajien, jos mahdollista, muodostaa vain yksi piiri (toisin esim. seurustelu- ja jäsenilloissa, jolloin pöydät voivat olla hajallansa ja osanottajat muodostavat useita pieniä ryhmiä).

Piirillä olkoon *säännöllinen* kerta kaikkiaan määrätty *kokoontumisaika*, mieluinten kerran viikossa. Kokous alettakoon täsmälleen ja lopetettakoon oikeaan aikaan: tunti tai korkeintaan puolitoista (ei maallakaan kauempaa). Viikon kululla osanottajat rukoilkoot, lukekoot ja ajatelkoot tulevaa keskustelu-ainetta ja raamatun tekstiä tai -kohtia, joista on aina etukäteen annettava tieto (ainakin edellisessä kokouksessa).

Osanottajat työhön myös piirin kokouksessa (se on nuoren luonteen mukaista). Vuoron perään luetaan tekstivärssyt tai -kohdat. Voidaan myös vuorotella alku- ja loppurukousten pitämisestä, toisinansa useampi lyhyt rukous lopuksi määrätystä aineesta (katso myöh. jälkikokouksista). Ja voi piirin johtaminen ja keskustelun aloittaminen myös olla kiertävä (esim. perheissä keräätyessä sen perheen jäsen tai isäntä, jonka luona ollaan).[1] Harjoitus tekee tässäkin mestarin, alku-ujous on siis voitettava.

---

1 Ruotsissa tri K. Fries on toista mieltä, arvellen piirille siunausrikkaammaksi, jos sillä on aina sama ja pysyvä johtaja (ainakin yhden lukukauden ajan). Paljon riippuu tietysti olosuhteista, käytettävistä voimista, apuneuvoista, raamatun tutkistelutavasta j. n. e. Tälläkin ajatuksella on siis puolensa!

Alustus, jos sellaista on, olkoon *nuorille sovitettu* ja *käytännöllinen*, sydämiä kosketteleva, rakentava ja nuorten uskonelämää kohottava, ei vain teoreettisia tietoja antava. Nuorison elämänhalun paras tyydyttäjä on Kristus (Jeesus lunastajana, esikuvana ja historiallinen persoonallisuus). Oltakoon kaikessa luonnollisia, mutta kuitenkin Jumalan kasvojen edessä. — —

Keskustelun lopussa kootkoon johtaja pää-opetukset yhteen.

Piirin tulee olla pysyväinen s. t. s. niiden, jotka kuuluvat piiriin, on mikäli mahdollista oltava mukana joka kerta.

Raamattulukupiirityöhön nähden voimme siis lopuksi sanoa (Kr. Piene: »Vore bibeltimer», s. 4): »Älkäämme unohtako: meillä ei ole parempaa välikappaletta kiihoittaa nuoria raamatunlukuun ja raamatuntutkisteluun, viedäksemme heidät Jumalan sanaan, kristityn elämän lähteelle.»

Raamattu-luokka, -koulu ja -kurssit.

Jos raamattupiirissä yksi ehdottomasti on opettajan paikalla ja toiset oppilaita ja kyseessä on pitempiaikainen järjestelmällinen raamatuntutkistelu, ei vain rakennusta, vaan raamatun tuntemista ja siihen ja sen henkilöihin syventymistä varten muodostuu *raamattuluokka*. Raamattuluokan taas muodostuessa pysyväksi laitokseksi ehkä useampine luokkineen ja kursseineen syntyy *raamattukoulu* eli *-opisto*. Niissä pannaan suuri paino myös raamattujohdanto-opillisiin seikkoihin (kirjojen synty, tekijä, aika, paikka missä kirjoitettu, olosuhteet, keille kirjoitettu j. n. e.), raamatulliseen maantietoon ja ar-

keeloogiseen (raamatun aikuisia oloja tutkivaan) opiskeluun.

Meillä ei tällaisia ole vielä syntynyt, on vain tyydytty lyhyempiaikaisiin *raamattukursseihin*. Evankelista Moody perusti ensimäisen varsinaisen raamattu-opiston Amerikkaan syntymäkaupunkiinsa Nort Field'iin ja se on tullut esikuvalliseksi koko kristikunnalle, jonne on täältä Europastakin Jumalan valtakunnan työntekijät rientäneet oikein päästäksensä ammentamaan taidolla ja tiedolla Jumalan sanan syvyyksistä aarteita, voidakseen niistä kukin kotimaassansa taas jakaa muille. Meitä lähinnä on Tanskan kirkkokansan perustama raamattukoulu Kööpenhaminassa (»Dansk bibelskole»). »Sen tarkoituksena on kristillisen kirkon yhteisellä perustuksella, evankelisluterilaisen käsityksen mukaisesti auttaa seurakunnan jäseniä Jumalan sanan syvempään persoonalliseen käsittämiseen» (A. W. Kuusisto: »Työn ja toimen kirkko», siv. 32). Se perustettiin vuoden 1911 lopulla. Ensi vuonna oli siinä kaikkiaan noin 6,000 oppilasta, ollen tämä seikka parhaana todisteena sekä tämän koulun tarpeellisuudesta että sen tarkoituksenmukaisuudesta. Koulun johtajana toimii meille suomalaisillekin matkojensa ja kirjojensa kautta tunnettu mies kirkkoherra Skovgaard-Petersen.

Raamattutunnit.

Meillä ovat tavallisia siitä lähtien, kun meillä yleensä on alettu raamattua järjestelmällisesti tutkia ja siihen muitakin opettaa n. s. *raamattutunnit* eli yksityiset esitykset raamatusta (sarjaksi muodostettuna ja määrätylle kuulijajoukolle esitettynä syntyy raamattuluokka). Raamattutunnin pitäjältä vaadi-

taan suurempaa kypsyneisyyttä, raamatun tuntemista ja persoonallista kristinuskon voimien ja Jumalan hengen vaikutuksen kokemista kuin esim. raamattupiirin johtajalta tai muulta tavalliselta kristityltä. Myös tiedollisesti täytyy hänen olla pitemmälle kehittynyt ennenkaikkea raamattutieteen ainakin alkeellisimmissa asioissa (johdanto-opissa, Israelin historiassa ja -uskonnossa sekä perehtynyt raamatullisiin oloihin ja asioihin).

Hänellä täytyy olla myös *ulkonaisia apuneuvoja* käytettävänään raam. tuntia valmistellessansa. Sellaisiin kuuluu ennen kaikkea: *raamatun opas* ja *raamatullinen sanakirja*. Suomen kielellä löytyy raamattu-oppaita tässä mielessä ainakin kaksi, nim. Englannin kielestä suomennettu: »Raamatun opas» (suom. Ad. Neovius, kust. Werner Söderström) selittäen missä kutakin käsitettä vastaavat raamatun kohdat ovat löydettävissä (esim. Ilo Herrassa: Kehoituksia siihen: Ps. 37, 4; Fil. 4, 4. Tulee luottamuksesta Jumalaan: Job. 22, 21, 26 j. n. e.) ja Suomen Lutherilaisen Evankeliumi-Yhdistyksen toimittama: »Raamatun avain» (hinta 4:—), jossa, sen lisäksi mitä edellisessä, löytyy erikoinen raamatullinen nimisanasto eli johdatus raamatussa mainittujen henkilöiden, paikkojen y. m. tuntemiseen ja ajanlaskutaulu sekä luettelo niistä paikoista vanhassa testamentissa, joita Kristus ja apostolit mainitsevat tai selittävät.

Raamatullisen sanakirjan tarkoituksena taas on auttaa raamatunlukijaa raamatusta löytämään tarvitsemaansa raamatunkohtaa tai -lausetta, jonka sana-

muodosta hän muistaa ainakin jonkun sanan, mutta on unohtanut missä se löytyy raamatussa. Suomen kielellä löytyy tietääkseni vain yksi tällainen nimeltä: »Raamatullinen käsikonkordanssi» (koonnut J. A. Enebäck, kust. W. Söderström, hinta 2:75), joka on kuitenkin siinä suhteessa puutteellinen, että raamatunlauseet siitä löytää vain muistamalla raamatunlauseen alun sanamuodon (eikä kuten ulkomaalaisissa löytyy lause heti, kun vain muistaa lauseen jonkun pääsanan) ja vielä vanhassa suomalaisen raamatunkäännöksen kieli-asussa. Ruotsissa on ilmestynyt mainio: »Biblisk Ordbok» (Tri O. Bensow sen tekijä. Hinta nid. 5 kruunua, sid. 6 kruunua).

Raamattutunteihin nähden yleensä on sanottava, että niistä saa (valmistellessa) tunnin pitäjä itsellensä suurimman siunauksen ja että niistä myös osanottajille on sellainen siunaus, että paljosta työstä ja vaivoista huolimatta, mikä niistä epäilemättä on, niillä tulee ehdottomasti olla keskeinen ja pysyvä sijansa seurakuntatyössä ja kristillisten (etenkin nuoriso-) yhdistysten ohjelmissa.

Raamatunkeskustelut.

Viimeksi mainittakoon yleiset *raamatunkeskustelut*. Siinä osanottajat ja alustajat voivat vaihdella ja ovat ne avoimia kaikille, jotka vaan haluavat tulla. Keskustelu-aineet olkoot rakentavia ja käytännöllisiä. Alustus (jotta jouduttaisiin keskustelemaan tarpeeksi) olkoon lyhyt (15 tai 20 minuuttia kestävä) ja tehköön alustaja siinä kysymyksiä ja tuokoon esille näkökohtia, jotka ovat omansa saamaan aikaan mielipiteiden vaihtoa. Raamatunkeskustelutilaisuuksissa olkoon kullakin mahdollisuuksia kysymysten tekoon, joita koi-

tettakoon Jumalan sanalla ja usiempien kokemuksen avulla valaista. Erittäinkin nuorille ja vasta heränneille ovat tällaiset tilaisuudet välttämättömiä (vrt. K. Fries: »Vårt arbete», s. 25).

Keskustelussa puheenjohtajalta (joka ei tarvitse olla sama kuin alustaja) kysytään erikoista taitoa ja mielenmalttia ja tasapuolisuutta voida pitää keskustelua »aisoissa», koska läsnä-olijoiden joukossa voi olla (paremmin kuin esim. raamattupiirissä) aina niitä, jotka tahtovat johtaa keskustelun pois itse asiasta, tai riita- ja puoluekysymyksiin (olivat sitten maallisia tai hengellisiä), tai turhaan kuluttavat kallista aikaa pitkiin saman asian jankuttamisiin y. m. s. Silloin täytyy puheenjohtajan olla valmis asiasta sopivasti huomauttamaan, vieläpä, jos on tarvis, keskeyttämään puheenvuoron. Voi tulla tarpeelliseksi myös puhevuorojen ajan pituuden rajoittaminen esim. 2—5 minuuttiin.

Miten raamattua on viljeltävä? Sieltä — täältä.

Tulemme vihdoin kolmanteen ja viimeiseen seikkaan raamatun käyttämisessä ja tutkimisessa, nim. kysymykseen: *miten raamattua on viljeltävä ja tutkittava?* Ensin tarkastamme kysymyksen ulkonaista puolta, se tahtoo sanoa: mitä raamatunkohtia, missä järjestyksessä j. n. e. olisi Jumalan sanaa luettava. —

Monella on tapana, silloin kun ne yleensä raamattua lukevat, ottaa esille siitä *mikä paikka eteen sattuu*. »Kun luet raamattua joko perheesi kanssa tai itseksesi, niin valitse sopivia kappaleita. Useimmat ottavat lukeaksensa umpimähkään, mitä vain eteen avautuu. Yhtähyvin voisivat he sairauden tapauksissa mennä apteekkiin ja ottaa hyllyltä lääkettä, mitä

ensiksi käsiinsä saavat» (Moody e. m. k. s. 32). Tavallisin tapa puhujilla, jotka raamatusta ottavat tekstejä, on valita teksti, mikä puhujalle mieleen juolahtaa. Siinäkin tarvittaisiin, etenkin suuremmissa juhlissa ja kokouksissa, jotain järjestystä tai järjestelmää, jonka mukaan tekstit valitaan. Ei myöskään liian paljon puheita, vaikka hyviäkin, kuka jaksaa niitä sulattaa! Emme voi ruumiillisestikaan hyvin, jos ahdamme itseemme liiaksi ravintoa. Ohjelmassa tulee olla myös keskusteluja ja ennenkaikkea raamattutunteja y. m. sellaista välillä. Muuten on muistettava, että raamattu ei ole vain eri tekstien hajanainen kokoelma, vaan me saamme siinä nähdä paljoa enemmän — yhtenäisen Jumalan valtakunnan historian ja Jumalan pelastussuunnitelman. Meidän on silloin käsiteltävä esim. profeettoja historiallisen tilanteen taustaa vasten ja sitä hengellistä tilannetta, missä he ovat Herran lähettiläitä. Jos profeetallinen sana (profetia) kiskaistaan irti siitä, silloin jää tuskin muuta kuin yksi ja toinen irti reväisty lupauksen tai tuomion sana jäljelle (vrt. O. Centervall: e. m. k. s. 9).

Moni sanankuulijoista taas tuskin muulloin tulee Jumalan sanan kanssa tekemisiin kuin kuullessansa puhujan lukevan puheensa lähtökohdaksi tekstin raamatusta ja siihen liitetyn hengellisen puheen. Ja kun vielä valitaan puhujat määrätyn suunnan ja maun mukaan, tullaan suuntakristillisyyteen, joka raamattua aina vaatii selitettäväksi oman makunsa mukaan. Missä nyky-aikana ovat ne itsenäiset, ei joka tuulen vietävät ja huojutettavat kristityt, jotka Berean kristittyjen tapaan apostolienkin julistusta

tutkivat joka päivä raamatun valossa, oliko niin kuin heille sanottiin (Ap. 17, 11)?

Jumalan sanan kuulemisesta on meillä parhain hyöty, jos menettelemme kuten Moody neuvoo (e. m. k. s. 88): »Kun saarnaaja ilmoittaa tekstinsä, aukaise se kohta raamatustasi. Ja hänen puhuessaan merkitse reunaan muutamia pää-ajatuksia ja -sanoja saarnasta. Nämä muistuttavat sinulle mieleen koko saarnan. Tällä tavalla, kun tekee aivan *lyhyitä muistiinpanoja*, voi muistaa saarnat vielä vuosienkin perästä. Meidän pitäisi aina saarnaa kuunnellessamme painaa erityisesti muistiin joku saarnaajan ajatuksista tai sanoista.»

Ehkä tavallisin tapa kötilukemisessa, raamatunkeskusteluissa ja -piireissä on ottaa *tutkittavaksi joku raamatun kirja*, joka *käydään läpi luku luvulta*. Mutta älä lue kuten läksyjä päästäksesi vain luvun läpi. Silloin syntyy vain pakkotapa: luku on päästävä läpi, ja käy kuten Moody kertoo (e. m. k. s. 32): »Poikasena kitkin joskus puutarhassa. Mutta minä kitkin innoissani niin huolimattomasti, että iltaisin piti pistämän tikku maahan tietääkseni seuraavana aamuna, mihin olin lopettanut. Se muistutti minun tapaani ehtiä joka päivä määrätyt luvut. —» Mies sanoo ehkä vaimolleen: »Kuuleppas, luinko minä eilispäivänä sen ja sen luvun?» Ja vaimo kenties vastaa: »Ai, sitäpä en todellakaan muista.» Ei kumpikaan muista. Niin voi mies lukea vaimolleen saman luvun uudestaan. Ja sitä he kutsuvat raamatun »tutkimiseksi». En usko mitään kirjaa niin laiminlyötävän kuin raamattua.»

Kirjoittain —luku luvulta.

Moni voi kerskaten sanoa: »Olen lukenut — — kertaa raamatun läpi.» Mutta oletko ajatellut aina lukiessasi: »Tämä on minulle kirjoitettu.» On parasta kun joku raamatun kirja on esim. raamattupiirissä kappaleittain läpikäyty, että se luetaan vielä kerran yhteen mittaan (läsnä-olijat vuorottelevat lukemisessa). Johtaja antaa senjälkeen yleissilmäyksen koko kirjaan, tekee selvää kirjan kirjoittajasta, kenelle kirja on kirjoitettu, mikä sen tarkoitus, koska se on kirjoitettu ja selvittelee kirjan suuntaviivat (voitaisiin tehdä myös alussa, mutta joka tapauksessa on lopussa asiat koottava vielä yhteen ja koko kirja läpiluettava).

Tällainen luku luvulta raamattua tutkiva lukutapa vaatii verrattain paljon johtajalta, jottei jaariteltaisi aina vain samaa, ja yhdessä-olo tule kuivaksi sekä menettäisi tarpeellista vaihtelevaisuutta ja henkeä. On sentähden hyvä jonkun ajan kuluttua siirtyä toisenlaiseen raam. tutkimistapaan.

Tällä raamatunluvulla on se hyöty, että *opitaan yhtenäisesti tuntemaan eri kirjojen ajatukset* ja *koko raamattu* (siksi on esim. raamattupiirissä lukukauden alussa erittäin opettavaa saattaa piiriläiset ensin tuntemaan ja helposti löytämään kaikki raamatunkirjat).

Tällaisessa raamatunluvussa (varsinkin raam. piirissä ja raam. keskustelussa) on yleensä käytettävä jotain *selityskirjaa* apuna (mieluinten kuitenkin on johtajan tehtävä se kotona, eikä vasta piirinsä keskellä). On hyvä, kun luku tai sen osa, joka yhdellä kertaa on esillä, on läpikäyty, että siitä otetaan tärkein värsy tai sen osa muistovärsyksi, jonka kaikki opet-

televat ulkoa ja valitaan värsystä joku tärkein sana niin sanotuksi avainsanaksi joka erittäin mieleen painetaan.

Raamatun tutkistelussa on aloitettava niillä kirjoilla, joista saa enin rakennusta, ja otettava yleensä helpoimmin tajuttavat ensin. Nuorten parissa työskennellessä on muistettava. ettei oteta jotain syvällistä ja vanhempain ihmisten kokemuksille kylläkin soveliasta, mutta nuorten ajatus- ja kokemuspiirin yli menevää kirjaa (esim. Ilm. kirjaa tai Room. kirjettä) ainakaan alussa. Esim. seuraavia kirjoja voisi ottaa tässä järjestyksessä (Mott'in mukaan): Evankeliumit (esim. Markuksen, Johanneksen on jo vaikeampi), Ap. teot, Kol. kirje ja Hepr. kirje Uudesta testamentista ja Psalmit, Jesaja ja viides Mooseksen kirja Vanhasta testamentista.

Sopivia selityskirjoja löytyy suomen kielellä vielä peräti vähän, mainittakoon kuitenkin seuraavat:

Uuden Testamentin selitysteos (J. A. Mannermaan ja Eero Hyvärisen toim., Werner Söderström'in kustannuksella, ilm. vihkoina à 50 p.).

Chr. Hansen'in: Ken Hän on? Markuksen evankeliumin pohjalla (Suomen Krist. Yl. liitto. Hinta 1:50).

Johanneksen evankeliumi (Lauri Ingman. Kansanvalistusseuran kust. Hinta 3:25).

Jaakobin kirje (J. A. Maunu. K. J. Gummeruksen kust. Hinta 1:75).

Filippiläiskirje (Paul Nicolay. W. S. kust. Hinta 2: —).

Opas jokapäiväistä raamatunlukua varten (V. Louhivuoren toim. Suomen

Nuort. Krist. Liiton kust. Hinta 40 p. Sisältää aivan lyhyitä ajatelmia useaan raamatun kirjaan).

Tässä yhteydessä voimme mainita, vaikka se kuuluu yhtähyvin seuraavaan:

Olfert Ricardin suomeksi toimitetun: »*Jeesuksen Kristuksen elämä*» (Werner Söderström O. Y. Hinta 3:25), joka valmiina raamattutuntiluonnoksina esittää eri evankeliumeista Jeesuksen elämän.

Ap. tekoihin ja kirjeisiin löytyy mainio ruotsalainen: »Bibelstudium i Apostlagärningarna och Pauli brev» (K. Fries. Hinta 1:75 nidottuna), joka pitäisi ehdottomasti saada kielellemme.

Samoin myös Olfert Ricardin »Jeesuksen Kristuksen elämä»n jatkoteos: »Aanden i apostelkirken» käsitellen valmiina raamattutunteina Ap. tekoja ja apostolisia kirjeitä.

Raamatun henkilöitä.

Erittäin siunausrikas raamatuntutkimistapa on tutkia *raamatullisia henkilöitä*. Tri Mott (kirj.: »Raam. tutkistelu hengelliseksi kasvamiseksi», s. 17) sanoo: »Raamatun henkilöiden tutkiminen on aina osottautunut hengellistä elämää vahvistavaksi. Minkä kasvamisen ja edistymisen kannustimen voisimmekaan saada huolellisesti tutkistelemalla sellaisten henkilöiden elämäkertaa kuin Joosefin, Mooseksen, Eliaan, Danielin, Johannes kastajan, Pietarin, Stefanuksen tai Paavalin? Lähtökohdaksi sopisi tällöin ottaa 1) heidän valmistuksensa elämäntehtäväänsä varten, 2) heidän ominaisuutensa, 3) ne esteet, jotka heitä elämässä kohtasivat, 4) mitä he saivat aikaan ja 5) mikä on ollut heidän pysyvän vaikutuksensa salaisuus.»

Raamatulliset henkilöt kannattavat tulla tutkimuksemme esineiksi persoonina ja luonteina[1], jolloin seuratkaamme heidän elämäänsä kehdosta hautaan, älkäämme kaivako esille vain jotain yksityistä tapausta, esim. syntiä heidän elämästänsä ja tuomitko henkilöä sen mukaan (esim. Jakob isänsä ja veljensä pettäjä, David — siveetön lurjus j. n. e.). Muistakaamme myös, että raamatun tarkoituksena ei ole kertoa, miten hyviä ihmiset ovat, vaan miten huonoista ihmisistä tulee hyviä. Monet etenkin vanhan testamentin suurista henkilöistä (esim. profeetta Jeremias) ovat tyyppiä, esikuvia ja edelläkävijöitä Kristukselle. Silloin on heidän kirjoittamillaan kirjoilla raamatussa ei vain sana-opetuksena merkityksensä, vaan juuri myös henkilöluonnekuvina ja elämäkertoina. Toisin on laita useimpien uuden testamentin henkilöiden kirjoittamien kirjojen, joiden kirjoittajista meillä ei edes aina ole varmaa tietoa (esim. Hepr. kirje).

Tärkeintä meille on tietenkin *tutkia itse Jeesusta Kristusta* ja hänen elämäänsä hartaasti ja jatkuvasti raamatusta. Siinä suhteessa on meillä oivallisena apukirjana edellä mainittu O. Ricardin teos: »*Jeesuksen Kristuksen elämä*». Chr. Hansenin: »*Esikuvamme*

---

1 Siinä on vain varottava sitä, minkä Skovgaard-Petersen pukee sanoiksi: »Miten kohdellaankaan yleensä Aabrahamia ja Daavidia, Johannesta, Pietaria ja Paavalia? Yleensä käytetään niitä vain saarnan- ja hartaustutkistelun lähtökohtina. Heidät muutetaan ihmisistä teksteiksi; heidät hajoitetaan pikkupiirteiksi; kokonaisuus häviää. Mistään luonnekuvauksesta on verraten harvoin puhetta.»

Jumalan valtakunnan työssä» (Helsingin N. M. K. Y:n kustantama, hinta 35 p.) »vertailevan raamatuntutkimisen luonnos lähetyshistoriallisine huomautuksineen, käytettäväksi keskusteluissa ja raamattukursseissa nuorten yhdistyksissä», on kahteentoista raamattutuntiluonnokseen jaettuna myös erittäin sopiva opas meille Jeesuksen elämään ja samalla Jumalan valtakunnan työhön syventyäksemme.

Henkilötutkimukseen nähden on meillä suurta apua kirjasta *»Ohjelmistoa kristillisiin kokouksiin I»* (L. Rikala, N. K. Liiton kust., hinta 1:—, sisältää 24 raamatuntunti- y. m. luonnosta, joukossa useita henkilötutkimuksia). Apostoli *Paavalista* löytyy prof. E. Stenij'in kirja: *»Paavalin lähetysmatkat»* (K. J. Gummerus O. Y:n kust., hinta 2:50) ja Olfert Ricardin: *»Paavali Jeesuksen Kristuksen apostoli»* (K. J. Gummerus O. Y:n kust., hinta 3:25).

F. Lujasen kirja: *»Paavalin huomattavimmat apulaiset»* Suomen Läh. seuran kust., hinta 2:75) taas johtaa meitä raamatusta ammentamaan tietoja ja rakennusta Barnabaan, Tiituksen, Timoteuksen, Apolloksen ja Akulan ja Priskillan elämästä.

Aineittain tutkiminen.

Raamatun henkilökuvien tutkimiseen liittyy läheisesti *sen historian*, *sen esikuvien*, *sen ennustuksien*, *ihmeitten* ja *vertauksien tutkiminen*. Ja tämä johtaa meidät raamatuntutkistelemisessamme niin sanottuun *aineittain tutkimiseen*. Tästä tutkimistavasta sanoo pastori V. A. Heikinheimo (Kotimaa N:o 8 v. 1917): »Tutkimus, jonka tarkoitus on todella päästä kiinni raamatun totuuksiin, on vaivaa ja aikaa kysyvää. Vastakohtana kursoorisellc lukemiselle me sil-

loin selailemme raamattuamme etsien samaa asiaa valaisevia kohtia. Tällainen usein sangen hedelmällinen työtapa edellyttää kuitenkin (jollei ole opasta) ennen saavutettua perehtymistä raamattuun kokonaisuutena, jonka kaikkien osien tulee, saavuttaaksemme tasapuolisen käsityksen sen totuuksista, olla edelleenkin vuorotellen tutkimisemme esineenä.»

Moody (e. m. k. s. 69—70) kirjoittaa tällaisesta raamatuntutkimisesta: »Kerran otin tutkiakseni, mitä raamatussa sanotaan rakkaudesta. En muista, miten monta viikkoa minä käytinkään poimiakseni kaikki paikat, missä tätä ainetta kosketeltiin, kunnes lopulta en voinut olla rakastamatta.» Samoin voidaan käsitellä sellaisia aineita, kuin pyhitys, usko, kääntyminen, lapsen oikeus, taivas, herätys, Pyhä Henki, Herran tuleminen, maailma, rukous, Jumalan lupaukset j. n. e. Samoin voidaan tällä tavalla valaista esim. katekismuksen kappaleita (käskyjä, uskonkappaleita, Isä meidän rukousta j. n. e.) raamatulla. Myös eri ikäkaudet ja eri Jumalan valtakuntatyömuodot voidaan näin myös vetää Jumalan sanan valaisun esineiksi (lapsuus, nuoruus, nuorisotyö, lähetys y. m.). Suureksi avuksi nuorisolle on käsitellä myös sellaisia asioita kuin nuorten kiusaukset, siveellisyyskysymys j. n. e.

Tämä raamatuntutkistelutapa on itsestään kyllä vaikeampaa, ellei opasta ole käytettävissä, kuin muut. Niin kirjoittaa tri K. Fries (F. Schulthess, Biblisk konkordans I: Förord): »Monella ei ole edes käsitystä siitä, miten olisi raamatun sanaan todella tunkeuduttava. Luetaan luku luvulta järjestyksessä ja

saadaan siitä jotakin rakennusta. Mutta kun olisi jotain kysymystä valaistava raamatun kohdilla tai esimerkeillä, niin silloin useimmat kristityt vieläpä uskovat, jotka rakastavat raamattuansa, ovat neuvottomia.»

A. Roschier (e. m. k. s. 15) kirjoittaa tällaisesta raamatuntutkistelutavasta: »Omat etunsa on tällaisella menettelytavalla ja etenkin siinä suhteessa, että se on omiansa vaatimaan ja innostamaan, kutakin jo viikon varrella raamatustansa tuota käsitettä valaisevia paikkoja etsimään ja niitä miettimään.»

Tämä tutkistelutapa on myös vaihtelevin ja joskin se on vaikea käyttää ilman opasta, niin opas kädessä on se helpoin. Sellainen opas ilmestyy joka vuodeksi Suomen Nuorten Kristillisen Liiton toimesta nimellä »Jokapäiväinen toverini vuodelle — —». Esim. raam. piirissä voi sen avulla toimia johtajana kuka tahansa. Kaikki piiriläiset saadaan sen avulla mukaan lukemaan. Keskustelulle on siitä hyvä johto ja kullekin kokoontumiskerralle tietty aine, johon kukin voi kotona päivittäin tutustua. Tätä tutkistelutapaa käyttävätkin sentähden useimmat yllämainitun Liiton paikallisyhdistykset ja niiden raamattupiirit. Ohjeessa sanotaan »Toverin» käyttäjälle m. m.: »Aamulla voit käyttää »Toveria» apunasi lukemalla aineittain raamattuasi, kunakin päivänä sille sovitetut raamatun kohdat, jotka joltakin puolelta valaisevat koko viikon aineita. Silloin saat kokea, mitä äärettömiä rikkauksia Jumalan sana tarjoaa jonkun määrätyn aineen valaisemiseksi.

Illalla ennen maata menoa on sinun hyvä hiljentyä kirjojen kirjaa lukemaan yhtenäisesti. »Tove-

rin» reunassa on sitäkin varten kullekin päivälle osoitetut raamatun kohdat.

Raamattulukupiireille on myös »Toverista» verraton apu, varsinkin, jos sen jäsenet kotona päivittäin sen ohjauksen mukaan raamattuansa viljelevät. Piirin johtaja lukee »Toverista» viikon yleisaineen nimen, senjälkeen kullekin päivälle osoitetun aineen nimen ja pyytää piirin jäseniä lukemaan raamatun kohdat kunnes viikoksi määrätty aine on raamatun johdolla läpikäyty. Senjälkeen on verraten helppo, vaikkapa ilman alustusta, ryhtyä keskustelemaan luetun johdosta.»

Raamatun rehellinen käyttäjä on yhtyvä saksalaisen kansallisrunoilijan Goethen sanoihin: »Sillä suurella kunnioituksella, jota monet maailman sukukunnat ja kansakunnat ovat omistaneet raamatulle, on selitysperusteensa raamatun sisäisessä arvossa. — — — Olen vakuutettu siitä, mitä enemmän raamattua ymmärretään, sitä ihanammaksi se tulee» (P. Bard: »Kristendomen och intelligensen», s. 14). Se on meidän elämämme paras johtotähti, tai kuten on sanottu (J. Rinman e. m. k. s. 9): »Jumalan sana ei ole ajan valistuksen harhavalo, ei tieteen lampunloiste, ei hurskasten tunnelmien kuutamo, vaan Hengen kirkas, ihmeellinen auringon valo.» — Pysyväinen herätys voi syntyä ainoastaan Jumalan sanasta.

Jumalan sanan *tutkimisen tarkoituksena tulee* Tarkoitus. olla (J. R. Mott: Aamuvartio v. 1909 s. 8): *kohdata Jumala, kuulla hänen ääntänsä, päästä selville hänen johdatuksestansa* ja *saada voimaa*, joka meidät tekee kyvykkäiksi elämään hänelle mieliksi ajatuksissa, sa-

noissa ja töissä, tai (A. Heikinheimon mukaan) löytää tie Jumalan sydämelle sellaisena kuin hän koko raamatun valossa esiintyy, pyhänä ja rakastavana Jumalana ja Isänä. Näin vain voi hengellinen elämämme kehittyä tasapuolisesti, mistä Jumala on itse luvannut pitää huolen, kunhan meissä on vain halua tutustua häneen ja kunhan me vain annamme hänen kasvattaa meissä sen siemenen, jonka hänen pyhä sanansa sieluihimme kylvää.»

Sisäiset edellytykset.

Tulemme viimein sisäisiin edellytyksiin raamatunlukemisessa. Niistä mainittakoon:

1) *mieli vapaana kaikesta muusta, avonaisena Jumalan Hengen vaikutuksille*, pyhällä hartaudella. (Sana lankeaa huonoon maahan, kun mieli on täynnä kaiken maailman ajatuksia, vrt. Matt. 13, 3 s.; Luuk. 10, 26.)

»Tärkeämpi kuin kaikki säännöt raamatun tutkimiselle on se, että me luemme Jumalan sanaa mielellä joka on käännetty siihen suuntaan, mistä valo tulee ja on avonainen sille, mitä hän tahtoo sanoa, joka on sanan antanut» (Rinman e. m. k. s. 72).

Raamatun ääreen on käytävä:

2) *pelolla*, koska menemme kohtaamaan Jumalaa. Mestarin seurassa (»laittakaa pelolla ja vavistuksella että . . .» Fil. 2, 12),

3) *lapsen mielessä* (»ellette tule kuin lapset»),

4) *suurella huolella* ja tarkoituksella saada ravintoa hengelliselle elämällemme,

5) *rakkaudella* (»Jos minä voisin vaikuttaa kristityissä syvempää rakkautta Jumalan sanaan, pitäisin

sen suurimpana palveluksenani, mitä voisin heille tehdä» D. L. Moody),

6) raamattua on *tutkittava*, s. o. todella vakavasti ponnistettava, jotta siitä Jumalan Hengen johtamina saisimme mahdollisimman suurta siunausta. »Raamattua ei saa lukea niin kevyesti ja nopeasti kuin romaania. Sellaiseen se on liian hyvin kirjoitettu ja liian sisältörikas. Jos syvemmin ajattelematta lukee sen sanoja, on se ikävä, se kun silloin tuntuu tutulta. Mutta raamattua on *tutkittava*. Silloin löytää siitä aina uutta ja erikoisen mielenkiintoista. Silloin huomaa olleensa aivan tietämätön siitä, mitä tunnetuimmatkin kertomukset sisälsivät (vertaile, kuinka aika-ihmisenä voi laulaa lauluja, joita lapsena on oppinut, sisältöä ajattelematta, sentähden että sanat osaa liian hyvin, — kunnes äkkiä eräänä päivänä huomaa rikkaan sisällön)» (Ohjelmistoa I s. 12). Moody sanoo: »Raamattu ei tarvitse niin paljon puolustamista kuin tutkimista.» Ja sielujen voittajan on tutkittava sanaa ei vain voidakseen saarnata siitä, vaan elääksensä itse siitä, tullaksensa vahvistetuksi, opetetuksi, valistetuksi ja viisaaksi sen lukemisen kautta (S. L. Brengle: »Själavinnarens hemlighet», s. 49). Raamattua on tutkittava perusteellisesti ja etsittävä aina siitä jotakin suurta totuutta (vrt. Moody e. m. k. s. 31 ja 32),

7) *kuuliaisena Herran sanalle.* »Meidän on annettava raamatun sanoa, mitä se tahtoo saada sanotuksi. Meidän on oltava valmiit muodostamaan elämämme uudestaan, maksakoon se mitä hyvänsä. Hengellisen tiedon elin on kuuliainen henki» (Mott:

»Raam. tutkistelu heng. kasv.» siv. 24). Noudattakaamme aina israelilaisten lupausta: »Kaikki, mitä Herra on sanonut, tahdomme tehdä.» Mott sanoo (äsken mainittu k. s. 24): »Jos kerta kaikkiaan päättäisimme, että vast'edes raamattua tutkiessamme, kun tulemme käskyihin, joita emme ole tähän asti totelleet, alamme Jumalan avulla niitä totella, että tullessamme määräyksiin, joita emme ole tarkanneet, me hänen voimansa avulla tahdomme niitä tarkata, että huomatessamme esikuvia, joita emme ole seuranneet, me Hengen vaikutuksesta tahdomme ruveta niitä seuraamaan, silloin hengellinen kasvamisemme edistyisi jättiläisaskelin.» Kristus olkoon meille esikuvana kuuliaisuudessa (Fil. 2, 5—8),

8) Meidän on *sulatettava lukemamme*, niin juurtuaksemme yhä paremmin Jumalan sanaan. Tulkaamme raamatustamme kiinni pitäviksi kristityiksi, jotka eivät ole kaikenlaisten opintuulten kuljeteltavia. Silloin myös silmämme aukenevat huomaamaan sen, että raamattua, sen historiaa, luonteita ja asettamia tehtäviä on tutkittava niiden lakien mukaisesti, joita se itse asettaa,

9) *rukouksessa:* »Avaa silmäni näkemään ihmeitä laissasi!» pyytäen että Jumalan henki, joka on Jumalan sanassa, kauttaaltansa kirkastaisi ja siunaisi luetun.

Loppuponneksi Jumalan sanan äärettömästä merkityksestä meidänkin kansallemme ja kullekin sen yksilölle asetamme prof. J. Gummeruksen sanat (e. m. k. s. 16 ja 17): »Sanomattoman paljon siunausta on todellakin kansamme ja kirkkomme osaksi Juma-

lan sanasta ja sen kautta tullut. Todeksi on Suomen kansakin saanut kokea profeetan sanat, ettei Jumalan sana ole tyhjänä palajava hänen tykönsä, vaan on tekevä, mitä hänelle otollinen on, niin että se on menestyvä, mitä varten hän sen lähettänytkin on. Tämä sana on lämpimänä kevätsateena laskeutunut meidänkin kansamme yli, tuoreuttaen ja hedelmöittäen ja antaen leipää syötäväksi, elämän leipää. Sukupolvi sukupolven jälestä poistuu: meidänkin ylpeä 20:s vuosisatamme keksintöineen ja edistyksineen vanhenee ja jää varjoon, mutta Jumalan sana ei vanhene. Risti ja raamattu säteilevät ikikirkkaudessa Jeesuksen Kristuksen evankeliumina. Suurin onnettomuus olisi Suomen kansalle, jos Jumalan sana siltä otetaan pois. Siitä Jumala armossansa meitä varjelkoon! Suokoon hän raamatun ainiaan pysyä Suomen kansan kalleimpana kirjana!»

Rukous ja sielunhoito.

Rukous — kristityn etuoikeus.

Lapsen suurin etu-oikeus on lähestyä isää. Kristityn *suurin etu-oikeus* on lähestyä taivaallista Isäänsä s. o. saada rukoilla. Pakana ei uskalla välittömästi lähestyä jumalaansa, tarvitaan noidat ja monet lepyttäjät välittäjinä. Vielä katolisessa kirkossakin monet välittäjät sulkevat tavalliselta maallikkokristityltä suoran ja avonaisen tien Jumalan luo. Siinä on pyhimykset (ennenkaikkea neitsyt Maria), pyhäin jäännökset, sakramentit ja papit, siinä rukousnauhat, lahjat kirkolle, pyhiinvaellusretket ja hyvät työt himmentämässä ja estämässä välitöntä pääsyä Jumalan armoistuimen luo. Juutalaisten piirissä rukous on taas sidottu pyhiin paikkoihin ja ennenkaikkea Jerusalemin temppeliin (vrt. Jeesuksen keskusteluun samarialaisen vaimon kanssa Joh. 4, 5—26: »Tulee aika, jolloin ette rukoile Isää tällä vuorella ettekä Jerusalemissa. — — — Mutta tulee aika, ja on jo, jolloin totiset rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa, sillä semmoisiksi Isä tahtoo rukoilijansa. Jumala on henki, ja jotka häntä rukoilevat, niiden tulee rukoilla hengessä ja totuudessa.»)

Käytetty kirjallisuus: Olfert Ricard: »Opeta meitä rukoilemaan», v. 1913; R. A. Torrey: »Miten meidän tulee rukoilla», v. 1911; S. L. Brengle: »Själavinnarens hemlighet», v. 1905 s. 14—20, s. 90—99 ja 111—115; K. Fries: »Vårt arbete», v.

Kristus särki väli-aidan taivaallisen isän ja meidän välillämme ja mursi esteet, joten tie Jumalan luo on avoin ja vapaa, me olemme Jumalan, taivaallisen Isämme lapsia. (Tämä on evankeelisen katsantokannan etuisuus katolisuuden rinnalla.) Se on meidän suuri etu-oikeutemme myös siinä suhteessa, että me saamme rukouksessa puhua Jumalalle — sanassa taas Jumala puhuu meille.

Aikamme suurin tarvis onkin rukous. »Uskontojen historia on rukouksen historiaa», on Max Müller, kuuluisa kielitieteilijä ja uskonnontutkija sanonut. Ja yksityiseen ihmiseen nähden pitää paikkansa mitä joku on lausunut: »Ihminen on sikäli uskonnollinen, mikäli hän rukoilee» (tietenkin silloin rukous ei käsitettynä ulkonaisena höpinänä, jossa rukousten lukumäärä lasketaan rukousnauhalla).

Me tarvitsemme rukousta ennen kaikkea *oman voimattomuutemme tähden*, — kuinka olemmekaan sitä saaneet kokea taistelussa kiusauksia, syntiä, maail-

---

1913 s. 26—27; Natanael Beskov: »Till de unga», v. 1910 s. 34—41; Maanedsblad jan., v. 1915; »Den unge og hans Forhold til Jesus Kristus III.»; »Nuorten Airut», N:o 9 v. 1917; »Rukous, ja rukousviikko»; Chr. Hansen: »Esikuvamme Jumalan valtakunnan työssä», v. 1910 s. 19—20; Kangasvuo: »Sielutieteen merkityksestä sielunhoitajan kutsumuksessa», v. 1915; Carl Norrby: »Läran om den kyrkliga själavården», v. 1899; J. A. Mannermaa: »Jobin kirjan viittauksia kärsimyksistä ja kärsivien sielunhoidosta», v. 1911; »Kotimaa» N:o 76 v. 1909: »N. k. jälkikokouksista», V. Leino; »Kotimaa» N:o 79 ja 87 v. 1909: »Jälkikokoukset», K. A. Paasio; »Kotimaa» N:o 82 v. 1909: »Vielä jälkikokouksista», V. Leino.

maa ja vanhaa aatamiamme vastaan — sekä *Perkeleen suuren voiman tähden* — tuntuu monta kertaa siltä kuin hänellä olisi ylin valta maailmassa ja hyvä näyttää aivan sortuvan sielun vihollisen rynnistyksen alle, mutta sittenkin *Jumalan kaikkivalta*, hänen, joka on sanonut: »Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä», on voima, johonka mekin saamme turvata ja joka sekä voi että tahtoo auttaa sekä meidän omissa ja toisten asioissa että Jumalan valtakunnan työssä.

Suuri ero on ihmisten välillä siinä, että toinen rukoilee — toinen ei rukoile. Edelliselle on näkymätön maailma todellisuus, jonka kanssa hän tahtoo olla vuorovaikutuksessa, jälkimäiselle ei näkymätöntä maailmaa ole olemassa, tai hän ei tahdo olla sen kanssa missään tekemisissä. Jälkimäinen luulee kaikessa tulevansa toimeen omin voiminsa, edellinen taas tuntien heikkoutensa ja voiman tarpeen, etsii tukea ja voimaa ylhäältä. Näitä oli myös nasaretilainen puusepän poika Jeesus.

Jeesus kehoittaa meitä — ensiksi — *yksityiseen rukoukseen* yksinäisyydessä: »Sinä kun rukoilet, mene kammioosi ja sulje ovesi ja rukoile Isääsi, joka on salassa, ja Isäsi, joka näkee salassa, maksaa sinulle» (kts. Matt. 6, 5—13). »Laita itsellesi rukouskammio. Olkoonpa se vaikka tallinnurkka tai työpaikkaasi vievän tien varrella tai määrätty kohta huoneessasi, ikkunan vieressä tai vuoteen ääressä. Tee itsellesi rukouskammio, sinä tarvitset sen» (O. Ricard e. m. k. s. 120). Ellei sinulla ole huonetta, niin etsi itsellesi nurkka. Jos toiset puhuvat, niin älä kuuntele heidän

puhettaan, tai odota kunnes vaikenevat. Ellet voi muuta aikaa löytää, niin nouse vähäistä ennen muita, tai käy vähän myöhemmin levolle. Voithan myöskin tavata Jumalan vapaassa luonnossa. »Psaltari on ennenkaikkea erikoinen rukouskirja yksityiselle ihmiselle, sen eri tilanteissa (etenkin hädässä vrt.Ps. 50, 15; 81, 8).

Näin menetteli myös *Jeesus*. Evankeliumeissa mainitaan 21 kertaa Jeesuksen rukoilleen (tietysti hän rukoili paljoa useammin ja hänen elämänsä oli yhtenäistä rukouselämää). Luotakoon tässä aivan lyhyt silmäys niihin tilanteisiin, joissa erityisesti mainitaan Jeesuksen rukoilleen.

Jeesus rukoilijana.

Hän *kävi rukoillen tehtäväänsä* (Luuk. 3, 21—22, Jeesuksen kastetilaisuus). Kuinka me menettelemme, kun elämän kutsumus on valittava tai joku suuri tehtävä on edessämme? Lutherista kerrotaan, että kun hänellä oli oikein paljon työtä, otti hän sitä enemmän aikaa rukoukseen, sillä hän sanoi: »Hyvin rukoiltu on puoleksi tehty» (vrt. Luuk. 5, 15—16, Jeesus vetäytyy erämaahan ihmisjoukon hyörinästä hiljaisuuteen; Mark. 3, 20 (ei aikaa syömiseen); Mark. 6, 31, 33, 46 (ei aikaa lepoa varten, mutta mitä enemmän työtä, sitä enemmän rukousta).

Kristus piti *aamurukouksen* (ei laiminlyönyt aamurukousta, vaan ennemmin lyhensi yö-untansa, Mark. 1, 35). On niin sattuvasti sanottu: »Kaikki pyhät ovat varhaisia» ja alottavat päivätyönsä kohtaamalla Jumalan kasvoja.

Kristus myös *lopetti päivätyönsä rukouksella*, seurustelipa koko päivänkin taivaallisen Isänsä kanssa (Matt. 14, 23; Luuk. 6, 12). Kuinka me?

Hän *valitsee seuraajansa ja parhaat ystävänsä rukouksessa* (Luuk. 6, 12). Kuinka me valitsemme elämämme parhaat ystävät, työkumppanimme ja elämäntoverin?

Hän *rukoilee ennen kaikkia suuria käännekohtia* ja tärkeitä tapahtumia: ennen vuorisaarnaa (miten me menettelemme ennen kokouksiin ja hartaushetkiin menoa?), ennen voitelemista pyhällä hengellä, ennen kuin ilmoitti tulevasta kärsimisestään ja kuolemastaan opetuslapsilleen (miten ilmoitamme jostain suuresta iskusta tai kärsimisestä tai kuoleman tapauksesta toiselle?) ja ennen ristille ripustamistaan (Luuk. 6, 12—13; 3, 21, 22; 9, 18, 21, 22; 22, 39—46). Jätämmekö me henkemme Jumalalle?

Kiusausten kohdatessa: (Matt. 4, 1—11, kiusaaja erämaassa), Joh. 6, 15, vertaa Matt. 14, 23 (kansanjoukko väkisten kuninkaaksi). Kiusauksissa ollessa pakene ja rukoile. »Monet kiusaukset kohtaavat meitä äkkiä ja odottamatta, ja kaikki, mitä silloin ja siinä voimme tehdä, on rukouksen kohottaminen Jumalan puoleen; mutta monien elämän kiusauksien me voimme kaukaa nähdä meitä lähestyvän, ja sellaisissa tapauksissa täytyy voittaa voitto ennenkuin kiusaus todella meidät saavuttaa» (R. A. Torrey e. m. k. s. 69).

Sairaiden *sairasvuoteiden ja haudan ääressä:* (Mark. 7, 34 (kuuro); Joh. 11, 41—42 (Lasaruksen haudan ääressä). Usein joudumme sairasten ja kärsivien kanssa tekemisiin tai kuolinhuoneeseen, ottakaamme Jeesuksen esikuvasta vaarin!

Itse ollessansa tuskien ja ahdistusten Getsemanessa (Matt. 26, 36—46, vertaa Joh. 12, 27—28).

Siitä saa voiman kulkea raskaan tien voittajana ristille ja voi meitä kiusattuja auttaa (Hepr. 2, 18).

Erityinen rukousaika (Luuk. 9, 18). »Jos tahdot hyvää sielullesi, niin on sinun silloin tällöin erotettava määrätty, lyhempi tai pitempi aika vartavasten tutkisteluun ja rukoukseen. Jotkut harvat ystävät voisivat yksissä tehdä samoin ja saattaisivat varmaan saada siitä paljon siunausta» (Ricard e. m. k. s. 25).

Kristuksella oli omatapainen ruokarukouksensa (Luuk. 24, 30—31), josta vieraskin hänet tunsi. Minkälaisen vaikutuksen saa vieras sinusta sinun ruokapöydässäsi?

Hän myös *valmistui juhlaan rukouksessa* (Kristus kirkastusvuorella, Luuk. 9, 29—36). Siitä juhlasta saivat osanottajatkin sellaista siunausta, että vanhoillaankin Pietari siitä kertoo (2 Piet. 1, 14—18). Miten me valmistumme suuria juhlahetkiä viettämään (oli ne omassa yksityiselämässämme tai kirkollisia tai kansallisia juhlapäiviä tai kristillisiä juhlia)? Juhlan siunaus on mitä suurimmassa määrin riippuvainen tällaisesta valmistuksesta. Ricard lausuu niin peräti sydämeen käyvästi (e. m. k. s. 26): »Oi nuoriso, käy rukoillen juhliisi! Silloin sinun ei tarvitse mitään katua nuoruusvuosien muistojen kohdatessa sinua vanhuuden päivinäsi. Niin totta oli, mitä meille ennenaikaan sanottiin: »Niitä iloja, joista voit kiittää Jumalaa, saat huoleti nauttia, et muita.» —

Hänen rukouksessaan puhkesi esille ilo, kiitos ja palvominen (Joh. 6, 11; 11, 41; Matt. 11, 25; Luuk. 10, 21—22). Nouseeko meidän sydämistämme

tällainen iloinen kiitos ja riemullinen palvominen? Apostoli siihen kehoittaa Fil. 4, 6. — —

Jeesus — esirukoilijana: sulkee lapset siunaukseensa (Matt. 19, 13—15, kummien velvollisuus ennen kaikkea kummilapsiinsa nähden), Pietarin puolesta (Luuk. 22, 31—32: »ettei uskosi raukeisi tyhjään»), opetuslastensa edestä (Joh. 17, 9—17), myöhempien sukupolvien (Joh. 17, 20—21), vihollistensa puolesta (Luuk. 23, 33—34).

Kristus rukoilee vieläkin (Rom. 8, 34; 1 Joh. 2, 1; Hepr. 7, 25: »aina elää rukoillakseen heidän edestään»), samoin myös Pyhä Henki (Joh. 14, 16—17; Rom. 8, 26: »Samoin myös henki auttaa meitä heikkoudessamme. Sillä me emme tiedä, mitä meidän on rukoiltava rukoillaksemme niinkuin tulee, mutta Henki itse esiintyy puolestamme, rukoillen sanomattomia huokauksia»). Henki kirkastaa meissä vain Kristusta. Siihen syventykäämme rukouselämässämme. Ricard sanoo (e. m. k. s. 49): »Mikään ei niin vahvista rukoustamme, kuin syventyminen hänen elämäänsä, sellaisena kun näemme sen toteutuneen ajassa, ja sellaisena kuin se on meille säilynyt seurakunnan muistissa ja evankeliumeissamme. Ja tämä Jeesus-kuva on rukouksen läpitunkema. Vapahtajamme oli rukouksen mies, ja meidän on tultava hänen kaltaisikseen kaikessa.»

Esirukous. *Esirukouksella* on aina *Jumalan valtakunnan työssä* ollut hyvin *merkittävä asema.* Me muistamme kuinka Abraham rukoili Lootin ja Sodoman ja Gomoran puolesta (1 Moos. 18, 22—32, rukoiletko ystäviesi ja ehkä maailmassa olevien sukulaistesi puo-

lesta sekä syntiselle maailmalle pelastusta ja herätystä ettei se hukkuisi?). Mielikuvamme loihtii meille silmäimme eteen Mooseksen rukoustaistelussa kansansa puolesta (2 Moos. 17, 8—13 ja 32, 11—14 ja v. 31—32).

Kristittyjen olisi rukoiltava Jumalalta herätystä, hengellistä, siveellistä, kansallista. Mikä suuri tehtävä juuri nyky-aikana aukeneekaan tässä meille, kun kansamme on käännekohdassa ja monet vaikeudet ja sisäiset ja ulkonaiset vaarat ovat sen tiellä. Ricard sanoo niin sattuvasti (e. m. k. s. 199): »Kristitty voi tehdä isänmaansa hyväksi enemmän kuin kukaan muu ihminen. Hän voi näet rukoilla sen edestä. Ja me uskomme, että niin kauan kuin on pyhä kansa meidän keskuudessamme, niin kauan kuin on maassa koteja, joista päivittäin rukous ja kiitos nousee Jumalan puoleen hallituksen, kansan ja maan edestä, niin kauan Jumalakin, heidän rukoustensa tähden, pitää kätensä korotettuina tämän maan yli.» Ikäänkuin mallirukouksen kansansa puolesta pitää Daniel (9, 1—20). Suurena kohoutuu eteemme profeetta Elias polvillaan nälistyneen kansan puolesta ja jumalattoman kuninkaan edestä (1 Kun. 18, 42—46). Maailmassa on hätä, meillä nälkä monen vieraana, missä on rukoilijat, jotka, vaikka toivoa ei näy, sittenkin painuvat yhä syvemmä Herran eteen, kunnes pelastava pilvi nousee ja Herra vapahtaa kansamme nälkäkuolemasta?

Paavali rukoili palavasti ja yhä uudelleen seurakuntalaistensa puolesta (Kol. 1, 9—12; 1 Tess. 3, 11—13). Siinä oikea Jumalan valtakunnan työntekijän tyyppi, joka aina kantaa työnsä esinettä sydämel-

länsä Jumalan eteen. »Rukous on se tie, jota myöten ihminen lähestyy Jumalaa, ja sielunhoitajan tulee se pitää avoinna alituisesti sitä tietä kulkemalla» (Brengle e. m. k. s. 14). Hän myös pyytää esirukousta itsensä puolesta, jotta Jumala voisi avata väkevän oven hänen kauttansa Jumalan valtakunnan työlle (Kol. 4, 2—3; 1 Tess. 5, 25; Fil. 1, 19). Missä ovat Jumalan valtakunnan työn puolesta rukoilijat meidän aikanamme? Kun tri J. Mott piti suuria evankelisationikokouksiansa, olivat hänen ystävänsä viereisessä huoneessa polvillansa ja siunauksen virrat tulivat.

Seurakunnissa matkustaessa ja nuorisokokouksia pitäessä tuntee sen, *missä on rukoiltu*, *missä ei ole rukoiltu*. Eräs kirkkomme piispoista rukoilee säännöllisesti pappiensa edestä, ja mikä siunaus siitä leviääkään seurakuntiimme. — Luukas kertoo, että pelastushistorian alku oli siinä, että vanha pappi Sakarias toimitti papillisia tehtäviä Jumalan edessä ja meni Herran temppeliin suitsuttamaan kaiken kansan ollessa ulkopuolella rukoilemassa suitsutuksen aikana. Siinä oli alku. Ricard lausuu sattuvasti (e. m. k. s. 202): »Rukoilkaamme kirkkomme edestä. Kun se rukous käy eläväksi monessa kodissa ja salakammiossa, kiottavat uudet ja paremmat ajat sekä kansallemme ja kirkollemme että kaukana lähetysalallakin.»

Jumalan valtakunnan työn historia — rukouksen historiaa.

Jumalan valtakunnan nykyisenkin työn historia on valtava todistus rukousten voimasta. Sen työn perustuksena on aina ollut rukous. Laajat lastenkodit Hallessa kertovat vielä tänäkin päivänä rukouksen miehestä A. H. Franke'sta, joka ne rakensi ja ylläpiti rukouksessa Jumalalta apua pyytäen kaikessa

ja myös saaden. — Samaa todistaa meille Yrjö Müller'in elämä ja laitokset. — Hudson Taylor (Kiinan sisämaanlähetyksen perustaja) ei kerännyt edes kolehteja lähetystyötänsä varten, vaan rukoili myös varat, samaten kuin työhön tarvittavat työntekijätkin Jumalalta. Onkin niin sattuvasti sanottu lähetystyöstä, että »ensin tulee rukous, sitten herätys kirkossa ja vasta sen jälkeen lähetys heränneen kirkon toimesta». — Mr. Robert Wilder sisarensa kanssa rukoili Jumalaa ylioppilaiden puolesta, seurauksena oli kristillinen ylioppilasliike (johon nykyään kuuluu n. $^1/_4$ milj. ylioppilasta) ja ylioppilaitten n. s. vapaaehtoiset, jotka ovat antaneet lupauksen lähteä lähetystyöhön. — Yrjö Williams parin muun kauppa-apulaisen kanssa oli 74 vuotta sitten polvillansa, — seurauksena oli N. M. K. Y. ja kristillinen nuorisotyö koko maailmaa käsittävänä liikkeenä (vähintäin 20 milj. nuorta eri järjestöissä jäseninä).

Mutta Jumalan valtakunnan työn puolesta on edelleen rukoiltava. Miksi menee se niin huonosti eteenpäin? Miksi on siinä niin vähän Jumalan pyhää Henkeä? Pyhä Henki annetaan niille, jotka rukoilevat (Luuk. 11, 13). On sanottu: »Jos käyttäisimme enemmän aikaa rukoukseen, olisi meillä suurempi siunaus työssämme.» Ja kuinka kehoittaakaan meitä ensimäisen seurakunnan ihana kokemus tässä suhteessa tekemään parannus: »Ja kun he olivat rukoilleet, järähti se paikka, jossa he olivat koolla, ja he täyttyivät kaikki Pyhällä Hengellä ja puhuivat Jumalan sanaa rohkeasti! (Ap. t. 4, 31).

Kristillisessä nuorisotyössäkin voivat vanhatkin olla mukana — *polvillansa* nuorten edestä. Muista siinä suhteessa Augustinuksen äitiä Monikaa ja hänen pitkäaikaista kyynelistä rikasta rukouselämäänsä poikansa puolesta. »Monien kyynelten poika» ei joutunut hukkaan, vaan hänestä tuli niitä kaikkien aikojen suurimpia Jumalan valtakunnan työmiehiä. Muista vanhaa Hannaa Jerusalemin temppelissä (Luuk. 2, 36—37). Hän ei poistunut pyhäköstä, vaan palveli siellä Jumalaa paastoilla ja rukouksilla yötä ja päivää. Sen vuoksi saikin hän nähdä Kristuksen. Muista valkopäistä Simeonia Jeesuslapsi sylissä häntä siunaamassa (Luuk. 2, 25—35) j. n. e.

Yhteisrukous.

Yhteisrukous on myös erittäin tärkeä, vaikkapa niin pieni piiri kuin 2 tai 3 koossa Jeesuksen nimessä (Matt. 18, 19—20). Yhteisrukous tuottaa voimaa! Kuinka paljon voimmekaan tällä tavalla auttaa tovereitamme! Pienet rukouskammiot ovat lukemattomille tulleet siunaukseksi. Niitä olisi kaikissa Jumalan valtakunnan työpaikoissa varattava ja ahkerasti käytettävä. Monet synnit on niissä tovereille tunnustettu ja yhdessä rukoiltu anteeksi antamista ja voimaa uuteen elämään. Ja Herra on lupauksensa mukaan kuullut rukoukset.

Kodeissa.

Kodeissa tulee olla *rukouksella pysyväinen sija*. Siihen kehoittaa meitä Jumalan sana ja katekismuksessamme n. s. huoneentaulu (5 Moos. 6, 7—13; Jos. 24, 14—17; Ef. 5, 18 b 20; Kol. 3, 16—17). Kodissa äiti ristiköön jo aikaisin pienokaisensa kädet rukoukseen ja polvistukoon sen vuoteen ääreen iltaisin levolle mentäessä. Siitä on lapselle pysyväinen

muisto läpi elämän, joka voi varjella häntä monesta lankeemuksesta ja myöhemmin ehkä maailman poluilta kuljettaa tuhlaajapoikana ja -tyttärenä takaisin lapsuusmuistojen kautta anteeksi antavan Vapahtajan luo.

Myös *kristillisessä yhdistys- ja nuorisotyössä* tulee rukouksella olla pysyvä sijansa. Siinä, jos missään, on muistettava Vapahtajan sanaa: »Ilman minua ette voi tehdä mitään» (Joh. 15, 5). Ap. t. 1, 14 antaa meille tästä hyvän esimerkin: »Nämä kaikki pysyivät yksimielisesti rukouksessa Marian, Jeesuksen äidin ja muiden naisten kanssa ja Jeesuksen veljien kanssa.» *Kokoukset* ovat yleensä *aloitettavat* ja *lopetettavat* rukouksella. Alussa hiljenemme Jumalan eteen pyytääksemme siunausta ja kokoamme mielemme rukouksessa kuulemaan Jumalan sanaa. Ja ennenkaikkea on tarpeellista, että puhujat ja esiintyjät salakammiossaan ja sydämessänsä ovat jo ennakolta kokoukselle rukoilleet Jumalan siunausta. Kokouksen lopussa hiljennymme kiittämään Herraa ja pyytämään kylvetylle sanalle siunauksen sateita ja kasvua, joka kantaisi runsaan hedelmän. —

Kokouksissa.

Aivan erikoinen muoto yhteisrukousta ovat n. s. rukousviikot. Näiden tarkoituksena on (Ricardin mukaan e. m. k. s. 228): »Että kristityt, vaikka välimatkojen ja kielten eroittamina, kuitenkin yhtyvät rukoukseen saman pyhän asian edestä ja siten saavat vahvistusta uskossaan siihen ja keskinäisessä yhteydessä. Onhan Vapahtaja antanut tällaiselle yhteisrukoukselle siunauksen, tapahtuipa se sitten vaikka mahdollisimman pienessä piirissä (Matt. 18, 19—20). Se on yhdyssiteenä kristittyjen nuorten

Rukousviikot.

välillä kautta maailman (vrt. tunnus: Joh. 17, 21). Sen tulisi olla herätyshuuto yksityiselle seurakunnalle, koko kansallemme ja niin koko maailmalle. Se hävittää eroittavat väliseinät ja vihamielisyydet kansojen välillä — kaikki yhtä ja veljiä Kristuksessa. Rukousviikko on näkyväisenä merkkinä kristittyjen yhteydestä keskellä hirveätä maailmansotaa. Nyt, jos koskaan, olisi maailman melusta syytä vetäytyä »hiljaiseen paikkaan» — kaikki muu on pantava syrjään. Tarvitsemme Jumalan voimaa! Tälläisistä rukousviikoista on tärkein koko maailman kristittyjen nuorten (N. M. K. Y:sten ja N. N. K. Y:sten maailmanliittojen yhteinen) rukousviikko (marraskuun toisen sunnuntain jälkeinen viikko).

Rukousviikkoa on valmistettava jo kauan ennen: rukouksen kautta hiljaisuudessa ja pikku piireissä, sekä levittämällä tietoja työstä. »Ei kellään ole todellista innostusta asiaan, josta ei mitään tiedä.» On levitettävä tietoja (myöskin sanomalehtien välityksellä) kristillisestä nuorisotyöstä yleensä, sen tarkoituksesta ja merkityksestä, päämäärästä ja välineistä, maailman liiton työstä, oman maamme Liiton toiminnasta, paikkakunnallisista pyrkimyksistä j. n. e. Seurakunnankin on saatava näistä seikoista tietoja. Kussakin yhdistyksessä olkoon edes yksi henkilö, joka ottaa käytännölliset valmistustyöt huolekseen. Ei ole välttämätöntä, että joka ilta järjestetään suuria kokouksia, suurin siunaus on luvattu pienille kokouksille (Matt. 18, 20).

Seurakuntarukous.

Seurakuntarukouksella on aivan erikoinen arvonsa ja merkityksensä, sillä seurakunta on syntynyt-

kin yhteisen pitkittyvän rukouksen seurauksena 50 päivää Jeesuksen ylösnousemisen jälkeen Helluntaina (Ap. t. 1, 14; 2, 1, 41—42).

Yhteinen rukous yhdyssiteenä seurakunnan jäsenten välillä sai Jumalan tuntuvan vastauksen (Ap. t. 4, 24—32). Seurakunnan rukous vangitun ja vainotun johtajansa puolesta tuli kuulluksi ja toteutetuksi yli seurakunnan oman ymmärryksen (Ap. t. 12, 5—17).

Seurakuntajumalanpalvelukseen olisi edelleen mentävä kohtaamaan Jumalaa s. o. etukädessä rukoilemaan. Me menemme useasti vain kuulemaan jotakin määrättyä pappia tai puhujaa. Jeesus sanoo: »Kaksi miestä meni ylös pyhäkköön rukoilemaan» (Luuk. 18, 10).

Rukous ja Jumalan Henki ne ovat toisistansa riippuvaisia. Jeesus sanoo, että ne, jotka rukoilevat, saavat Hengen (Luuk. 11, 11—13). Yksimielisesti rukouksessa koossa olleet saivat Hengen ja Helluntain ja muodostivat niin seurakunnan (Ap. t. 2 luku; 4, 24—31; 8, 14—17). Hengetön rukous ei kelpaa seurakuntarukoukseenakaan (Joh. 4, 23—24).

Ovatko siis niin sanotut *kaavarukoukset* pahasta (esim. Isä meidän rukous, synnin tunnustus ja n. s. kirkkorukous)? Ei suinkaan! Mutta vaarassa on varsinkin niitä usein käytettäissä kadottaa henki ja lukea rukoukset kaavamaisesti ulkoa tai käsikirjasta (aikaisemman käsikirjan mukaan saatettiin esim. puolipäiväjumalanpalveluksessa maalla, silloin kun oli myös rippi ja H. Ehtoollinen, lukea Isä meidän 4 kertaa. Pappi toimittaessaan pyhisin varsinkin kaupunkipaikassa useita kasteita, vihkimisiä ja hautaamisia on

vaarassa tulla vain koneelliseksi kaavojen lukijaksi). Tosi-asiallisesti ei Herran itsensä opettamalle Isä meidän rukoukselle monipuolisuudessa, syvyydessä ja lyhyydessä voida löytää vertoja. Ei myöskään yksityinen uskon tajunta voi seurakunnan monipuoliselle, monivuosisataiselle uskon kokemukselle, joka ilmenee esim. tunnetussa synnintunnustus- (»Minä vaivainen, syntinen ihminen j. n. e.») kaavassa ja sydämeen käyvässä Litania-kirkkorukouksessa, mitenkään vertoja vetää. Pyytäkäämme sentähden niin eläytyä näihin kirkon perimärukouksiin, että ne tulevat kuin omiksemme, mutta niiden kaavoihin kangistunutta käyttämistä varokaamme — rukouksessa ja valvoen hengessä.

On myös tarpeellista, kuten Ricard (e. m. k. s. 221) lausuu: »kiinnittää kirkkokansan huomiota niihin yhteisrukouksen, anomisen ja palvomisen kohtiin, joita jumalanpalveluksessamme on, mutta joihin seurakunta ei kyllin ajatuksella ja sydämestään ota osaa.»

Seurakunta rukouksessa eroittaa palvelijansa Jumalan valtakunnan työhön (niin Stefanuksen pöytäpalvelustyöhön, Ap. t. 6, 3—6, Barnabaan ja Sauluksen lähetyssaarnaajaksi, Ap. t. 13, 1—3). Samoin rukous seurakunnan puolelta on pää-asia erilaisissa tärkeissä tilanteissa sen jäsenten elämässä esim. seurakunnan jäseniksi otossa: kasteessa, kasteen liiton uudistamistilaisuudessa, naimisiin mentäessä (siviiliavioliittoon menevä ei halua siten saada Jumalan siunausta rukouksessa, eikä ole seurakunnan jäseneksi sovelias) ja haudan partaalla.

Meidän on *opittava rukoilemaan* yhä paremmin. Opittava rukoilemaan.
»Herra opeta meitä rukoilemaan», nouskoon sentähden yhä uudelleen sydämestämme (Luuk. 11, 1—4; Rom. 8, 26). Rukouksessa tarvitaan myös uskoa (Jaak. 1, 6—7; Mark. 11, 22—24) ja usko tulee kuulemisesta, mutta kuuleminen Kristuksen sanan kautta (Rom. 10, 17), joten rukouksen ja Jumalan sanan tulee kulkea käsikädessä meidän elämässämme (vrt. Matt. 26, 44).

Rukouksessa olkaamme *rohkeita*, »käykäämme uskalluksella armon istuimen eteen» (Hepr. 4, 14—16; Ap. t. 28, 15).

Rukouksen on oltava määrätty, siis ei mitään ylimalkaisia rukouksia (Luuk. 18, 35—43 erittäin v. 41). »Meidän on oltava yhtä selvillä siitä, mitä tahdomme lähestyessämme Jumalaa, kuin käydessämme sisään kauppapuotiin ostoksille. Kauppias myy mielellään kaikkea mitä hänellä on puodissa, mutta hän ei voi myydä meille mitään ennenkuin sanomme, mitä tahdomme ja niin on myös taivaallisen Isämme laita» (S. L. Brengle e. m. k. s. 16).

Rukoukseen *ei ole väsyttävä* (Luuk. 11, 5—8 ja Luuk. 18, 1—8). Nämä esimerkit osoittavat (kuten R. A. Torrey e. m. k. s. 43 on sanonut), »että Jumala rakastaa pyhää rohkeutta, joka ei huoli kieltävästä vastauksesta».

On oltava *aina rukouksessa* s. o. mieli aina Jumalaan päin kääntyneenä (Tess. 5, 17; Ef. 6, 18).

Rukous *synnyttää toivon* pitämään kiinni Jumalan muuttumattomista lupauksista (Hepr. 6, 17—20), josta panttina edelläjuoksijamme Jeesus Kristus.

Rukous poistaa murheen, antaa rauhan ja *varjelee pahasta* (Fil. 4, 6—7).

Rukouksesta — *täydellinen ilo* (Joh. 16, 24).

Rukous *edistää hengellistä kasvamistamme:* näyttää synnit (Ps. 32), vastauksena rukoukseen Jumala puhdistaa synneistä (Ps. 51, 34), opin tuntemaan Jumalan tien (Ps. 25, 4—5), pääsemme näkemään Herran kirkkautta (2 Kor. 3, 16—18).

Rukous antaa voimaa toimintaamme ja vaikuttaa toisten hyväksi (Ap. t. 28, 15; Ps. 119, 124—135; Luuk. 22, 31—32). Rukous auttaa usein, kun mikään muu ei auta.

Rukouslajit. *Rukouksen eri lajeista* mainittakoon:

1) *anominen* (Ps. 50, 15: »Huuda minua avuksesi j. n. e.»);

2) *kiitos* (Ps. 92, 1—6: »Hyvä on Herraa kiittää ja veisata nimellesi kiitosta j. n. e.»; Ap. t. 28 15: »Paavali kiitti Jumalaa ja sai rohkeutta»);

3) *palvominen* (Ilm. k. 14, 3: uusi virsi Karitsan istuimen ympärillä);

4) *rukous Jeesuksen nimeen.* Siihen apostolit johdettiin vasta viime yhdessäolo-iltana Jeesuksen kanssa (Joh. 16, 23—24). »Jeesuksen nimessä rukoileminen on rukoilemista hänen luottonsa eikä minun luottoni perusteella, luopumista siitä ajatuksesta, että minulla olisi mitään vaatimuksia, ja lähestymistä Jumalaa Kristuksen ansion perusteella» (R. A. Torrey e. m. k. s. 32). Tai kuten Ricard asian esittää (e. m. k. s. 165): »Rukoilla Jeesuksen nimessä merkitsee yksinkertaisesti rukoilemista hänen puolestaan, hänen sijastaan. Me edustamme häntä. Kun me rukoilemme

Jeesuksen nimessä, on se yhtä hyvä, kuin jos Jeesus rukoilisi.» Se ei merkitse Jeesuksen nimen ulkonaista mainitsemista, vaan hänen turvissaan käymistä taivaallisen isän eteen asioitamme esittämässä.

Me voimme rukoilla *ääneen* tai *hiljaa*. Jälkimäisellä rukoustavalla on myös erittäin suuri merkitys. Silloin voimme oikein avautua Jumalalle, kun emme voi kuunnella toisen rukoussanoja tai itse esirukoilijana ollessamme ajatella kuulijakuntaamme ja ladella vain sanoja toisten kuultaviksi. »Kun tulemme Jumalan eteen, tulee meidän ensin olla hiljaa hänen edessänsä. Meidän tulee katsoa häneen, että hän antaisi Pyhän Henkensä meitä opettamaan, kuinka meidän on rukoiltava. — — Meidän on hiljaa odottaminen Jumalan edessä ja sanottava hänelle, miten sydämemme ovat kylmät ja ilman rukousta, ja katsottava häneen, luottaen häneen ja toivoen, että hän lähettäisi Pyhän Henkensä lämmittämään sydämiämme ja johtamaan ne rukoukseen» (R. A. Torrey e. m. k. s. 39).

Rukouksen kuulemiseen nähden on muistettava, että: Rukouksen kuuleminen.

1) *Jumala menettelee kuin hyvä isä*, joka ei voi kaikkia lapsen pyyntöjä täyttää, koska lapsi ei ymmärrä omaa parastaan. Hän sanoo itse sanassaan: »Sillä niin paljon kuin taivas on maata korkeampi, niin ovat minun tieni korkeammat teidän teitänne ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne» (Jes. 55, 9). Me olemme rukoilleet monta tyhmää rukousta, jotka Jumala armossaan jätti täyttämättä. Mutta toisaalta kuinka ihmeellisesti onkaan hän osoittautunut rukouksia kuulevaksi Jumalaksi sekä mei-

dän omassa elämässämme että Jumalan valtakunnan työssä.

2) Me *saamme jotakin parempaa* kuin mitä olemme rukoilleet tai saamme *voiman kestämään* ja *kantamaan* harteillemme asetetut taakat (Jeesus Getsemanessa: Matt. 26, 36—46, pääsi kuoleman tuskasta ja voi nyt miehekkäästi kulkea ristin tien; Fil. 2, 5—11, Paavali rukoillessansa Jumalaa ottamaan pistimen pois hänen lihastansa; 2 Kor. 12, 7—9: »minun armossani on sinulle kyllä»).

3) *Jumala koettelee meitä* s. o. pakoittaa meitä koettelemaan itseämme. Meidän on odotettava, kestettävä! (Matt. 15, 21—28: Kananean vaimo, vrt. Luuk. 11, 5—13; Ap. t. 12, 12—16: Pietari odottamassa ja kolkuttamassa seurakuntatalon ulkopuolella).

4) *Meissä on jokin este* esim. a) synnistä kiinni pitäminen (Jes. 59, 1—8), b) anteeksi antamaton mieli (Mark. 11, 25—26, Isä meidän rukouksen viides rukous), c) »Joka tukkii korvansa köyhän huudolle, saa itsekin kerran huutaa, eikä saa vastausta» (Sananl. 21, 13).

5) Meidän tulee *oppia rukoilemisen taito paremmin* ja luopua itsekkäisyydestä (Jaak. 4, 3; Room. 8, 26).

6) Jumala kuulee rukouksen, vaikka *toteutuminen tapahtuu* vasta *myöhemmin* (Daniel 10, 12). Siinä käy kuten laivan laineiden, jotka vasta aikojen perästä loiskivat rantaa vasten, kun laiva ehkä on jo kadonnut näköpiiristämme. Kuinka moni äiti esim. on rukoillut vuosikausia tuhlaajapoikansa puolesta, äiti on voinut vaipua hautaan ja näytti siltä, kuin ei rukousta olisi kuultu, mutta vuosien takaa johtivat

»rukouslaivan laineet» viimein pojan turvalliseen satamaan. Tällöin on vastoinkäymisten ja kärsimysten tehtävänä kirkastaa meitä ja tehdä meidät todellisiksi.

Yleensä voimme sanoa, kuten O. Ricard (e. m. k. s. 116) rukouksen kuulemisesta: »Sekä vapaa-ajattelijat että kristityt tietävät rukouselämän pettymyksistä. Näemme niitä myöskin pyhässä Raamatussa, Jeesuksella Getsemanessa, niillä, jotka rukouksineen tulivat hänen luokseen, Paavalilla. Jumala tahtoo niiden kautta meitä koetella, s. o. pakoittaa meitä koettelemaan itseämme. On tapauksia, jolloin emme saa rukouksiamme kuulluiksi syystä, että Jumalan suunnitelmaa ei voi muuttaa, silloin on meidän toivossa odotettava hänen viisautensa teitten paljastumista. On tapauksia, jolloin Jumala antaa meidän odottaa vastausta, jotta hellittämättömyytemme kautta tulisimme kelvollisemmiksi ottamaan vastaan hänen lahjansa, ja koska aika ei vielä ole kypsynyt, niin että meidän rukouksemme voisi täyttyä. Mutta useimmiten Jumala tahtoo vaikenemisella *pakoittaa* meitä *itsetutkimukseen*. Ehkäpä silloin huomaamme, että itse rukouksemme ei ollut oikea. Sekä sen mielen, jossa rukoilimme, että itse rukoilemamme asian on toiseksi muututtava.»

Rukouksessa on mielenlaatu pää-asia, asento sivu-asia. Kuitenkin saattaa nöyrä ja musertunut mieli ilmetä vastaavanlaisessa asennossa. Abraham oli kasvoillansa Herran edessä (Moos. 17, 3). Daniel laskeutui kolme kertaa päivässä polvillensa ja rukoili ja kiitti Jumalaansa (Dan. 6, 10). Kristus Getsemanessa myös laskeutui polvilleen, vieläpä kasvoil- Rukous-asennot.

lensa (Luuk. 22, 41—46; Matt. 26, 36—46). Paavali notkistaa polvensa Isän puoleen (Ef. 13, 14).

Siis polvistuminen rukoukseen on oikea kristillinen tapa, mutta varokaamme siitä tekemästä pakkopaitaa kellekään ja katsokaamme, ettemme polvistumisella vain peitä oman sydämemme välinpitämättömyyttä ja teeskentele itseämme paremmiksi kristityiksi kuin olemme.

Yleinen tapa rukoillessa näytti olleen nouseminen seisoalleen, jolla kunnioitettiin Jumalan suuruutta, kun taas polvistuminen oli merkkinä ihmisen nöyryydestä ja mitättömyydestä (vrt. Matt. 6, 5; Luuk. 18, 13). Seisaalle noustessa kohotettiin kädet vastaan ottamisen merkkinä (1 Tim. 2, 8). Syvässä katumuksessa ja hädässä löi publikaani rintoihinsa (Luuk. 18, 13, vrt. Luuk. 23, 48). Jeesus nosti silmänsä rukoillessa taivasta kohti (Joh. 11, 41). Käsien ristiminen on myöhäisempi tapa.

Rukouskokoukset.

Rukous- ja jälkikokouksia voimme eroittaa kolme eri lajia, nim. 1) kokoukset vain rukousta varten eli rukouskokoukset, 2) kokoukset, joissa elämän kokemuksien lyhyt esittäminen j. n. s. todistukset ovat pää-asiana ja 3) sielunhoidolliset keskustelukokoukset, joihin saattaa liittyä joko kahdenkeskinen tai yhteinen rukous.

Rukouskokouksilla sanan ahtaimmassa mielessä on raamatullinen perusta: Jerusalemin seurakunnassa oli tapana pitää rukouskokouksia s. o. kokouksia, joissa yhdessä saada rukoilla on varsinaisena kokoontumisen syynä (Ap. t. 1, 14: yksimielisesti rukouksessa; Ap. t. 4, 23—31: Pietarin ja Johanneksen

ensimäisen vangitsemisen ja vankilasta vapautumisen ja siihen liittyneiden uhkausten johdosta: »korottivat yksimielisesti äänensä Jumalan tykö»). Siinä on kyseessä vapaa yhteisrukous, jolloin yksi tai useampi henkilö toi esille kaikkien sydämillä liikkuvat asiat ääneen rukoilemalla, johon toiset sydämessänsä yhtyivät. Apostoli Paavalista ja Efeson seurakunnan vanhimmista kerrotaan, että pitivät mitä sydämellisimmän rukouskokouksen (Ap. t. 20, 36—38), jossa *laskeuduttiin polvillensa*. Polvirukoustavasta on tässäkin yhteydessä sanottava, että olkoon se vapaa, ja kunkin mielenlaadun mukainen. Jaakob vanhemmasta kertoo perimätieto, että hänen polvensa parkittuivat polvirukouksesta (vrt. muuten Jaak. 1, 5—7). Liity siis toisten kanssa, samanmielisten kera polvirukoukseen, siitä on siunausta. Me voimme vieläpä sanoa R. A. Torrey'n kanssa (e. m. k. s. 12): »Rukouskokoukset eivät ole enää velvollisuus, vaan käyvät välttämättömiksi isoovalle ja pakottavalle sydämelle.» Essen'issä Saksassa ovat tällaiset rukouskokoukset aivan keskeisintä koko kristillisessä työssä poikien keskuudessa (Maanedsblad. Jan. 1915).

Miksi sitten tällaisia kokouksia vastustetaan? Vastustajat ovat: 1) suruttomia ja Jumalan työlle välinpitämättömiä ihmisiä, jotka pelkäävät siten joutuvansa tilille Jumalan edessä ja eivät tahdo nöyrtyä Vapahtajan edessä ja joille kaikki elävä kristillisyys on vierasta ja outoa. Eräs keski-ikäinen mies kertoi oman elämänsä kokemuksista tähän nähden, kun hän kerran rukousviikon aikana astui erään N. M. K. Y:n saliin rukouskokousta pidettäessä ja näki kokouksen

osanottajat polvillansa rukouksessa, ajatteli hän itseksensä: »Noin alas en minä ikänä painu ja menetä ihmisarvoani.» Mutta, kuinka ollakaan, rukouskokouksen päätökseksi ryhdyttiin laulamaan laulua (H. L. ja V. 335): »Kuule rukouksen', Jeesus, Ohits' älä käy», jossa jokainen säkeistö loppui kerrattuna sanoihin: »Jeesus, Jeesus, ohits' älä käy; Ja kun virvoitat sä muita, Luoksen' ennättäy.» Ja hän kertoi, että nuo uudelleen ja uudelleen toistetut sanat: »Jeesus, Jeesus, ohits' älä käy; Ja kun virvoitat sä muita, Luoksen' ennättäy», ne vaikuttivat kuin sähköisku mieleeni ja ennenkuin laulu oli lopussa, oli minun vuoroni heittäytyä polvilleni ja nyt rukoilla, kuten hädässä oleva: »Jeesus, Jeesus, ohits' älä käy; Ja kun virvoitat sä muita, Luoksen' ennättäy.»

Toisen ryhmän rukouskokousten vastustajia muodostavat kristityt, jotka ovat määrätyssä *suuntamielessä* (esim. äärimmäiset evankeeliset) ja *jäykät muotoja korkeakirkollisuuden kannattajat.* Nämä näkevät rukouskokouksissa jotain epäluterilaista, vieläpä epäraamatullista, englantilaisen kristillisyyden ihmistouhua. Edellisestä näemme, että se ei ole mitään epäraamatullista ja jos taas luterilainen kirkko niinkuin kirkko yleensä on vuosisadoiksi tämän unhoittanut ja vasta jälleen näinä viimeisinä vuosikymmeninä sen piirissä on palattu apostolisen kirkon tapaan tässä kohden, niin ei se ole sen kummempaa kuin että kirkko pitkät vuosisadat oli välinpitämätön ja toimeton lähetystyöhön nähden, kunnes suuri lähetysharrastus heräsi toista sataa vuotta sitten Englannissa ja sieltä käsin levisi yli koko kristikunnan, tai

että esim. varsinainen kristillinen nuorisotyö tuskin on vielä $^{3}/_{4}$ vuosisataa vanha ja myös todellisen tarpeen synnyttämänä levisi yli koko maapallon. Jumalan valtakunnan työssä on käytettävä myös uusien olojen ja tarpeiden mukaisia uusiakin työvälineitä, kunhan ne eivät sodi raamattua vastaan ja vaikuttavat todelliseksi siunaukseksi.

Rukouskokouksia *vastustetaan* viimein *niiden puutteiden vuoksi*, joita niissä nähdään (niin esim. khra V. Leino-vainaja »Kotimaa»-lehdessä v. 1909) ja tässä mielessä esiintuotuja tosi-asioita on todella vakavasti harkittava ja koetettava viat poistaa, mutta puutteiden ja erehdysten vuoksi ei saa hyvää asiaa silti hylätä, vaan puutteet ja erehdykset on korjattava, mikäli me ihmiset siihen pystymme. Tässäkin on muistettava sananlaskua: lasta ei ole heitettävä ulos pesuveden mukana. Katsomme tarkemmin tehtyjä huomautuksia ja erehdyksiä, joita olisi korjattava.

Kun rukouskokouksia usein pidetään yleisen hengellisen kokouksen tai saarnan jälkeen, jolloin kirkossa, rukoushuoneessa tai suuressa kokoussalissa on paljon ja monenlaisella hengellisellä tasolla olevia kuulijoita, pakoitetaan rukouskokoukseen usein jäämään henkilöitä, joiden hengellistä tilaa ei rukouskokous vastaa. Tässä on ilmeisesti korjaus tehtävä. Ei riitä edes se, että ilmoitetaan yleisökokouksen olevan lopussa ja kehoitetaan laulettavan laulun jälkeen vain niitä henkilöitä jäämään jäljelle, jotka tahtovat olla mukana rukouskokouksessa. Laulun aikana vapaa poistuminen on vaikeaa jo yksin siitä syystä, että poislähtijästä tuntuu, että häneen katso-

taan ja tehdään hänen poistumisestaan helposti johtopäätös hänen kristillisyytensä laimeudesta ja hengettömyydestä tai suorastaan hänen epäkristillisyydestänsä. Yleensä se seikka, että rukouskokoukseen osaaottaminen tai ei osaa-ottaminen asetetaan yksityisen ihmisen hengellisyyden astemittariksi, on itsessään aivan väärä ja epäraitis katsantokanta. Rukouskokousta järjestettäessä on sentähden tähän nähden ryhdyttävä aivan erikoisiin toimenpiteisiin.

Mieluinten on *rukouskokous pidettävä aivan erikseen* ja *yksinomaan sitä varten*, joten kaikki jo etukäteen ovat selvillä siitä, mistä on kysymys. Tietenkin saakoon jokainen haluava olla läsnä, vaikka hän ei olisikaan vielä mikään ratkaistu kristitty, hänhän voi siksi juuri tämänkin kautta tulla, sillä rukouskokouksella on myös evankeliseeraava luonne. Kun suuremman yleisökokouksen jälkeen aiotaan pitää rukouskokous (ei mitenkään joka kerta ja aina, vaan milloin henki todella siihen viittaa), niin pidettäköön rukouskokous jossain toisessa, esim. viereisessä pienemmässä huoneessa, joka antaa kokoukselle toverillisemman ja lämpimämmän sävyn, tai kokonansa toisessa paikassa, tai jos ei näin mitenkään sovi, on ainakin pidettävä väliaika, vaikka lyhempikin, jolloin yleisön muutenkin liikehtiessä, jokainen haluava voi aivan vapaasti poistua.

Itse *kokoustapaa on moitittu* siitä, että niissä ilmenee niin *paljon teeskentelyä* ja pidetään toisinansa vielä *hiljaisella äänellä* ja *kuka tahansa pitkiä jaarituksia* ja *saarnoja rukouksessa* sekä yhden ja saman toistamisia, joita eivät useatkaan jaksa kuulla,

vaan hartaus menee hukkaan, ja kokous tulee niin vain piinaksi ja herättää vastenmielisyyttä ainakin valistuneimmissa kuulijoissa. — Tähän nähden on sanottava, että kokouksella pitää olla tarmokas johtaja, joka jo aluksi selittää kokouksen tarkoituksen ja ilmoittaa määrätyt rukousaiheet, vieläpä toisinansa on jo edeltäkäsin sopinut määrättyjen henkilöiden kanssa, että he johtavat lyhyesti rukoukseen ja joka tapauksessa on valmis, jos niin tarvitaan, amen'ella tai sopivalla laululla keskeyttämään tätä järjestystä vastaan rikkoneet jaarittelevat rukoilijat (näin menetteli esim. Albert Lunde syksyllä v. 1913 Tampereen rukoushuoneella rukouskokouksessa).

Kun näistä rukouskokouksen vaaroista ja vaarojen poistamisesta O. Ricard (e. m. k. s. 225—227) ja tri Karl Fries (»Vårt arbete», s. 26) ovat erittäin sattuvasti kirjoittaneet, annan heille sananvuoron. Edellinen kirjoittaa: »Meidän päivinämme on paljon kristityitä, jotka pelkäävät tällaisia »rukouskokouksia», jotka pitävät niitä epäraittiina ja outoina, eivätkä mielellään niissä ole mukana. Heitä ei ole vaikea ymmärtää. Ensinnäkin pitää tämänkin rukouksen muodon suhteen paikkansa, että se on opittava, ettei kohta olla kykeneviä siihen osaa ottamaan, ja toiseksi on koko seurakunnankin suhteen huomattava, että sen on opittava paremmin pitämään näitä rukouskokouksia, niitä kun usein johdetaan sopimattomalla ja ymmärtämättömällä tavalla.

Vaikeata on aina pitää hyvin suuria rukouskokouksia, joissa on paljon osanottajia. On tarpeen erityinen mieli-ala, jotta rukouskokous oikein saisi

rukouksen hengen leiman, ja se on aina vaikeampi saavuttaa, missä useampia on saapuvilla, jotka eivät tunne toisiaan ja joille tämä kokousmuoto ehkä osittain on uusi. Johtaja on silloin aina välttämätön, ja hänen tulee olla sekä käytännöllinen että hengen mies. Hänen on edeltäpäin mieluimmin sanottava läsnä-oleville, että nyt alkaa sellainen kokous, jotta ei kenenkään tarvitse pakosta olla läsnä, sekä että tietenkin jokaisella on vapaus joko nousta seisaalleen, istua tai polvistua, miten kunkin mielestä luonnolliselta tuntuu, ja vielä että kukaan älköön tunteko velvollisuudekseen koroittaa ääntänsä, älköönkä liioin kukaan peljätkö sitä tehdä, jos siihen tuntee tarvetta. Hänen on edelleen teroitettava kokoukselle, mitä tai minkä edestä on rukoiltava. Ja vihdoinkin on yleensä paikallaan muistuttaa, että rukoiltaisiin lyhyesti sekä kuuluvasti ja selvästi. Me voimme rukoilla niin kauan kuin haluamme ollessamme salakammiossamme, mutta me väsytämme toisia, jos liian pitkästi puhumme rukouskokouksissa. On aina vaikeampi seurata toisen ajatuksia kuin tuoda esiin omiaan, ja jos vain muutamat harvat voivat kuulla, mitä rukoileva sanoo, niin silloinhan toiset jäävät ulkopuolelle. Varsin usein saattaa olla etusijalle asetettava se muoto, että johtaja mainitsee ne asiat, jotka erityisesti ovat kannettavat Jumalan eteen ja lyhyesti pohjustelee niitä, ja että sitten joko läsnäolijat hiljaa rukoilevat asian edestä tai että muutamia läsnä-olijoita, jotka edeltäpäin ovat tietäneet valmistautua, kehoitetaan johtamaan toisia rukoukseen. — Pienemmissä piireissä yhteisrukous käy luonnolli-

semmin ja vapaammin ja tuntuu tuovan enemmän siunausta. Onhan luonnollisin asia maailmassa, että joukko kristityitä, jotka ovat yhteisessä työssä tai ajavat samaa hyvää asiaa, myöskin yhdessä rukoilevat sen edestä, tai että pieni joukko työtovereita, jotka päivittäin ovat samassa työssä, myöskin yhdessä notkistavat polvensa sen edestä. Se myöskin läheisemmin liittää heitä toisiinsa. Ja niinikään on aivan itsestään selvä asia, että kaksi, jotka vakavasti ovat keskustelleet syvimmistä asioista, avanneet sydämensä toisilleen ja koettaneet vahvistaa ja kehoittaa toisiaan, että he lopuksi yhdessä avaavat sydämensä Jumalalle. He saavat silloin myöskin uudelleen kokea, että heitä koski lupaus: missä kaksi tai kolme on kokoontuneina minun nimessäni, siellä olen minä heidän keskellään. — Omassa salakammiossaan oppii paraiten rukoilemaan sillä tavalla, että myöskin osaa rukoilla yhdessä toisen tai useamman kanssa.»

Tri K. Fries lausuu: »Ilman epäilystä sisältävät nämä (nim. rukouskokoukset) vaaroja. Voi tapahtua, että joku sellaisessa tilaisuudessa ajattelee enemmän läsnä olevia tovereita kuin Jumalaa, jolle rukous olisi suunnattava. Voi tapahtua, että muotomeno ja epätodellisuus saavat jalan sijaa, mutta missä johto on sellainen, kuin sen tulee olla, ja missä mahdolliset erehdykset oikaistaan yksityisesti asianomaista rakkaudessa neuvoen ja viisaudella, siellä toisaalta voitetaan suuria etuja. Monella yhdistyksissämme on muistissaan mitä ihanin ja mieltä ylentävin muisto sellaisista rukoushetkistä, joissa hän on ollut mukana. Siellä tapaa yhdistyksen kantajoukon, jonka kautta

hengellistä voimaa virtaa koko elimistöön. Juuri tätä seikkaa saadaan kiittää siitä, että tervettä elämää sykkii joissakin yhdistyksissä.»

Vielä eräs rukouskokouksen muoto on se, että samanmieliset yhteisestä sopimuksesta määrättynä päivänä ja hetkenä päivästä, joko kukin yksin kotona tai useampia yhteen kerääntyen, vieläpä ympäri koko maapallon viettävät yht'aikaa rukoushetkeä, kantaen samoja asioita Jumalan valta-istuimen eteen, sulkien rukoukseen toisensa, eri ihmisryhmiä, Jumalan valtakunnan työhaaroja j. n. e. Tähän perustuu esim. yhteisten rukousviikkojen viettäminen (ktso edellä).

Todistuskokoukset ja n. s. »jälkiseurat».

Myös kokouksilla, joissa *lyhyet todistukset Herrasta* ja *elämän yhteydestä hänen kanssaan* ja *elämän kokemuksien esittäminen toisille* rakennukseksi ja *Jumalan ylistys* ovat pääasiat, on raamatullinen perusta (Ap. t. 10:ssä luvussa, erittäin v. 46 ja 1 Kor. 14, 26: »jokaisella jotakin esitettävää, millä virsi, millä opetus, millä ilmestys, mikä aikoo puhua kielillä, mikä selittää, kaikki tapahtukoon rakennukseksi»). Viime mainitussa kohdassa on myös lausuttu selvä ohjelause, jota on noudatettava tarkasti myös erittäin juuri tällaisiin kokouksiin nähden: kaikki tapahtukoon rakennukseksi! Edellinen raamatun kohta antaa meille osoituksen siitä, mikä oli kokouksen kulku. Pietari piti voimakkaan saarnan Kristuksesta läsnäoleville (myös joukko pakanoita oli läsnä: Kornelius ja hänen huoneväkensä), josta oli seurauksena, että Jumala vuodatti Henkensä kuulijoihin ja Pietarin saarnaa ja Hengen vuodatusta seurasivat »jälkiseurat» (nimi on suomalaista alkuperää), jossa Jumalan Hen-

gen vaikutuksen alaiset, vieläpä juuri äsken kääntyneet todistivat uskostansa ja ylistivät Jumalaa. Näin on menetelty myös meillä toisin paikoin (esim. Oulussa nuoriso- ja piirijuhlien aikana: ensin yleisökokous julkisine puheineen ja jos Jumalan Henki tuntuu kehoittavan siihen pidetään sen jälkeen viereisessä pienemmässä salissa »jälkiseurat», jossa tällaisia vapaita »todistuksia» j. n. e. esitetään ja annetaan neuvoja vastaheränneille j. n. e.). Muistettakoon, ettei tehdä tästäkään pakkokaavaa, vaan kun Henki tuntuu kehoittavan, niin vain silloin järjestettäköön »jälkiseurat», muuten ei (ne muuten paljon muistuttavat n. s. »heränneiden» seuroja). »Jälkiseurat» voidaan lopettaa rukouskokouksella, yhteisellä rukouksella tai voi tulla kysymykseen vielä seuraavakin muoto jälkikokousta, nim. *sielunhoidollinen keskustelu yksityisten kanssa.*

Sielunhoidolliset keskustelukokoukset.

Myös *sielunhoidollista keskustelua yksityisten* kanssa Jumalan sanan kuulemis- tai lukemistilaisuudessa ja sen jälkeen tapaamme jo alkuseurakunnassa. Aloite tähän voi lähteä joko kuulijoiden tai saarnaajan ja Jumalan valtakunnan työntekijän taholta. Esimerkkejä kummastakin tarjoaa meille Ap. teot. Niin Helluntaina (Ap. t. 2 luku) Pietari Pyhää Henkeä täynnä pitää Kristuksesta ristiinnaulittuna ja ylösnousseena Vapahtajana voimakkaan saarnan, kuulijat saavat piston sydämeensä ja tulevat apostolien luo ja kysyvät neuvoa: »Miehet, veljet, mitä meidän on tekeminen?» (v. 37), jonka jälkeen apostolit antavat heille sielunhoidollisia neuvoja ja ikäänkuin kädestä pitäen johtavat kutakin erikseen uskoon Kris-

tukseen, jonka jälkeen heidät kastetaan. Apostoli Paavalista taas kerrotaan (Ap. t. 20, 7), että hän Trooaksessa Jumalan palveluksen jälkeen, jossa m. m. oli H. Ehtoollisen jako, ryhtyy sielunhoidolliseen keskusteluun kuulijainsa kanssa, vieläpä jatkaa sitä puoliyöhön saakka. Evankelista Filippus Jumalan nimenomaisesta käskystä ryhtyy antamaan tarpeellisia neuvoja ja selityksiä Jerusalemista palaavalle Etiopian kuningattaren Kandaken hoviherralle (Ap. t. 8, 26—39), joka juuri oli lukemassa Jumalan sanaa (Jesajan profeetallista kirjaa. Tietenkin on yhdentekevä asia, kuuliko hän Jumalan sanaa vai lukiko sitä, kuten tässä, pääasia on, että nyt seurasi yksityiskohtainen Jumalan sanan sovittaminen ja selittäminen juuri hänen tarpeitansa vastaavalla tavalla).

Jotain tällaista tarvitaan myös meidän ajallamme. *Jumalan sanan yleinen selittäminen ei riitä*, vaan *tarvitaan* aivan *yksityiskohtaista*, *kunkin yksilön tarpeiden ja tilan mukaista sanan sovittamista*, joka voi tapahtua juuri sielunhoidollisessa keskustelussa niiden kanssa, joiden sydämiä yleinen sanan julistus tai sanan tutkiminen on saanut koskettaa. *Tästä tarpeesta ovat syntyneet n. s. jälkikokoukset* muualla ja meillä.

Jälkikokousten tarkoituksesta voimme past. K. A. Paasion tavoin sanoa (Kotimaa N:o 79 ja 87 v. 1909): »Jälkikokouksia on pidetty ja pidetään siinä tarkoituksessa, että erittäinkin etsiviä sieluja voitaisiin auttaa tuntemaan Vapahtajaansa», tai: »Tarkoitus on, että etsivät löytäisivät Herran ja horjuvat ottavat ratkaisevan askeleen.» Tätä tarkoitusta on selitetty aivan väärin, kun on arveltu sen olevan kokouk-

sen pitäjän itsekkään mielen ilmaus (saadaksensa selvän ja voidaksensa lehdissäkin kerskua siitä, miten monta sielua kussakin kokouksessa on kääntynyt, vrt. esim. pelastusarmeijan tiedonantoja tässä suhteessa jokaisessa »Sotahuudossa»). Missä tällaista mieltä löytyy, on se todella tuomittava (V. Leino: Kotimaa» N:o 76 ja 82 v. 1909).

Kun jälkikokouksella on se tarkoitus, kuin edellä sanoimme, on siihen ryhdyttävä vain milloin todella Herran Henki siihen viittaa (huom. edellä mainittuja tapauksia alkuseurakunnassa). »On hetkiä, jolloin ahdistunut tulee itse kysymään, kuten esim. helluntaina, toisia, jolloin hän ei sitä voi tehdä, ja silloin kehoittaa Herran Henki Ananiaksen menemään Sauluksen luo.» »Enimmäkseen he ovat itse tulleet puhumaan. Mutta muistaminen on, että joukossa voi olla sellainenkin, joka huonoutensa tunnossa ei tohdi lähestyä saarnaajaa. Hän odottaa tuolla nurkassa. Eiköhän nyt enää saisi löytyä etsivää rakkautta, joka tällaiset löytää» (K. A. Paasio). — »Pidettäköön jälkikokouksia, kun Herra niitä meille valmistaa, mutta varokaamme, ettemme lyhytnäköisyydessämme mene pilaamaan Herran työtä» (V. Leino). Eivät kaikki puhujat, eivätkä kaikki tilaisuudet ole sopivia tällaisen jälkikokouksen pitämistä varten. Tarkatkaamme Jumalan Hengen viittauksia, niin jälkikokoukset syntyvät kuin itsestään silloin, kun niistä todella on siunausta.

Paljon riippuu myös siitä tavasta, jolla niitä pidetään. Ei pidä, kun siemen on juuri saatu maahan mullattua, heti sitä kaivaa esille ja katsoa joko se on

itänyt ja ryhtynyt kasvamaan, ei pidä myöskään, kun verkko on heitetty mereen, kalastajan suin päin heittäytyä perässä mereen tarkastamaan onko silmukoihin kaloja tarttunut, sillä siten hän päinvastoin pelästyttää kalat pois. Tarvitaan erittäin taitavaa ja hellää ja hienoa ihmissielun sisäisiä lakeja tuntevaa ja niitä taitavasti käyttää osaavaa, Jumalan Hengen täyttämää henkilöä tällaiseen perin arkaluontoiseen työhön (kuka tahansa ei siihen kelpaa, ja raaka, väkivaltainen ja epähieno menettely voi tehdä arvaamatonta vahinkoa monen hennolle uuden elämän alulle. ja minkä kokouksen jälkeen tahansa, jossa ei Jumalan Henki ole todella kosketellut ihmissydämiä, ei ole ryhdyttävä jälkikokousta pitämään). »Tämä etsimistyö vaatii paljon rakkautta, nöyryyttä, viisautta» (Paasio). On myös muistettava, että menettelytapojen täytyy olla erilaisia riippuen eri ihmisistä, sillä »Jumala johdattaa omiansa monenlaisia teitä. Toisen hän vie hiljaa perille, toisen kehityksessä tapahtuu äkkinäinen käänne. Ratkaisevan askeleen mahdollisuuden osoittaa Paavalin kääntyminen. Ja niille, jotka ovat tulleet ahdistuksen hetkeen, tahtoo jälkikokous heikoilla voimillaan tehdä samansuuntaista palvelusta kuin Ananias Saulukselle» (Paasio).

Jälkikokouksessa voidaan pitää (joka olisi eroitettava, samoin kuin edellä on sanottu rukouskokouksista, varsinaisesta yleisökokouksesta): aluksi yhteinen rukous tai rukouskokous (niin Albert Lunde), jonka jälkeen ryhdytään kahdenkeskiseen sielunhoidolliseen neuvontatyöhön hätääntyneiden ja neuvon tarpeessa olevien kanssa (joka voi tapahtua kokous-

salissakin muiden laulaessa hengellisiä lauluja tai virsiä). Sovittamalla Jumalan sanan päästö- ja sideavainta tähän yksilöön nähden (Matt. 16, 19) ja neuvomalla häntä Kristuksen lunastustyöstä saamaan syntinsä anteeksi ja voimaa uuteen elämään sekä ahkeraan sanan viljelemiseen ja rukoukseen, voivat sekä sielunhoitaja että hoidettava viimein yhdessä polvistua rukouksessa Herran eteen (Matt. 18, 19—20), joka voi auttaa siinäkin, missä me emme mihinkään kykene.

Viimein on kiinnitettävä huomio *jälkikokousten hedelmiin*. Väitetään, että niiden hedelminä on, niinkuin aina »ihmistouhusta», jossa ei ole Herra mukana, kesken kasvaneet ja kerskaavat kristityt (V. Leino) tai pian maailmaan palaavat, vain hetken lapset (kuten oli, niin on sanottu, Tampereella syksyllä v. 1913 Albert Lunden kokouksissa »heränneiden» laita). Mitä tähän on sanottava? Ensiksi: parhaimmankin kristillisen työn joukossa on mätiä (niin Herran apostolipiirissä oli Juudas Iskariot, alkuseurakunnassa oli Ananias ja Safiira j. n. e.). Toiseksi on huomattava, että *vastaheränneen laita on kuin vastasyntyneen lapsen — se tarvitsee hoitoa*, ja ellei se sitä saa, niin se — kuolee. Mainitussa tapauksessa *laiminlyötiin juuri tämä hoito*. Vastaheränneistä olisi pitänyt, kuten lähetyssaarnaaja Frans Hannula-vainaja allekirjoittaneelle lausui, tehdä luettelo ja johtaa heidät eri sielunhoitajien hoitoon ja eri kristillisten järjestöjen kasvatettaviksi, joissa olisivat saaneet hengellisen kodin. Silloin jos Herran nimessä olisi tehty kaikki, mitä olisi voitu, olisivat

lopulliset hedelmätkin varmaan olleet toiset. Muistakaamme kaikki apostolin kehoitusta: »Pankaa siis pois kaikki pahuus ja kaikki vilppi ja ulkokullaisuus ja kateus ja kaikki panettelu, ja halatkaa niinkuin vastasyntyneet lapset sanan väärentämätöntä maitoa, jotta siitä kasvaisitte pelastukseen» (1 Piet. 2, 1—2.

Sielunhoitotyö.

»*Viisas voittaa sieluja*» (Sananl. 11, 30) on totta ennenkaikkea *sielunhoitotyöhön* nähden. Siinä, jos missään, juuri työntekijän puutteellisuudet ovat esteenä työlle, joka on mitä hienointa ja arkaluontoisinta laatua. Viisaus tässä (kuten Ricard sanoo) ei ole »tieteellisyyttä tai tietorikkautta, vaan oikeata hengellistä elintapaa, sekä elämän katsantokantaa että sen sovelluttamista jokapäiväiseen elämään». Siinä vaaditaan, kuten kaikessa järjestelmällisessä työssä, *suunnitelmaa*, *harkintaa* ja *monen asianhaaran varteen ottamista*. »On yleensä voitettava jonkun henkilön luottamus ennenkuin voi vaikuttavasti puhua hänen kanssaan hänen sydämensä suhteesta Herraan. Tarvitaan sekä ymmärrystä että valppautta päättääkseen, milloin oikea silmänräpäys on käsillä.» Tarvitaan myös aivan erikoista sielujen voittajataitoa, joka, ainakin osittain, voidaan saavuttaa harjoituksen kautta. Ensimäinen kosketus on vaikein ja useimmiten määräävä.

Tarvitaan *itsensä uhraamista* ja *ahkeruutta,* ja on sielunhoitajan hyvä muistuttaa itsellensä yhä uudelleen tunnetun, nuorena kuolleen nuorisotyöntekijän Hugh Beaverin sanaa itseänsä varten: »Elän vain kerran; siis minun on tehtävä kaikki se hyvä,

mitä voin ja osoitettava kullekin ihmiselle niin paljon ystävällisyyttä kuin mahdollista; minun ei pidä mitenkään lykätä toistaiseksi tai laiminlyödä tätä, sillä en mene tätä tietä toista kertaa» (Robert E. Speer: »Ett rikt ungdomsliv», s. 40).

On opittava jotain Paavalin *taidosta olla »kaikille kaikeksi»* (1 Kor. 9, 19—23). Siinä on silloin opittava näkemään *jokaisen yksityisen sielun korkea, erikoinen arvo*. »Jokaisen sielun pitää tulla tutkituksi ja arvioiduksi lähtien sen omista edellytyksistä. Se on otettava uutena tapauksena, johon ei ole vaan sovellutettava entisiä oppeja, entisiä kokemuksia. Niinkuin Jumala luodessansa jokaisen uuden ihmisen antaa tälle sen erikoisuuden merkiksi ja kaikista muista eriävän ruumiinmuodon ja myös yhtä eriävän henkisen yksilöllisyyden, niin antaa Jumala myös jokaiselle ihmiselle sen kuninkaallisen oikeutuksen, että häntä on erityisenä omalaatuisenaan yksilönä kohdeltava jokaisen, joka hänen henkiseen elämäänsä vaikuttaa tahtoo. Tämä koskee jo vanhempia kodissa, sitten opettajia koulussa ja yhtä paljon sielunhoitajia; niin, viimemainittuja siihen nähden enimmän, että heidän tehtävänään on koskettaa ihmisten yksilöllisimpään, herkimpään kohtaan, jossa jokaisella ihmisellä on pyhin oikeus olla oma itsensä — heidän suhteeseensa Jumalaan» (J. A. Mannermaa e. m. k. s. 221—222).

Tästä johtuu myös se, että »meidän täytyy varoa kaikkia järjestelmiä, olivatpa ne miten sielutieteellisiä tahansa, meidän täytyy karttaa kaikkea, mikä on *koneellista!* Se seikka, että on meneteltävä mää-

rättyjen sääntöjen mukaan, ajatellen, työtä suunnitellen, ei suinkaan merkitse sitä, että aina on seurattava samaa järjestelmää, jonka mukaan eri tapaukset jaetaan eri luokkiin, joihin sielut väkivaltaisesti on puristettava, jotta diagnoosi (tilan tutkimisen tulos) sopisi, ja että siten alituisesti käytetään samoja kysymyksiä ja vastauksia sekä raamatun paikkoja.[1] Tässä yhteydessä sopii muistaa, mitä tanskalainenVilh. Beck kerran lienee sanonut: »Joka kerran, kun puhuttelet jotakin henkilöä, niin muista, että olet tekemisissä sielun kanssa, joka on ainoa laatuaan, sillä Jumala on luonut vain yhden sellaisen sielun. Ja jotakuta aivan samanlaista et ole koskaan ennen nähnyt, etkä myöskään koskaan saa nähdä» (O. Ricard: »Sielujen pelastaja», siv. 20).

Myös *syntien monenlaisuus* ja *kurjuuden syvyys* tuottavat vaikeuksia sielunhoitotyössä. »Kaikeksi kaikessa» saattaa myös ottamaan huomioon *erilaisuudet sukupuoleen* (miesluonne enemmän tahtoon ja järkeen menevä, nainen taas tunteeseen ja personalliseen vaikutukseen kiintyvä), *luonteeseen* (optimistinen vai pessimistinen, kiivas tai tyyni, oikukas tai hillitty j. n. e.), *sivistykseen* (oppinut vai oppimaton, hieno tai karkea j. n. e.) ja *yhteiskunta-asemaan* ja *varallisuuteen* (isäntä vai palvelija, porvari vai sosialisti, rikas tai köyhä j. n. e.) nähden. On otettava huomioon se aika, missä eletään ja ne aatevirtaukset,

---

1 Siihen yksipuolisuuteen on joutunut tri R. A. Torrey suomeksi käännetyssä kirjassaan: »Miten johdamme ihmiset Kristuksen luo?»

mitkä kulkevat maailman ja eri yhteiskuntakerrosten piirissä.

Sielunhoitotyöhönkin on valmistauduttava hiljaisen *mietiskelyn*, *rukouksen* ja *ahkeran sananviljelyn* kautta. »Rukoile ensin, toimi sitten» (Ricard). Kristus itse sanoo: »Tätä lajia ei saa lähtemään ulos muulla kuin rukouksella ja paastolla» (Matt. 17, 21). Raamatun sanan käyttämisen tärkeydestä sielunhoitotyössä huomauttaa J. A. Mannermaa (e. m. k. s. 12): »Yleensä olisi meillä sielunhoitajilla syytä entistä enemmän kiinnittää sielunhoitoneuvojamme Raamatun sanaan. Kokemus näet opettaa, että jostakin raamatun sanasta johdettu neuvokki tarttuu helpoimmin muistiin ja sydämeen: Raamatun sana jää pysyväksi ytimeksi, joka kannattaa siihen liittyvää neuvoa. Täten on varmaan hyvä, jos pappi raamattuaan viljellessään etsii ja merkitsee muistiin erityisiä sielunhoitotekstejä, samoin kuin jokainen toimellinen pappi tekee yleisten sananselitysten teksteihin nähden. Ja yhtä tärkeää — ellei vielä tärkeämpää — on, että pappi tutkii raamattuaan sielunhoitoviisautta anovalla mielellä, jolloin Jumalan johdatukset Raamatun henkilöjen elämässä yhtähyvin kuin Jumalan suoranainen opetussana voi kirkastua papille ja tulla hedelmälliseksi hänen toimessaan.»

Jumalalta on etsittävä viisautta, armoa ja taitoa siinäkin, että *rakkaus saisi etusijan* (kuten Herra itse sanoo sanassaan: »Ihmisköysillä (toiset kääntävät: lempeyden köysillä) minä heitä vedin ja rakkauden nuorilla, minä olin heille niinkuin ne, jotka nostavat ikeen heidän kaulastansa, lempeästi minä heitä

ruokin», Hos. 11, 4), mutta että *samalla totuus ja suola* kaikkea syntiä ja mädännäisyyttä vastaan ei tulisi kätketyksi (Jeesus: »Mene, äläkä tästedes enää tee syntiä», Joh. 8, 11). Paljon riippuu siitä tavasta, jolla se, mikä itsessään on totta, sanotaan.

Tahtomatta esittää mitään varsinaista sielunhoitojärjestelmää, mainittakoon tässä vain, ennenkuin otamme muutamia esimerkkejä Jeesuksen sielunhoitajatyöstä ja vedämme niistä käytännöllisiä johtopäätöksiä, että *sielunhoitajalta* kysytään toisaalta *lääkärin taitoa* päästä selville hoidettavansa sieluntilasta (kyseltävä ja tarkattava diagnoosi) voidaksensa antaa hänelle oikeat lääkkeet (ohjeita, varoituksia, neuvoja j. n. e.) ja toisaalta *kasvattaja- ja sielutieteellistä viisautta* oikeaan ohjataksensa ja kasvattaaksensa neuvon ja kasvatuksen tarpeessa olevaa (varottava dogmatismia, omia lempi-oppeja sekä itseensä kiinnittämästä Jeesuksen asemasta).

Jeesus ja kärsivä. *Jeesus ja kärsivä:* Joh. 5, 1—14 (Betesdan lammikon sairas mies) Jeesus meni kärsivän luo ja *sääli* kärsivää (Jeesus näki hänen j. n. e.). Meillä tulee olla osanottoa kärsiviä ja osattomia kohtaan. Mutta se ei riitä. Jeesus *vetoaa* sairaan *tahtoon:* »Tahdotko tulla terveeksi?» Pelkät säälimiset ja ruikuttamiset eivät auta, on koetettava saada kärsivän tahto liikkeelle. Ennenkaikkea on häntä kehoitettava avautumaan Jumalalle, sillä silloin on kärsimyksen ota katkaistu. Kolmanneksi Jeesus *auttaa*, silloinkin vedoten sairaan omaan myötävaikutukseen. Pelkkä kevyt yksipuolinen auttaminen ja antaminen ei ole hyvä, vaan auttaminen tapahtukoon tarkoituksella

nostaa autettava omille jaloilleen. »Nouse ja kävele!» Kärsimyksen takana ja äärimäisenä syynä on — synti (ei kuitenkaan niin käsitettynä, että tämä yksityinen kärsimys on johtunut määrätystä asianomaisen tekemästä synnistä (vaikka niinkin monasti synti kostaa itsensä), vaan yleisestä tai suvun syntisyydestä j. n. e.). Sentähden ei ole kärsivää oikein autettu, jollei häntä ole koetettu johtaa kärsimyksensä äärimäistä syytä käsittämään ja syntinensä syntien anteeksi saamisen lähteelle — Kristuksen ristin juurelle ja sieltä uuteen elämään. »Katso, sinä olet tullut terveeksi, älä enää tee syntiä, jottei sinulle jotain pahempaa tapahtuisi.»

Meillä on *velvollisuuksia kärsivää maailmaa kohtaan.* Kristityt nuoretkin voivat siinä paljon tehdä esim. käymällä sairaaloissa lukemassa, laulamassa, viemässä kukkia (kukkaislähetys), keskustelemassa j. n. e. Tuolla on ehkä yksinäinen vanhus, joka odottaa juuri sinun apuasi. Voisit käytännössä osoittaa rakastavasi häntä Kristuksen tähden esim. siistimällä hänen vuoteensa, sairaskamarinsa, laittamalla hänelle ruokaa, kantamalla puita, pesemällä hänen kasvonsa j. n. e. Siinä ohessa joku herttainen todistus Kristuksesta, jokin virren värsy tai raamatun luku y. m. Samoin voisivat yhdistykset jakaa jäsenistönsä jaostoihin, jotka vuorottelisivat käymällä sairaaloissa, köyhäin taloissa j. n. e. Kärsivän lähimäisen auttamisen ja sairasten oppimisen ja vanhuksien luona käymisen s. o. diakoniatyön, johon samalla liittyy sielunhoito, asettaa Kristus viimeisen tuomion mittapuuksi (Matt. 25, 35—36), tietenkin niin käsittäen,

että ulkonaisilla töillä on arvonsa vain osoituksena sisäisestä sydämen ja uskon suhteesta Kristukseen.

Jeesus ja syntinen.

Jeesus ja syntinen: Joh. 4, 5—30 ja Mark. 10, 17—22. Jeesus, keskustellessaan samarialaisen (siveettömyyssyntiin vajonneen) naisen kanssa, aloittaa keskustelun jokapäiväisistä naista lähellä olevista asioista. »Sinä voit vieraan kanssa alkaa keskustella jostain asiasta, mikä koskee jotain yleistä kysymystä tahi ajatusta, jonka silmäin edessä tapahtuneet asiat ovat aiheuttaneet, ja sitten pian kyllä joutua itse aineeseen, joka on sydämelläsi» (R. Torrey e. m. k. s. 13). Vasta myöhemmin Jeesus käy, varsinkin kun nainen sitä tahtoi välttää, itse pääasiaan paljastaen hänen syntinsä. Se auttoi! Kun ihminen kerrankin saadaan rehellisesti pysähtymään syntinsä eteen ja näkemään sen kaikessa alastomuudessaan (ihmiset eivät tahdo nähdä syntejänsä), on paljon voitettu, ainakin täytyy hänen tehdä joku ratkaisu: joko suinpäin vasten parempaa tietoansa syöksyy hän maailmaan tahtoen elää synnissä tai sitten hän herää synnintuntoon, jota sielunhoitajan on syvennettävä. Sitten on hänen iloinen tehtävänsä julistaa syntiselle syntien anteeksi antamuksen armoa Kristuksessa. »Anteeksiantamuksen täydellinen omistus on paras lääke sielulle unhoittaakseen sen, mikä taaksensa on jäänyt ja katsoen aina eteenpäin» (J. Kangasvuo: e. m. k. s. 64). Naisesta tuli heti innokas Kristuksen todistaja, joka veti monta Kristuksen luo. Siihen on synnintuntoon johdetut ihmiset kasvatettavat tullakseen innokkaiksi Mestarin todistajiksi.

Kertomus rikkaasta nuorukaisesta (Mark. 10,

17—22) taas osoittaa, että *syntistä* (tässä mammonaan kiintynyt mieli) *on rakastettava* (Jeesus katsoi häneen ja rakasti häntä), vaikka syntiä onkin vihattava (vrt. Juuda v. 22—23). Juuri rakkaus syntiseen pakoittaa kovakouraisesti pitelemään hänen syntiänsä, kuten lääkäri armotta panee terävän veitsen mätäpaiseen päälle leikatakseen mädän pois ja niin pelastaakseen ihmisen kuolemasta. Jeesuksen kategoorinen käsky: »Mene ja myy», vaatii yhtä kategooriseen ratkaisuun. Tässä ratkaisu tuli, mutta vastakkaisena: »meni pois murheellisena.» On tyydyttävä usein siihenkin, kuten tässä, että syntiä tehdään pahalla omallatunnolla.

Edellä mainituissa tapauksissa syntiset tulivat Herran luo, mutta vielä useammin *Mestari hyvänä paimenena etsii syntistä*, siksi häntä sanottiinkin »publikaanien ja syntisten ystäväksi». Sielunhoitajan velvollisuuksiin kuuluu mennä etsimään kadonneita syntisiä synnin pesistä (varsinkin kaupunkipaikkojen syntipesät sulkevat sisäänsä niin paljon äsken vielä niin viattomia, maalta tulleita nuorukaisia ja neitosia. Heitä on koetettava pelastaa kuten kekäleitä tulesta. Merimiespapin työ suurissa satamakaupungeissa veljiensä pelastamiseksi olkoon meille hyvänä esimerkkinä).

Jeesus ja nuori ihminen.

Jeesus ja nuori ihminen: Joh. 1, 35—42 ja Matt. 9, 9. Edellisessä kerrotaan nuorista miehistä, jotka menivät Jeesuksen luo. Niitä on yhä edelleen sellaisia Johannesluonteita, jotka hyvästä kodista, hyvän kasvatuksen saaneena noin vähitellen, ovat itse lipuneet Jeesuksen seuraan. Siinä ei ole tapah-

tunut mitään äkkiherätystä ja -kääntymystä, sillä he eivät oikeastaan koskaan ole eläneetkään rentonaan maailmassa Kristukselle vieraina, vaan heillä on ollut se suunnaton onni, että jokin Johannes Kastaja on heille suoraan viittonut tien Jumalan Karitsan luo. Kuinka paljosta säästyvätkään tällaiset nuoret: heidät on varjeltu pahasta ja saattavat nyt täysin ruumiin, sielun ja hengen voimin antautua Kristuksen palvelus- ja todistustyöhön. Niillä nuorilla on myös parhaimmat menestymisen edellytykset: heidän elämänsä on valtava todistus Kristuksen voimasta. Andreas tuo veljensä Jeesuksen luo.

Tällaisia nuoria, mutta myös synnissä rentonaan eläneitä tulee edelleen sielunhoitajan luo, johon heillä on luottamusta. Berlinin N. M. K. Y:n ensimäisellä puheenjohtajalla Ebehard von Rotkirch-vainajalla oli niin suuressa määrin nuorten miesten luottamus, että hänen työhuonettansa kutsuttiin »Saksanmaan rippituoliksi». Niin monella nuorella on hätä saada avata sydämensä jollekin, joka häntä ymmärtää. Senvuoksi onkin sielunhoitajan opittava ymmärtämään nuoria, asetuttava nuorten elämän kannalle, varteenotettava nuoren ikäkauden kokemukset, kiusaukset, toverihengen ja ympäristön vaikutukset, kodin, sen henkisen ilmapiirin ja ne olosuhteet, joissa nuori on kasvanut, myös eri sukupuolten erilaisuudet j. n. e. Toisinaan tulee myös kirjeellisesti antaa tarvittavia neuvoja nuorille.

Useimmiten nuoret — eivät tule. Jeesus silloin menee ja kutsuu heitä (Matt. 9, 9—13): »Seuraa minua». Nuoret ja varsinkin pojat, ovat hyvin pidättyväisiä,

mitä tulee heidän henkiseen elämäänsä, ja niin moni seikka on omiansa himmentämään heille koko kysymyksen laadun. Tarvitaan silloin aivan erikoista taitoa osata käsitellä häntä oikein, jottei jo alunperin tehtäisi koko kristillisyyttä hänelle vastenmieliseksi. Jotain Jeesuksen miehekkyydestä, avonaisuudesta ja kursailemattomuudesta, hänen teeskentelemätöntä, kaikesta tekopyhyydestä vapaata, iloista olemustansa tarvitaan. (Istuu tekopyhäin fariseusten sitä moittiessa Leevin pöytään rinnan publikaanien kanssa.)

Kaupungeissa avautuu aivan erikoiset mahdollisuudet kristillisten nuorisojärjestöjen jäsenille koettaa oikein järjestelmällisesti *tavata kaikkia kaupunkeihin tulevia nuoria* voidakseen tovereina heidän kanssaan keskustella ja johtaa heidät mikäli mahdollista hyvään toveriseuraan ja krist. nuoriso-yhdistyksiin, ja senkautta myös tekemisiin elämän Herran kanssa.

Jeesus ja opetuslapset

Jeesus ja hänen opetuslapsensa: Joh. 16, 12; Mark. 14, 38; Luuk. 22, 54—62; Joh. 21, 15—17 ja Ap. t. 1, 8. Suhde oli kärsivällisen kasvattajan, joka noudattaa sielutieteellisiä lakeja: »Minulla on vielä paljon sanomista teille, mutta te ette voi nyt sitä kantaa.» Mikä jumalallinen viisaus: ei kaikkea yhdellä kertaa! Tarvitaan pitkällistä ja kärsivällistä kasvatustyötä. Vastakääntyneet olisi ehdottomasti saatava tällaisen kasvatustyön alaisiksi (vrt. mitä jo edellä on sanottu). Heidän luonaan olisi käytävä, heidät johdettava piiriin (esim. krist. yhdistykseen), joka ottaa heidät hoitoonsa. Krist. yhdistyksen vakiintuneista jäsenistä olisi muodostettava jaosto, jonka jäsenet käyvät yhdistyksen vasta-alkavien jäsenten

luona toverillisella tervehdyskäynnillä (varsinkin, jos jäsen näyttää kylmenevän ja jäävän pois toveripiiristä). Heidät on johdettava jokapäiväiseen seurusteluun Vapahtajansa kanssa rukouksessa ja sanaa viljelemällä.

»*Valvokaa ja rukoilkaa*», kuuluu mestarin kehoitus. Nuorten elämä on niin monasti vaarassa, vaellus kääntymässä syntiin ja maailmaan päin. Johdatus uudessa elämässä vaeltamaan on niin tärkeää. Vaarat ne vaanivat vaeltajaa. Siinä on tuettava ja autettava toinen toistansa! Mutta moni sittenkin lankeaa. Niin kävi ylpeän Pietari-raukankin. Mutta eikö ole suuri Herran paimenrakkaus. »Herra kääntyi ja katsoi Pietariin; ja Pietari muisti — meni ulos ja itki katkerasti!» Herran ihmeellinen kasvatus (Joh. 21, 15—17) ja langenneen Pietarin uudelleen armoihin otto, ja ei vaan niin, vaan — uusi apostolivirkaan asettaminen. Eikö ole niin ihmeen suurta, että langenneinakin Mestari ottaa meidät, kun katuvina hänen tykönsä menemme, vastaan ja armoihinsa. Kuinka ihanaa onkaan silloin voida hänen käskyläisinänsä johtaa toisia tämän puhdistuslähteen luo!

»Te saatte voimaa — ja te tulette olemaan minun todistajani», katso, siinä ihmeellinen lupaus. Taistelu ei ole yksin meidän. Kristus antaa meille voimaa taisteluun, ja hänen voimallaan voitetaan. Mutta siinä myös ihana velvollisuus: »minun todistajani!» Siinä meidän suuri tehtävämme. Siinä saadaan tehdä myös ihania kokemuksia: »nähdä itsekäs nuori mies Kristuksen rakkauden voimasta muuttuneen iloiseksi, vapaaehtoiseksi viinimäen työntekijäksi, nähdä nuori mies, joka ennen etsi sitä, mikä on alhaalla, etsimässä

sitä mikä on ylhäällä, nähdä mies, sidottuna synnin siteillä, löytävän rauhan, jonka vain Kristus voi lahjoittaa, on totisesti suurta. Näiden kokemusten muisto tulee aina säilymään elävänä sielulle — —» (»Sekreterarekallet»: K. Fries, s. 14).

Käytännöllisiä viitteitä sielunhoitajalle.[1]

»Jumalan apulaiset (1 Kor. 3, 9), jotka valvovat sieluja niinkuin ne, joiden luvun niistä tekemän pitää» (Hebr. 13, 17).

1) *Asettukaa eri ihmisten kannalle* ja arvostelkaa heidän vaikeuksiansa heidän näkökannaltaan katsottuina (1 Kor. 9, 22). Ottakaa osaa heidän kohtaloihinsa, mutta sitten suunnatkaa heidän ajatuksensa vähitellen inhimillisistä asioista jumalallisiin. Rohkaiskaa heitä, älkääkä masentako heidän mieltään (1 Tess. 2, 11; 1 Tess. 5, 14). Ennen kaikkea osoittakaa, että heidän rauhansa perustus on Jeesuksen kallis veri eivätkä heidän tunteensa ja kokemuksensa.

2) *Älkää pyrkikö olemaan muuna kuin äänenä, joka johtaa Kristuksen luo.* Olkaa valmiit väistymään syrjään ja joutumaan unohduksiin, älkääkä nauttiko siitä kunniasta, että Jumala käyttää teitä välikappaleenaan (2 Kor. 12, 15; Joh. 1, 37; Joh. 1, 26—30).

3) Rukoilkaa armoa voidaksenne *huomata Jumalan työn sieluissa*, että voisitte Hänen kanssaan yhdessä vaikuttaa oppien Hänen pitkämielisyydestään odottamaan ja kärsimään (Jaak. 5, 7). Varokaa pakottamasta sieluja liian nopeasti kehittymään siten ehkäisten Jumalan työtä heissä (Jes. 42, 3—4; 2 Kor.

---

1 J. Penn-Lewis'in, tunnetun N. N. K. Y:n työntekijän mukaan.

6, 1). Rukoilkaa viisautta ylhäältä, että voisitte huomata, kuinka syvällekäypiä armonvaikutukset sielussa ovat ja sen kautta kykenisitte ohjaamaan häntä eteenpäin. Älkää koskaan häntä nuhdelko, vaikka hän ei kohta kaikkea käsittäisikään. Jumala kohtelee omiaan hellävaroen; ei Hän koskaan pakota heitä, vaan houkuttelee heitä ystävällisesti.

4) *Oppikaa vaikenemaan* kuten Jeesus, älkää koskaan puhuko toisille, millä kannalla tämän tai tuon ihmisen sisäisen elämän kehitys on. Mitta, josta puhutaan 2 Kor. 10, 11—17, on ainoastaan meitä itseämme varten eikä muita. Ahkeroitkaa ylläpitämään Hengen yhteyttä, älkää viipykö riitakysymyksissä; osottakaa Jeesuksen rakkautta juuri niille, jotka teitä väärin arvostelevat. Tutustukaa heidän harrastuksiinsa (Room. 15, 2), olkaa palavat esirukouksissa, mutta älkää puhuko siitä, mikä muissa ihmisissä ei ole Kristuksen kuvan mukaista (1 Piet. 4, 8).

5) Koettakaa *vaeltaa keskeytymättömässä yhteydessä Jumalan kanssa*, joten ylhäältä vuotava elämänvesi joka päivä uudistaisi jumalallisen totuuden, jonka tuntoon jo olette tulleet. Valo ilman elämää on suuri vaaramme. Jumala tarvitsee todistajia, jotka puhuvat, mitä he tietävät, eikä mitä he ajattelevat. Tällaisen todistuksen kautta vaikuttaa Pyhä Henki (Joh. 15, 26, 27); Jumalan sana ei silloin puhu vain kuulijain järjelle, vaan tunkeutuu sydämiin kantaen iäisyyshedelmiä (2 Kor. 3, 6).

6) Jos tahdomme elää edellisen viikon kokemuksista ottamatta *tänään vastaan uutta elämää Jumalalta*, tulemme helisevän vasken kaltaisiksi, tyhjiksi

ja voimattomiksi, mutta jos sitävastoin ammennamme suoraan Elämänveden lähteestä, on Hän käyttävä hyväkseen taipumuksiamme, aikaisempia kokemuksiamme ja tietojamme. Silloin on näillä aivan toinen merkitys, kuin jos itse tahdomme panna ne käytäntöön sen sijaan, että kokonaan jättäytyisimme Hänen käytettäväkseen (3 Moos. 26, 10).

7) Sielu, joka *ei* tahdo olla minään *muuna kuin välikappaleena*, ei pidä itseään minkään arvoisena; hän ei kiinnitä huomiota siihen mitä hän näkee eikä koeta taistella Jumalan puolesta. Siitä, miltä hänestä »näyttää» ja »tuntuu», ei hän tahdo puhua, ettei joutuisi toisten sielujen ja heidän Jumalansa väliin.

8) *Sisäisen ja ulkonaisen elämän* tulee *olla sopusoinnussa keskenään*. Sentähden ei olekaan oikein »tutkistella Jumalan syvyyksiä» (1 Kor. 2, 10), jos sen ohessa unohtaa käytännöllisen elämän velvollisuudet ja sielujen pelastuksen. Toisilla on oikeus arvostella sisäistä elämätämme ulkonaisen mukaan (Ef. 4, 1, 2; 1 Tess. 2, 13; 2 Kor. 6, 4—9; 1 Piet. 2, 22).

9) Ennenkaikkea olkoon *palava halunne oppia lähemmin tuntemaan Jumalaa* ja ymmärtämään Kristuksen kanssa Jumalassa salatun elämän syvää merkitystä sekä tottua olemaan ilman tunteita, liikuttavia vaikutuksia ja erityisiä sisäisiä kokemuksia (Fil. 3, 10, 13, 14).

Suhteemme menneisyyteen olkoon:

Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu (Gal. 2, 20), samalla kun joka hetki Kristuksen puhdistusveren kautta eläviksi tehtyinä jätämme itsemme ja jäsenemme Jumalalle vanhurskauden palvelijoiksi (Room. 6, 18).

Puhe ja saarna.

Lähtökohtana puheella ja saarnalla tulisi olla *raamattu* (ainakin useimmissa tapauksissa), sen henki olkoon rukouksen henki ja lähdettäköön sitä valmistamaan ja pitämään rukoillen. Ainesta on kerättävä myös muualta: *luonnosta* (niin Jeesus: »Katsokaa taivaan lintuja — —, kedon kukkasia — —), *ihmiselämästä*: olot ja elämä ympärillämme (Jeesus: ulkomaille matkustava isäntä), omat ja muiden kokemukset, historia j. n. e.

Jumalan yhteyttä todistava.

Saarna merkitsee *sanomaa Jumalalta ihmisille*. Jumala-ajatus se antaa pyhän pelon (Herran kasvojen edessä). Ihmisille (mitä todella sanomisen arvoista minulla on heille)! Me olemme Jumalan lähettiläitä, joiden on ensin vastaan otettava ja käsitettävä Hänen pelastusjulistuksensa suuruus ja sitten esitettävä se puhtaasti ja selvästi kuulijoillemme, jotta niinkuin Kristus on sovitus heidän synteinsä edestä, he myös antaisivat sovittaa itsensä Jumalan kanssa (2 Kor 5, 19, 20). Siis sielu vedettävä lähemmä Jumalaa on päätarkoitus. Pelkkä ajatusten ja esitysten hienous

---

Käytetty kirjallisuus: J. J. Jansen: »Evangelisk förkunnelse»; A. F. Winnington Ingram: »Missionsarbetet i storstäderna», s. 63—77; J. N. Joutsela: »Saarnaaja ja saarna».

ja muodon täydellisyys ei riitä (siihenkin kyllä pantava huomiota). Toisaalta elävää *Jumalan yhteyttä* todistava puhe — toisaalta *kuulijoiden sydämiin koskeva* sekä vielä *puhujan persoonallisuuden ja kokemuksen mukainen*. »Saarnaaminen ei ole samaa kuin historiallisen esitelmän pitäminen, se tuo esiin sanoman Jumalalta ja se voi ainoastaan silloin kohdata sydämet, jos Jumala on mukana» (Ingram e. m. k. s. 74).

Jotta ensimäinen ehto (että puhe todistaa Jumalasta) täytettäisiin, tulee puheen olla:

1) *raamatullista* (Jumala siinä välittömästi meille puhuu, 2 Piet. 1, 19 ja 21). »Jokainen todella vaikuttava saarna on ollut raamatullista» (J. J. Jansen e. m. k. s. 72). Ei kuitenkaan kirjaimen orjuudessa. »Alituinen raamatun luku saa aina aikaan ihmeellisen edistyksen saarnaajalle.» — »Oikea saarnaaja on tietoinen siitä, että raamatusta on hän kokenut evankeliumin ja saa yhä edelleen sitä kokea» (Jansen. s. 73). Ennen kaikkea on se *Kristussaarnaa*. Hänen tulee saarnassansa pitää huoli siitä, että Jeesuksen persoona tulee ei vain esitettyä kuulijoiden katseltavaksi, vaan elävänä heidän omistettavaksensa (ei vain Kristuksesta puhuttava, vaan saarnattava Kristusta). Kristus ei vain opettaja, auttaja, vaan Vapahtaja ja Lunastaja (»vapahti minut synnistä» j. n. e.), sitten pyhitysvoimana ja esikuvana.

Saarnan tai puheen tulee *liikkua koko raamatun pohjalla*, eikä saa esittää mitään raamatun vastaista. Ei vain määrättyjä, omia mielitotuuksia esitettävä (joko omia tai määrätyn suunnan). Ei pitäisi meille

voitavan näyttää paloiteltua raamattua, josta vain pieniä osia on jäljellä: »Tämä on Teidän raamattunne» (kuten eräs henkilö teki papille).

2) Saarnaajan on *elettävä persoonallista uskon elämää* ja siis oltava kääntynyt. Usein tämä koetetaan korvata sitä innokkaammalla oikea-uskoisuudella ja jäykällä muodoista kiinni pitämisellä.

3) Hänen on *kasvettava ja oltava kehittyvä kristitty* (ei aina samalla kohtaa ja samoja kokemuksia).

Kuulijain kannalta. Toisaalta on pidettävä mielessä *kuulijat*. On tehtävä tässä suhteessa paljon työtä. Tarvitaan ihmistuntemusta. (Jeesus siinä mestari: tuntee syntisen hädän ja fariseuksen tekopyhyyden ja ylpeyden.) On luettava kirjoja, mutta ennen kaikkea saatava silmät auki *lukemaan ihmiselämää*, jota ympärillämme eletään. Tässä yksityinen sielunhoito avuksi. Siitä työntekijälle itsellensä paras hyöty, näkee ihmisten sydämiin ja oppii huomaamaan elämän sisäistä puolta (sielunhoidosta kts. edellä). Ottaa kuulijat sieltä missä ne ovat (amerikkalaisella herätyssaarnaaja Moodylla tässä oli aivan erinomainen taito. Ulko-ilmakokoukset ovat tässä suhteessa hyviä opetusmestareita). »Saarnaaminen on tähtäämistä ja osaamista maaliin» (Jansen). Kunnioitusta todellisuudelle! Puhe suunnattava yksilöön (tunnetaan: »Se puhuu minulle»), vaikka kuulijoiden enemmistöä onkin pidettävä silmällä. Meillä on edessämme kristityitä (miten pitkälle ovat uskon tiellä päässeet ja minkälaisia kristityitä: heränneitä, evankelisia j. n. e.), mutta myös puolikristittyjä, uskonnollisesti välinpitämättö-

miä, monta uskotonta, taika-uskoista, jopa suorastaan pakanaa löytyy kuulijoittemme joukossa.

On saarnattava evankeliumia, mutta niin, että juuri *nämä kuulijat saavat* siitä parhaimman *siunauksen*. »Papin on pantava korvansa seurakunnan sydämelle, jotta seurakunta ottaisi korviinsa papin puheen» (Jansen). On elettävä todellisessa yhteydessä seurakuntalaistensa kanssa ja tapahtumain kanssa seurakunnassa, maassa, maailmassa. Saarnan tulee olla oikeassa mielessä aktualista s. o. nykyajan oloihin kohdistuvaa. Yksinkertainen ja vanha evankeliumi on esitettävä uudella tavalla. On vältettävä vanhoja, kuluneita fraaseja, joilla ei meidän aikanamme ole enää vastaavaa sisällystä. On otettava huomioon: onko kyseessä hiljainen *maaseutu* vai meluava *kaupunki* (saarnan tulee muodostua koko tavalla erilaiseksi), onko *sivistynyt* seura vai *yksinkertainen rahvas* edessämme. *Ero miesten* ja *naisten* välillä on myös vaikuttava tekijä (julistus usein liian naisellista. On hyvä pitää toisinansa erikoisia miesten saarnoja. Enemmän tosi miehekkyyttä yleensäkin! »Saarnaa niin, että miehet saavat halun tulla sinua kuulemaan!»). On otettava huomioon toisaalta *varakkaat* ja *hyvinvoivat*, toisaalta *köyhyydessä* ja *kurjuudessa elävät* (niiden ihmisten elämän ja maailman katsomukset eroavat aika paljon toisistansa. S. Sirenius J. A. Mannermaan toimittamassa kirjassa: Kirkkomme ja kansamme, s. 128 sanoo viimemainituista m. m.: »Monet heistä saivat pitkästä aikaa kuulla, että Jeesus onkin heidän rakas ja ainoa ystävänsä. Sellaiseen julistukseen vastaa ihmissydän, aivan kuin

Galilean ja Juudean köyhien sydän muinoin maailman Vapahtajan valtavaan puheeseen. — — Kristusta huutaa ihmissydän, ennen kaikkea köyhän ja heikon ja sorretun ihmisen sydän»). — Aivan oman maailmansa muodostavat *lapset*. Heille tulee puheen olla erittäin lyhyt, havainnollista ja vilkasta, höystettynä sopivilla kertomuksilla. Hyvä on, ainakin joskus, puhua lapsille kuvataulun johdolla, joka on heidän nähtävänänsä. — *Nuorille* puhuminen vaatii myös aivan oman karismansa (armolahjansa). Se edellyttää nuoruuselämän tuntemusta kaikkine kiusauksineen, taisteluineen, tappioineen ja voittoineen. Erikoisnuorisopuheita on pidettävä, ja olkoot ne elämään kohdistuvia, reippaita, ei dogmaattisia, mutta silti ijankaikkisuusvakavuutta herättäviä. Nuorille puhuessa ja nuorten parissa toimiessa olisi luotava yleiskuva itselle aikamme nuorista. Seuraavassa siihen nähden pari viittausta: 1) Nuorilla useimmiten on jonkinlainen *elämän kaipaus*, vieläpä Jumalan valtakunnan kaipaus, vaikka eivät sitä ehkä itsekään huomaa, suuri nälkä ja jano: saada jotain palvella, jotain palvoa esikuvanansa ja seurata sitä, jotakin, jonka puolesta elää, jotakin, jonka puolesta taistella, ja jos tarvitaan antaa henkensäkin siinä taistelussa. Nälkä saada elämää, voimia, iloa, voittoja, täydellisyyttä. 2) *Nyky-aikainen ilmapiiri* on *jumalattomuudella kyllästetty*. Maailman- ja elämänkatsomus ei huipistu kaikkivoipaan ja kaikkialla olevaan, elävään Jumalaan. Nyky-ajan ihminen ihannoi pikemmin itse ihmistä ja sen älyä ja sille riittää kaikki, mitä tämä ulkonainen maailma voi tarjota. Jumala-tietoi-

suutta ei kouraantuntuvalla tavalla ole aikamme lapsilla. 3) Nyky-ajan nuorilla on monella *heikko tahto*. He tuntevat lankeemuksen katkeruuden, mutta ei ole nousun voimaa (tahtonut — langennut, häpeän tunne itseensä nähden). He eivät voi elää elämää, jonka itse tunnustavat oikeaksi. Ei ole voimaa katumukseen. — Kuinka silloin tarvitaankaan voimakasta julistusta Jumalan armosta Kristuksessa! — *Kokeneita kristityitä* on johdettava jatkuvasti sanasta elämään, syvennettävä heidän uskonkokemuksiansa ja teroitettava pyhityselämän voimana Kristusta, jotteivät lankeisi ja pysähtyisi kehityksessään. N. s. *raamatunselitykset* ovat etukädessä näille (selitys olkoon selvä, raitis ja loogillinen).

Eri tilanteet vaativat vielä *erilaisia puheita* (kasuaalipuheet: kastettaissa, konfirmeerattaessa, vihittäessä avioliittoon, ruumista siunattaessa j. n. e.). Aivan erikoisasema on *kirkkosaarnalla* (etenkin puolipäiväjumalanpalveluksessa). Siinä kerääntyy seurakunta seurakuntana jumalanpalvelushuoneeseen lähestyäksensä Jumalaa rukouksessa, kiit ksessa ja tunnustuksessa sekä kuullaksensa Jumalan sanaa sielujen herätykseksi, ojennukseksi, rakennukseksi ja lohdutukseksi. Seurakunta-aate ja seurakuntatietoisuus, joka on ollut niin heikkoa, olisi saatava hereille!

Puhujan oma persoona on myös vaikuttava tekijä puhuessa ihmisille Jumalan valtakunnasta. Puhuja itse pistäköön kuulijan silmään niin vähän kuin mahdollista, jotta hänen puheensa esiintyisi sitä selvempänä. »Jos voisimme ajatella saarnaajaa, joka kokonansa voisi unohtaa itsensä, joka olisi täynnä

Puhujan persoona.

julistuksensa totuutta, ja joka täydellisesti voisi sovittaa tämän julistuksensa esittämisen sen seurakunnan mukaiseksi, jolle hän puhuu, sellainen mies olisi täydellinen saarnaaja» (Ingram e. m. k. s. 65). Hän on vain »huutavan ääni»: »katso Jumalan karitsa, joka pois ottaa maailman synnit.»

Mutta kuitenkin puheella tulee olla mitä *persoonallisin sävy*. Emme voi vaikuttaa toisiin totuudella, josta emme itse ole vakuutettuja ja jonka esittämisessä ei ole mukana *koko persoonallisuutemme lämpö ja voima*. (»Minä — ja en kuitenkaan minä, vaan — Kristus minussa.») »Vain se, mikä on vallannut saarnaajan, valtaa kuulijat» (Jansen).

Vain koettua tulee puhujan esittää, ei »yli uskonsa», ei vain ajateltua (ei vain sanoja, vaan itse elettyä, taisteltua, omistettua). Sydämestä lähteköön vapaasti sitä, mikä meitä itseämme on liikuttanut (ei teologiaa, ei koetettava esittää kristinoppia, eikä mitenkään jotain täydellistä kääntymisjärjestelmää. Toiseksikin kertaa sanottavaa jätettävä). Olkoon todistusta (»minun todistajiani»: kuoleman, ylösnousemisen). Kukin niinkuin juuri hänelle sopii (ei matkittava toisia).

On opittavaa Björnson'ista: »Minun vereni, minun sieluni annan joka riviin, jonka kirjoitan, ja siksi menee se suoraan sydämeen (Jansen s. 49).»

Tästä on seurauksena, ettei voi saarnata kaikkea kristinuskossa, aloitteleva (joka vasta alulla Kristuksen koulussa) ei varsinkaan. Kokemukset harvat ja pienet, niin vähän arvoisia toisille esitettäviksi. Pää-asia: täytyy kuitenkin olla: »Uskon, että Jeesus

Kristus on minun Herrani.» *Kristus historiallisesti* elänyt henkilö on *elävä ja vaikuttava* ja jumalallisella voimallaan läsnä seurakunnassa ja minussa, yksityisessä kristityssä, omantuntoni mukainen *kuuliainen antautuminen* itsensä kieltämisessä ja seuraamisessa ja uskossa ja tahdossa; *turvallisuus omistaessa Herran*, joka kuljettaa vaikeuksista voittoon ja *rikkaan elämän täyteläisyyden;* halu kirkastaa Herraa. Alistumista Jumalan Hengen alaiseksi (Jumalan Henki kääntää ihmiset). *Todistaaksemme Kristuksesta Herrana ei vaadita muuta kuin että meillä itsellämme on Hän Herrana.*

Kappaleessa: »Jumalan valtakunnan työntekijä» annetaan lähemmät ohjeet valmistukseen, esiintymiseen y. m. nähden, joten tässä vain joku viittaus: Käytännöllisiä viitteitä.

Valmistuksessa käytettäköön enemmän selitysopillisia kuin varsinaisia saarnakirjoja (evankeliumiteksteihin on suomeksi ilmestynyt: »Homileettinen käsikirja», ensim. vuosik. Carl Norrby, W. Söderström O. Y:n kust. Kappaleissa: »Raamattu ja sen käyttö» sekä »Tietotyö» annetaan viittauksia selitys-, saarna- ja muuhun kirjallisuuteen).

On esitettävä vain yksi pää-ajatus, jonka kuulijat saavat mukaansa kotiin (ei monia pää-osastoja ja niiden ala-osia (valistusaikana ja puhdasoppisuuden aikana oikein naurettavaisuuteen asti). Ei liian monia asioita (yksi saattaa unohtamaan toisen). »Älä pelkää jättää jotain toiseksi kertaa» (Jansen s. 86).

Saarnan tai puheen on oltava *yhtenäinen* (siis paras ottaa joku teema, joka sisältää pää-asian tai sen tärkeän puolen tekstistä, jonka aikoo esittää), ei

hajanainen. Johdonmukaisesti sama asia kehitetään päätökseen ja nousu tapahtuu lopussa. Jo piispa Juusten aikoinaan varoittaa saarnoissa harhailemasta »yli rajojen niinkuin useat tekevät, laiminlyöden evankeliumin, purjehtivat he milloin länteen, milloin itään, sieltä palaten etelään ja vihdoin etsien satamaa pohjoisessa; tämä todistaa oppimattomuutta ja huonoa valmistusta» (J. S. Pajula: »Suomen kirkon tilasta liturgisen riidan aikoina», s. 11).

Yksinkertaisesti, niin että yksinkertaisinkin ihminen sen voi käsittää. Alkuun ja loppuun pantava suurin paino.

Lutherin neuvot (Hj. Holmqvist: »Martti Luther», s. 104 ja 105):

»1) Muista että olet korkeimman Jumalan lähettiläs. Puhu siis hänen nimessään ja hänen puolestaan kiinnittämättä huomiota maailmaan ja pelkäämättä sanoa totuutta.

2) Minä turvaudun raamattuun ja tutkin sitä uudelleen joka päivä.

3) Minulla ei ole tapana erikoisesti kosketella kaikkia kohtia, vaan ainoastaan pää-asiaa. Ei saa yrittää sanoa kaikkea yhdellä kertaa.

4) Minä koetan tehdä kaikki saarnani mahdollisimman yksinkertaisiksi.

5) Minä en vaivaa ihmisiä liian pitkillä saarnoilla. — Sanoa muutamilla sanoilla paljon, vaatii taitoa ja se on suuri hyve.

6) Minä puhun hitaasti, sillä se on arvokkainta ja se on kaunis hyve.»

Yhteenvetona kaikesta Luther sanoo: »Käy rohkeasti tehtävääsi, avaa suusi ja lopeta pian.» —

Puheiden ja saarnojen *tarkoitukseen nähden* voisimme ne jakaa esim. *herätys-*, *kasvatus-* ja *pyhitys-saarnoihin*. (Tätä kaikkea tietenkin tarkoittaa kaikki Jumalan valtakunnan työ, mutta kun siinä sittenkin julistus, saarna on pää-asia, esitetään tässä näistä eri puolista suuntaviivat.) Herätyssaarna.

Kasvatus ilman herätystä vie — kuolleeseen kaavaan. Herätys ilman kasvatusta vie — yksipuoliseen hurmahenkisyyteen, vieläpä voi viedä turmiolliseen ekstatismiin ja aina hulluuteen asti. Tavallisin ja luonnollisin järjestys: ensin herätys, sitten kasvatus, voi myös olla päinvastoin ja kulkevat ne sitten rinnan ja sisätysten.

Herätystä saarnasivat vanhat hurskaat ja profeetat (ei vain lain, vaan myös ihanan lupauksen sanan kautta). Esimerkkeinä mainittakoon:

Noak (2 Piet. 2, 5: vanhurskauden saarnaaja),

Joona Niiniveessä, Joel 1, 5; Jes. 40 luku; 65, 2—3 (rakkaudella); Hos. 11, 4 j. n. e.

Herätyssaarna on kohdistettava:

1) Jumalasta luopuneihin (Am. 4, 9—11 ja Jes. 55, 7: Jumalaton hyljättäköön j. n. e.).

2) Synti-unessa nukkuviin (Ef. 5, 14: »Heräjä sinä» j. n. e.). Kirkkoisät kutsuivat sitä n. s. suureksi herätykseksi.

3) Kristittyihin (yhä uudelleen ja uudelleen). Heränneellä on taipumus helposti nukahtamaan uudelleen (»Valvokaa ja rukoilkaa ettette — — —.» Suuri vaara: (kastettu, kuuluu kirkkoon, johonkin erikois-

uskovien suuntaan, kristilliseen yhdistykseen j. n. e. Kaikki hyvin: rauha, rauha, vaikka pitäisi kuulua herätyshuuto. Johannes Kastaja juutalaisille: »Tehkää parannus ja uskokaa evankeliumi», koviakin sanoja: »Te kyykäärmeiden sikiöt.» Kristus: »Voi teitä» j. n. e.).

a) yksityinen kristitty tarvitsee herätystä (»heräjä sinä»),

b) seurakunnat (Ilm. k. 2, 4—5 Efeson seurakunta: hyljännyt ensimäisen rakkautensa); Ilm. k. 3, 2 (Sardes: »herää valvomaan»),

c) kansat (Metodismin vaikutus Englannissa. Evankelista Moodyn Englannissa ja Amerikassa. Meillä varhaisempi ja myöhäisempi herännäisyys). Jumala lähettää erikoisia etsikkoaikoja: Luuk. 19, 42—44 (»ettet etsikkoaikaasi tuntenut»). Herätys on Jumalan Hengen työtä: »kutsunut minua evankeliumin kautta.»

Herätys ilman kasvatusta synnyttää a) sekasortoa (hurmahenget, uudesti kastajat Lutherin päivinä, meidän päivinämme yksipuoliset tunteisiin vetoojat (hengelliset avioliitot y. m.); b) menee tyhjiin (Jeesuksen vertaus kivikkomaasta: ei syvempää maata).

Kasvatus-saarna.

Niin monesti on näin: kerran herätys — nyt kuollut. *Herätyksen rinnalla* täytyy kulkea *kasvatus*. Meidän on jouduttava Kristuksen kasvatettaviksi, Ef. 5, 14: »Heräjä — niin Kristus sinua valaisee.» »Ilman minua ette voi mitään tehdä», Joh. 15, 5. Tulee *pysyä sanassa* (Joh. 15, 7).

Kristus otti heränneet kansan joukosta kasvatettavaksi Hänen opetuslapsiksensa. Niin myös Paavali

ja muut apostolit, ja kasvatustyötä varten syntyivät *seurakunnat johtajineen ja työntekijöineen.* Kehoitus meille Kol. 3, 16: opettakaa, neuvokaa j. n. e. Me myös työhön Ilm. k. 3, 2: »Herää valvomaan ja vahvista niitä muita» (sanottu Sardeen seurakunnalle). Kirkon suuri kasvatustehtävä palvelijoittensa kautta: Ef. 4, 7 ja 11—13.

Joukkokasvatuksella myös vaaransa: moni jää ulkopuolelle (uudet pakanat), tai saa vaan hiukan silitystä, toiset omistavat vain muodot, suunnat ja kaavat ja jäävät Hengestä osattomiksi.

Heränneinä herättää muita ja Kristuksen ja hänen sanansa ja armonsa kasvatuksen alaisina johdattaa muita näin kasvatettaviksi, s. o. olla »maan suola» ja »maailman valo», kuuluu meidänkin ajan kristityille.

Pyhityssaarna (esitetty A. W. Kuusisto: »Työn ja toimen kirkko», s. 37—40 mukaan) ei ole vain niitä varten, jotka uskonasioissa jo ovat päässeet selvyyteen, vaan kaikki totuutta vilpittömästi etsivät sielut tarvitsevat sitä. Sen tarkoitus on viedä ihmistä eteenpäin elämän kaidalla tiellä, ei vain koettamalla saada aikaan herätystä, vaan juurruttamalla ja vahvistamalla heränneitten ihmisten uskonperustusta. Kristuksen kirkastaminen siksi pää-asia Herran sanan kautta. Kristusta voidaan kirkastaa esim. seuraavanlaisissa puheissa: »Kristus edestämme», »Kristus meissä» ja »Kristus kanssamme». Otettakoon tähän asian valaisemiseksi kahdesta edellisestä aineesta suunnittainen pääsisältö. Ensimäisessä esitettäköön selvästi ja raamatullisesti vanhurskautemme perustuk-

Pyhityssaarna.

seksi yksin Golgatalla kuollut Kristus. Kristus ei ole lakia kumonnut, vaan lain *kirouksen* poistanut. Syntiä ei liioin ole hävitetty, mutta sen *kadottava voima* on säretty. Kuolemakin on vielä olemassa, mutta sen *ota on murrettu*. Kristuksen kunnia on se, että pelastus on yksin hänen. Tästä on pidettävä kiinni vastoin kaikkia epäilyksiä, joita syntyy mieleen, kun katselemme uskomme, kääntymisemme, kuuliaisuutemme ja rakkautemme heikkoutta.

»Kristus meissä» esittää pyhityksen. Pyhitys on jotain sellaista, jota saattaa vaatia ainoastaan sieltä, missä uskonelämä on syntynyt. Pyhityselämässä poltetaan meistä synti. Ihminen rakentaa polttouhri-alttarin ja laskee sille syntinsä. Herra lähettää tulen taivaasta, joka sytyttää alttarin ja polttaa synnin. Vanhurskaus on kerrallaan valmis. Mutta pyhitys on kasvavaa. Pyhitykseenkin antaa Jumala voiman, mutta raamattu kehoittaa meitäkin pyrkimään ja taistelemaan tullaksemme pyhitetyiksi. Jeesus sanoo: »Pysykää minussa ja minä teissä.» Siis Kristuksessa on pyhityksenkin juuri. Sekin on Jumalan työtä meissä. Mutta se liittyy vapaaseen tahdon toimintaan ihmisen puolelta.

Puheen laatuunkin nähden ovat lahjat moninaiset (vrt. 1 Kor. 12, 4—11). Vaaditaan vain uskollisuutta saamansa lahjan oikein käyttämisessä ja kehittämisessä. Saarnaajalle kuuluu yleisohjeena apostolin sanat: »Jos joku puhuu, hän puhukoon niinkuin Jumalan sanoja» (1 Piet. 4, 11).

Tahdon kasvatus.

»Tahto on ihmisen sisin olemus», on Olfert Ricard sanonut. Ihmistä ei auta monet saarnat, jos tahtoa ei ole. Kun poika ei tahdo, ei voi isä eikä äiti häntä pakoittaa tahtomaan hyvää. Ihmisen on itse yritettävä. Asiaa valaisee sattuvasti englantilaisen ministerin kertomus partiopojille kahdesta saman kokoisesta ja samasta seudusta kotoisin olevasta sammakosta, jotka talon maitokamarissa hyppäsivät kermapurtiloon. Toinen sanoi: »En voi!», ojensi raajansa ja vaipui pohjaan, mutta toinen yritti, uiden ristiin rastiin purtilossa, väsyen, hetkisen huuahtaen ja sitten jälleen ponnistaen, kunnes jalka-pohjasi s.o. kerma oli muuttunut voiksi ja sammakko sai senverran pohjaa jalkainsa alle, että pääsi hypähtämään pois. Näin myös ihmiselämässä. Toiset vaikeuksien tullen sanovat: »En voi», jäävät toimettomiksi ja vaipuvat elämän myllerryksessä — pohjaan. Toiset taas vain terästyvät vastoinkäymisissä, ponnistaen viimeisetkin voimansa ja he eivät vain läpäise vaikeuksia,

---

Käytetty kirjallisuus: Jules Payot: »Tahdon kasvattaminen»; Fr. W. Foerster: »Elämän ohjeita»; A. R. Rosenqvist: »Murrosikä ja kasvatus»; J. Kangasvuo: »Sielutieteen merkitys sielunhoitajan kutsumuksessa».

vaan luonne muodostuu ja karaistuu kestämään vieläkin vaikeampia iskuja.

Kuitenkin on valtava este väkevimmänkin tahdon tiellä, muuri, joka estää vapaata liikkumisalaa, se on — synti. Ihminen, jaloinkin, paraskin, sekin, jolla on paljon tahdonlujuutta, voi joutua niin syvälle alhoon kuin apostoli Paavali Rom. 7, 18—24: »Sillä minä tiedän, ettei minussa, se on minun lihassani, asu mitään hyvää. *Tahtoa minulla kyllä on, mutta voimaa* hyvän toteuttamiseen *ei*.» Syntiinlankeemuksen syvin seuraus: tietoa on, vieläpä tahtoakin, mutta voimaa ei. On kuin vanki, joka on kahleella sidottu kuolleeseen ruumiiseen (v. 24: »Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista»). »Ajatellaanpa esim. patajuoppoa, hän voi tahtoakin nousta, mutta kun kiusaus tulee — lankee uudelleen. Hienoihin synteihin vajonnut tuntee samaa synnin kahlehtivaa voimaa.

Tieto ei riitä.

Pelkkä *tieto ei auta* (Sokrateen kanta ja yhä uudelleen monen kansanvalistajan kanta: kunhan vain saadaan kansa valistettua tietämään, mikä on hyvä ja mikä paha, niin kaikki menee hyvin, arvellaan). Tiedon riittämättömyys on huomattu niin päivän selvällä tavalla esim. sukupuolikasvatuksen alalla. Tri A. R. Rosenqvist mainitsee tästä niin sattuvasti (e. m. k. s. 140): »On suuresti erehdytty ja jouduttu harhaan, kun on toivottu, että pelkkä hyveen tietäminen ja paheen seurausten selvittäminen voisivat vaikuttaa ja varjella nuorisoa harha-askelista. Jos niin todellakin olisi asian laita, niin kuinka eivät sitten ne monet onnettomat, jotka kokemuksesta

tietävät kaikki paheen turmiolliset seuraukset, voisi tietonsa perusteella tulla oikein hyveen sankareiksi. — Pelkkä valistus ei anna turvaa, ellei alempien kiihoitusten voimaa ole nujerrettu luonteenkasvatuksen ja ennen kaikkea voimakkaan tahdon voimistelun avulla.»

Juutalaiset ja heidän johtomiehensä, jos ketkään, tiesivät Jumalan tahdon, mutta juuri heistä sanoo Jeesus itkien: »Te ette ole tahtoneet» (Matt. 23, 37 b). *Mikä tässä silloin auttaa?* On olemassa kaksi äärimmäistä ja yksipuolista kantaa tässä kysymyksessä, jotka molemmat ovat yhtä vääriä. *Toinen, joka kieltää* varsinaisesti *synnin olemassa-olon, väittää ihmisen tahdon* kaikessa *olevan vapaan*. Kuinka kovakouraisesti piteleekään vakava todellisuus tällaista teoriaa! Ihminen turmeltuneessa tilassansa ei omalla voimallaan todellakaan pääse pitkälle: nuoretkin — väsyvät ja vaipuvat. Parhaatkin meistä, vakavan itsetutkistelun jälkeen, huomaavat oman kykenemättömyytensä. Toinen teoria taas *pitää luonnetta muuttumattomana*. Siinä suhteessa on luonteenomainen Schopenhauer'in sana: »Pahuutta, egoismiä itseään on mahdoton muuttaa, yhtä vähän kuin voi kissalle todistaa, että se tekee väärin hiiriä syödessään» (J. Payot e. m. k. s. 36). Onhan kyllä totta, että monet meistä riippumattomat seikat ovat ihan määräävästi vaikuttaneet ja yhä vaikuttavat luonteeseemme, esim. synnynnäiset, perityt taipumukset, ympäristön vaikutus, osaksemme tullut hyvä tai huono kasvatus j. n. e. Onhan sen, joka polveutuu hyvästä kodista, saanut hyvän kasvatuksen, eikä koskaan ole joutu-

Mikä auttaa?

nut tekemisiin maailman syvimpien synnin lähteiden kanssa, paljon helpompi saada tahtonsa hyvään taipumaan, kuin esim. henkilön, jonka isä on juoppo tai vankilan asukas, ja joka on saanut viettää lapsuutensa ajan ilman kasvatusta kaupungin kaduilla, nähden ja kuullen kaikkea pahaa ja tullen jo aikaisin sellaiseen mukaan vedetyksi. On *vain yksi voima*, joka tässä voi ja tahtoo auttaa ja siinä suhteessa olemme kaikki samanlaisen avun tarpeessa, olkoonpa sitten toinen syvemmälle joutunut synnin alhoon kuin toi-

Kristus! nen: *se on Kristus*, kunhan me aivan avuttomina jättäydymme Hänen autettaviksensa ja annamme Kristuksen vapauttaa syntiin sidotun tahtomme. Meiltä siis kysytään vain: »Tahdotteko tulla terveeksi», olkoonpa tuo halumme nousta alussa kuinka heikko tahansa ja sitten 2) Kristuksen antamilla voimilla vakavaa pyrkimystä nousta ylös ja taistelua luonteen ja personallisuuden kasvattamiseksi sopivilla kasvatuskeinoilla todella vapaaksi (s. o. sellaiseksi, että se olemuksensa lakien mukaan mielellänsä tekee sitä mikä on hyvä). Tähän vapauteen on vähitellen pyrittävä. »Ei kenkään ole vapaa, joka ei ole vapauden arvoinen.» Suurin osa ihmisiä ei 1) *vakavasti ratkaise elämänsä suurta kysymystä: mistä saan voiman nousemaan?* (tai ratkaisevat sen väärin luulotellen itsellänsä sitä voimaa olevan) ja 2) *ei* yhtä *vakavasti tahdo taistella tahtonsa* ja *personallisuutensa kasvattamiseksi* täyteen mittaansa (myös paljon kristityitä, jotka tämän laiminlyövät).

Elämänkysymys, josta koko meidän tahtomme suunta riippuu, kuuluu: »Mitä arvelette Kristuk-

sesta?» (Matt. 22, 42). Sama Paavali, joka toivottomuuden alhosta huudahtaa: »Kuka pelastaa minut — —», hän jatkaa: »Kiitos olkoon Jumalalle Jeesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta!» (Rom. 7, 24—25). Ja seuraavassa hän sanoo: »Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat. Sillä elämän hengen laki Kristuksessa Jeesuksessa on vapauttanut minut synnin ja kuoleman laista.» (Lue vielä seur. v. 3—9: Kristuksen vanhurskaus meille lunastus) ja tulemme Hengen jatkuvan vaikutuksen alaisiksi (»Henki asuu teissä.»)

Tähän tullaksemme tarvitaan *rehellistä etsimistä*: 2 Aik. 15, 12—15 (»he etsivät häntä kaikesta tahdostansa»). Me heikkoina Herran eteen: Fil. 2, 12—13 (»pelolla ja vavistuksella niin, että pelastutte, sillä Jumala on se, joka teissä vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen») ja Jes. 40, 30—31 (»Nuorukaiset väsyvät — —, jotka Herraa odottavat, saavat uuden voiman» j. n. e.). Tästä huomaamme myös, ettei ole kysymys vain tunneliikutuksista (kuten kristityidenkin parissa niin monasti arvellaan), on tunkeuduttava tunteiden pintakerroksen läpi ihmisolemuksen sisimpään s. o. tahtoon. Jeesus: »Te ette tahtoneet» (ei: tulleet liikutetuiksi tai itkeneet t. m. s.).

Kristuksen voimilla tahdon kasvatus.

Kristuksen ensimäisestä *kosketuksesta* elämäämme alkaa sanan varsinaisessa mielessä *tahtomme kasvatus*.[1] (Useat kristityt eivät tahdo kuulla puhutta-

[1] Tahdon kasvatuksen yhtenä päämääränä täytyy olla *tahdon lujuus* (ei ollenkaan sama kuin itsepäisyys ja jukopäi-

vankaan tahdon kasvattamisesta, sillä he eivät tahdo antaa Jumalan armolle heissä tilaa meitä itseämme kehittävänä armona.) »Vahvistu siis, poikani, siinä armossa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa» (2 Tim. 2, 1). Siihen tarvitaan ennen kaikkea Jumalan sanan ja rukouksen ahkeraa viljelemistä, mutta myös valvomista (Matt. 26, 41; Marl. 13, 35—37: liha on heikko). Uusi elämä vaatii sen arvon mukaista vaellusta (Rom. 6, 4: »Niin olemme siis hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niin kuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin on meidänkin uudessa elämässä vaeltaminen»). *Päämääränä: voitto* (Rom. 8. 37: »Mutta näissä kaikissa me saamme mitä jaloimman voiton hänen kauttaan. joka meitä on rakastanut»), *Kristuksen täyteyden täysi-ikäisyyden määrä* (Ef. 4, 13: »Kunnes me kaikki pääsemme yhteyteen uskossa ja Jumalan Pojan tuntemisessa, täyteen miehuuteen, Kristuksen täyteyden täysi-ikäisyyden määrään»).

Ulkonaisia keinoja.

Kristityn valvomiseen kuuluu myös kaikkien *ulkonaisten hyvien keinojen käyttäminen* tahtomme kasvattamisessa. Ne voimme jakaa sellaisiin, jotka johtuvat meistä itsestämme, ja sellaisiin, jotka ulkoapäin meihin vaikuttavat. Edellisiin kuuluvat *mieli-*

---

syys), joka saavutetaan osittain myös harjoituksen kautta. Niin voisi erittäin harjoitella tahdon lujuutta työssä, tahdon lujuutta huvituksista kieltäytymisessä, tahdon lujuutta ympäristön huonoja vaikutuksia vastaan, tahdon lujuutta huonon kirjallisuuden vaikutuksen ehkäisemiseksi ja huonon kirjallisuuden poistamiseksi nuorten saatavilta j. n. e.

kuvat, *tunnetilat*, *mietiskeleminen* ja *järki*, *toiminta* sekä *ruumiillinen terveyden hoito*.

Mielikuvat ovat meissä »kuin seulassa», ne ovat oikeita kulkureita, muistimme on niiden varastopaikkana. Niitä on sekä huonoja että hyviä. Edellisiäkään (esim. mielikuvitus laiskuudesta ja aistillisia mielikuvia) emme aina (on niin sattuvasti sanottu) voi estää lentämästä päällitsemme, mutta me voimme estää niitä rakentamasta pesää päämme päälle. Järki näyttää toisinaan olevan voimaton niitä vastaan. Silloin on, paitsi sitä, että kristitty rukoilemalla saa ajatuksen kääntymään niistä pois ja rukouksen kautta saa voiman voittamaan kiusauksen, otettava *tunteet avuksi*. Mielikuva lainaa voimaa tunteelta. (Ajattele esim. kerjäläistä, joka kolkuttaa ovesi takana. Järki sanoo: »En tiedä, onko tuo avun tarpeessa. Hän voi kauniisti valehdella ja käyttää saamansa rahat esim. tupakkaan tai eläviin kuviin j. n. e. sitäpaitsi on kerjääminen kielletty ja minä annan vain Kaupunkilähetykselle ja Pelastusarmeijalle, joista tiedän, että ne ottavat selvän, missä on kurjuutta ja siis apu tulee oikeaan tarpeeseen.» Mutta tästä huolimatta säälintunne tuota poloista kohtaan nousee ja sinä annat hänelle — lantin.) Tunnetilat vaikuttavat tahtoon: me tulemme kykeneviksi vaikkapa uhmaamaan kuolemaa. »Tunteet hallitsevat maailmaa» on sattuvasti sanottu. Ajatelkaamme vain lapsessa *pelon tunnetta* tai aikuisessa *vihan* ja *rakkauden tunteita*. Kuinka paljon ne voivatkaan aikaan saada sekä pahaa että hyvää ja kaunista. Antakaamme Kristuksen rakkauden sentähden meissä vaikuttaa jaloa, itsensä

uhraavaa rakkautta, joka vaatii meitä, ei enää elämään itsellemme, vaan hänelle (ja hänen kauttansa kaikille muille), joka meidän edestämme on kuollut ja noussut ylös (2 Kor. 5, 14—15).

Kristittyjen tulisi myös kasvattaa itsessään enemmän *ilon ja toivon tunteita* (»aina iloinen» 2 Kor. 6, 10; Joh. 15, 11 ja 16, 20). Ilo on suorastaan välttämätön sekä sielun että ruumiin terveydelle. Se on samaa kuin Jumalan auringon paiste kasveille ja koko elolliselle maailmalle. Englantilainen lääkäri Weber sanoo ilon ja toivon suorastaan ruumiillisista vaikutuksista: »Ilo ja toivo edistävät hengitystä, josta on seurauksena lisääntyvä verenjuoksu aivoihin ja hermosolujen parempi ravitseminen. Henkinen masennustila estää hengitys- ja sydämentoimintaa samoin kuin verenjuoksua aivoihin ja saa aikaan ensin toiminnallisia, sitten elimellisiä häiriöitä. Ilon voimistelulla on seuraavat ruumiilliset ja henkiset seuraukset: keuhkojen laajentuminen, sydämen keventyminen ikäänkuin puhtaan vuoristo-ilman syvään hengittämisestä, ja yleensä koko henkisen elämän kohoaminen, minkä kautta vältetään tautejakin» (J. Kangasvuo e. m. k. s. 65—66).

Myös *järjen käyttäminen* ja *mietiskeleminen* on hyvä apuneuvo tahtomme kasvattamisessa oikeaan suuntaan. Järkemme avulla me näemme Jumalan jälkiä joka paikassa, huomaamme Hänen johdatustansa myös omassa elämässämme. Sentähden emme järjettömien luontokappaleiden tavoin syöksy minne tahansa. Kristitty käyttää Jumalan Hengen kirkastamaa järkeänsä ja ottaa ajan avuksensa, kun tullaan vaikealle kohdalle ja kiusausten vuolteeseen.

Joutilaisuus johtaa paheisiin, siksi on *työ ja toiminta kristitylle siunaus* (ei kuten moni arvelee: kirous), hänen on, »kuten Herkuleen hyveen ja paheen tienhaarassa päättävästi omaksuttava työteliäs elämä ja hylättävä toimeton» (J. Payot).

Kiusausten tullen on paras heti ryhtyä hyödylliseen toimintaan ja kääntää ajatuksensa siihen. Työ ei ole meille tässä mielessä vain siunaus, ei vain toimeentulomme lähde, johon meitä velvoittaa Jumalan sana (»otsasi hiessä pitää sinun syödä leipäsi»), vaan myös välikappale Jumalan valtakunnan työssä (meidän kutsumuksemme Jumalalta) ja erikoistoiminta sen hyväksi (ei vain tavallisen Jumalan valtakunnan työntekijän toimessa, vaan niinkin monen mielestä arkisessa hommassa kuin Martta-askareissa kodissamme ja krist. yhdistyksessä, työ- ja ompeluseuroissa j. n. e.).

Että myös *ruumiimme terveyden hoidolla* on suuri *merkityksensä* — suurempi kuin ehkä ensi katsahdukselta luulemme — tahtomme kasvattamisessa on selvää. Mutta siitä tulemme eri kappaleessa myöhemmin puhumaan.

Yleinen mielipide, toverit!

Ulkoa tulevista vaikutuksista, jotka ovat otettavat huomioon tahdon kasvattamisessa mainitsemme vain: *yleisen mielipiteen* ja *toverien painostuksen* sekä *personallisuuksien vaikutuksen*. Ne voivat molemmat joko tulla kannustimeksi ylöspäin tai alasvetäviksi voimiksi. N. s. yleinen mielipide on voimakas kiihotin, ja toveriseura tekee kaltaisekseen. Kunpa ne vain olisivat tukena ylöspäin, mutta ikävä kyllä ne usein vetävät meitä alas. Meidän on tarkoin valit-

tava itsellemme vain hyvää toveriseuraa ja kasvatettava tahtoamme ja miehuullisuuttamme asettumaan huonoa, joskin yleistä mielipidettä vastaan. »Kuinka suuri tekijä yleensä meidän teoissamme ja puheissamme on toivo herättää toisten huomiota, sensijaan, että aivan yksinkertaisesti tekisimme ja sanoisimme niinkuin oikein on.» — »Meidän aikamme tarvitsee ennen kaikkea ihmisiä, joissa totuuden ja oikeuden ikuiset periaatteet seisovat lujina kuin kallio!» (Fr. W. Foerster: »Elämän ohjeita»).

Toisaalta on hyvä yleishenki erittäin hyvänä apuna tukemaan heikkoa tahtoa. »Itse asiassa emme milloinkaan ole yksin, eikä meidän milloinkaan ole pakko turvautua yksinomaan omiin apuneuvoihimme. Meidän perheemme, lähimmän ympäristömme, kotikylämme tai -kaupunkimme asukkaiden hyväksyminen, lisääntynyt myötätunto ja ystävyys auttavat meitä pyrkimyksissämme, puhumattakaan suuren yleisön hyväksymisestä, kun on puhe loistavista menestyksistä» (Payot).

Suuret persoonallisuudet.

Heprealaiskirjeen kirjoittaja puhuu »suuresta pilvestä todistajia» (Hepr. 12, 1), joilla tulisi olla meihin *innostava, kehoittava vaikutus:* »*Seurustelu parasten aikain suurten henkien kanssa* voimistaa yksinäisyydessä ja rauhassa tahtoamme ihmeellisesti» (Payot). Niin on etenkin suurten Jumalan miesten laita. Niissä näemme etenkin Jumalan suuruuden pienessä, heikossa, savisessa astiassa. —

Suurin on Kristus (lunastajana, voimanantajana ja esikuvana), joka voi kiusattuja auttaa. Hän on myös antanut meille omalla esimerkillään päämää-

rän, johon olisi pyrittävä: »Minun ruokani on se, että teen lähettäjäni tahdon ja täytän hänen tekonsa» (Joh. 4, 34; vrt. Ps. 40, 9). Meidän on yhä uudelleen tähän päämäärään pyrkiessämme rukoiltava: »Opeta minua tekemään sinun tahtosi, sillä sinä olet minun Jumalani, sinun hyvä henkesi johdattakoon minua tasaista maata!» (Ps. 143, 10).

Omantunnon kasvatus.

»Omatunto on sydämessämme oleva Jumalan ääni, joka valvoo mielialaamme, vaatien meitä tekemään, minkä tiedämme oikeaksi, ja kieltäen meitä tekemästä, minkä tiedämme vääräksi, ja joka hyväksyy hyvän työn, mutta tuomitsee pahan» (Kristinoppi).

Omatunto — ihmisen sisin olemus ja Jumalan ääni meissä.

Jumala loi *ihmisen omaksi kuvaksensa* ja tämän ihmisessä olevan Jumalan kuvan välitön *ilmeneminen* tapahtuu *omassatunnossa*. Omatunto on siten *sisimmän olemuksemme laki* eli yksilön paremman minän vastavaikutus halujen ja intohimojen itsekkäisyyttä vastaan ja ihmisen sisäisen, siveellisen tilan todistaja.

Mutta se on myös *toisaalta ihmisestä* — parhaimmastakin — *riippumaton*, meidän ulko- ja yläpuolellamme oleva *Jumalan ääni meissä* (Room. 1, 19), joka ehdottomalla velvoituksella vaatii ja kieltää,

---

Käytetty kirjallisuus: A. Rausch: »Johdatus maailman- ja elämänkatsomuksen muodostamiseen» s. 329—332; H. Martensen: »Den kristliga etiken: Den allmänna delen» s. 389—402; K. K. Sarlin: »Kristinoppi katekismuksemme selityskyselmyksissä» s. 138—147; Emil Sonck: »Ohjaus katekismuksen opetukseen» s. 35—36 ja 56—59.

hyväksyy ja tuomitsee. Kant (uudemman ajan suurin ja tunnetuin filosoofi) sanookin sentähden: »Kaksi seikkaa täyttää mielen yhä uudella ja lisääntyvällä ihmettelyllä ja kunnioituksella, kuta useammin ja kauemmin ajatus niiden parissa työskentelee: tähtitaivas yläpuolellani ja *siveyslaki sisässäni*.»

Hyvä omatunto, se ihmisten väärin syyttäessä, vainonkin ja ahdistuksen alla, vieläpä väkivallan ja kuolemankin edessä, *vetoaa* ihmisistä ja kaikista inhimillisistä tuomio-istuimista *korkeimpaan auktoriteettiin*. Se antaa rohkeutta ja uljuutta, joka saattaa kestämään vaikeimmatkin kärsimykset ja kieltäytymään antamasta myöden siitä, minkä omatuntonsa mukaan tietää oikeaksi (esim. Luther Wormsin valtiopäivien edessä, Huss polttoroviolle vietäessä y. monet muut marttyyrit. Meillä lain ja oikeuden puolesta taisteltaessa venäläistä sortovaltaa vastaan, kansalaisemme, jotka joutuivat Siperiaan tai Krestyn vankilaan Pietarissa j. n. e.).

Syntinen joutuu omassatunnossansa *Jumalan tuomio-istuimen eteen*, pysähtyessänsä tätä ääntä kuulemaan. Jo kauvan sitten tehty synti on kuten eilen tehty, niin elävänä ja syyttävänä meidän edessämme, vaatien *tunnustamaan* ja *anteeksi pyytämään* (paha omatunto on toisinansa rikollisia vuosikymmenien jälkeen pakoittanut tunnustamaan rikoksensa). Tämä taistelu omassatunnossa tunnustamisen ja ei-tunnustamisen välillä on ratkaiseva ihmisen tulevaan sisäiseen tilaan nähden. Me olemme kaikki syntisiä — syntiinlankeemuksen hedelmä meihin nähden — ja omatuntommekin on monessa suhteessa synnin sokai-

sema ja tahraama, ja ainoa puhdistuslähde meille, joka puhdistaa omatuntommekin, on syntein anteeksi saaminen Kristuksen veren kautta. Tullaksemme siitä osallisiksi on meidän mentävä hänen eteensä *syntimme tunnustaen:* »Jos tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas, niin että antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä» (1 Joh. 1, 9). — »Minä tunnustan Herralle rikokseni» — »niin sinä annoit anteeksi syntivelkani.» — »Autuas on se, jonka rikokset ovat anteeksi annetut, jonka synnit ovat peitetyt» (Ps. 32, 5 ja 1). Täten saamme *puhtaan omantunnon*, joka on herkkä, kuten kompassineula osoittamaan oikean suunnan elämällemme ja antaen ajatuksillemme, sanoillemme, töillemme ja tekemättä jättämisillemme tarkan ohjeen.

Omantunnon toiminta ja suhtautuminen siihen.

Kuvauksen omantunnon yksityistapaisesta toiminnasta antaa Rausch (e. m. k. s. 330):

»Omatunto herää jonkun yksityisen määrätyn teon yhteydessä, tehden itsensä huomattavaksi ennen tekoa, teon kestäessä ja teon jälkeen. Teon edellä se esiintyy milloin kehoittaen, milloin varoittaen. Varoittava omatunto tavallisesti ilmoittaa itsensä varsin selvästi sisällisenä äänenä, joka estää ihmistä johonkin ryhtymästä. — Teon kestäessä vaikuttaa omatunto joko edistäen tai pidättäen, teon jälkeen kiittäen tai nuhdellen. Samaten kuin varoittava, niin on nuhtelevakin omatunto varsin voimakkaasti esiintyvä omantunnon muoto, joka itsensä tekee huomatuksi mukana seuraavien sielullisten ilmiöiden, kuten häpeän, katumuksen, n. s. tunnonvaivojen,

tahdon lamautumisen kautta ja myöskin fyysillisen levottomuuden ilmauksen kautta aina itsemurhaan asti.»

Ihminen voi joko totella omantuntonsa ääntä, joten hän säilyttää *hyvän omantunnon*, tai asettua ja menetellä sitä vastaan, jolloin hän saa *pahan* tai huonon *omantunnon*. Paha omatunto vaikuttaa *levottomuutta* (vähinkin risahdus saa hänet säpsähtämään) ja herättää *pelkoa* (esim. neljännysruhtinas Herodes tapettuaan Johannes Kastajan peloissaan arveli Jeesuksen olevan kuolleista nousseen Johannes Kastajan, Matt. 14, 1—2 ja Kain, joka näkee rangaistuksen aina kohtaamassa, 1 Moos. 4, 13—16). Ehdoin tahdoin ja useamman kerran omantunnon ääntä polkiessansa ihminen tylsistyttää sen ääntä ja omatunto vähitellen *valvovasta* omastatunnosta muuttuu *nukkuvaksi*, kunnes lopulta aivan turtuu ja *paatuu* (Ef. 4, 18—19). Paatunut on asettunut aina vain vastustamaan tuntonsa ja Jumalan tahdon ääntä, kunnes paatumus tekee hänet tunnottomaksi (Egyptin Farao 2 Moos. 9, 34—35), josta tilasta voidaan herätä vain epätoivoon (esim. Juudas Iskariot Matt. 27, 3—5).

Omatunto on ennenkaikkea välitön *tunne oikeasta* ja *väärästä* (ilmoittaa meille sen vastoin tahtoammekin), jonka jonkun teon siveellinen arvo tai arvottomuus herättää. Tunne voi olla *mielihyvän* tai *mielipahan* tunnetta, joka kiihoittaa vastaavaan toimintaan. Tämä on ominaista kaikille ihmisille, vaikka se ilmeneekin eri henkilöissä eri voimakkaana. Tunne voi kohota mielenliikutukseksi ja vastoin tahtoamme ilmetä ulkonaisestikin (esim. punastuminen,

Omatunto — *tunne* oikeasta ja väärästä.

kalpeneminen, väriseminen, hiusten pystyyn nouseminen j. n. e.).

Tahto määräävänä. Omassatunnossa liikkuva *tunne* pääsee tajuisesti *toimivaksi* vasta kun *tahto* on liittynyt siihen (tai sitä vastaan). Tässäkin on siis tahto sisin olemuksemme (ktso edellä: »Tahdon kasvatus»). Tahto saattaa sisimmässämme olevan *siveellisyyden lain* toiseksi luonnoksemme, joten teemme mielellämme hyvää (tahdon vapaus = vapaus tehdä hyvää olentomme lakien mukaisesti) ja kasvamme hyvässä yhä täydellisempään Jumalan kuvan kaltaisuuteen. Mutta tahdollamme voimme myös asettua omantuntomme vaatimuksia vastustamaan ja siten paadutamme sen. (Ihminen ei tahtoisi nähdä itseänsä oikeassa valossa.) Mitä kirkkaampana on totuus eteemme asetettu ja mitä jyrkemmin ja itsepintaisemmin asetumme sitä vastaan, tieten tahtoen, sitä syvempi on paatumus (Jumalan tahdon selvä tietäminen ja sen jyrkkä vastustaminen vie lopulta syntiin Pyhää henkeä vastaan, Matt. 12, 32).

Tieto ratkaisevana. »Vaatien meitä tekemään, minkä *tiedämme oikeaksi* ja kieltäen meitä tekemästä, minkä *tiedämme vääräksi»* (kristinoppi), osoittaa, että omatunto inhimilliseltä puoleltansa on kehittyvää laatua. Näin ennen kaikkea tietoon nähden. Omatunto inhimilliseltä puoleltansa voi erehtyä, joten sitä on valistettava ja oikaistava (1 Kor. 8, 7). Tästä niin muodoin johtuu, että vaikka omassatunnossa meille puhuukin Jumalan ääni, niin toisaalta sen inhimillinen, tietopuolinen, siveellisyyden aate on jatkuvan kehityksen alainen, ja eri aikakausilla, kansoilla ja yksityisillä

ihmisillä on sangen eroavat käsitykset oikeasta ja väärästä (eli siveellisyydestä). Siksi raakalainen voi syödä oman lapsensa ja pakana uhrata sen epäjumalillensa (heidän omatuntonsa on valistamaton). Sentähden on lähetystyö heidän keskuudessansa niin peräti tärkeätä.

Mutta myös *kristityiden keskuudessa* löytyy niin *paljon ahdasmielisyyttä, yksipuolisuutta* ja *ymmärtämättömyyttä*, joka johtuu ahtaasta, valistamattomasta tai yksipuolisesti valistetusta omastatunnosta. Miten on heihin nähden meneteltävä? 1) *Otettava* heidät *huostaamme!* (Room. 14, 1) ja *ojennettava* ja *opetettava* sävyisyyden hengessä, ei väitellen (Gal. 6, 1 ja Room. 14, 16) ja *rukoiltava puolesta* ja *valistettava heitä*, jotta tulisivat »täyteen hänen tahtonsa tuntemista kaikessa hengellisessä viisaudessa ja ymmärtämisessä» (Kol. 1, 9) sekä johdettava *Jumalan sanan tarkempaan käsittämiseen* ja *omistamiseen* (Ap. t. 18, 24—28). 2) Kohdeltava heitä »*niinkuin rakkaus vaatii*» (Room. 14, 15), joka merkitsee: a) ei haavoittaen heikkoja omiatuntoja (1 Kor. 8, 12), b) ei loukkaukseksi ja viettelykseksi (1 Kor. 8, 9 ja 13, »kieltäytyen siitä, josta veljesi loukkaantuu, tai joutuu lankeemukseen tai heikontuu», Room. 14, 20—21), c) tavoitellen rauhaa ja keskinäistä rakentumista (Room. 14, 19) sekä d) ei tuomiten (Room, 14, 3 ja 13; Matt. 7, 1), joten tarvitaan *omantunnon vapautta*, ettei tehdä sieluille väkivaltaa, sillä kukin oman isäntänsä edessä seisoo tai kaatuu (Room. 14. 4). Meidän on muistettava, että tietomme on kaikkien vaillinaista (1 Kor. 13, 9—10).

Suhde lähimmäiseen.

Omantunnon kasvatus.

Omaan itseemme nähden meidän on muistettava, että jokaisen on tehtävä *Jumalalle tili* itsestänsä (Room. 14, 12) ja tuomio on suhteellinen meidän *tietoomme* nähden Jumalan tahdosta (Luuk. 12, 47—48) sekä *uskollisuuteemme* nähden tämän tahdon täyttämisessä (Matt. 25, 21 ja 24—30). Tämän tähden on, 1) koska olemme suuria syntisiä ja yhä uudelleen lankeamme, *saatava joka päivä syntimme anteeksi* Jeesuksen veren kautta ja sydän puhtaaksi pahasta omastatunnosta (Hepr. 10, 19—22); 2) *tuntoa herkistettävä* yhä paremmin tarkkaamaan Jumalan ääntä omassatunnossamme. »Kun Jumala on antanut meille omantunnon vartioimaan tekojamme, ja koska synti myötäänsä uhkaa heikontaa synnin huomaamiskykyä, on velvollisuutemme *pitää omatunto valveilla* sekä *lakkaamatta vahvistaa sen ääntä*, ottamalla tarkkaan huomioon sen vähimmätkin vivahdukset ynnä kuuntelemalla sen kehoituksia ja varoituksia». (E. Sonck m. k. s. 59). Tätä varten ovat *hiljaiset hetket* meille niin *tarpeellisia*, jolloin maailman äänten vaijettua omatuntomme saa meille puhua sitä selvempää kieltä. 3) *Tahtoa* on *terästettävä tahtomaan hyvää* ja asettumaan aina *Jumalan tahdolle kuuliaiseksi*. Tämä on mahdollista vain sikäli kuin ihminen antaa Jumalan Hengelle tilaa sydämessänsä, tai kuten E. Sonck sanoo (m. k. s. 59): »Täydellisesti puhtaaksi, hyväksi ja valaistuksi tulee omatunto ainoastaan siinä määrässä, kuin ihminen *antautuu Jeesuksen Kristuksen hengen ja rakkauden lain vaikutusten alaiseksi.*» 4) *Omaatuntoamme* on *tietopuolisesti laajennettava*, jotta meissä oleva siveellisyyden laki mi-

käli mahdollista vastaisi Jumalan todellista tahtoa meihin nähden (1 Kor. 8, 2; Fil. 3, 12: aina kehittymässä ja oppipoikana). Sama tie ja pyrkimys olkoon edessämme, mihin asti kukin sitten olemmekin ehtineet (Fil. 3, 16). Nöyrinä *antakaamme ojentaa mielipiteitämme*, kun ne meille sanan ja kokemuksen kautta osoitetaan yksipuolisiksi ja vääriksi (Ap. t. 18, 24—28). Mutta: 5) *älkäämme horjuko* kannaltamme, kun Jumalan edessä tiedämme olevamme lujalla perustuksella (Room. 14, 22 ja 5). Omantunnon ääntä on seurattava!

Tärkeintä on *Jumalan välittömän ohjauksen etsiminen* ja *sen alaisena pysyminen: Jumalan sanan, rukouksen, valvomisen* ja *sisäisen seurustelun* ja *yhteyselämän* kautta (myöskin sakramenteissa).

Aikana, jona elämme, on yhteistunto ja *yhteiskunnallinen omatunto* s. o. yhteiskunnallinen edesvastuuntunne ja yhteenkuuluvaisuuden tunne peräti heikko. Tietoisuus siitä, että kuulumme yhteen elimistöön (organismiin), jossa eri osien ja yksilöiden on kokonaisuuden hyvinvoinnin ja samalla oman tosihyötynsä takia alistuttava *yhteisen järjestyksen, oikeuslaitoksen, esivallan* alle ja kannettava *yhteistä edesvastuuta* isänmaan ja kansan kohtaloista sekä otettava osaa yhteisten taakkojen kantamiseen ja kärsimysten lieventämiseen, on saatettava hereille (vertaus ruumiista ja sen jäsenistä, Room. 12, 4—5, 1 Kor. 12, 12—27). Yhteiskunnallinen omatunto ei ole sama kuin *yleinen mielipide*, joka usein voi olla ilman omaatuntoa ja on silloin osoituksena kansan omantunnon nukkumisesta, mutta sen tulee koettaa

Yhteiskunnallinen omatunto hereille!

vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen saadaksensa sen hereille ja *poistetuksi sosiaaliset* ja *siveelliset vääryydet* kansasta (rakkaus ja vanhurskaus voimaan sosiaalisella alalla ja oikeus ja pyhyys siveellisiä oloja parantamaan).

Uskonnollisille työntekijöille avautuu tässä suuret velvollisuudet, mutta myös *suuret mahdollisuudet*. Kirkon on täytettävä sen kansaa ja sen siveellistä tajuntaa *herättävä* ja *kasvattava* kutsumuksensa. *Kirkon tulee olla kansan omanatuntona* ja siinä kohden kulkea itse edellä rakkauden, vanhurskauden, totuuden, pyhyyden ja kohtuuden tietä (myös kirkon ja sen palvelijain vaatimuksiin nähden). Sen on aloitettava *taistelu kansalaispaheita vastaan* (mutta itsestä alettava) sellaisia kuin: mammonamielisyys, puolueraivo, viha, laittomuus, uskonnollinen välinpitämättömyys ja suoranainen jumalankielteinen vimma, yhteisten kansalaisvelvollisuuksien laiminlyöminen (esim. asevelvollisuudesta poisjääminen, yhteisen hädän poistamiseksi määrätyn ylijäämäviljan luovuttamatta jättäminen tai gulascheille myyminen nylkyrihintoihin) ja siveellisten siteiden löyhtyminen j. n. e. Yhteiskunnallisen omantunnon kehitys, sen puhtaus ja voima on, kuten H. Martensen sanoo (m. k. s. 401): »riippuvainen yleisestä siveellisestä ja uskonnollisesta tiedosta yhteiskunnassa ja yleistahdon vastaanottavaisuudesta eetillisille motiiveille» (perusteluille). Ja tämän edistäminen taas kuuluu Jumalan valtakunnan työntekijäin oleellisimpaan työhön ijäisyyssiementen kylvömiehinä.

Tietotyö.[1]

»Kristitylle ei ole mikään kunnia olla tyhmä», on Albert Lunde sanonut. *On luettava kehittyäksemme*, seurataksemme aikaamme ja vaikuttaaksemme ympäristöömme. Viisain se, joka käsittää, ettei mitään tiedä (Sokrates). Nykyään lukeneimmankin ja oppineimmankin tiedot kuin — pisara meressä. Täytyy *rajoittautua* — vain jotakin tai joitakin määrättyjä aineita ja elämän aloja tutkimaan. Eikä kaikkea voi itse tietää, vaan viisaus on siinä, että *tietää mistä tiedot ovat helposti saatavissa* (sellaista tarkoitusta varten esim. »Tietosanakirja» ja »Oma maa» ja ulko-

---

[1] Tässä täytyy meidän tietenkin rajoittua esittämään vain sitä tietotyötä ja siihen kirjallisuuteen tutustumista, mikä on lähinnä aikamme kristittyä nuorta ja Jumalan valtakunnan työssä työskentelijää. Sitäpaitsi kunkin erikoistaipumukset ja luonne voivat vetää lukemaan kirjoja eri ammattien ja eri tieteiden alalta.

Käytetty kirjallisuus: C. Skovgaard-Petersen: »Lukemisen merkityksestä nuoren kristityn elämässä»; U. Paunu: »Tietoja hankkimaan»; H. Siercks: »Jugendpflege I: Männliche Jugend», s. 44—58; »Suomen ensimäiset Kirkkopäivät Helsingissä» (pöytäkirja s. 36—48 ja 115—119); Karl Fries: »Vårt arbete» s. 30—33; B. H. Päivänsalo: »Mitä useimmat mieluimmin lukevat»; E. B. Holmstén: »Böcker» i Vårtecken N:o 2 1917; P. Bard: »Kristendomen och intelligensen»; »Raittiuden Ystävien käsikirja».

maille monet encyklopediat = yleistietoteokset). Kristityllekin on välttämätön voida näin käyttää yleistiedon aarteita hyväksensä, mutta myös tietoja hankkimalla tuntea oma alansa ja seurata ja kehittyä siinä, tuntea elämää ympärillä ja yleiset ja oman maan asiat. On tutkittava elämää ja ihmisiä, joiden kanssa tulee kosketuksiin. On parasta pitää mukanansa aina muistikirja, johon voi tarpeen tullen tehdä muistiinpanoja.

Mutta, kuten kaikki tarjolla oleva ruoka ei ole meille hyväksi, samoin on meidän *valittava* myös *henkinen ruokamme*. Nuoriso lukee paljon ja — roskaa on paljon; nuoriso itse usein kokematon ja neuvoton valitsemaan oikein. Yhteiskunnallisen lain pitäisi myös estää — ei vain poliittisesti vaarallisia, vaan myös siveellisesti ala-arvoisia ja uskonnollisesti loukkaavia kirjoja ja kuvia julkisesti levittämästä.

Meidän on myös *sulatettava* omaksi henkiseksi omaisuudeksemme lukemamme ja hankkimamme tiedot. Joillakin on tapana melkein purematta hotaista alas ruokansa, se on hyvin epäterveellistä, on purtava ruoka ja sitten annettava sen sulaa. Samoin on henkisesti ensin valittava ja itselle omistettava ja sitten annettava omistettujen tietojesi sulaa. Siis *valitse, sulata!*

Mitä kirjoja olisi luettava? Niitä, jotka *uskonnollisesti korottavat*, *siveellisesti vahvistavat* ja *henkisesti ravitsevat* ja *virkistävät*. Koko nuortemme henkielämä olisi nostettava ja hedelmöitettävä s. o. katse laajennettava, arvostelukyky terästettävä, tahto lujitettava, jalo kunnioitus herätettävä, tosi innoitusta

synnytettävä ja kasvatettava, mielikuvitusta elähytettävä ja nuorten henkistä makua jalostettava.

Lähdettäköön vain nuorten harrastuspiiristä sitä koettamalla laajentaa ja seurattakoon sielu- ja kasvatustieteellistä menettelyä pysymällä nuorten käsityskyvyn sisällä ja esittämällä kaiken nuortealla, pirteällä ja reippaalla tavalla.

Nuori tarvitsee tiedon hankinnan kautta kerätä itselleen rakennusaineita maailman- ja elämänkatsomustansa varten ja rakentamista on edelleen jatkettava läpi koko elämän. Sitä tärkeämpää on nuorelle laskea elämänsä rakennus oikealle perustukselle ja käyttää rakennusaineiksi todella sopivia aineksia.

Lue ennenkaikkea *raamattua* (ktso edellä: »Raamattu ja sen käyttö») ja kaikkea *kirjallisuutta*, joka *valaisee* sinulle *raamattua*, *sen historiaa*, *sen maita* ja *raamatullisia oloja* ja *elämää*. Tässä kohden mainittakoon erittäin sopivina: Frohnmeyer ja Benzinger: »*Raamatun kuvasto*» (W. Söderström O. Y 10:—. Se on käsikirja opettajille ja raamatun ystäville, sisältäen: 1) raamatun maantiedettä, 2) Israelin historiaa (suppeasti), 3) Jumalanpalvelus ja 4) Vanhain israelilaisten jokapäiväinen elämä; kaikki valaistuna lukemattomilla, mitä parhaimmilla kuvilla); A. A. Granfelt: »*Pyhä maa*», Kansanvalist. seuran kust. (sisältää vähemmän kuvia, mutta enemmän tekstiä kuin edellinen ja on: »yritys kuvin ja sanoin seikkaperäisemmin, kuin mitä ennen suomeksi on tapahtunut, tarjota lukevalle yleisöllemme selostus Pyhästä maasta ja sen muistoista»); sopivia lukupiireissä, keskustelu-illoissa ja työseuroissa ja yksityisen tietoja omansa viehättävällä

tavalla kartuttamaan, on lukea prof. A. Hjelt'in asiantuntemuksella ja erittäin mukaansa tempaavasti esittämiä matkakuvauksia (Otavan kustantamia): »*Matka Siinaille*» (hinta 3:75), »*Ylös Jerusalemiin*» (3:75) ja »*Jerusalemista Damaskoon*» (6:50) sekä saman »*Israelin kansan historia* »(3:—). Opettavia ja hyviä ovat: J. A. Maunu: »*Kuvauksia Jeesuksen ajan historiasta*» (W. Söderström O. Y. 1902, à 2:50); Ludvig Schneller: »*Kuvauksia Vapahtajan elämästä Pyhän maan olojen valossa*» (K. J. Gummerus O. Y. 6:50) sekä Edv. Stenij: »*Paavalin lähetysmatkat*» (K. J. Gummerus O. Y. v. 1915, hinta 2:50).

Hartauskirjallisuudella on myös suuri merkityksensä nuortenkin elämässä, kunhan ne valitaan nuorison tarpeita ja kokemuksia silmällä pitäen. »Kaikista näistä kirjoista, jotka ovat kokonaan luodut raamatun esikuvan mukaan tai ainakin ovat lihaa sen lihasta ja luuta sen luusta, sanon: lukekaa niitä pelkäämättä» (C. Skovgaard-Petersen). Ei kuitenkaan (varoittaa Skovgaard-Petersen) ole luettava liian monia varsinaisia saarnoja. »On postillain ahmimista, joka pikemmin tekee kuuroksi sanalle kuin virkuksi kuulemaan. Valitse mieluimmin — — —.» Pari esimerkkiä vanhoista ja ijäisesti uusista hartauskirjoista, joita nuorille voi suosittaa: John Bunyanin »*Kristityn vaellus*» ja Tuomas Kempiläisen: »*Kristuksen seuraamisesta*» (»En tunne mitään muuta kirjaa, joka sen lailla kykenee vuodattamaan hitusen ijäisen rauhan öljyä kuohuvaan mieleen»). Nyky-ajan nuorisohartauskirjoista mainittakoon: P. Virkkunen:» *Jeesus ja kevätelämä*» (Werner Söderström O. Y. 3:75), »*Elämän*

päivänpuolella» (O. Y. Kansa, 2:50) ja »*Sisäisiä aarteita*» I, II ja III (W. Söderström O. Y. yht. 10:—), K R. Kares: »*Mestarin käskystä*» (W. S. 2:75) ja »*Päivä on lähellä*» (W. S. 2:75), Albert Lunde: »*Puheita*» (H:gin N. M. K. Y. 3:50), Erkki Kaila: »*Evankeliumia nyky-ajan nuorille*» (Otava 1:25), F. Hammarstén: »*Elämän sanoja vuoden joka päivälle*» (W. S. 5:—), H. Leiviskä: »*Nuorten todistus*» (Toisen vuosik. epistolasaarnoja), Antti J. Pietilä: »*Ehdottomia elämänarvoja*» (Suomen lähetysseura, 2:50), Erkki Kaila: »*Tulkoon sinun valtakuntasi*» (Suomen pappien saarnoja vanhatestam. teksteistä. Otava. 12 vihkoa, à 50 p.) sekä J. R. Koskimies: »*Päivämuistoja*» (hartauslukemista joka päivälle, 18 vihkoa, à 75 p. Kust. O. Y. Kirja. Kirja on siitä merkillinen ja nuorille erittäin opettava, että siinä käsitellään aina päivän hartauslukemisen yhteydessä jotakuta tunnettua tapausta tai henkilöä etenkin Jumalan valtakunnan työn ja historian alalta).

3) *Uskontoa, kristinuskoa, kirkkoa, seurakuntaelämää* ja *jumalanpalvelusta* sekä *uskonnollisia liikkeitä* käsittelevä kirjallisuus. Vasta saatuamme yleissilmäyksen eri uskontoihin, saamme silmämme auki näkemään kristinuskon erikoisarvon. Siksi on tutustuttava kirjaan: »*Yleisen uskonhistorian pääpiirteet*», kirj. Erkki Kaila (Otava, 3:75). Esityksen kristinuskosta antaa nuorille P. Virkkusen kirja: »*Kristinuskon perustotuudet nuorille*» (W. S. 3:75). Tärkeätä on tutustua kristinuskon järjestettyyn muotoon, s. o. *kirkkoon*. Ensin sen historia, siinä suhteessa ovat valaisevimmat: »*Kristinuskon ja pakanuuden tais-*

telu», G. Uhlhorn (Karjalan kirjak. ja kust. O. Y. Sortavala, 4:—) esittäen kirkon taistelukautta sen ensimäisinä vuosisatoina; R. Sohm: »*Kirkkohistorian johtavat aatteet*» (K. J. G., 3:—); Fr. Nielsen — J. Gummerus: »*Kirkkohistoria*» (Otava); M. Tela: »*Uskonpuhdistuksen muisto*» (W. S. 1:75); Elis Bergroth: »*Suomen kirkko*» I ja II (W. S. yhteensä 18:—, suppeampi laite: »*Suomen kirkon historia pääpiirteissään*», 2:—). *Herännäisyysliikkeen* historiaa meillä esittää M. Rosendal kirjateoksessaan: »*Herännäisyyden historia*» (Herättäjä). Kirkko ja sen tehtävät ja sen jumalanpalvelus on saatava nuorille rakkaiksi. Siltä alalta löytyykin mitä arvokkainta ja täysipainoisinta kirjallisuutta. Siitä mainittakoon: »*Uskonpuhdistus ja Suomen kirkko*» (Juhlajulkaisu uskonpuhdistuksen 400-vuotismuiston johdosta, 80 kuvaa, Suomen kirkon Sisälähetysseura, 7:— korukansissa); P. Virkkunen: »*Johdatus evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta-elämään*» (Kirja, 75 p. Siinä on seur. luvut: Jumalanpalveluksen merkitys, sisällys ja kulku, kirkkovuosi, kirkon hallinto ja toiminta. Tämä kirjanen opettaa nuoria ymmärtämään kirkon käytännöllisen toiminnan muotoja ja niihin usein katkeytyvää syvää merkitystä); J. A. Mannermaa: »*Kirkkomme ja kansamme*» (Otava, 1:75) (sen sisältö: Kansankirkko ja sen merkitys, kirkkomme ja kansamme, Isien kirkko, maallikkomme ja seurakuntatyö, Nainen kansankirkkomme jäsenenä, Jeesus ja koti, Lähetystyö seurakunta-elämän kohottajana, kansankirkkomme ja kansansivistys, Kristus ja työtätekeväiset); A. W. Kuusisto: »*Työn ja toimen kirkko*» (W. S.

1:50); S. Sirenius: »*Jos Jeesus ei olisi tullut*» (W. S. 50 p.) ja »*Järjestynyt kristillisyys ja sen merkitys kansalle*» (W. S. 75 p.) sekä Lauri Rikala: »*Hukkuuko kirkko?*» (Suomen N. K. Liitto, à 25 p.).

4) *Lähetyskirjallisuus!* Kirkko elävä sikäli kuin se tekee lähetystyötä. Oikea lähetystieto välttämätön ei vain Jumalan valtakunnan työntekijöille, vaan myös seurakuntalaisille. Lähetysuhrautuvaisuuttakaan ei ole perustettava vain sääliin pakanaraukkoja kohtaan, vaan todellisiin tietoihin ja omakohtaiseen vakaumukseen lähetysvelvollisuuksista ja -ihanuudesta saada olla mukana jouduttamassa Kristuksen päivän tuloa (vrt. 2 Piet. 3, 12). Oikea »kultakaivos» lähetystiedon alalla, josta aina tarvittaessa (esim. läh. esitelmää valmistaessa) voi mennä ammentamaan, on: H. Ussing: »*Evankeliumin voittokulku kautta maailman*», suom. toim. J. Gummerus (K. J. G. 9:—). Muista tärkeimmistä kirjoista mainittakoon: E. Strümpfel: »*Evankelinen lähetys*» (2:—, S. L. S.); Suomen lähetystyönhistorian esittää U. Paunu: »*Suomen pakanalähetystoimi*» I ja II (S. L. S. 2:50 ja 3:50); Matti Tarkkanen: »*Kristikunta ja kristitön maailma*» (S. L. S. 1:25. Erikoisen hyvä ja asiallinen nyky-ajan kristitylle, selvitellen nyky-aikaisen lähetyksen merkitystä ja välttämättömyyttä); J. R. Mott: »*Seurakunnallinen saarnavirka ja nyky-aikainen lähetys*» (1:10, S. L. S.); Würtz—Haahti: »*Onko minusta tuleva lähetystyöntekijä?*» (S. L. S. à 75 p.); L. Öhler: »*Naislähetys pakanamaissa*» (S. L. S. 1:75); J. G. Paton: »*Ihmissyöjäin keskellä* (S. L. S. 2:50).

Erikoisesti *Afrikan lähetystä* koskevia kirjoja:

E. K.: *»Lähetyssaarnaaja ja Afrikan tutkija David Livingstone»* (S. L. S. 1:75);

H. Haahti: *»Mustien maassa»* (S. L. S. 1:75);

A. Savola: *»Hamin majoissa»* (S. L. S. 3:—).

Kiinan lähetystä ja oloja valaisevia:

»James Hudson Taylor uskonsankari Kiinan lähetystyössä», kirj. Mrs. Howard Taylor, I ja II. à 75 p. (S. L. S.);

»Kiina ja lähetystyö Kiinassa», Hannes Sjöblom (S. L. S. 60 p.);

»Hajoittavia ja rakentavia voimia Kiinassa», J. C Voskampf (S. L. S. à 80 p. ja 1:20);

Tuomari A. Vuorisen kirjaset: *»Matkahavainnoita Kiinassa: I: Mitä minä näin matkallani»* à 1:— ja II: *»Kuvauksia Kiinasta»* à 1:75;

A. Mäkinen: *»Kiinan kansa ja sen tarpe t»* (S. L. S.);

G. H. Taylorin kirja: *»Pastori Hsi»* (S. L. S. 3:—);

Suppea, mutta monipuolinen: L. Rikala: *»Heräävä Kiina lähetysmaana»* à 25 p. (Suomen N. K. Liitto).

5) On *tutustuttava nuorisoon*, sen *tarpeisiin, kiusauksiin, taisteluihin, voittoihin*, vieläpä tappioihinkin sekä *nuorten sielu-elämään* ja *myös työhön nuorten hyväksi, ennenkaikkia kristilliseen nuorisotyöhön*. Siinä suhteessa tarjoaa meille apuansa verraten runsas *nuorisokirjallisuus*, josta mainittakoon:

Skovgaard-Petersen: *»Nuorison kirja»* (aivan verraton, W. S. à 50 p.);

Charles Wagner: *»Nuoriso»* (W. S. 2:75);

O. Ricard: *»Nuoruus»* (1:50, lopussa);

G. Weitbrecht: »*Pyhä aika nuoruuden*» (K. J. G. 5:—);

P. Virkkunen: »*Lapsisielutieteen merkitys kristinuskon opetuksessa* (W. S. 60 p.);

B. H. Päivänsalo: »*Nuorison sielu*» (W. S. 30 p.);

Edvin Wirén: »*Jeesus ja nuoriso*» (W. S. 3:50);

E. Virkkula: »*Miksi aikamme nuoret hukkuvat?*» (S. N. Krist. Liitto, à 75 p.);

A. Lumme: »*Sankari on herätettävä*» (S. N. Kr. Liitto, à 50 p.);

A. Salmensaari: »*Myöskin jaloa työtä*» (W. S. 40 p.).

Lauri Rikala: »*Nuoruutesi päivinä*» (K. J. G. Hinta 1:—, ilmestynyt sarjassa »Nuoriso ja elämä». Sen sarjan myöhemmät numerot myös hyviä nuorisokirjasia).

Nuorisotyön historiaa ja periaatteita ja työtapoja esittävät:

J. E. Hodder Williams: »*G. Williams'in elämä*» (S. N. Kr. Liitto, à 2:25 ja 3:—);

V. Louhivuori: »*Neljännesvuosisataa nuorisotyötä*» (S. N. Kr. Liitto, à 3:50 ja 4:50);

A. Lehtonen: »*Kristillisen nuorisoliikkeen voittoja nyky-aikana*» (Kirja, hinta à 90 p.);

Aarni Voipio: »*Nuorten parissa uudessa maailmassa*» (Otava 2:75).

Raittiustyön kannalta: Maiju Seppälä: »*Työ lasten ja murrosikäisen nuorison keskuudessa*» (R. Y. 75 p.).

6) *Kasvatus- ja siveellisyyskirjallisuus* on mainittu jo osittain edellisessä, koska nuorisoa ja kasvatusta ja nuorisoa ja siveellisyyskysymystä ei voida toisistaan eroittaa. *Nuorison kasvatuksen* tulee olla

ennenkaikkia *tahdon kasvatusta* (ktso edellä: »Tahdon kasvatus»), vaikka tietenkin *tiedollinenkin kehittäminen* on välttämätöntä. Kasvatuskirjallisuudesta (siveellisyyskirjaluettelo »Siveellisyystyön» esittämisen yhteydessä) mainittakoon seuraavat:

A. R. Rosenqvist: »*Murrosikä ja kasvatus*» (Otava, 3:—);

Ellice Hopkins: »*Äidit ja pojat*» (K. J. G. 2:—);

Fr. W. Foersterin teokset:

»Osaatko elää?» (W. S. 1:80);

»Elämän ohjeita», 2 painos (W. S. 2:50);

»Nuorison kasvatus» (v. 1—13, à 60 p. W. S.);

»Koulu ja luonteenkasvatus» (W. S. 3:—);

C. Hilty: »*Onni*» I 3:— ja II 3:50 (W. S. Itsekasvatuksen opastaja);

J. R. Miller: »*Luonnetta rakentamassa*» (W. S. 2:50);

William James: »*Sielutiede ja kasvatus*» (W. S. 2:50);

Jules Payot: »*Tahdon kasvattaminen*» (W. S. 3:50);

C. Wagner: »*Miehuullisuus*» (W. S. 3:—);

Sulo Salmensaari: »*Kasvatus pahantapaisuuden ehkäisijänä*» (W. S. 2:50);

Maiju Kantele: »*Sananen kasvatuksesta siveelliseen puhtauteen*» (Suomen N. Kr. Liitto, 30 p.);

A. Salo: »*Sopiiko lapsille ja nuorisolle opettaa uskontoa?*» (K. J. G. 60 p.).

7) *Suuret persoonallisuudet!* Mikä innostava, kohottava vaikutus niillä on, vaikkakin joudumme

useimpien kanssa tekemisiin vain kirjallisuuden kautta (suurten personallisuuksien vaikutuksesta ktso edellä: »Tahdon kasvatus»), olemme kaikki saaneet kokea. »Niissä piilee ihana kyky kannustaa ja elvyttää, lujittaa ja hedelmöittää. Katsahtaessasi muiden sieluelämään, pääset luomaan syviä silmäyksiä omaan itseesi. Suuriin katsomalla käyt itse pieneksi — ei masentavan, tylsyttävän pieneksi, vaan nöyrästi toivovaksi — pieneksi sen pienuuden piirissä, mikä on kaiken tosi suuruuden alkuna» (Skovgaard-Petersen e. m. k. s. 20). Edellä on jo mainittu sellaisia useita (paitsi Kristus): Paavali, G. Williams, James Hudson-Taylor, tässä lisää:

Hjalmar Holmqvist: »*Martti Luther*» (W. S. 3:50);

J. Gummerus: »*Mikael Agricola*» (K. J. G. 2:50);

Santeri Ivalo: »*Pietari Särkilahti*» (W. S. 3 p.);

E. Aspelin-Haapkylä: »*Lauri Stenbäck*» (Otava, 16:— ja 22:—);

Erik Johansson (Kaila): »*Augustinus ja hänen aikansa*» (Otava, 1:25);

A. T. Pierson: »*Yrjö Müllerin elämä*» (P. R. Viitanen, Parkano, 5:—);

Auk. Oravala: »*Paavo Ruotsalainen*» (K. J. G. 2:—);

Jakob B. Bull: »*Hans Nielsen Hauge* (K. J. G. 3:25);

William Moody: »*Dwight L. Moody*, hänen elämänsä ja vaikutuksensa» (C. J. Bergström, Kuopio, 2:50 ja 3:—);

Toimi Valtari: »*Rakkauden sankareita:* Bodelschwing ja Barnardo» (W. S. 50 p.);

Toimi Valtari: »*David Livingstone*» (W. S. 50 p.);

Paul Seippel: »*Adèle Kamm*» (K. J. G. 2:—);

Toivo Valtari: »*Juhana Henrik Wichern* »Sisälähetyksen isä» (Suomen Merimiesläh. s. 1:25);

»*Tohtori Baedecker ja hänen elämäntyönsä Venäjällä ja Siperiassa*» (suom. Pekka Lattu, Vihtori Revon kust. 1:50).

8) *Historia- ja todellisuuskirjallisuus* on omansa kiinnittämään meitä elämän todellisuuteen, menneisyyteen, esi-isiin, luontoon ja historiaan. Me ymmärrämme paremmin nykyisyyttä menneisyyden valossa, siksi on hyvä tutustua: *yleiseen-* ja *maailman historiaan* (esim. V. Ullmann: »Yleinen historia», suom. K. F. Kivekäs, Karjalan kirjak. ja Kust. O. Y. Hinta I—III 28:—, kirjoitettu lämpimässä, kristillisessä hengessä), *sivistyshistoriaan* (esim. G. Bang: »*Euroopan sivistyshistoria*» I 6:50 ja II 7:50, W. S.), *oman kansamme historiaan* (esim. Yrjö-Koskinen: »*Oppikirja Suomen kansan historiassa*»), *kansan elämään* (esim. S. Ivalo: »*Erämaan taistelu*» 2 painos, W. S. 6:25 ja »*Viipurin pamaus*» 5 painos 5:50; Juhani Aho: »*Panu*», W. S.), *maailmaan ja luontoon* (esim. H. Martensen—Larsen: »*Tähtimaailma ja meidän uskomme*» W. S. 1:25, »*Luonto tieteen valossa*», G. Melander y. m., v. I—IV à 9:—, W. S. ja erittäin viehättävästi ja nuorille oikein hauskasti kirjoitettu: »*Muistelmia hyönteismaailmasta*», kirj. J. H. Fabre, W. S. 3:75) j. n. e.

Skovgaard-Petersen sanoo luontoon ja historiaan tutustumisen merkityksestä (e. m. k. s. 20) m. m.: »Tarvitaan vain avointa silmää näkemään noita Jumalan kirkkauden, voiman ja viisauden sirpaleita, joita on hajallaan kaikkialla. Muistakaa sitä, kun luette vieraista maista, aarniometsistä ja keskiyönauringosta, vuorista ja merestä ja taivaan tähdistä, tai kun luette koko kirjavasta ihmiselämästä, sen työnteosta, taistelusta ja ponnisteluista — kaikesta siitä, mitä sanomme historiaksi; muistakaa sitä siinä mielessä että nuo sirpaleet on etsittävä ja koottava kokoon.»

9) *Kristinuskoa ja sivistystä* ja *elämänvalaisua edistävä* kirjallisuus. Usein kuulee väitettävän löytyvän ristiriitaa kristinuskon ja kulttuurin ja tieteen välillä. Että niin ei tarvitse olla oikean tieteen ja kristinuskon (silloin kuin kumpikin pysyy omalla alallaan ja omissa rajoissaan: tiede kokeilujen ja todistusten, kristinusko uskon piirissä, jonne eivät mitkään järjen päätelmät uletu) välillä, siitä on ulkonaisena todistuksena (paitsi tietenkin Jumalan omissatunnoissamme todeksi vahvistamaa sanaa) sekin, että useimmat suurimmat tiedemiehet ovat olleet ja ovat Jumalaan uskovia. Niin sanoo runoilijaruhtinas Schiller: »Todellisesti suurilla keksijöillä on tavallisesti lapsellinen sydän suhteessaan taivaalliseen Isään, vain halpamaiset ajurirengit käyttäytyvät toisinansa raa'asti» (P. Bard: e. m. k. s. 22). Bard mainitsee erään luonnontutkijan laskeneen, että 300:sta kuuluisasta luonnontieteilijästä 242 uskoi Jumalaan, vain 5 oli täysiä kristinuskon vihollisia ja 20 välinpitä-

mätöntä tai vapaa-ajattelijaa. »Puolinainen tieto vie pois Jumalasta, perinpohjainen tieto vie Jumalan luo. Minä siis pidän varmana, että luonnonlait edellyttävät lainantajaa» (kasvitieteilijä Heer). »Tosi luonnontutkija ei voi olla jumalankieltäjä» (kuuluisa tähtientutkija Mädler) j. n. e. Tunnettua on, kuinka aikamme maailmankuulu kirjailija A. Strindberg n. s. »Sinisen kirjansa» viimeisessä osassa hylkää entisen jumalankielteisen kantansa ja pahoittelee sitä, että oli aikaisemmin niin paljon uskonnollisesti repinyt alas rakentamisen sijasta.

Kristityn tulee muistaa, että sekä *uskonnoton tieteellisyys* yhtä hyvin kuin *sivistysvihollinen uskonnollisuus* ovat pahasta. Sopivista kirjoista mainittakoon vain seuraavat:

J. Brierley: »*Me ja maailmankaikkeus*» (W. S 3:—);

Yrjö Loimaranta: »*Kristinuskon suhde luonnontieteisiin*» (W. S. 35 p.);

E. Pfennigsdorf: »*Kristus ja nyky-aika*» (2 painos, W. S. 2:75);

E. Pfennigsdorf: »*Persoonallisuus*» (kristillinen elämän filosofia nyky-ajan ihmisille. W. S. 5:50).

10) *Sosiaalinen kysymys* tarvitsee myös ja erittäin nyt valaisunsa, jolloin elämme ihan sen kysymyksen aiheuttamassa kiehumakohdassa. (Onkin syntynyt erikoisia sosiaalisia piirejä eri yhdistysten yhteyteen.) Kristityn nuoren on saatava itselleen selväksi itse kysymys ja suhtauduttava siihen oikein, mutta hänen on myös päästävä selvyyteen sosiaalisen kysy-

myksen ratkaisua varten ilmenneistä historiallisista muodoista, joista *sosialismi* on huomattavin, joka on viimeisten vuosikymmenien aikana pukeutunut *sosialidemokratian* muotoon. Mutta siihenkin nähden on muistettava, että meillä liike on tunnettu saksalaisessa materialistisessa ja jumalankielteisessä, vieläpä raa'assa muodossa (vielä räikeämmin Venäjällä), kun taas esim. Englannissa liikkeen johtavat henkilöt ja koko liikkeen suunta on suvaitsevainen, vieläpä suorastaan kristillinen. Joka tapauksessa kristitty, vaikka toivookin yhteiskunnan sosialiseeraantuvan niin, että huikean rikkauden ja äärimmäisen köyhyyden välinen ero tasaantuisi ja että kaikki pääsisivät ihmisarvon mukaiseen elämään ja että tosi veljeys ja yhdenvertaisuus voittaisi maanpäällä, ei voi koskaan hyväksyä sosialidemokratian saarnaamaa vihan ja luokkataistelun kantaa toisia yhteiskuntaluokkia kohtaan. Kristus sanoo: »rakastakaa!»

Kirjallisuutta:

A. W. Kuusisto: »*Kristinusko ja työväen kysymys*» (W. S. 50 p.);

A. W. Kuusisto: »*Sosiaalinen kysymys ja nuori kristitty*» (W. S. 1:—);

V. Ammundsen: »*Mitä englantilaiset työväen johtajat sanovat kristinuskosta*» (W. S. 80 p.);

I. A. Heikel: »*Sosialismi, mitä se on, mitä se tahtoo ja mitä se ei voi*» (W. S. 1:25);

Yrjö Alanen: »*Voiko kristitty olla sosialisti?*» (K. J. G. 65 p.);

Matti Tarkkanen: »*Sosiaalinen kysymys raamatun valossa*» (2:50. Tekijän kust.);

A. F. Puukko: »*Israelin profeettain sosialiset mielipiteet*» (W. S. 80 p.);

Walter Rauschenbusch: »*Yhteiskuntaelämän uudistus kristinuskon hengessä*» I (W. S. 2:50);

F. Herbert Stead: »*Tarvitseeko työväenliike kristinuskoa?*» (H:gin N. M. K. Y. 25 p.);

F. Herbert Stead: »*Tarvitseeko kirkko työväenliikettä?*» (H:gin N. M. K. Y. 25 p.).

11) *Yhteiskunta, isänmaa ja kansa* tulkoon ja olkoon rakas Suomen nuorille! Sitä teroittivat kansallisen herätyksemme aikoina kansalliset suurmiehemme (Runeberg, Lönnroth, Snellman, Topelius). Isänmaalliset laulut älkööt jääkö meiltäkään sentähden unhotuksiin. Ja kristinuskon valossa saavat yhteiskunta, isänmaa ja kansa aivan uuden valaistuksen, ja me käsitämme silloin kansalliset velvollisuutemme suuriksi. Olisi vain entistä enemmän kristillisessä valossa esitettävä ja valaistava kysymyksiä ja liikkeitä kansamme parissa ja asiantuntemuksella heitettävä evankeliumin valoa eri aloille yhteiskunnallista elämää. Myös filmi (elävien kuvien teattereissa) olisi saatava valtiota ja yhteiskuntaa palvelemaan, sen sijaan kuin se nyt levittää lapsiin ja nuorisoon mitä suurinta turmelusta (mikään tarkastus ei näytä olevan kyllin tehokas niinkauan kuin filmi on voitonhimoisten teatterien omistajien hallussa):

A. J. Pietilä: »*Kansalaiskunnon käsikirja*» (Edistysseurojen kust. O. Y. Toinen painos. 1:50);

A. Hjelt: »*Nuori kristitty ja isänmaa*» (W. S. 75 p.);

P. Virkkunen: »*Kristillisyys ja kansallisuus*» (W. S. 75 p.).

12) *Runous-, kauno-, romaani-* y. m. s. kirjallisuus. Tässä on tarkoin varottava ja valittava! Meillä löytyy kuitenkin jo paljon myös hyviä uskonnollisia kirjailijoita näillä aloilla. Niin on runoilijoina (paitsi varhaisempia) esim. *Simo Korpela* ja *Hilja Haahti* (edelliseltä ovat esim. »Elämän lauluja» ja »Elämän keskeltä» (K. J. G. 1:50), jälkimäiseltä esim. »Palmunlehviä» (suomennos), »Iki-aartehet» (Otava, 1:50) ja »Juhlamuisto» (rippikoulunuorisolle omistettu, 2:75, Otava), joita kaikkia mielihyvällä suosittelee nuorille. Historiallinen romaani, kuten suoranainen historiakin, laajentaa meidän näkö-alojamme ja sellaiset (kuten esim. Topeliuksen: »Välskärin kertomukset» y. m.) antaa mielellänsä nuorten käteen. — Myös varsinainen uskonnollinen romaani, oltuaan meillä vielä muutama vuosi sitten melkein tuntematonta, on saanut useita eteviäkin aseenkantajia. On onni, että niitä on syntynyt, sillä kaunokirjallisuuden kaunis muoto ja sulava, lentävä, helposti tajuttu esitystapa tekee niistä nuorten kirjoja ennen muita, ja nyt on heille tarjottavana hyviä kirjoja tältä alalta, ja voidaan senkautta paremmin estää roskaromaanien leviäminen nuorten keskuuteen. Hyvähenkisistä uskonnollisten romaanien kirjoittajista ja heidän kirjoistaan mainittakoon m. m.:

Maunu Rosendal: »*Herran tuli*» (W. S. 3:75. Oikein uranuurtajaksi tällä alalla tuli tämä kirja).

Auk. Oravala: »*Erämaan profeetta*» (K. J. G. 5:65, mainio kaunokirjallinen esitys Paavo Ruotsalaisesta);

Auk. Oravala: »*Päivän lapsia*» (Novelleja herännäisyyden vainiolta. K. J. G. 3:50);

P. Virkkunen: »*Kirkko*» (W. S. 5:—);

B. H. Päivänsalo: »*Näkymätön käsi*» (W. S. 3:—), »*Kiirastulen läpi*» y. m.

Hanna Rauta: »*Kesä jota odotettiin*» (W. S. 3:—) y. m.

Hilja Haahti: »*Israelin tyttäret*», 3 painos (Otava, 1:75), »*Valkeneva tie*», 2 p. 3:50, »*Kotkat*» 2 p. 1:50, *Helvi*» 2 p. 2:25 y. m.

Marja Salmela: »*Unelmiensa uhri*» (W. S. 3:—). »*Pohjavirtoja*» (W. S. 3:—);
»*Naiskohtalo*» (W. S. 6:50);
»*Samasta kodista*» (W. S. 9:—) y. m.

Käännöksistä mainittakoon vain:

Jakob Knudsen'in Luther romaanit: »*Ahdistusta*» (W. S. 3:50) ja »*Uskallusta*» (W. S. 3:50);

F. Brockes: »*Paavalin toveri Gaius Derbeläinen*» (romaani vanhimman kristillisen kirkon ajoilta. W. S. 4:50);

Henry van Dyke: »*Tarina neljännestä tietäjästä*» (W. S. 1:50).

13) *Sanomalehdet* ovat aikamme suurvalta, ja tuskin minkään kautta niin paljon levitetään roskaa kuin sanomalehdistön kautta. Kuitenkin on sanomalehdistö meidän aikamme yhteiskunnassa »välttämätön paha», ja kristitynkin velvollisuus on seurata

aikaansa. Mutta rajoittakaamme jokapäiväisten lehtien lukemista siihen vähimpään vain saadaksemme tarpeelliset tiedot. ei muuta. Koittakaamme myös vaikuttaa »oman lehtemme» kantaan kristinuskoon ja siveellisyyteen nähden ja älkäämme tyytykö siihen, että se poliittisesti ajaa sitä kantaa kuin me edustamme. Myös suorastaan kristillisyyttä edistäviä ja kristillisistä harrastuksista ja toimintahaaroista olisi kirjoituksia toimitettava päivälehtiimme.

Kristillisellä sanomalehdistöllä on aivan *erikoismerkitys*. Olisi saatava jokapäiväinen kristillinen sanomalehti, joka kristilliseltä näkökulmalta seuraisi myös ajan yhteiskunnallisia ja valtiollisia rientoja (»Kotimaa» jokapäiväiseksi) ja antaisi tarpeelliset tiedot koti- ja ulkomaiden tapahtumista. Silloin moni kristitty vapautuisi tilaamasta viimemainittujen tietojen tähden jotakin »maallista» lehteä.

Myös *kristillisillä aikakauslehdillä* on merkityksensä, ne kun ajavat tavallisesti jotakin erikoisasiaansa tai esittävät tietoja ja tervehdyksiä sekä antavat ohjeita jotakin erikoisjumalanvaltakunnan työhaaraa varten. Niistä mainittakoon: »Vartija» ja »Teolooginen aikakauskirja» (etenkin Jumalanvaltakunnan työntekijöitä varten, jotka harrastavat teoloogisia ja kirkollisia kysymyksiä), pakanalähetyslehti: »Suomen lähetyssanomat», merimieslähetyslehti: »Merimiehen ystävä», diakoniatyön lehti: »Betania», kristillisen nuorisotyönlehti: »Nuorten Airut», kotien ja kotikasvatuksen lehti: »Koti» j n. e.

Lukemisestamme yleensä sanoo Skovgaard-Petersen niin sattuvasti (e. m. k. s. 49): »Levitä kaikki

lukemisesi Herran eteen! Älä koskaan sano sydämessäsi — älä lukemisestasikaan: »Herra ei näe sitä, Jaakobin Jumala ei sitä huomaa.»

Kuuluisasta anteiden kaupitsijasta J. Tetzell'istä on sanottu, että hän (anne)kirjoillaan sai aikaan enemmän kuin Pietari ja Paavali saarnoillaan. Olkoon tämän seikan kanssa miten tahansa, mutta varmaa on, että nykyään *enemmän kuin kuultu sana merkitsee kirjoitettu*, siis enemmän ja laajemmalti kuin saarnat ja esitelmät vaikuttavat *hyvät kirjat*. Mutta, jotta tämä vaikutus saataisiin todella hyväksi, olisi valvottava, että *yleisiin kirjastoihimme* hankitaan *todella hyviä kirjoja* ja sitäpaitsi, että perustetaan nuorison tarpeita silmällä pitäen *hyviä nuorisokirjastoja*. Siihen pannut varat eivät todellakaan mene hukkaan. *Kirjat* olisi vain *tarkoin valikoitava* (hyvä seurata esim. »Kotimaa»n ja »Nuorten Airueen» kirjallisuusarvosteluja). Kirjastoa varten tarvitaan: *kirjastonhoitaja*, joka kirjaston järjestää ja luetteloi, sekä lainaa kirjat, mutta sen lisäksi myös *kirjallisuustoimikunta*, joka hankkii kirjat ja huolehtii niiden käyttämisestä sekä viimein pitää huolen *hyvien kirjojen levittämisestä* ja *kauppaamisesta* ympäri pitäjän, asettaen kuhunkin kyläkuntaan kirjainmyyjän, joka suorastaan käy kirjoja kauppaamassa piirinsä taloissa ja mökeissä. Samoin olisi toimittava kristillisten lehtien levittämiseksi.

Missä suinkin käy päinsä olisi kirjaston yhteyteen järjestettävä *lukusali*, niin esim. maailmansodassa sellaisia järjestettiin lukemattomia kristillisten nuorisojärjestöjen (etukädessä N. M. K. Y:sten) toimesta

kaikille eri sotarintamille ja sotavankien keskuuteen j. n. e., niin myös meidänkin sotaväelle olisi niitä joka sotilaskasarmipaikkaan järjestettävä. Samoin on menetellyt merimieslähetys järjestämällä merimieskirkkojensa yhteyteen ulkomaiden satamakaupunkeihin lukusalit, joihin tulee kotimaan lehtiä ja hankitaan parasta luettavaa.

Myös *lukurenkaat* ja *lukupiirit* tekevät yksityiselle, jonka ei kannata itselleen ostaa kirjoja niinkuin pitäisi, mahdolliseksi henkensä rakentamisen. Rengas tai piiri ostaa kirjat ja sen jäsenet saavat ne vuoron perään luettavaksensa, tai luetaan niitä yhdessä ja luetun johdosta keskustellaan. Lopuksi lahjoitetaan luetut kirjat paikkakunnan tai yhdistyksen nuorisokirjastoon.

Esitelmätoiminnalla on pysyväinen sijansa nykyaikaisessa kristillisessä työssä. Puhe vetoaa enemmän tunteisiin ja tahtoon, esitelmä tahtoo etukädessä kertoa jotakin s. o. antaa tietoja. »Alottelija voi alkaa valmiiden esitelmien ja puheitten esittämisellä. Silloin on huolellisesti luettava esitys, niin että mikäli mahdollista osaa sen ulkoa. Vähitellen voi sitten tottua omaperäisiäkin esityksiä suorittamaan, lähtien vaatimattomammista ja puhujalle itselleen tutuimmista aineista. Helppo muoto esitelmää on selostus, joka voi olla selontekoa jostakin kirjasta tai nähdystä, kuullusta tai koetusta asiasta» (R. Y:n käsik. s. 41). Voidaan ottaa esim. jonkun tunnetun Jumalan valtakunnan työntekijän elämäkerta selostettavaksi (esim. suomeksi löytyy: G. Williams, D. L. Moody, P. Ruotsalainen, Hans Hauge j. n. e.), tai kaikilta niiltä

aloilta kuin edellä on mainittu otetaan joku aine, jota mainitut kirjat puolelta tai toiselta valaisevat. Selostukseen voidaan liittää oma arvostelu ja käsitys asiasta. Sitten voidaan ottaa aine, johon on tutustuttava lukemalla useita kirjoja ja ottamalla elämän kokemuksia lisäksi, silloin on itse laadittava suunnitelma-luuranko, johon sitten liitetään tarpeellinen »liha». Yleensä on aina jonkun asian historia (mikäli sitä esitetään) ja raamatullinen pohja esitettävä ensin, sitten vasta vetoumus nyky-aikaan ja sovitus. Esitelmiä voidaan järjestää sarjaksi joltakin määrätyltä alalta tai sitten pitää yksinäisiä esitelmiä. Pää-asia on (kuten H. Siercks e. m. k. s. 52 sanoo): »kiinnittää nuorten ihmisten mielet, asettumalla heidän kannalleen, kiintymällä heidän harrastus- ja tarvemaailmaansa, liikkumalla heidän sivistystasonsa piirissä ja hallitsemalla ainettansa niin, että voi asiansa esittää harrastusta ja innostusta herättävällä tavalla. Silloin voi esitelmöitsijä onnistua rakentamaan sillan nuorten sydämistä eri tietojen ja taitojen aloille ja kuulijat seuraavat häntä.» — Voitaisiin toisinansa järjestää erikoisia n. s. *kirjallisia iltoja*, jolloin selostetaan jonkun kirjailijan elämää ja teoksia, luetaan niistä kappaleita ja arvostellaan niitä j. n. e.

Edellisen kanssa yhteydessä ovat myös *keskustelut*. Keskusteluun voidaan ryhtyä jonkun luetun tai selostetun kirjan johdolla (edellä mainittu suuri määrä sopivia), tai sitten on keskustelun pohjana *alustus*. *Alustus* olkoon *lyhyt*, *selvä*, *asiallinen* ja *eteenpäin vievä*, *ajatuksia* ja *kysymyksiä herättävä* ja *loppukoon*, mikäli mahdollista, *ponsiin*, joihin alus-

taja kerää sanottavansa pääkohdat, niin esitettynä, että keskustelu niistä saa pohjan, kiinnekohdan ja rajoituksensa. Keskustelukysymyksen tulee liikkua alalla, joka koskettaa kunkin henkilökohtaisia kokemuksia ja avaa uusia näkö-aloja. Keskustelua johtamaan valitaan puheenjohtaja, joka asettakoon puolestansa ainakin seur. kolme vaatimusta niille, jotka aikovat keskusteluun ottaa osaa, nim.: *kohteliaisuuden*, *lyhyyden* ja (ehkä tärkein) *aineessa pysymisen*. Lopuksi kokoaa puheenjohtaja keskustelun sisällön yhteen ja esittää tuloksen.

Nyky-aikaiseen tietotyöhön kuuluu myös *opetuskurssien* järjestäminen yhdistyksissä esim. äidinkielessä, kielissä, historiassa, tähtitieteessä, luonnontieteessä, matematiikassa, yhteiskunta-opissa, laulussa, soitossa, konekirjoituksessa, pikakirjoituksessa, kirjanpidossa j. n. e. Siten edistetään nuorten kehittymistä heidän kutsumuksessansa, annetaan heille kunnollista kansalaiskasvatusta, saatetaan heidät käyttämään oikein ja hyödykkäästi vapaa-aikansa ja varjellaan huonoista toveriseuroista ja turmelevista ajanvietteistä sekä rikastutetaan heidän tietomaailmaansa, jalostetaan makua oikeaan valintaan, puhdistetaan ajatus- ja mielikuvitusmaailma sekä suunnataan tahto oikeaan.

Myös *opintopiirejä* voidaan järjestää. Ennen on jo mainittu *sosiaalinen piiri*. Mainittakoon tässä vielä *lähetysopintopiirit*. Niiden tarkoituksena on kasvattaa pysyväistä lähetysmieltä ja lähetysrakkautta, joka a) *rukoilee* lähetyksen puolesta, b) *uhraa* sen eteen ja c) pyrkii hankkimaan yhä *lisää tietoja* tältä

alalta. Tutkimuksen esineiksi voidaan ottaa esim. 1) *suuret lähetyshenkilöt* (esim. Paavali, James Hudson-Taylor, W. Carey j. n. e.), 2) joku *lähetysala* (esim. Kiina, Intia, etelä-Afrika j. n. e.), 3) joku *lähetystyömuoto* (esim. lääkärilähetys, naislähetys j. n. e.), 4) *lähetysaatt en kehitys kirkon historiassa* (eri ajanjaksoina esim. vanhassa kirkossa, keski-aikana, uskonpuhdistajilla, uuden lähetysharrastuksen nousun aikoina j. n. e.). — Myös *pyhäkoulutyöntekijäkursseja* ja *nuorisotyöntekijäkursseja* omine erikoistarkoituksineen ja oppijaksoineen on pidetty.

Koti-opintoliikettä (kotoisin Amerikasta) on myös meillä koittanut saada syntymään Kotikasvatusyhdistys. Koti-opintojen tarkoituksena on panna nuoret työhön, ei vain aina valmista kuulemaan; tai kuten opettaja V. Reima sen määrittelee: »Koti-opintotyö, lyhyesti sanottuna, koettaa näyttää nuorisolle niitä suuria kykyjä ja voimia, joita Jumala on kullekin antanut, ja herättää nuoressa ihmisessä halua niitä voimia kehittämään. Ja ettei alussa varsinkin menisi aikaa hukkaan haparoidessa, se antaa järjestelmänsä, ja liittää nuoret jaloon yhteistyöhön, kilpailemaan henkisten voimien käyttämisessä, mutta samalla auttamaan heikompia.» Annetaan nuorten luettavaksi yksi kirja vuodessa ja sen luetun johdosta pidetään erikoinen tutkinto. Neljä kirjaa on siten julkaistu ja luettu kymmenin tuhansin kappalein.

Olisi syytä koittaa myös toteuttaa sitä yritystä, johon kirkollinen valistustoimikunta on tehnyt ehdotuksen, nim. järjestää suppea *sarja kirjasia päivän polttavista kysymyksistä* ja antaa ne kirjaset nuorten

luettaviksi. Sitten kootaan ne henkilöt yhteen, jotka ovat piiriin liittyneet (ja miksei kuulijoiksi muitakin) ja keskustellaan niistä kysymyksistä. Myös voidaan pitää asian johdosta suurempi keskustelukokous (tai kokouksia ympäri pitäjää)

Tietotyönkin kautta nuortemme keskuudessa toteutukoon ne sanat, jotka op. V. Reima lausui ensimäisillä kirkkopäivillä Helsingissä: »Me tarvitsemme tietoisaa, voimakasta väkeä seurakunnissamme. Sitä on nuorisosta kasvatettava. Sen pitää olla maan suola ja voima.»

Siveellisyystyö.

Rakkaus on raamatun mukaan *suurinta* kaikesta (1 Kor. 13 l.) ja puhdasta rakkautta nuoren miehen ja hänen rakastettunsa välillä kuvaa raamattu korkeimmalla, ihanimmalla suhteella mitä ajatella saattaa, Kristuksen suhteella hänen seurakuntaansa: »Miehen tulee rakastaa vaimoansa niinkuin Kristus rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä sen edestä» (Ef. 5, 25). Jo ulkonaisesti se aika luonnossakin (katso eläin- ja kasvimaailmaa) merkitsee kauneutta. Sisäisesti sen tulisi merkitä sisäistä kauneutta ja ylevyyttä: itsensä uhraamista ja itsensä kieltämistä.

Toisaalta *ei* raamattu tunne *sen suurempaa syntiä*, josta inholla olisi poiskäännyttävä *kuin siveettömyyssynti*, jonka se rinnastaa murhan kanssa: »Mutta — — — murhaajien ja huorintekijäin — — — osa on oleva siinä järvessä, joka tulta ja tulikiveä palaa; tämä on toinen kuolema» (Ilm. k. 21, 8).

Tulevaisuuden perspektiivejä. Tässä on edessämme *kaksi kehitysmahdollisuutta* meille siveellisessä suhteessa, kaksi päämäärää, joista jompaakumpaa kohti olemme menossa: *siveellisen puhtauden* ja *jalon rakkauden* päämäärä toisaalta ja *siveettömyyden* lokaviemäri toisaalta. Kukaan ei ole valmis tuossa tuokiossa kumpaankaan, vaan on *kyseessä kehitys*, *kaksi tietä*, jotka ehdottoman var-

masti vievät kulkijansa kumpikin omaan päämääräänsä. On joskus käytetty kuvaa vaunuista, joiden eteen on valjastettu 2 hevosta, toinen musta, toinen valkea; meidän tahtomme ja järkemme ovat ohjaksissa ja niiden taidosta ja kyvystä ohjata riippuu viekö musta, villi hevonen meidät metsään ja turmioon, vai saako valkea hevonen kuljettaa meitä tasaista tietä eteenpäin ja vieressä oleva musta hevonen saadaan talttumaan. Meissä on kumpaakin meidän luonnossamme. Kumman päästämme vallitsemaan?

Kehityksessä alaspäin on *oma nautinto* asetettu määräämään, ja kaikki muu on vain sen välikappale. Ympäristökin on usein vaikuttamassa tähän suuntaan. *Poika jo kodissa herra*, jota sisarten (varsinkin nuorempien) tulee kaikessa palvella. Tässä poika oppii panemaan *oman tahtonsa* ja *mukavuutensa* ja *nautintonsa* muiden yläpuolelle ja hän oppii katsomaan naissukupuolta omien oikkujensa ja halujensa välikappaleeksi, palvelijaksi. *Alaspäin vievä kehitys*

Itsekkyys kasvaa. Siihen liittyy väärä kuva vapaudesta, joka muka on irtaantumista kaikista siteistä ja rajoituksista.

Kevytmielinen seura tekee kaltaisekseen, turmelee *mielikuvituksen* saastaisuuksillaan, saattaa mielenilmaisun raaoiksi ja saastaisiksi *sanoiksi* (kiroukset, säädyttömät sanat, kevytmielinen pilkka j. n. e.) sekä vihdoin ilmenee huonoina ja siveettöminä *tekoina* (väärä miehuuden ihanne, joka asettaa tupakan polton, yöjuoksun, väärän sukupuolisen nautinnonhimon tyydyttämisen, joko itsekseen (onania = itse-

saastutus), toisen samansukupuolisen kanssa (miehimys) tai sukupuolisen hurjistelun naisen kanssa (nuori mies ei muka voi, eikä tarvitse itseänsä tässä hillitä) aivan luonnollisiin ja välttämättömiin oikeuksiinsa kuuluviksi. Suurin hurjimus tavallisesti on suurimman ihailun esine).

Huono kirjallisuus (lokakirjallisuus), miten paljon sillä on merkitystä aikamme nuorten siveellisyyteen tai sanokaamme siveettömyyteen nähden, emme tuskin voi aavistaakaan. Z. Topelius kertoi nuorena lukeneensa vain yhden huonon kirjan ja tarvittiin vuosikymmenien taistelut, ennenkuin sen jättämät jäljet saatiin poistettua (ja tuskin sittenkään kokonaan). Ja aikamme nuoriso oikein ahmii tällaisia kirjoja, jotka räikeiden rakkausromaanien ja julkeiden rikosromaanien merkeissä tulvivat nuoria saastuttamaan kirjakaupoistamme ja lainakirjastoista.

Huonojen huvien (etenkin tanssin) siveellisesti alaspäin vievä vaikutus, ei sekään ole vähäinen. Ei riitä, että toverimaailmasta on kuultu ja kirjoista saatu huonoja vaikutuksia, vaan esim. meidän elävien kuvien teattereissa suorastaan näytetään »Pariisin yö-elämää» y. m. samankaltaista ja esitetään rikoksia tavalla, jota nuorisomme on heti valmis matkimaan (»musta käsi» y. muut varas- ja rikosjoukkueet meidän kaupunkipoikiemme parissa). Tanssisalin lattialta on useammin kuin kerran vienyt suoraan tie sukupuoliseen hurjisteluun.

Käytännössä on etenkin kaksi teoriaa tulleet turmiollisiksi yleiseen sukupuolisiveellisyyteen nähden, nim. oppi *»vapaasta rakkaudesta»* ja n. s. *kaksi-*

naisuusmoraali. Edellisen kanta-isä tunnettu sosialistijohtaja August Bebel, joka kirjassaan: »Nainen ja sosialismi» esitti sen väitteen, että »yhtä hyvin kuin olen vapaa, kun minulla on nälkä syömään, kun minulla on jano juomaan, yhtä hyvin olen oikeutettu ja vapaa *käyttämään sukupuoliviettiäni koska tahdon* ja *kenen kanssa haluan*». Sen turmiollisempaa oppia tuskin on levitetty! Siinä nainen poljetaan orjaksi (hänellä ei ole mitään vapautta, tänään mies häntä rakastelee, huomenna jo toista). Siinä ei myöskään hituistakaan todellista rakkautta, vaan polttava, kaikki nielevä — himo, joka on päässyt valtiaaksi. Kun tähän tulee lisäksi *kaksinaismoraali*, joka jättää *naiselle yksin kaikki kannettavaksi* — hänen papinkirjansa tahrattu ja maine pilattu, hän halveksittuna saa yksin rähjätä »isättömien» lastensa (ehkä vielä eri isää) eteen ja viimein ehkä aukenee — ennenaikainen hauta. Yksin Helsingissä on noin 800 katunaista, joiden ammattina on siveettömyys. Nämä kerran puhtaita, maalta tulleita neitosia, joutuivat viekotuksiin, lankesivat (viekottelija ehkä yhteiskunnan arvotikapuilla korkealle kohonnut, maine puhdas ja tahraton, joka ei päivällä tunne yöllistä hurjistelutoveriansa). Tällaiset katunaiset voivat elää korkeintaan 5 vuotta siitä kuin aloittivat »ammattinsa», useimmat kuolevat jo ennen kolmea vuotta. Hyljeksittynä lasketaan heidän ruumiinsa jonnekin Malmin hautuumaan kolkkaan — ei kukaan käy heidän haudallansa. Kevätlintu vain ehkä joskus visertää läheisellä puun oksalla rakentaessaan pesää itsellensä, perustaen kodin kumppaninsa kanssa yhdessä tulevaa sukupolvea var-

ten. Hänellä, jonka ruumis on maahan kätketty, ei ollut — kotia, ei turvaa, jota kuitenkin kaipasi.

Ja »*äpärälapset*» ne sittenkin joutuvat *enin kodin ja kasvatuksen puutteesta kärsimään*. Pienellä turvattomalla olennolla on oikeus tullessansa tänne maailmaan omistaa koti, isä ja äiti ja saada kunnollinen kotikasvatus. Tämä kaikki heiltä riistettiin ja luonnonlain kovuudella päinvastoin heihin, viattomiin nähden toteutuvat sanat: »Minä kostan *isien pahat teot kolmanteen ja neljänteen polveen* — — —.» Tilastot todistavat, että isien pahojen tekojen seurauksena *sukupuolitautisairaaloita* tarvitaan niin monta, että suurin osa vankiloiden asukkaita ovat »äpäriä» (eihän kumma, yksinäinen äiti työssä ollen ei voinut lapsiansa kasvattaa, vaan kaduilla oppivat he pelkkää pahaa ja isän kevytmielinen, rikollinen luonne tuli heille, lapsille perinnöksi, tietenkin myös äidin), samoin kaatuva-, kuuromykkä-, mielenvikaisuus- y. m. laitosten asukkaista. Mikä raskas edesvastuu lankeekaan tästä kaikesta kevytmielisille viettelijöille!

Myös nuoret naisemme ovat tahranneet maineensa julkealla kevytmielisyydellä. Mitä on sanottava tytöstä, joka ensin heittäytyy ryssän soltun syliin, sitten flirtailee kotimaisten sotilastemme kanssa ja viimein antautuu saksalaisen miehen himojen tyydykkeeksi?!

Tie ylöspäin: Varjeleva työ.

Toinen tie vie ylös, todellista puhtautta ja *rakkautta* kohden. Sekin *aloitetaan jo kodista*. Siinä on lasta ensin *varjeltava* pahasta. Tässä suhteessa rikotaan paljon. Kuinka paljon saavatkaan lapset jo kodin piirissä nähdä ja kuulla kaikenlaista sopima-

tonta (kirouksia, raakaa, kevytmielistä puhetta, riitaa j. n. e.). *Koti-elämä* on *puhdistettava, jalostettava.* Kristus sanoo: »joka viettelee yhden näistä vähimmistä — —, parempi hänen olisi, kun myllynkivi ripustettaisiin hänen kaulaansa» j. n. e. Lasta on mahdollisimman hyvin ja kauvan koetettava varjella myös niiltä viettelyksiltä ja siltä huonolta kylvöltä, jolla maailma heti kotikynnyksen ulkopuolella häntä lähestyy. Emme kyllin tarkoin valitse lastemme leikkitovereita, niitä lehtiä ja kirjasia ja kuvia, jotka hänen käteensä joutuvat. Ja ehkä sittenkin ovat vaarallisimmat lastesi viholliset kevytmieliset aikuiset (varottava palvelijoita, outoja ihmisiä j. n. e. Jotain sellaistakin, jota ei uskoisi, voi tapahtua esim. lasten raiskauksia j. n. e.).

Mutta *ei riitä vain varjeleva työ* — parhaassa mielessä sitä on se, kun eivät isän ja äidin käsivarret voi lasta varjella ja muulloinkin, niin aina, jättää lapsensa tässäkin suhteessa lapsia rakastavan Vapahtajan armosiipien ja varjeluksen suojaan, sillä lasta ei voida niin varjella, ettei hän lopultakin kuulisi sellaista, joka viattoman mielen turmelee ja toisekseen lapsen omassa mielessä herää kysymyksiä ja hänessä piilee voimia, joiden merkitystä hän ei tunne, mutta, jotka yhä äänekkäämmin vaativat vastausta ja selvitystä. On välttämätöntä tällöin *vanhempien kodissa* (niiden etukädessä ja ensin), *opettajan koulussa* ja *papin rippikoulussa* ryhtyä *siveelliseen kasvatustyöhön* (apuna on joukko hyviä kirjoja ja kirjasia osittain vanhemmille, opettajille ja papeille tarkoitettuja, osin nuorten käteen pantavia. Katso *Kasvattava työ.*

tark. siv. kirjallisuusluettelo). Tämä työ on arkaja hienotuntoista (tapahtukoon kahden kesken, äiti tyttärelle, isä pojalle), mutta siihen on ryhdyttävä lapsesi tulevaisuuden tähden ja tapahtukoon se rukouksessa. Työ on kahdenlaista: *siveellistä valistustyötä* ja *tahdon siveellistä kasvattamista*.[1]

Siveellinen valistustyö.

Siveellinen valistustyö olkoon *aina totuuteen perustettu*, vaikka onkin otettava huomioon lapsen käsityskyky (ei mitään haikarajuttuja, sillä sen kautta panee vanhin alttiiksi lapsen uskon häneen, kun lapsi kuitenkin ennemmin tai myöhemmin pääsee selvyyteen, ehkä tovereilta kuulee, asian perättömyydestä). Jollei vanhin vastaa, kun lapsi kyselee näistä asioista, vastaavat siihen muut ja tavalla, joka yhdellä iskulla ehkä hävittää lapsen puhtaan mielikuvamaailman. Alotettakoon esim. puhumalla kukista ja niiden lisääntymistavasta, kanasta, sen munista ja poikasista, kalasta ja sen mädistä j. n. e., kunnes voit kertoa, kuinka pieni ihmistaimi ensin syntyy ja kehittyy äidin rinnan alla ja kuinka viimein äiti tuskalla synnyttää pienokaisen maailmaan. Silloin saa lapsi mitä

---

1 Seikka, joka usein estää vanhempia asiaan ryhtymästä, paitsi asian vaikeus ja arkaluontoisuus, on varsinkin vakavissa ja kristillisissä piireissä vieläkin vallalla oleva munkkilaisuudesta peritty äärimmäinen kanta, joka pitää sukuviettiä sinänsä pahana. Ja kuitenkin se on itsessänsä pyhä ja korkea, jonka kautta ihminen on saatettu osalliseksi Luojan korkeista luomistoimituksista. Mitä korkeampi ja pyhempi jokin asia on, sitä syvemmälle lokaan se voidaan tallata. Mutta helmeäkään emme halveksi nostaessamme sen ylös rapakosta, vaan puhdistettuna asetamme sen sille kuuluvalle kunniapaikalle.

sydämellisimmän rakkauden äitiin, joka hänen tähtensä on saanut niin paljon kärsiä. Äitiys silloin ei käsitetä enää joksikin häpeälliseksi ja salaperäiseksi, vaan pyhäksi ja suureksi.

Mitä lähemmäksi varsinaista murrosikää (14—16 v.) lapsi joutuu, sitä tärkeämmäksi hänelle persoonallisesti tulevat omassa itsessä pursuvat elinvoimat, jonka vaikutuksia hän alkaa huomata sielullisessa ja viimein ruumiillisessakin elämässänsä (haaveellisuus, alakuloisuus, ihanteen etsiminen ja ystävän kaipuu j. n. e.). Tällöin, jolloin nuori muutenkin on umpimielinen, rajujen voimien ja ristiriitojen repimä, tarvitsee hän ehdottomasti tukea. Tällöin joutuu myös pappi hänen kanssaan *läheiseen kosketukseen rippikoulussa*. Siveellisyyskysymys (kuten myös jo vanhin kotona on velvollinen sen kysymyksen ratkaisemiseksi antamaan ohjeita, jollei muuten niin antamalla pojan tai tytön käteen hänen ikäkaudelleen ja sukupuolelleen sopivan kirjasen, ktso siv. kirjaluettelo) on ehdottomasti *otettava esille*, ei kuten ennen rippikoulussa vain ylimalkaisesti, vaan niin, että nuoret (pojat ja tytöt ainakin niillä tunneilla erillään) tuntevat: tässä tahdotaan antaa meidän elinkysymyksessämme meille todellista ja tarpeellista apua. On selitettävä ne ristiriidat ja vaikeudet, missä he elävät ja syyt niihin. Puhuttava sukupuolivoimien merkityksestä heille kasvuvuosina (heidän oman elinvoimansa lisääjänä) ja niiden merkityksestä suvun, kansan, ihmiskunnan elämässä ja Jumalan suurista luomistarkoituksista, avioliiton merkityksestä ja pyhyydestä. Esitettävä myös ne vaarat, mihin he hel-

posti joutuvat sukupuolisten voimien puristuksessa, jos niitä väärin käytetään (onania eli itsesaastutus, irralliset suhteet toiseen sukupuoleen, veneeriset taudit, omien voimien kuihtuminen j. n. e.), mutta myös voiton mahdollisuus ja siunaus sekä Jumalan armollinon apu (mainio ohjekirja papeille: P. Virkkunen: »Sukupuoli-asia kristinuskon opetuksessa»).

Tahdon kasvatus. Tässä on sittenkin *tärkein tahdon kasvatus*. Pelkkä tieto, joskin välttämätön, ei riitä. Jo pienestä pitäen on lapsen tahto suunnattava oikeaan: poikien ritarillisuuteen ja auttavaisuuteen esim. pikkusiskoja ja äitiä kohtaan (esim. kantamalla puita, vettä, mielellään menemään asialle j. n. e.), tyttöjen avuliaisuuteen ja hellyyteen ja huolta pitäväisyyteen esim. eläimiä, nukkeja ja puutteenalaisia kohtaan. Heitä on *totutettava työhön* (joutilaisuus pahinta) ja reippaaseen hommailuun (esim. partioiminen). Oppiakseen itseänsä hillitsemään suuressa, on siihen opeteltava ensin pienessä, niin esim. huvituksiin nähden (kun nuori voi kerran kieltäytyä lähtemästä tanssiin, voi hän myöhemmin jo helpommin kieltäytyä siveettömyyden poluille lähtemästä). Kun poika saatetaan epä-itsekkäästi luovuttamaan omena pikkusiskolle tai makeiset tai suuren osan niistä hänelle tai toverille, ei hän nuoreksi mieheksi kasvaneena niin helposti itsekkäässä nautinnonhimossa polje nuoren neidon puhtautta lokaan. Iloinen reippaus on myös avuksi voittamaan sitä mikä on alhaista ja opettamaan itsenäisesti asettumaan huonoa vastaan, vaikka se tulee toverien taholta. Siten kasvatetaan **tahdon lujuutta** tosi miehekkyyteen.

On vedottava nuoren omaan *velvollisuuden tuntoon*. Hänen tulevaisuutensa onni tai onnettomuus on hänen omassa kädessänsä, ryhtymällä huonoon, alentavaan, turmelee hän koko tulevaisuutensa, hävittää voimansa ja terveytensä. Entä oman kodin ihanne? Se kerrassa murskaantuisi! Ja se tuleva — —, onko silmät painettava hänen edessänsä alas!? Hänelle puhtaana jättäydyttävä! Hänen kuvansa mielessä on taisteltava hetken kiusauksia vastaan ja miehekkäästi ne voitettava.

Ja *Jumala?* Mitenkä vastaan Hänen edessänsä? Hän on luvannut, jotka »Herraa odottavat saavat uuden voiman». Kiusauksen täytyy väistyä. Puhtaisiin, Jumalaa pelkääviin nuoriin tahdon kuulua, hänelle vihkiytyä!

Isänmaa, senkin tulevaisuus on sen poikien ja tytärten kädessä. Useassa sivistysmaassa on syntyneisyys vähenemässä, Ranskassa niin suuressa mitassa, että sen väkiluku suorastaan vähenee. Suomessakin syntyneisyysprosentti on suuresti pienentynyt; oltuaan aikaisemmin yli 32 tuhatta asukasta kohden, on se nykyään jo hyvän joukon alle 30. Rotuterveysoppi, joka esittää meille perinnöllisyyden ankaran lain seuraukset, antaa masentavia tietoja: lasten kuolevaisuus synnynnäisen heikkouden tähden kasvaa, sotilaskelpoisuus vähenee, äitien imettämiskyky samoin ja rikollisuus nousee. Mihinkä sitä mennään?! Isänmaan onni ja tulevaisuus velvoittaa meitä oikein käyttämään sukupuoliset voimamme ja säilyttämään itsemme puhtaina, terveinä, raittiina, jotta tuleva sukupolvi nousisi puhdas ja voimakas.

Yhteistyö.

Yhteistyö on *voimaa* puhtauden taistelussa. Apostoli sanoo: »*Pakene nuoruuden himoja* ja harrasta vanhurskautta, uskoa, rakkautta, rauhaa *niiden kanssa, jotka huutavat Herraa avuksensa puhtaasta sydämestä*» (2 Tim. 2, 22). »*Valkea risti*» (nuorten miesten) ja »*Valkonauha*» (nuorten naisten) keskuudessa ovat tällaiset nuorten puhtaustaistelun yhtymät, ja sitäpaitsi useimmat kristilliset nuoriso-yhdistykset (esim. N. M. K. Y:set, N. K. Y:set ja N. N. K. Y:set) siinäkin suhteessa tarjoavat nuorille parhaan toveriseuran viitaten Kristukseen, joka voi ja tahtoo meitä auttaa taisteluissamme.

Kristuksen rakkaus se on myös pakoittanut ryhtymään *pelastavaan työhön* siveellisesti *langenneiden keskuudessa*. Me olemme kaikki tavallamme »langenneita». Kuka voi heittää ensimäisen kiven? Jeesus auttoi langenneita! Meidän on myös niin tehtävä. Silloin avautuu jälleen laaja työkenttä eteemme. Monta kotia on perustettu, useita tarvittaisiin vielä lisää sekä langenneita miehiä että naisia varten: koteja, työlaitoksia, yömajoja j. n. e.

Yksityinen sielunhoito.

Yksityinen sielunhoito tässä, jos missään on välttämätön, mutta myös vaikea. Kysytään sielunhoitajalta aivan erikoista viisautta, taitoa, ihmiselämän ja sen kiusausten tuntemista ja hienotunteisuutta voidakseen auttaa ylös ja johtaa Kristuksen ristin juurelle. Paavali kehoittaa: »Veljet, jos joku tavataan jostakin rikkomuksesta, niin ojentakaa te hengelliset häntä sävyisyyden hengessä, ja ole varuillasi, ettet sinäkin tulisi kiusatuksi. Kantakaa tois-

tenne kuormat, ja niin te täytätte Kristuksen lain» (Gal. 6, 1—2).

Eri *paikkakunnilla olisi siveellisyyskysymyksen hyväksi toimittava* tässä mielessä. Olisi: 1) paikkakunnan siveelliset olot ja erikoispaheet ja yleinen siveellinen taso saatava selville; 2) sielunhoidon kautta opastettava neuvoa kysyviä ja siveellisissä vaikeuksissa olevia; 3) levitettävä raittiutta, hyviä tapoja ja siveellisyyttä edistävää kirjallisuutta sekä 4) pidettävä keskustelukokouksia ja siveellisyysesitelmiä (yhteisiä, erikseen miehille ja naisille, pojille ja tytöille). *Työ eri paikkakunnilla.*

Siveellisyyskirjallisuutta.[1]

Siveellisyystyötä tehtäessä on siveellisyyskirjallisuus aivan välttämätön työväline sekä työntekijää itseänsä varten että kirjastoja ja yleisöä varten. — Seuraava esittämämme luettelo ei tahdo olla täydellinen, vaan esittää ainoastaan huomattavimmat, kristillissiveellisellä pohjalla asiaa esittävät teokset.

Luettelo on jaoitettu sen mukaan, miten kirjat sopivat eri ikäkausille, joko kaikille (siveellisyyskysymys yleensä), pojille, tytöille (13—15 v.), nuorille (15—20 v.) tai täysi-ikäisille. Täten on helpompi hankkia tarpeen tullen juuri sellainen kirja, mikä on tarpeen.

---

[1] Otettu »Nuorten Airut» lehden numeroista 3, 4 ja 5 v. 1914 täydennettynä sen jälkeen ilmestyneillä kirjoilla ja kirjasilla.

I. *Siveellisyyskysymys yleensä:*

Sukuelämä ja nykyaika. Esitelmiä, jotka Helsingissä on pitänyt Henrik Berg, lääket. ja filosof. tohtori, lääkäri Tukholmassa, Hälso-vännen aikakauslehden toimittaja. Suomalaisen painoksen tekijän valtuuttamana toimittanut Paavo Virkkunen. 1907. Sivuja 183, hinta 2:75. Yrjö Weilin.

Mietteitä maaseutuväestön siveellisyysoloista. Kansalle kirjoittanut Maria Furuhjelm. Tekijän käsikirjoituksesta suomeksi toimittanut Paavo Snellman. 1905. Sivuja 39, hinta —:75. Yrjö Weilin.

Onnellisen avioliiton ehdoista. Kolme esitelmää, pitänyt B. C. Rohde, alkeiskoulujen johtaja Göteborgissa. Suomensi Aatto S. Toinen painos. 1897. Sivuja 100, hinta sid. 1:—, korukansissa 1:60. W. Söderström.

Vihkisormus. T. De Witt. Talmage. Neljätoista esitelmää avioliitosta ja perhe-elämästä. Englanninkielisestä alkuteoksesta suomensi Helmi Setälä. Toinen painos. 1901. Sivuja 182, hinta 1:50. W. Söderström.

Aviovaali ja puolisoiden keskinäiset suhteet. Kyläläisten kirjasia. Toimittaja Vihtori Peltonen. 1899. Sivuja 16, hinta 5 p. W. Söderström O. Y.

Nuorisomme siveellisyys. Kyläläisten kirjasia. Toimittaja Vihtori Peltonen. Vakava sana vakavasta asiasta. 1899. Sivuja 16, hinta 5 p. W. Söderström O. Y.

Luonnonvietti ja siveellisyys. Kirjoittanut pastori S. Keller (Ernst Schrill). 1905. Sivuja 27, hinta 30 p. Raittiuden Ystävät.

Raittius ja siveellisyys. Lausuntoja Suomen 22:ssa yleisessä raittiuskokouksessa Sortavalassa 1904. Sivuja 27, hinta 20 p. Raittiuden Ystävät.

Alkoholin osallisuus sukupuolisiveettömyyteen. Esitelmä pitänyt Helsingin raittiuspäivillä Max Oker-Blom. Sivuja 10, hinta 20 p. Raittiuden Ystävät.

Sukuelämä terveeksi! Kirjoittanut F. W. Foerster. Suom. R. Kojonen. Sivuja 291, hinta 2:75. W. Söderström O. Y.

II. *Pojille (13—15 v.).*

Nuoruusajan kynnyksellä. Esitelmä pidetty 13—16 vuoden ikäisille pojille. Väinö Borg. 1904. Sivuja 23, hinta 30 p. Raittiuden Ystävät.

Elämä puhtaudessa. Esitelmä Valkealan kristillisessä oppilaskokouksessa kesäkuun 2 p:nä

1909. Pitänyt Paavo Virkkunen. 1909. Sivuja 36, hinta 35 p. W. Söderström O. Y.

Mitä pojan tulee tietää. Kirjoittanut jumaluusopin tohtori Sylvanus Stall. Suomeksi toimittanut Paavo Virkkunen. Toinen painos. 1907. Sivuja 155 + VII, hinta 3:—. Yrjö Weilin.

Avoin kirje nuorukaisille: puhdas nuoruus — onnellinen nuoruus. Sivuja 8, hinta 5 p. Suomen Nuorten Kristillinen Liitto.

III. *Tytöille (13—15 v.).*

Mitä tytön tulee tietää. Kirjoittanut lääketiet. toht. Mary Wood-Allen, suomeksi toimittanut Paavo Snellman. Toinen painos. 1908. Sivuja 149 + IV, hinta 3:—. Yrjö Weilin.

IV. *Nuorille (16—24 v.).*

Kuudes käsky. Rippikoulun ikäisille esittänyt Paavo Virkkunen. 1909. Sivuja 28, hinta 35 p. W. Söderström O. Y.

Avioliitto. Rippikoulun ikäisille esittänyt Paavo Virkkunen. 1909. Sivuja 21, hinta 35 p. W. Söderström O. Y.

Varjele sydämesi. Mietelmiä sukupuolisiveydestä. Kansan luettavaksi kirjoitti K. R. Kares. 1904. Sivuja 64, hinta —:75. Raittiuden Ystävät.

Sukupuolista puhtautta nuoruusvuosina vai eikö? Esitelmä, pitänyt Fredrik Klaveness, pappi Bergenissä. Suomentanut Paavo Snellman. Kolmas painos. 1907. Sivuja 81, hinta 1:50. Yrjö Weilin.

Sieluelämä ja viettielo. Kahdessa luennossa esitti Max Oker-Blom, lääk. tohtori, fysiologian dosentti. Toinen painos. 1905. Sivuja 53. Hinta 1:50. Yrjö Weilin.

Sukuvietin oikea sija ja merkitys personallisuudessa. Kirjoittanut Fredrik Klaveness. Tekijän luvalla suomentanut Paavo Snellman. Toinen painos. 1905. Sivuja 46, hinta 1:–, Yrjö Weilin.

Nuoruusajan ensi epäsiveellisyys sekä vapautuminen siitä ja sen seurauksista luonnollis-siveellisen sukuelämäkäsityksen kautta. Esitelmä ylioppilaille pitänyt Fredrik Klaveness. Tekijän luvalla suomeksi toimittanut Paavo Snellman. 1904. Sivuja 102, hinta 1:75. Yrjö Weilin.

Salakareja. Esitelmä, jonka Helsingissä on pitänyt Henrik Berg, lääket. ja filosof. tohtori, lääkäri Tukholmassa, Hälsovännen aikakauslehden toimittaja. Suomalaisen painoksen tekijän valtuuttamana toimittanut Paavo Virkkunen. 1907. Sivuja 28, hinta —:75. Yrjö Weilin.

Puhtauden taistelu. Esitelmä, jonka Helsingissä on pitänyt Henrik Berg, lääketiet. ja filos. tohtori, lääkäri Tukholmassa, Hälsovännen aikakauslehden toimittaja. Suomalaisen painoksen tekijän valtuuttamana toimittanut Paavo Virkkunen. 1907. Sivuja 29, hinta —:75. Yrjö Weilin.

Silmät auki! Kirjoittanut Anja Tuulonen. 1904. Sivuja 14, hinta 20 p. Raittiuden Ystävät.

Nuorison vaarallisin vihollinen. Kirjoitti tohtori R. W. Wretlind. Suomensi Vihtori Peltonen. 1894. Sivuja 32, hinta —:50, W. Söderström.

Siveellinen puhtaus. Kirjoittanut pastori Artur Malin. 1912. Sivuja 12, hinta 10 p. Helsingin N. M. K. Y.

Miksi aikamme nuoret hukkuvat? Khra Eino Virkkula v. 1918. Erittäin nuorten elämään sattuva kokemusrikas kirjanen. Hinta 75 p. Suomen Nuorten Krist. Liitto.

Sankari on herätettävä. Kirjoittanut opett. Alpo Lumme. Hinta 50 p. Tahtoo kasvattaa sankarimieltä siveellisessä suhteessa. Suomen Nuorten Krist. Liitto.

Erikoisesti nuorille miehille.

Pojasta mieheksi. Kirjoittanut Mary Wood-Allen, lääk. tohtori. Suomensi O. L. Hellman.

Toinen painos. 1905. Sivuja 31, hinta —:75. Yrjö Weilin.

Pojillemme heidän täyttäessään 18 vuotta. Muutamia lääkärin neuvoja. Kirjoittanut prof. Alfr. Fournier. Suomentanut Hannes Heikel. 1904. Sivuja 43, hinta —:75. Yrjö Weilin.

Mitä nuoren miehen tulee tietää. Kirjoittanut Sylvanus Stall, jumaluusopin tohtori. Suomentanut Tahvo Partio. Toinen painos. 1908. Sivuja 258, hinta 3:—. Yrjö Weilin.

Miehuusajan kynnyksellä. Esitelmä 16—20 vuotisille nuorukaisille pitänyt Väinö Borg. 1905. Sivuja 26, hinta 30 p. Raittiuden Ystävät.

Miehille ja nuorukaisille. Esitti Max Oker-Blom, lääk. tohtori, fysiologian dosentti. 1904. Sivuja 62, hinta 1:25. Yrjö Weilin.

Miehuuden kirous. Kirjoittanut Henrik Darley. Suomentanut Väinö Borg. 1905. Sivuja 40, hinta 40 p. Raittiuden Ystävät.

Sukupuolinen puhtaus. Esitelmä nuorille miehille pitänyt Fritz Schultze filosofian ja opetusopin professori. Lisäys: Muutamia lääketieteen lausuntoja siveyden terveellisyydestä. Suomentanut Vihtori Peltonen. 1900. Sivuja 41, hinta —:75. W. Söderström O. Y.

Siveellinen puhtaus miehen kunnia. Sananen miehille ja nuorukaisille. Suomennos G. Weitbrechtin kirjasesta. Sivuja 13, hinta 20 p. Kuopion Valkea Risti.

Erikoisesti nuorille naisille.

Tytöstä naiseksi. Kirjoittanut Mary Wood-Allen, lääk. tohtori. Suomensi O. L. Hellman. Toinen painos. 1905. Sivuja 40, hinta —:75. Yrjö Weilin.

V. *Täysi-ikäisille.*

Siveellisyyskannan kohottamiseksi. Kaksi luentoa, pitänyt Max Oker-Blom, lääket. tohtori, fysiologian dosentti. 1908. Sivuja 42, hinta 1:25. Yrjö Weilin.

Tulevaisuuden kylvöä. Esitelmä siveellisyyden ja kasvatuksen alalta. Marie Michelet. Tekijän käsikirjoituksesta suomensi Ilmi Hallsten. 1909. Sivuja 71, hinta 1:25. W. Söderström O. Y.

Aviottomia lapsia ja heidän äitejänsä. Kirjoittanut lääket. tohtori Oskari Heikinheimo. 1906. Sivuja 16, hinta 20 p. Raittiuden Ystävät.

Aviopuolisoille. Esitti Max Oker-Blom, lääk. tri, fysiologian dosentti. 1906. Sivuja 86, hinta 1:50. Y. Weilin.

Kirjanen kihloissa ja avioliitossa oleville. Kirjoittanut lääket. t:ri Rosch. Suomennos. Kolmas painos. 1908. Sivuja 46, hinta 60 p. C. J. Bergström.

Sukupuolikysymys. Teorioja ja käytäntö. Esitelmiä, joita Helsingissä on pitänyt H nrik Berg, lääk. ja filos. tohtori, lääkäri Tukholmassa. Suomalaisen painoksen toimittanut Paavo Virkkunen. 1907. sSivuja 88, hinta 1:50. Yrjö Weilin.

Avioliitosta. Esitelmä, jonka Helsingissä on pitänyt Henrik Berg, lääk. ja filos. tohtori, lääkäri Tukholmassa. sSuomalaisen painoksen toimittanut Paavo Virkkunen. 1907. Sivuja 48, hinta —:75. Yrjö Weilin.

Puhtauden taistelu. Esitelmä, jonka Helsingissä on pitänyt Henrik Berg, lääket. ja filos. tohtori, lääkäri Tukholmassa. sSuomalaisen painoksen toimittanut Paavo Virkkunen. 1907. Sivuja 29, hinta —:75. Yrjö Weilin.

Mitä avioliitossa olevan miehen tulee tietää. Kirjoittanut teologian t:ri Sylvanus Stall. Suomensi T. Rytkölä, lääket. lis. Toinen painos. 1907. Sivuja 229 + III, hinta 3:—. Yrjö Weilin.

Miestensiitinelo, säännöllisessä ja kivulloisessa tilassa. Kirjoitti lääket. t:ri E. W. Wretlind.

Suomennoksen ja Suomen oloille rakentuvan osan toimitti Vihtori Peltonen. Valaistu 38 kuvalla ja yhdellä taululla. Neljäs painos. 1908. Sivuja 237, hinta 3:40, sid. 4:25. W. Söderström O. Y.

Mitä avioliitossa olevan naisen tulee tietää. Emma F. Angell Drake, lääket. tohtori. Suomentanut E. A. T. Rytkölä, lääket. lis. Toinen painos. 1906. Sivuja 218, hinta 3:—. Y. Weilin.

Naisten siitinelo, säännöllisessä ja kivulloisessa tilassa. Kirjoitti lääket. t:ri E. W. Wretlind. Suomensi Vihtori Peltonen. Valaistu 90 kuvalla. Kolmas melkoisesti lisätty ja parannettu painos. 1905. Sivuja 244, hinta 2:60, sid. 4:25. W. Söderström O. Y.

Lasten vanhemmille ja kasvattajille. Esitti Max Oker-Blom, lääket. t:ri, fysiologian dosentti. 1905. Sivuja 66, hinta 1:25. Yrjö Weilin

Nuorison siveellisestä kasvatuksesta. Kirjoittanut tohtori Ellen Sandelin. Suomeksi toimittanut Paavo Snellman. 1903. Sivuja 67, hinta 1:50. Yrjö Weilin.

Vanhempien, opettajien ja pappien vaikutus nuorison siveellisyyteen. Kirjoittanut J. Ziegler, johtaja. Suomentanut K. R.

Kares, pastori. 1905. Sivuja 29, hinta 30 p. Raittiuden Ystävät.

Siveellisyystyöstä kouluissamme Kirjoittanut toht. Väinö Borg. 1905. Sivuja 28, hinta 30 p. Raittiuden Ystävät.

Sukupuolikasvatus. Opas kodeille ja kouluille. Kirjoittanut Max Oker-Blom, lääket. toht., kouluhygienian dosentti. 1909. Sivuja 135, hinta 2:25. Otava.

Sukupuoliasia kristinuskon opetuksessa. Koulun ja seurakunnan opettajille kirjoittanut Paavo Virkkunen. 1906. Sivuja 242, hinta 3:—. Y. Weilin.

Äidit ja pojat. Kirja vanhemmille ja vanhempien sijaisille. Kirjoittanut Ellice Hopkins. Suomentanut Aino Lehtonen. 1909. Sivuja 192, hinta 2:—. K. J. Gummerus O. Y.

Tyttöjen ja poikien kasvatus lapsuusvuosina. Sananen kansan naisille. Kirjoittanut Ellice Hopkins. Suomentanut Hannes Leiviskä. 1908. Sivuja 50, hinta —:60. K. J. Gummerus O. Y.

Tohtori-enon luona maalla. Kirjanen lasten vanhemmille. Kirjoittanut Max Oker-

Blom, lääket. toht., fysiol. dos. Toinen painos. 1907. Sivuja 56, hinta 1:25. Yrjö Weilin.

Mitä Martta sai oppia tohtori-enon luona maalla. Kirjanen tyttöjen vanhemmille. Kirjoitti Max Oker-Blom, lääketieteen toht., fysiol. dos. 1907. Sivuja 79, hinta 1:50. Yrjö Weilin.

Siveellisyyskasvatus kodissa. esitelmä, pitänyt t:ri A. J. Pietilä. Sivuja , hinta 25 p. Valkonauha.

Sananen kasvatuksesta siveelliseen puhtauteen. Kirjoittanut opettajatar Maiju Kantele. Kolmas painos. Sivuja 20, hinta 30 p. Erittäin vanhemmille ja kasvattajille ja naisille pidetty esitelmä. Suomen Nuorten Kristillinen Liitto.

VI. Esitämme Raittiuden Ystävien (nyk. Edistysseurojen kust. O. Y.) toimittaman sarjan: *Sukuelämä Raittiiksi*, erikseen ja yhtenäisesti, vaikka sarjan eri numerot olisi voitu siroitella sinne tänne ennen mainittuihin ryhmiin.

N:o 1: Elämän voimia, Christian Claussen, norjalainen lääkäri, suomentanut Toivo Helo. Toinen painos. Sivuja 64, hinta 1:—. Miesten kirja. Esittää nuoren miehen suku-elämän ruumiilliselta, sielulliselta ja siveelliseltä kannalta.

N:o 2: Leimattu. Kaksi elämäntarinaa. Mukaellen suomentanut Marja Salmela. Toinen pai-

nos. Sivuja 70, hinta 1:50. Sisältää kaksi erittäin sydäntä liikuttavaa elämäntarinaa siveellisistä vaaroista, joihin kaupunkiin saapuva, kokematon nuori nainen voi joutua.

N:o 3: Poikani onnen nimessä. Kirjoittanut rouva A. Hoffman, suom. Toivo Helo. On kirja äideille ja nuorille avioliittoon aikoville miehille. Toinen painos. Sivuja 24, hinta 30 p.

N:o 4: Uusi siveellisyys. Kirj. piispa E. Lönegren, suom. Toivo Helo. Toinen painos. Vastustaa sitä uudenaikaisen nimellä kulkevaa moraalia, joka irroittaa sukuvietin kaikista siteistä ja niin saarnaa »lihan evankeliumia». Sivuja 22, hinta 50 p.

N:o 5: Mielikuvitus — Onni, Fredrike Kleveness, suom. Toivo Helo. Tahtoo kuvata miehen ja naisen onnen unelmaa, jonka pohjana on puhdas ja rikas mielikuvitus. Kirja sivistyneelle nuorisolle. Sivuja 61, hinta 75 p.

N:o 6: Vapaa rakkaus ja avioliiton uudistus, kirj. Toivo Helo. Toinen painos. Vallan erinomainen kirja osoittamaan, kuinka »vapaan rakkauden» julistajat omassa elämässään jouduttuaan aistillisuuden orjuuteen, esittävät sitä tilaa muille esikuvaksi ja toisaalta positiivisesti osoittaen sekä avioliiton uudistuksen välttämättömyyden että keinot sen uudistamiseksi. Sivuja 51, hinta 1:25.

N:o 7: L u i s u j a p o l k u j a, kirj. Toivo Helo. Kolmas painos. Erinomainen nuorten kirja esittäen nuorten seurustelu-elämää, huvittelu- ja tanssikysymystä y. m. Sivuja 26, hinta 50 p.

N:o 8: N u o r e n m i e h e n k u n n i a, Hans Wegener, suom. Viljo Hytönen. Toinen painos. Esittää tervehenkisen nuoren miehen elämän ihanteen. Sivuja 120, hinta 3:—.

N:o 9: T u l e v a i s u u d e n m i e s, Newton N. Riddel. Sisältää neuvoja ja kokemuksia sukupuolielämän hoidossa nuorille miehille, jotka pyrkivät ylevään itsekasvatukseen. Sivuja 80, hinta 2:—.

VII. *Lehtisiä.*

V a a r a l l i n e n s u u r v a l t a. Kirjoittanut Elias Schrenk. 4 sivua, 5 p. 2 kpl. Sortavalan Evankelinen Seura.

K a i s a e i p u n a s t u e n ä ä. Suomen Kirkon Sisälähetysseura.

K i h l a t u i l l e. Suomen Kirkon Sisälähetysseura.

Laulun viljeleminen.

»Laulu syömen aukaisee» on totta ennenkaikkea ihanaan hengelliseen lauluun nähden. Kuinka valtavan vaikutuksen tekee esim. *voimakas seurakuntalaulu* jumalanpalveluksissa (Karjalan kansa on laulavaa kansaa ja sen huomaa myös heidän jumalanpalveluksissaan. Esimerkkinä mainittakoon Kurkijoen seurakunta). *Seurakuntia* olisi kaikkialla siihen *harjoitettava*, sillä sehän on ainoa tapa, jolla seurakunta aktiivisesti ottaa osaa jumalanpalvelukseen. Harjoitus tapahtuu parhaiten siten, että paitsi sitä, että laululle pannaan mitä suurin paino *rippikoulussa* (siinähän on edessämme nuoria, joiden äänet ovat heleitä ja kirkkaita ja joiden koko olemus löytää vastakaikua laulussa), seurakunnan lukkari apunansa opettajia y. m. laululahjaisia ja kykeneviä henkilöitä käy ympäri pitäjää, sen *eri kyläkunnissa* keräämässä etenkin nuoret, *laululahjaiset ihmiset yhteen* ja pitää heidän kanssaan säännöllisesti harjoituksia ja jos mahdollista asettaa heille kuhunkin kyläkuntaan oman laulunjohtajan.[1] Joskus, pari kolme kertaa vuodessa, kerätään eri kyläkuntain laulajat yhteen kirkolle,

Seurakunnissa.

---

[1] Lukkarin palkka, joka tavallisesti on hyvin pieni, olisi silloin koroitettava niin, että hän voi *kaiken aikansa uhrata seurakuntalaulun kehittämiseen* (niin teki esim. Tuusulan seurakunta). Siinä on hänelle työtä enemmän kuin kylliksi.

jolloin saadaan valtava kuoro jotain oikein juhlallista jumalanpalvelustilaisuutta varten (esim. adventtina, jouluna, pääsiäisenä ja juhannuksena). Olkoon laulu, varsinkin alussa *yksiäänistä*, sillä seurakuntalaulun tulee olla sitä (yleensäkin hyvä yksiääninen laulu parempi kuin huono kuorolaulu). Oppikoot laulajat tarkasti noudattamaan rytmiä ja johtaja valvokoon laulun puhtautta ja että sanat lausutaan oikein ja selvästi. Yksiääninen laulu ollakseen hyvää ja vaikuttavaa tarvitsee uutteraa harjoittamista. Hyvä olisi oppia laulettavat virret ja laulut ulkoa.

Jumalanpalvelukset hyvän laulun kautta sanomattomasti rikastuisivat. Uusi kirkkokäsikirja tekee mahdolliseksi vaihtelun, liturgiset osatkin voivat vaihdella j. n. e. Nyt olisi hyvä, että tämän täydennykseksi saataisiin myös laulua. Voidaan esim. jakaa laulajat kahteen ryhmään, joista kumpikin vuoron perään laulaa säkeistönsä yksi-äänisesti. Tietenkin tulee kaikki yhä arvokkaammaksi, jos on vaikka pienempikin *moni-ääninen kuoro* sitäpaitsi esiintymässä omine lauluineen, tai sillä joku säkeistö yhteisessä laulussa. Jos vielä voidaan saada *yksinlaulua* lisäksi, on vaikutus sitä arvokkaampi ja monipuolisempi. Voidaan myös järjestää aivan erikoisia *liturgisia jumalanpalveluksia*, joissa laululla ja soitolla on huomattavin sija.

Kristillisessä nuorisotyössä.

Jokaisella *kristillisellä nuorisoyhdistyksellä* pitäisi olla *oma kuoronsa.*[1] Aloitettakoon ensin yksiääni-

---

[1] Lehtori M. Nyberg kirjasessaan: »Nuoriso ja laulu» huomauttaa: »Miesyhdistyksissä, joissa on poika-osasto, olisi

sellä laululla ja sitten vähitellen sen lisäksi harjoitettakoon moni äänistä laulua. Nuoruuden aika on »laulun tytärten» aikaa. Silloin sydän sykkii riemusta ja elämän voimat keväisen vuolaan virran tavoin pyrkivät ulos. Elämän mukana seuraa laulu, ihana keväinen laulu. Ja jos nuorten sydämissä on syttynyt uusi elämä, kuinka ihanana kaikuukaan silloin laulu Jeesuksen ylistykseksi! Se laulu tartuttaa suruttoman ihmisenkin yhtymään ja voi saada uuden elämän sielläkin alkamaan, jonne sana ei vielä ollut päässyt.

Laulut olisi valittava sellaisia, jotka herättävät *vastakaikua nuorten sydämissä. Laulujen sisältö sovitettakoon* niiden *kokousten ja juhlien mukaan*, joissa niitä tullaan esittämään: *herätyslauluja*, *lauluja Jeesuksen rakkaudesta* ja *kiitoslauluja* sekä erikoistilaisuuksissa myös joku *hyvä isänmaallinen laulu* j. n. e.

Harjoituksissa on välttämätöntä, että opetetaan *sanat lausumaan selvästi*, niin että lauluun perehtymätönkin kuulija voi sisältöä seurata. Ääntä ei saa käyttää *huolimattomasti* (selvään kirjaimet, hengitys oikealla paikalla, ei liian raskaasti, ei jokaista tavua painostettava j. n. e.). Opetus oikein hengittämään ja kurssi äänenmuodostuksessa olisi hyvä. Kaiken työn *pohjana* olkoon *rukous:*

---

syytä koettaa aikaansaada seka-äänistä laulua käyttämällä poikia sopraanon ja alton laulajina. Varmaankin tästä saattaisi olla pojille — jos vaan äänimurroksessa oleviin laulajiin nähden ollaan tarpeeksi varovaisia — paljon hyötyä ja siunausta, ja muille iloa.»

Nuorten kuoro vetää yleisiin kokouksiin ihmisiä, jotka ehkä eivät muutoin olisi sinne tulleet. »Hengellisen kuoron tehtävän suuruutta tuskin voidaan kyllin korkeaksi arvioida» (M. Nyberg) Se on suuri välikappale Jumalan valtakunnan työssä.

Armeliaisuustyössä. *Nuorten kuoro käyköön* myös *sairaaloissa*, *köyhäintaloissa* y. m. *kärsivien majoissa* heitä laululla virkistämässä ja mielet kohottamassa Jumalan luo. Eivät kaikki sairaat ole sellaisia, kuin eräs sairas vaimo Oulun diakonissalaitoksen sairaalassa, jolta kysyttiin, mitä han piti, kun kuoro kävi laulujansa kaiuttamassa sairassalissa. Vastaus kuului: »Menihän se muun vaivan ohella.» Päinvastoin laulu kärsivienkin majoissa »avaa suljettuja ovia» ja kuten M. Nyberg sanoo: »levittää iloa ja lohdutusta sairaille ja murheellisille ja vie evankeliumin suloista sanomaa ilman Jumalaa ja ilman toivoa maailmassa kulkeville.»

Kodeissa. Nuorten *laulu kodeissa* tuokoon sinne uuden elämän tuoksun, poistakoon sieltä riidan, maallismielisyyden ja turhan huvitteluhalun ja tuokoon sijalle iloa Vapahtajassamme, rauhaa ja elämää! Laulu muistuttakoon ijankaikkisista asunnoista, joissa ei kiitos ja ylistys Jumalalle ja Karitsalle koskaan lakkaa!

Luettelo sopivista laulukirjoista ja -kokoelmista:
Aamuvartio.
Apilas.
Elämän lauluja (S. Korpela — sävelt. M. Hela).
Elämään (M. Nyberg, 22 erillistä laululehtistä).
Halullisten sielujen heng. laulut.

Hengellisiä lauluja naiskuoroille (Anna Länkelä, useita vihkoja).

Hengelliset laulut ja virret.

Hengellisiä maininkeja.

Hengellisiä paimenlauluja (A. Tötterman).

Hengellisiä sekakuorosävellyksiä (H. Klemetti).

Kansan lahja kirkolle.

Kotimaan lauluja.

Kotimatkalauluja (Lina Sandell — säv. K. Olander)

Lauluja Jeesukselle (Johnsson).

Muukalaisten lauluja.

Piae cantiones (H. Klemetti).

Pyhäkoululauluja.

Sionin kannel.

Sionin sointuja I, II, III, Kansan val. s. (I. Krohn).

Sionin virret.

Uudet hengelliset sävelmät.

Valittuja psalmeja (I. Krohn),

Virsikirja.

Ruumiin hoito ja -kasvatus.

»Jumala pyhittäköön teidän koko olemuksenne, ja säilyköön koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne nuhteettomina» 1 Tess. 5, 23.

»Ruumiillisesta harjoituksesta on hyötyä vain vähään» 1 Tim. 4, 8.

»Ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli — — Sillä te olette kalliisti ostetut. Kirkastakaa siis Jumala ruumiissanne» 1 Kor. 6, 19, 20.

»On muuttava alennustilassa olevan ruumiimme kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi voimallaan» Fil. 3, 21.

Ruumis on sielun ja hengen — *välikappale*, vieläpä se on — sielun peili. Voimakas ja terve ruu-

---

Käytetty kirjallisuus: Jules Payot: »Tahdon kasvattaminen» I p. s. 173—200; Fr. W. Foerster: »Elämän ohjeita» s. 184—186; saman: »Nuorison kasvatus» s. 190 ja 433—436; S. L. Brengle: »Själavinnarens hemlighet» s. 52—61; Natanael Beskow: »Till de unga» s. 42—49; Karl Fries: »Vårt arbete» s. 27—30; H. Siercks: »Jugendpflege I: Männliche Jugend» s. 11—13, 44—45 ja 91—102; »Nuorten Airut» N:o 10 v. 1915: »Kirkastakaa Jumala ruumiissanne!»; »Nuorten toivo» N:o 4 v. 1917: »Milloin on henkinen ja ruumiillinen kehitys sopusoinnussa keskenään?»; »Den Unges ven» N:o 5 v. 1917: »Vil du drive idraet?»

mis on ihmisellä yhtä arvokas kuin — hyvä soittokone musiikki-ihmisellä tai luja vene merimiehellä tai paulat kalastajan verkossa. Siis on mitä suurinta tyhmyyttä, niin — *rikos käyttää sitä väärin* ja kaksinkertainen rikos, kun se tehdään vielä hurskauden ja Jumalan palvelemisen nimessä (Indian itsensä kiduttajat ja buddalaiset erakot sekä n. s. flagellantit = piiskaajat ja itsensä kiduttajat munkkilaisuudessa). Meilläkin on vielä edelleen paljon samaa mieli-alaa (joskaan se ei käytännössä enää ilmene näin räikeässä muodossa), joka perustuu luonnon ja etenkin ihmisessä olevan luonnon s. o. ruumiin halveksumiseen ja samalla Jumalan rakkauden halveksumiseen. Laulun sepittäjä laulaa kauniisti: »Kuin on sun maasi kaunis, ihana taivahas.» Ja Jeesus sanoo: »Katsokaa taivaan lintuja — — — kedon kukkasia —». Luonnon korkein kukka on ihminen. Älkäämme sentähden, muka oikean jumalisuuden tai hengellisyyden nimessä mitään puolta olennostamme turmelko välinpitämättömyydellä tai ymmärtämättömällä menettelyllä, ei — ruumistakaan.

Väärinkäytöt.

Sitäpaitsi jokapäiväisessä elämässä *ruumista* ja sen voimia *turmellaan nautinnon himoa tyydytettäessä* (väkijuomat, siveettömyys, tupakka, vieläpä kahvi y. m.) saattamalla ennenkaikkia hermosto luonnottomaan kiihoitustilaan. Myös *syömisen* kautta monasti joudutaan vahingoittamaan itseänsä, kun ei kiinnitetä tarpeeksi huomiota *ruuan määrään*, *laatuun* ja siihen *tapaan* nähden, jolla ruoka nautitaan. Ihminen tarvitsee elääksensä etukädessä munanvalkuaisainetta, hiilihydraattia ja rasvaa niin paljon, että

ne palaessansa meidän ruumiissamme synnyttävät n. 3000 kaloria (lämpö-yksikköä) lämpöä vuorokaudessa. Mutta tavallisesti me syömme liikaa, varsinkin me suomalaiset. »Useimmat ihmiset syövät itsensä vähitellen kuoliaaksi», on niin sattuvasti tanskalainen J. P. Müller sanonut (kirjassaan »Järjestelmäni»). »Ihmiset, jotka syövät liian paljon, ovat pelkkiä eläimiä, joiden sangen kunniaton osa on palvella ruuansulatuskanavaansa», on joku lausunut. Varsinkin syömme *liian paljon lihaa* ja rasitamme senkautta vatsaa ja suolistoa järjettömästi. Paksun aterian jälkeen raskas olo — henkinen työ ei luista — suomalainen talonpoika heittäytyy vatsalleen ruokatunnilla. Urheilija tietää, mitä merkitsee hänelle ennen kilpailua liika ravinto. Puhuja tietää samoin, että ennen puhetta ei ole vatsaa täytettävä, täytyy olla kevyt. Sentähden ei roomalainen herkuttelijakeisari Galicula sovi esikuvaksemme. Ruuan laatuun nähden olkoon vielä sanottuna: elä syö mitään, minkä (ehkä surkeasta kokemuksesta) tiedät olevan vahingoksi sinulle, niin ovat liian lihavat ja runsaat illalliset ehdottomasti hylättävät. Ne kasvattavat vain eläimellisiä himoja. Vältettävä on myös makeisia, paljoja rasvoja, ryytejä, pippureja y. m. *Syömistapaan* nähden on vaara (varsinkin meillä matkapuhujilla) *hotkia* ruoka äkkiä ja *tarpeeksi puremalla*. Ruoka on purtava kunnollisesti ja se on tehtävä ennen nielemistä, sillä me emme ole märehtijöitä, joille pala nousee uudelleen ylös suuhun pureskeltavaksi. Joka pala purtava 32 kertaa, sanoo Gladstone. Kuinka paljon johtuukaan vatsakatarreja (oikein

matkapuhujain tauti) juuri tämän laiminlyömisestä ja miten paljon ruokaa menee hukkaan, jota vatsa ei voi sulattaa, kun sille jätetään hampaiden tehtävä. Syö vain niin paljon, kuin ennätät hyvin purra, siitä hyödymme enemmän kuin paljosta pureskelemattomasta ravinnosta. Meidän on tässäkin suhteessa huonojen tapojen sijasta saatava hyviä tapoja. Yksinkertainen, säännöllinen ja kohtuullinen elämäntapa on paras ja ottakaamme tässäkin suhteessa vaarin apostolin peräti sattuvasta kehoituksesta: »Söittepä siis tai joitte tai teittepä mitä hyvänsä, tehkää kaikki Jumalan kunniaksi» (1 Kor. 10, 31) ja »teidän kohtuutenne olkoon ihmisille tunnettu.»

Ei riitä vain negatiivinen puoli s. o. että varomme turmelemasta ruumistamme, vaan on myös *edistettävä ruumiin terveyttä* ja *hoidettava* itseänsä. Moni nuori menettelee päinvastoin: tuhlaa nuoruutensa voimia ja ottaa vekseleitä tulevaisuudelle, arvellen, että nuoruuden voimanlähde on pohjaton. Voimain tuhlaus kostaa itsensä ennemmin tai myöhemmin. *Ei* ole *hävitettävä* voimia, vaan — *koottava* ja *vahvistettava*. Esitämme seuraavassa miten tämän tulisi tapahtua ja otamme esille asian viideltä eri puolelta.

Ruumiin hoito.

Valo, puhtaus, ilma, vesi ja oleskelu luonnossa.

1) Kohtuullinen *lämpö*, runsaasti *valoa*, *puhtautta* ja *ilmaa* sekä *paljon oleskelua* Jumalan *ihanassa luonnossa* tarvitaan! Koti olkoon kaikin puolin *lämmin* ja *kodikas*, *puhdas* — »puhtaus kuuluu Jumalan pelkoon» — ja *valoisa*, silloin siinä viihtyy, eikä nuortenkaan tee mieli etsiä kahviloita y. m. s. tupakansavuineen, keveine seuroineen ja turhine (ehkäpä vielä suorastaan synnillisine) ajanvietteineen. Paljon

raitista ilmaa huoneisiin — ennemmin kylmempi kuin täynnä moneen kertaan hengitettyä ummehtunutta ilmaa. »Näyttää totta puhuen siltä, kuin eivät ihmiset kaipaisi puhdasta ilmaa hengittääksensä» (Payot). Pilaantunut ilma tekee levottomaksi, kärtyiseksi, tyytymättömäksi ja hermostuneeksi. Henkisen työntekijän on työnsä välillä koetettava saada runsaasti ilmaa keuhkoihin: siksi hengitysharjoituksia (syvään hengitys — kädet ulos — varpaille nousu — polvien notkistus) ja yläruumis on pidettävä suorana. Myös raittiin *veden käyttäminen* (pyyhkeet, uiminen) on terveyttä suuressa määrin edistävää.

Mutta sisällä olo, olkoon koti kuin ilmava, valoisa ja viihtyisä tahansa — mitä sitten, kun ajattelemme terveydellisesti epäsuotuisia ja ahtaita asunto-oloja varsinkin työläisillä ja kaupunkipaikoissa, jolloin yhdessä huoneessa voi asua parikin perhettä ja missä asukkijärjestelmä kaikkine terveydellisine ja siveellisine vaaroinensa rehoittaa, sekä ilman puutetta, vetoa tai huonoa ilmaa ja korvia repivää kalsketta monissa työpaikoissa, tehtaissa, sahoissa, konepajoissa j. n. e. — vaatii ulos Jumalan vapaaseen ja ihanaan luontoon. Miksikä virkistykseksi ja suorastaan uusien voimien antajaksi tuleekaan silloin *kävely-*, *vene-*, *laiva-*, *potkukelkka-* tai *suksisteluretket*, tein ne yksin tai yhdessä toisten kanssa (esim. krist. yhdistykset niitä järjestävät ja toimivat henkistä ja hengellistä ohjelmaa perille).[1] Tämä edistää myös mielen tyyneyttä (her-

[1] Osoitukseksi siitä, kuinka kristittyjen taholla tässä suhteessa löytyy ahdasmielistä katsantokantaa, mainittakoon,

mostuneisuuden vastakohtana), puhtautta ajatuksiin (esim. talvella puhdas valkea lumi ja raitis luonto sekä kesällä järviemme sini ja kullan kiiltävä laiho pelloilla ja visertävät linnut), kiitollisuutta Luojaa kohtaan, keuhkoihin ilmaa, rohkeutta rintaan ja välitöntä ja luonnollista seurustelutapaa nuorten kesken. — *Partioliikkeellä* on m. m. tässä suhteessa, viedessänsä nuoret luontoon ja reippaaseen hommailuun luonnossa, erittäin hyvä ja kasvattava merkityksensä poikiimme ja tyttäriimme nähden.

Kristus — hän rakasti luontoa ja viihtyi parhaiten sen piirissä. Hän viittasi seuraajilleen ja opetuslapsilleen luontoon sanoen: »Katsokaa kedon kukkasia — taivaan lintuja!» Hän kulki vainioiden halki (ahdasmielisten hurskastelijain kyllä moittiessa), risteili pitkin ja poikin ja ympäri Gennesaretin järveä, kiipesi vuorille, jossa usein yökaudet rukouksessa, vieläpä kävi ankarimman rukoustaistelunsa — yrttitarhassa Getsemanessa sekä ripustettiin viimein ristille — Golgatan mäellä. Hän olikin enimmäkseen ulkosalla, tehden pitkiä kävelymatkoja aina Hermonin huipulta — Beer-Sebaan asti, käyden foinikealaisten maassa ja Baasanin rehevillä laitumilla ja useita kertoja Galileasta alas Jerusalemiin milloin länsi- milloin itäpuolelta Jordanin. Hänellä ei edes ollut pysy-

---

että, kun ylioppilasten kristillisessä kesäkokouksessa v. 1910 Heinolassa toimeenpantiin m. m. laivamatka (laiva ja limoilla koristettu roomu), niin rannalta kuului katselijain joukosta ihmetteleviä huudahduksia: »kuinka — epäkristillistä ja sitten vielä — limoja» — — —.

vää ulkonaista kotia, mihin päänsä kallistaisi (Matt. 8, 20). Siksi Kristus olikin luonnossa viihtyessänsä niin tyyni, rauhallinen, hermostumaton; hänellä oli kuitenkin kannettavana ja kestettävänä niin sanomattoman paljon sellaista, mikä oli omansa kuluttamaan häntä. — Ja Mooses, kun hän 120-vuotiaana seisoi Nebolla ijäisyyden edessä ja katsellen luvattuun maahan, niin hänen silmänsä olivat kirkkaat ja ryhti suora, vaikka hänen takanaan oli tavattoman työteliäs ja vaikeuksista rikas elämä, mutta hän olikin 40 vuotta ollut paimenena Sinain korvessa ja toiset 40 vuotta erämaassa, Jumalan luonnossa, joskin kovakorvaisen ja uppiniskaisen kansan johtajana.

Virkistys ja lepo.

2) *Virkistys ja lepo on tarpeen.* Mutta *lepo* on tarkoitettu *vain työtätekeville* (työstä ktso seur.). Kristuskin sanoo: »Tulkaa minun tyköni kaikki työtätekevät — — —, minä annan teille levon» (Matt. 11, 28). Ja Ruskinin sanojen mukaan: »graniittivuoteellaan läähättäen lepäävän vuorikauriin lepo on kunniakas, mutta ei läävässä ruokaansa märehtivän naudan» (Payot, s. 192). Lepo ei ole sama kuin laiskuus. Lepoa ja virkistystä tarjoavat esim. *hyvät ajanvietteet.* Niistä ovat parhaita edellä mainitut ulko-ilmassa oleskelut. Hyvistä ajanvietteistä sanoo Payot (s. 197): että niiden »oleellisena tunnusmerkkinä on se, että ne kiihdyttävät verenkiertoa ja hengitystä ja että ne erittäinkin laajentavat rintalihasten, selkärangan ja vatsalihasten liikuntokykyä ja rauhoittavat näköaistia».

Kaikki, mikä lisää *todellista iloa*, on virkistystä, ja Herran yhteydessä luonnolliset ja oikeat ilot vasta

kirkastuvatkin, kunhan niitä käytetään kohtuullisesti Jo vanha Syyrak sanoo: »Iloinen sydän on ihmisen elämä, ja hänen riemunsa on hänen pitkä elämänsä.» Ilo ei ole silloin pelkän ulkonaisen nautinnon etsimistä, ei maallista hekumaa. Saksan kansallisrunoilija Goethe sanoo sellaisesta: »Nautinto tekee alhaiseksi.» Mutta on jalostettua nautintoa, joka kohottaa ihmisen henkeä ylös, esim. taidenautinto (ajatellaanpa esim. laulua ja musiikkia).

Henkisellä ja hengellisellä työntekijällä ei *»jousi saa olla aina vireessä»* (legenda ap. Johanneksesta, joka oli leikkimässä pienen lapsen kanssa, kun eräs hurskas ihminen häntä oli tullut tapaamaan ja päivitteli, että hän ei olisi apostolista sellaista uskonut, vaan oli odottanut tapaavansa hänet arvokkaan näköisenä Jumalan sanan ääressä). Luonnollisuus kotielämässä, iloinen avomielisyys seurustelussa ihmisten kanssa (kaikki ulkonainen »papillisuus» ja luonnoton, jäykkä ja pingotettu käytös — pois). Se on meidän omalle hyvinvoinnillemmekin välttämätöntä. Kaikki pelkkä hurskastelun kuori, mikä eroittaa Jumalan valtakunnan työntekijää muista »tavallisista» ihmisistä — pois!

Työn ja ilman vaihdos tuottaa myös virkistystä ja lepoa. Henkinen työntekijä koittakoon päästä ainakin kesällä maalle: kuokka käteen ja lapio kouraan ja kääntämään, haravoimaan, kylvämään, kitkemään pellolla ja puutarhassa. Hoitakoon kanoja ja viljelköön mehiläisiä. Tai kirja vaihdetaan höylään ja kirjoituspulpetti höyläpenkkiin. Päinvastoin taas ruumiillisen työn — etenkin ulkotyön — tekijä ottaa

virkistykseen hyvän kirjan käteensä tai kehittää henkeänsä hyvässä, jalostavassa toveriseurassa.

Lepo on raskasta ja uutteraa työtä tehneelle kuitenkin ensikädessä — *unta*. Ei ole pantava liian myöhään levolle ja on nukuttava heti (meidän aikamme hermostuneisuus tekee siinä monelle esteitä. Ennemmin kuin unilääkkeitä, käytä kylmiä vatsakääreitä maata pannessasi) ja nouse aikaisin ylös aamulla. Ei venyteltävä kauvan aamulla vuoteessa, sillä veri tulee sakeaksi, pää raskaaksi ja seurauksena yleinen veltostuminen ja väsyneisyys. Benjamin Franklin sanoi tehneensä sen keksinnön, että aurinko nousee aamulla. (Miten me nousemme?) »Kaikki pyhät ovat aikaisia aamulla.» Wellingtonin herttualla oli tapana sanoa: »Kun arvelet olevan sopivan ajan kääntää kylkeä vuoteessa, niin silloin on paras aika nousta siltä pois» (Brengle s. 55). Uni on virkistykseksi, kun makuuhuoneen ilma on puhdasta ja raitista sekä emme nuku päivävaatteissa, joihin kaikki päivän hiki, pöly ja kaasut ovat keräämtyneet.

Henkinen työ vaatii jonkun hetken *lepoa* ja *hiljaisuutta päivälläkin*. Silloin ajatukset saavat hautua, ainekset järjestyä. Varsinkin matkapuhujalle olisi tarpeellista vieraassa paikassa saada tällainen lepo- ja hiljainen hetki (se usein jää saamatta), ennenkuin lähtee yleisön eteen jakamaan »vanhaa ja uutta». Olisi tehtävä kuten veturille, joka tuo junan asemalle: se ensin seisautetaan, sitten palautetaan vaihteeseen ja sitten vasta johdetaan uudelle raiteelle (Payot s. 196), niin olisi henkisessä työssä myös tarpeen tällainen hiljainen, voiman kokoamisen hetki, jolloin

otamme itsellemme »puita ja vettä »tulevien ponnistuksien varalle.

3) Lepo edellyttää *työtä*. »Otsasi hiessä on sinun tehtävä työtä»! Onko työ siis kirous? Ei — *siunaus*! »Joutilaisuus on paheiden äiti.» Työ varjelee nuoria myös siveellisistä hairahduksista: »tulee työllä ajaa viettinsä ulos» (Nietzsche). Tyhjäntoimittajat kyllästyvät elämään, mutta työteliäs ihminen on onnellinen ja iloinen kutsumuksessaan. Kutsumuksella on suuri, kasvattava merkitys, kun se otetaan Jumalan kädestä. »Kunnon kansalainen on ammatissaan ahkera ja huolellinen ja pitää työtään elämän kutsumuksena, jossa hän on velvollinen osoittamaan uskollisuutta, sitkeyttä ja kärsivällisyyttä» (A. Pietilä: »Kansalaiskunnon käsik. s. 34). Työ on kansalaisen kunnia. Työ

Mitä onkaan työ saanut aikaan maailmassa ja miksikä siunaukseksi ovatkaan olleet sekä henkisen että ruumiillisen työn saavutukset. Onhan työssä kyllä paljon myös sellaista, joka rasittaa ja voi vaikuttaa terveyteen haitallisesti. Ajatelkaamme esim. ruumiillisen työn tekijää, hänen ahdasta asuntoansa (siitä ennen jo puhe), epäterveellistä työpajaa, missä hän on työssä ja yksitoikkoista, ikävystyttävää työtä koneen ääressä. Siinä on korjattava kaikki, mitä korjata voidaan asunto-oloihin, työpaikkaan, -aikaan ja virkistykseen nähden. Ja toisaalta: miksi pyrkivät nuoremme pois maaseudun terveellisestä, raittiista työstä kaupunkien ummehtuneeseen ilmaan ja koneelliseen työhön? Meidän on kehoitettava maaseudun nuoria pysymään maalla ja pitämään kiinni kuokan

varresta — siitä leipä lähtee. Yleisterveydenkin kannalta olisi se suotavinta ja lapsille niin kymmentä kertaa parempi kuin kaupunkien katu-elämä monine viettelyksineen ja leivän ja maidon puutteineen.

Henkinen työnteko taas antaa »kuvan miehestä, joka istuu pää käsien välissä ja mietiskelee, tahi joka rinta pöytää vasten painettuna kirjoittelee» (Payot s. 191). Siinä on myös korjaamisen varaa (edellä jo jotakin mainittu): selkä suoraan, pää ylös, rinta ulos! Kun alkutyöt on tehty, voidaan kävellä, vieläpä ulkona suunnitella (mietiskely, suunnitelman keksiminen, ainesten järjestelykin voidaan tehdä — ulkona kävellessä). Muuten on *työn ja ajan järjestäminen välttämätöntä*. Se on monipuuhaisuus ja ajan hajoittaminen sinne ja tänne, jota aikamme ihmiset saavat, ainakin suurelta osalta, kiittää hermostuneisuudestansa. Säännöllinen työ vaihdellen virkistyksen ja levon kanssa on tarpeellinen terveytemme säilyttämiseksi ja samoin yksinkertainen ja säännöllinen elämäntapa.

Ruumiillinen liikunta.

4) *Kaikenpuolinen ruumiillinen liikunto* on tarpeellinen. Sen kautta tulee verenkierto nopeammaksi, elimistöön tunkeutuu suuri määrä hengitykselle tarpeellista happea (veren laatu tulee paremmaksi, hengitys voimakkaammaksi), aivot saavat enemmän verta, sydämen työ tulee helpommaksi (hienojen verisolujen tukkeutuminen estyy), lihakset liikkeelle, kuona-aineet (palamisesta syntyneet) poistuvat, vatsan ja suoliston liikkeet edistyvät ja samoin ruuansulatus paranee. Eri toimissa ja eri oloissa varsinkin maaseudulla voi jo luonnostaan saada tar-

peellista liikettä ruumis, mutta silloinkin tarvittaisiin silti *säännöllistä ja kaikenpuolista liikuntoa* (työssä, ulkotyössäkin se jää joka tapauksessa yksipuoliseksi). On sattuvasti sanottu, että »ihmisruumis ei ole voimakkaampi kuin sen heikoin kohta». Tällaista liikuntoa tarjoaa meille *voimistelu*. Kaupungeissa tehdastyössä, konttoreissa työskenteleville ja henkisen työn tekijöille on se suorastaan *elinehto*.[1] *Voimistelu.*

Voimistelu tahtoo: pitää ruumiin terveenä ja sopusuhtaisena ja kauniina, antaa voimaa ja toimintakykyä, edistää siveellistä tarmoa ja poistaa kiusaukset epäsiveellisyyteen, (Rousseau: »aistilliset intohimot piilevät veltostuneessa ruumiissa») ja luo voimaa jäseniinja kasvattaa tahdon lujuutta sekä henkistä virkeyttä ja itsehilttiä (ruumiin jäseniin, ruumiin kipuihin ja pahoinvointeihin (hermoheikkous) ja ruumiin tarpeisiin nähden (nälkä, väsähtäneisyys y. m.), antaa rohkean ja puhtaan mielen sekä iloisen ja nuortean luonteen. Tulemme ruumiimme herraksi. Silloin voi toteutua meihin nähden sananlasku: terve sielu — terveessä ruumiissa.

---

[1] *Kotivoimistelussa* seuraan J. P. Müller'in »Järjestelmäni» kirjaa, suorittaen illalla juuri ennen nukkumaan menoa alkuliikkeet, aamulla ennen pukeutumista pyyhkeet ja jälkiliikkeet. Silloin on virkeä käymään työpöydän ääreen.

Sopivina *voimistelu-ohjekirjoina* johtajille mainittakoon:

V. Tammiputtonen: »*Työväen voimistelukirja seuroja varten*» (lyhyt ja asiallinen) sekä laajempi:

Arvo Vartia: »*Voimistelu-ohjelmia I ja II*» (Urheilijain Kust. O. Y.).

On selvää, että *yhteisvoimistelulla* kokeneen johdon alla on aina suuri merkityksensä. Kristillisissä yhdistyksissä järjestettäköön siis erikoisia yhteisiä voimistelu-iltoja ja suotavaa on erikoisen, vaikka pienemmänkin *voimisteluseuran* syntyminen. Ei silloin nuortemme tarvitse mennä maailman seuroihin tätäkään oikeutettua tarvettansa tyydyttämään.

Urheilu. 5) Voimisteluun liittyy tavallisesti *urheileminen*[1] ja erittäin ulko-ilma-urheilu on samasta syystä kuin voimistelu tarpeellista: juoksu, keihään heitto, kuulan työntäminen, uiminen, suksistelu, luisteleminen, potkukelkkailu j. n. e. (ei niinkään sisä-urheilu esim. painiminen). Urheilu on omansa kehittämään ja vahvistamaan ruumiin voimia, ei kuitenkaan äärimmäisyyteen — atleetiksi (jolla vain lihasvoimaa) ja muodostamaan myös luonnetta. Ruumiinharjoitusten väärinkäyttö vie liikarasitukseen vielä varmemmin kuin liiallinen opiskelu. Liikkeet eivät saa olla hermoja kiihottavia ja ylen rasittavia. Hyvä terveys riippuu paljon tästä. »Hyvä terveys riippuu hengitys- ja ruuansulatuselinten voimakkuudesta. Voida hyvin merkitsee samaa kuin sulattaa hyvin ruokansa, hengittää vapaasti, omata voimakas ja säännöllinen verenkierto, lisäksi merkitsee se riippumattomuutta ilmaston vaihdoksista» (Payot s. 186). Ruumis tulee notkeaksi ja hengen vaikutuksen alaiseksi pitkäaikaisen harjoituksen kautta (maalainen, jolle anne-

---

[1] Urheilijoille oppaaksi soveltuu: L. Pihkala: »*Urheiluopas*».

taan hieno vaasi käteen — pudottaa sen, sormet kun ovat tottumattomia sitä pitelemään. Tarvitaan harjoitusta siinäkin).

Kuitenkin urheilemiseen on ryhdyttävä *persoonallisuutta ja taipumuksia myöten* (ei kaikista ole juoksijoiksi, tai kuulan työntäjiksi). Lähinnä on kaikkia nuoria: suksistelu, luistelu ja potkukelkkailu ja ne ovatkin kaikkein raittiimmat ja terveellisimmät urheilulajit. Älkäämme vain lyökö laimin tätenkin edistää terveyttämme, sillä sitä ei vasta sairaana ole etsittävä.

Paavali, kristillisen kirkon suurin apostoli, ottaa *kuvia urheilumaailmasta* (Fil. 3, 12—14: »riennän päämäärää kohti voittopalkintoon»), olympialaisesta kilpailuradasta ja kilpajuoksusta sillä (1 Kor. 9, 24—27).

Kristittyjen nuorten tulee raittiin ja kohtuullisen *urheilunkin edistämiseksi liittyä* yhteen.

Kristittyjen urheilijain velvollisuudet.

Kristityillä urheilijoilla on aivan *oma* ja *tärkeä tehtävänsä* vaikuttaa maallismielisiin tovereihinsa.

a) ennenkaikkia koettamalla voittaa heidät Kristukselle oman miehuullisen, ritarillisen ja auttavan ja jalon käytöksensä kautta (elävä saarna, niin esim. kriketin (potkupallon) pelaaja, ylioppilas Studd tuli t:ri J. R. Mott'in kääntymiseen välikappaleeksi);

b) levittämällä urheilupiireihin raittiutta, siveellisyyttä ja hyviä tapoja (pois kirous y. m.);

c) vastustamalla kilpailuvimmaa;

d) estämällä pyhäpäivää tekemästä yleiseksi — urheilupäiväksi (ainakaan ei jumalanpalveluksen aikana ole urheiltava);

e) muistuttamalla, että ruumis sittenkin on vain — palvelija — ei tärkein (ruumiin- ja omien voimien palvonta poistettava), sillä ruumis on henkeä varten, joka on Jumalasta. Mutta on myös muistettava, että *ruumiimmekin on kirkastettava* (Fil. 3, 21) ja siis silläkin on ihana tulevaisuutensa.

Lopuksi muistakaamme: *ei* ole ihmistä kasvatettava ja *vahvistettava vain ruumiin puolesta*, ei *vain järkeä* ole kehitettävä, *tunnetta* viljeltävä ja *uskonnollisesti* häneen *vaikutettava* ja *tahtoa* kasvatettava, vaan *koko ihmistä* on *muodosteltava — Jumalan kuvan kaltaisuuteen.*

Jumalan valtakunnan työntekijä.[1]

Jumalan valtakunnan työssä on rehellisesti tutkittava itseänsä, suhdettansa Herraan ja niitä työhön viittaavia lahjoja ja edellytyksiä, joita meillä Jumalalta on, ja joita on sopivasti ja jatkuvasti kehitettävä. Älköön seuraavat edellytykset pelottako ketään tässä työssä olevaa, eikä työhön pyrkivää, kunhan rehellisesti Jumalan edessä tutkii asiansa ja seuraa hänen viittauksiansa: Edellytykset.

1) Persoonallisessa kosketuksessa Jumalan ja Jeesuksen kanssa s. o. *Jeesuksen opetuslapsi*. Tämä on

---

[1] Mikäli Jumalan valtakunnan työntekijä voi käyttää ja pyrkii käyttämään hyväksensä, mitä edellä on mainittu, sikäli on hän sopiva työhönsä. Tässä tulee yhtä ja toista sanotuksi (yhtenäisyyden ja täydellisyyden vuoksi), mihinkä jo edellä on ohimennen viitattu.

Käytetty kirjallisuus: J. J. Jansen: »Evangelisk förkunnelse»; A. F. Winnington Ingram: »Missionsarbetet i storstäderna»; O. Ricard: »Sielujen pelastaja»; R. A. Torrey: »Miten johdamme ihmiset Kristuksen luo?»; S. L. Brengle: »Själavinnarens hemlighet»; K. S. Laurila: »Puhumisesta»; »Raittuden Ystävien käsikirja»; Ivar Wallin y. m.: »Ledare»; Karl Fries: »Sekreterarens ställning och uppgift i en K. F. U. M.»; Karl Fries: »Sekreterarekallet inom K. F. U. M.»; J. Penn-Lewis: »Jumalan kasvatus»; J. N. Joutsela: »Saarnaaja ja saarna»; William Moody: »Dwight L. Moody»; A. Rausch: »Johdatus maailman- ja elämänkatsomuksen muodostamiseen» s. 353—396; ynnä joukko aikakauslehtiä y. m.

alkukohta, päämääränä on kristitty, pyhitetty luonne eli persoonallisuus. Seistävä lähellä Jumalaa, vaikka perkelekin silloin koettaa olla lähellä (vrt. Sak. 3, 1—5). O. Ricard sanoo: »Hänen, joka aikoo vetää toista lentohiekasta, täytyy itse seistä kallioperustuksella.» Ei riitä vain tietoisuus omasta autuudesta. Useimpien kristillisyys jää vain siihen = herkutteleva kristillisyys.

Tässä yhteydessä on mainittava past. D. S. Cairuksen N. N. K. Y:n maailmankonferensissa kesällä 1914 Tukholmassa esittämät piirteet »johtajatoimen hengellisistä edellytyksistä»: *nöyryys*, *totuuden rakkaus*, *kärsivällisyys*. *toivo*, *rakkaus*, jotka kaikki ovat hedelmiä *uskosta Jumalaan*. Kuinka nöyrä olikaan Vapahtajamme (pesi opetuslastensa jalat) ja kehoitti: »se joka tahtoo teistä olla suurin, olkoon pienin ja kaikkien palvelija.» Totuus vaatii vääjäämättä pitämään kiinni Jumalan sanan ja omantuntonsa vaatimuksista, etsimättä ja kysymättä koskaan ihmisten suosiota. Kuinka kärsivällinen olikaan Kristus, vaikka hänen lähimmät opetuslapsensa niin hitaasti kehittyivät käsittämään niitä kuin Jumalan Hengen ovat ja kuinka armahtava hänen katseensa langennuttakin Pietaria kohtaan. Jumalan valtakunnan työssä tarvitaan tätä kärsivällisyyttä, vaikka ei hedelmiä työstä näy ja vaikka työtä käsitetään väärin ja maailma vihaa ja soimaa. »Pitäkää vahva toivo», sillä »toivo ei anna häpeään joutua». Jos Jumalan työssä joudutaan toivottomuuteen: »ei tästä mitään tule», jota kyllä kuulee tänä aikana ja jäädään kädet ristissä istumaan ja valittamaan maailman pahuutta,

emme vältä laiskan palvelijan tuomiota. Olkaamme toivossa iloisia. Kristus näkee siinä, missä toiset eivät nähneet: vaalenneita elopeltoja elonkorjuuta varten. Tarvitaan jotain maailmaa voittavasta uskosta. Silloin saamme mekin lyhteitä mukaamme elonkorjuun suurena päivänä.

Nämä kaikki ne saadaan vain Jumalalta. Meidän on otettava vastaan: Jumala on valmis antamaan Häneltä pyytävälle.

2) *Jumalan sanan ja rukouksen ahkeraa viljelemistä ja ehdotonta alistumista sanan ja Jumalan johdon alaiseksi.* Hyvä, jos jo lapsesta pitäen kuten Timoteus äitinsä Euniken ja iso-äitinsä Louis'en opettamana. Omakohtaisesti on saatava kokea sanan ja rukouksen vaikutusta elämässämme.

3) *Rakkautta Jumalan valtakuntaan ja työhön* sen edestä! Elämme erikoista *lähetysaikaa*. J. R. Mott on sanonut: »En tahtoisi elää minään muuna aikana kuin kymmenenä nyt seuraavana vuotena.» Nyt lähetys vaikuttaa yhdistävänä siteenä (sen n. s. jatkuva komitea) eri kirkkokuntien välillä ja koko maailmaa valloittavana voimana pakanakunnassa. Toisaalta *kristinuskon kansallinen merkitys* juuri nykyään on huomioon otettava, sen pyrkimys *kansankirkkona* saada ja voida vaikuttaa valona ja suolana koko kansan elämään. Ja vielä avoimet ovet ja laajat työvainiot *kansamme nuorison* parissa tehtävään kristilliseen työhön. Kristillinen nuorisotyö järjestyneenä, koko kansan nuorisoa tavoittelevaksi liikkeeksi on valtava näky.

4) *Varma kanta kristilliseen, evankeeliseen tun-*

nustukseen nähden. Välinpitämättömyys ei kelpaa. Kahta yksipuolisuutta on varottava: Toisaalta takerrutaan helposti dogmatismiin, joka väittelee ja kiivailee opin puolesta, on jyrkkä ja ahdasmielinen kaikkia toisinajattelevia kohtaan, toisaalta yksipuolinen individualistinen (yksilöllinen) kanta, joka ei pane mitään painoa tunnustukselle, vaan juoksee sinne ja tänne, kunhan vain hänen mielestään tarjotaan jonkinlaista uskonnollista tunnehehkua (ihmiset kaipaavat lämpöä — muistakaamme se!). Oikea kanta on tämä: yksilön uskonkokemus parhaimmassakin tapauksessa on hyvin rajoitettu, mutta seurakunnan ja kirkon vuosisatainen, syvällinen uskonkokemus on puettu tunnustukseen, jota pyrkikäämme yhä paremmin ja täydellisemmin omistamaan omaksemme, vain silloin kun omantunnon ja Jumalan sanan edessä rehellisesti kamppailtuamme olemme jossakin oleellisessa kohdassa tulleet toiseen lopputulokseen, olemme oikeutetut jättämään kirkon s. o. hengellisen äitimme ja samalla luopumaan sen opettajatoimesta. Siis tunnustukselle on annettava arvo ja siitä pidettävä kiinni, mutta samalla on muistettava, että ulkonaiset tunnustukset sittenkin ovat vain pukuja (ja puvuthan saattavat vaihdella), johon evankeliumin ydin on puettu, eikä siis itse ole tuo ydin. Ja kun tämän käsitämme, ojennamme kätemme niille, joita sama Kristuksen rakkaus lämmittää, vaikka he joissakin, sittenkin useimmin vähemmän tärkeissä asioissa, ajattelevat vähän toisin kuin me. Tässä meillä on silloin sama mieli kuin Kristuksella, joka rukoilee: »että he yhtä olisivat» (Joh. 17, 21).

Käytännöllisessä toiminnassa on ehdottomasti oltava *vapaita tuomitsemishalusta* (siihen eri suunnat ovat taipuvaisia) ja toimittava sen armolahjan (karisman) jälkeen kuin itsekullekin erikseen ja määrätylle suunnalle tai järjestölle on annettu ja käsitettävä ja rakkaudella ja ymmärtämyksellä seurattava kaikkea, missä ikinä näemme Jumalan työtä tehtävän. Riitamielisiä, opinkappale- ja suuntakipeitä kohtaan on (esim. raamattupiirissä tai keskustelutilaisuudessa) johtajan pidettävä tarkkaa »kuria», muuten menee koko Jumalan työ hajalle. — Toisaalta on kokemattomia ja varmaa kantaa omaamattomia nuoria varoitettava kulkemasta kaikenlaisissa kokouksissa, milloin siellä, milloin täällä (esim. n. s. »Raamatuntutkijaseuran» eli russelilaisten ja helluntailiikkeeläisten kokouksissa), kun eivät pysty raamatun pohjalla kuulemaansa ja näkemäänsä koettelemaan pitääkseen vain sen, mikä hyvä on.

5) *Synnin tuntemista* itsessä ja toisissa sekä *Jumalan armon kokemus* syntiselle *Kristuksessa Jeesuksessa*. Työhön nähden nuorten parissa sanoo tähän nähden hra Helbing Saksasta: »Joka tahtoo toimia nuorison parissa, hänen tulee päästä siitä harhaluulosta, että nuoriso on itsessään hyvä ja päästä siihen tietoisuuteen, että sille on pelastus välttämätön ja mahdollinen.» Erittäin nuorten siveellinen tila ja -hätä pitää olla meidän sydämillämme. Kristuksessa löytyy riittävä pelastus ja voima tähänkin.

6) *Rakkautta sanankuulijoihimme* — vanhoihin ja nuoriin. Se panee noudattamaan Davidin hellä-sydämistä neuvoa: »Pidelkää varoen nuorukaista

Absalomia» (2 Sam. 18, 5). Siihen kuuluu ennenkaikkia lahja palvella (»Ei palveltavaksi, vaan palvelemaan»). Siitä vuotaa: *hyväntekeväisyys*, *armeliaisuus*, *anteeksi-antaminen*, ja *itsensä uhraaminen*. (Ei huonolla tuulella.) Tee aina enemmän kuin sinulta kohtuudella voidaan vaatia, sekin rakkaudesta. Ainainen *taistelu itsekkyyttä* vastaan (yksi työntekijän kiusaus). Ei aselepoa! Kristus kulki sitä tietä! Entä sinä?

7) *Viisautta ylhäältä*. Jaak. 3, 17: »Mutta ylhäältä oleva viisaus on ensiksikin *puhdas*, sitten *rauhaisa*, *lempeä*, *taipuisa*, *täynnä laupeutta* ja *hyviä hedelmiä*, *puolueeton*, *teeskentelemätön*.» Monta hyvää neuvoa! Mutta »tieto ilman viisautta on miekka hullun kädessä. Mutta tieto yhdistettynä viisauteen on miekka urhon kädessä». Tarvitaan sekä *ymmärrystä* että *valppautta* päättääkseen, milloin oikea silmänräpäys on käsillä. »Taitava kalastaja sovittaa nuottansa silmut suurella huolella. Hän ei tee niitä liian pieniksi, niin että suuret kalat rikkovat ne, eikä myöskään liian suuriksi, niin että pienet kalat vapaasti pääsevät läpi.» (Ricard.)

Oikeaan viisauteen kuuluu myös *vapaus ahdasmielisyydestä*. Jos kenen niin johtajan tulee olla laajasydämisen. Myös *hienotunteisuus* kuuluu välttämättömiin avuihin.

Viisauteen kuuluu myös *vapaus järjestelmistä* ja *koneellisuudesta* varsinkin sielun kääntymiseen nähden (armonjärjestystikapuut y. m.). Järjestys ja määrättyjen sääntöjen noudattaminen eivät suinkaan merkitse sitä.

8) *Luontaisia* Jumalan valtakunnan työntekijälle tarpeellisia *lahjoja:*

a) *puhujalahjoja!* Ei välttämättömästi loistavilla lahjoilla varustettu, mutta kyky esittää selvästi ja vakuuttavasti sanottavansa Jumalan Hengen kautta vaikuttaen ja edistäen uutta elämää Kristuksessa, sitä vaaditaan. Loistavimmatkaan lahjat sinänsä eivät tee Jumalan valtakunnan työntekijää ja toisaalta heikompiakin ulkonaisia lahjoja voidaan ahkeran harjoituksen ja ponnistusten avulla kasvattaa. Demostenes vihellettiin ensikerran esiintyessänsä ulos, mutta hän pani kiviä suuhunsa, huusi pauhaavan meren kanssa kilpaa, puhui mäkeä ylös kiipeissänsä j. n. e. ja vaivasi itseänsä suunnattomasti, kunnes hänestä tuli Kreikan kuuluisin puhuja. D. L. Moody ei ollut mikään kaunopuhuja, mutta hänen saarnansa saattoivat miljoonat ihmiset liikkeelle ja tekemisiin Jumalan kanssa j. n. e.

b) *sielunhoitajakykyä*, etenkin kykyä lähestyä ihmisiä, ottaa selvää heidän tilastansa ja tarpeistansa ja kussakin tapauksessa »osata oikein jakaa totuuden sanaa». Umpimielinen ei menesty. Myös ihmisluonteiden tuntemusta tarvitaan.

c) *arvostelukykyä*, voidakseen eroittaa henget (siitä jo edellä), mutta myös voidakseen oikein arvioida ajan ilmiöitä, yksilön tilaa, kuulijakuntaa j. n. e. (lähemmin myöhemmin).

9) *Hyvää järjestämiskykyä.* Sitä tarvitaan seurakuntatyössä ja sitä tarvitaan yhdistystyössä. Niin kirjoittaa ruots. F. Lundgren »Ledare»-kirjassa järjestämiskyvyn tarpeellisuudesta N. M. K. Y:issä:

»N. M. K. Y:ssä on paljon sellaista, josta on pidettävä järjestystä, sekä henkilöitä, asioita, esineitä, että opintoja ja raha-asioita, ja olisi erittäin onnellista, jos ei N. M. K. Y:ssä koskaan tarvittaisi kokea sitä, mitä ikävyyksiä puuttuva järjestämiskyky johtajalla voi saada aikaan.» — Myös oma aika olisi oikein järjestettävä.

Kaikessa järjestämisessäkin on kuitenkin *varottava pikkumaisuutta*.

10) *Tahdonlujuus* ja *kestävyys* ovat myös työntekijälle välttämättömiä ominaisuuksia. Niin luja tahto, että se kykenee hallitsemaan myöskin itsensä. Ehdottomasti *kanta* joka asiassa. *Päättäväisyyttä*, *lujuutta* ja *voimaa*, *ajatuksen terävyyttä*, mutta ei *ykspäisyyttä*, *ei tuuliviirimäisyyttä* (tänään yhtä, huomenna toista), eikä *oikullisuutta*. *Kohtuutta* puhumisessa, vaiti-olossa, työssä, käytöksessä j. n. e.

Kestävyyttä! Millä vaivalla ja tuskalla Herra valmisti ensimäisiä opetuslapsiansa ja toivoi hyvää viimeiseen asti Juudas Iskariotistakin. Mott: »Elä koskaan pidä ketään menetettynä.»

11) *Tarkka katse* ja *hyvä muisti*. Jeesuksen katse, mitä se sisälsi. (Erinomainen raam. tunnin aine.) On nähtävä kaikki tarpeet, taistelut, kyyneleet j. n. e. Muisti hyvä.

12) O. Ricard (»Sielujen pelastaja») mainitsee vielä: *pyhän vakavuuden*, sellaisissakin tapauksissa kun on kysymys aivan »maallisista» asioista. Aina Jumalan kasvojen edessä!

13) Ainakin jossain määrin kykyä ja halua *seurata yleisiä*, *käytännöllisen*, *yhteiskunnallisen* ja *kir-*

kollisen, vieläpä valtiollisenkin *elämän asioita*. Me emme saa jäädä ajastamme jälelle, sillä nuorisomme on eteenpäin pyrkivää ja aikaansa seuraavaa nuorisoa.

14) Vihdoin kykyä ja tahtoa *viitata itsestä* ja yleensä *ihmisistä Herraan*. (Niin paljon ihmispalvomista! riippuvaisuutta ihmisistä!) Johannes kastaja lausuu: »Hänen tulee kasvaa, minun vähetä.» Ps. 115,1. »Ei meille, Herra, ei meille, vaan sinun nimellesi anna kunnia, armosi ja totuutesi tähden!»

Ei itselle, ei yhdistykselle, eikä suunnalle ei edes kirkolle vaan Herralle on kerättävä opetuslapsia. Meidän on oltava Kristuksen kärsimisen ja kuolleistanousemisen todistajia ennenkaikkea (ei myöskään vain jommankumman, vaan molempien).

Voimme kerätä yhteen sanottavamme esittämällä t:ri A. Judson'in sanat: »Tarvitaan miehiä (myös naisia), jotka ovat nöyriä, iloisia, kestäviä, joilla on puhtaat, raittiit taipumukset, ystävällinen ja koulutettu esiintymistapa ja luonnolliset lahjat voida vastaan ottaa tietoja, miellyttävä luonteenlaatu, halukkaita ottamaan alimman sijan ja olemaan pienin kaikista ja kaikkien palvelija; miehiä, jotka ahkerasti käyttävät salakammiotaan ja elävät lähellä Jumalaa sekä ovat valmiit kärsimään kaikkea Kristuksen tähden, vetääntymättä syrjään.»

Moni voi pelästyä suuria vaatimuksia. Tulee olla pyrkimystä. *Työntekijän* tulee ehdottomasti *kasvaa*, *mennä eteenpäin* Jeesuksen nimessä. Paavalin sanat johtotähdeksi. Fil. 3, 12: »Ei niin, että jo olen sen saavuttanut tai että jo olen tullut täydel-

liseksi, vaan minä riennän sitä kohti voittaakseni sen, koskapa Kristus Jeesus on voittanut minut. Veljet, minä en vielä katso sitä voittaneeni, sanon vain sen: unhottaen sen, mikä on takana, ja kurottautuen sitä kohti, mikä on edessäpäin, riennän minä päämäärää kohti, voittopalkintoon.»

Valmistus tehtävään: yleinen valmistus.

Ulkonainen valmistus tapahtuu *opetuksen* kautta: yliopistossa pappien valmistus, lähetyskoulussa lähetyssaarnaajien, maallikkotyöntekijäin eri valmistuslaitoksissa, kuten diakooni- ja diakonissalaitoksissa, pyhäkoulu-opettajakursseilla, nuorisotyöntekijäkursseilla tai sihteerikoulussa, ja saadessamme seurakuntaopiston, tulee siitä uusi maallikkotyöntekijäin valmistuslaitos. Niissä annetaan välttämätön, sanoisinko ulkonainen pohja (tieteellinen ja tietoperäinen ja jonkun verran käytännöllistä harjaantumista), mutta sitä on kuitenkin niin yhdessä kuin toisessakin suhteessa ja yhä edelleen kautta elämän täydennettävä. Mitä tulee erittäin tähän käytännölliseen ja myös sisäiseen valmistumiseen, niin siinä suhteessa voivat meille antaa apuansa niin monet piirit sekä ennen että jälkeen että ulkonaisen valmistuksen kestäessä. Ensiksikin on *hurskaalla kodilla* siinä suhteessa aivan perustava merkitys (ja sitä suurempi, jos vielä isä sattuu olemaan Jumalan valtakunnan työntekijä), sillä kodista ja sen hengestä riippuu suunnattoman paljon lasten vastainen kehitys. Myös *koulu-aika* (sekä rippi- että oppikoulu) uurtaa syviä jälkiä nuorten herkkiin mieliin. Miten kiitollinen työmaa avautuukaan tässä opettajalle, jos hän on voimakas ja eheä uskonnollinen persoonallisuus! Sellaisesta kou-

lusta lähtee usein paljon Kristuksen ristin lipun kantajia.

Hyvin suuri kasvattava merkitys on myös *hyvällä toveriseuralla* ja aivan välttämätön on, paitsi jo oman persoonallisen kehityksen tähden, niin sen käytännöllisen harjaantumisen tähden, mitä sen kautta saa, *osanotto eri kristillisten yhdistysten työhön* ja elämään sekä *käytännöllinen harjoitus saarna- y. muussa seurakunnallisessa työssä*.

Jumalan valtakunnan työntekijä, joka jo valmistusaikanansa on ottanut osaa *pyhäkoulutyöhön*, siellä lapsille joka pyhä saanut lastentajuisesti puhua ja kysellä Kristuksesta sekä opettajien kokouksessa vuoronsa alustaa teksti ja keskustelussa kehittyä lausumaan vapaasti ajatuksensa ja ehkä vielä mallituntien yhteydessä (hänelläkin ehkä vuoronsa) kuulla arvostelua ja tarpeellista oikaisua, työntekijä, joka esim. N. M. K. Y:ssä tai N. K. Y:ssä on todistanut tovereille, tutustunut eri yhteiskuntaluokkiin kuuluvien nuorten elämään ja oppinut nuoria lähestymään toverillisessa seurustelussa tai kahden kesken yhdistyksen rukouskammiossa polvistuen Herran eteen ja saanut suoranaista opetusta sielunvoittamistyöhön ja ehkä käytännössä sitä kokeillut toimiessansa kutsukomitean jäsenenä kokouskutsukortteja levittämässä j. n. e. ja työntekijä, joka nuorena ylioppilaana Y. K. Y:n raamattupiirissä ensi kerran oppi syventymään Jumalan sanaan ja saamaan silmänsä auki näkemään siinä ihmeitä ja sovittamaan sitä omaan elämään, nuorisopiiriin hänen ympärillänsä, koko kansaan ja maahan, vieläpä koko maailman kehitykseen, hänellä on pal-

jon edellytyksiä käydä ulos Jumalan valtakunnan kylvömiehen tärkeään tehtävään. Ja, jolta nämä puuttuvat, häneltä puuttuu paljon, jota ei mikään muu voi täysin korvata.

Kaiken edellisen rinnalla on *yhtä tärkeä*, jollei tärkeämpikin se, että »he tulevat *Jumalan opettamiksi»*: *Jumalan sanan* ja *rukouksen* ja *hiljaisen mietiskelyn* kautta. Moni pysähtyy eli oikeammin menee taapäin, sillä hiljaiset hetket ja aamuvartiot ovat jääneet pitämättä (olisi muistettava Paavalin sanaa: »etten minä, joka muille saarnaan j. n. e.»). Tarvitsemme yhä syvempää synnin tuntoa, parempaa armon tuntoa ja laajempaa kokemusta pyhitysvoimasta (joka päivä ristiinnaulittava vanha ihminen ja uusi noustava ylös ja uudessa elämässä vaellettava. Rom. 6, 4). Meidän on valmistauduttava vastaamaan, kun kysytään uskomme perustusta ja tutustuttava raamattuun kokonaisuutena ja tunnettava sen eri persoonallisuuksien sävy (Pietari eri kuin Johannes j. n. e.) ja annettava yksipuolisuuksien meistä hioutua, säilyttämällä silti oma persoonallinen sävymme ja erikoisuutemme. Tämän kautta Jumala myös kasvattaa meissä erikoista armolahjaa työhönsä käytettäväksi.

Kanta, joka hylkää jommankumman näistä valmistumistavoista: sen ulkonaisen osanoton käytännölliseen Jumalan valtakunnan- ja yhdistystyöhön tai tämän sisäisen Jumalan Hengen kautta tapahtuvan valmistustyön vie kumpikin vaaralliseen yksipuolisuuteen. Edellinen vie yksinäiseen erakkomaisuuteen, jolle elävä elämä jää vieraaksi (sulkeutuu

työhuoneeseensa kirjojensa ja mietiskelyjensä ääreen), jälkimmäinen taas vie pintapuoliseen touhuamiseen, jossa sisäinen henki nääntyy ravinnon puutteeseen. Mutta molemmat rinnan tekevät elävän ja työteliään sekä siunausrikkaan työmiehen Jumalan työsaralle.

Kolmanneksi on *työntekijälle välttämätöntä tutustua elämään, oloihin* ja *ihmisiin.* Hän tarvitsee *elämän-, maailman-* ja *ihmistuntemusta.* Siinä suhteessa olisi käytettävä hyväksensä kaikkia hyviä ja oikeita keinoja, myöskin sellaisia, joiden kautta voimme tutustua kasvatusopin peri-aatteisiin voidaksemme ottaa ihmiset oikealta kannalta ja suhtautua heihin oikein. Tarvitaan eri ihmistyyppien tuntemista, niiden elämän olojen, ympäristön, ajatusmaailman, uskonnollisten käsitteiden, kiusausten, eri ammatti-olojen j. n. e. tuntemista. Sairaat, köyhät, lapset, nuoret tutkimuksemme esineiksi voidaksemme heitä ymmärtää ja auttaa! Tämä ei ole tarpeellista vain sielunhoitoa varten, vaan myös sananjulistusta varten, voidaksemme ottaa kuulijakuntamme tarpeet j. n. e. huomioon. (Sentähden ei kahdella eri paikkakunnalla ole ihan samalla tavalla saarnattava. Matkapuhujain vaara!) Siksi silmät auki näkemään elämää! Ei ole mentävä maailman läpi kuten pikajunassa, jonka ohikiitäviä maisemia katsomme vain junan ikkunasta, vaan meidän on mentävä ulos itse elämän keskelle, tyyneesti ja raittiisti tutkittava ja katseltava elämää. »Kristus tutki raamatuita, rukoili, mutta hän otti myös vaarin ihmissydämen salaisuuk-

sista ja luonnonilmiöistä»,[1] (Joutsela s. 41). Myös hyvät, kasvattavat ja sielutieteellisellä ymmärtämyksellä kirjoitetut kirjat voivat olla meille tässä suhteessa (tutustuaksemme elämään, maailmaan ja ihmisluonteisiin) erittäin hyvänä apuna (esim. piispa J. R. Miller'in kirjat, monia muita mainitsematta). Silloin seuraamme oikeassa mielessä aikaamme.

Päämääränä on luoda itsellensä ja auttaa myös niitä, joiden parissa vaikuttaa, saamaan itsellensä *oikea maailman-* ja *elämänkatsomus*.

Ajattelevalla ihmisellä (ja ihminenhän eroo eläimestä juuri ajatuskykynsä ja persoonallisuutensa kautta) tulee olla *vakaumus*, joka perustuu sekä valistuneeseen *järkeen* että sisäiseen *uskoon*. Ja vakaumukseen kuuluu ennenkaikkia maailman- ja elämänkatsomus. *Maailmankatsomusten* (s. o. se tapa, millä selitetään olevaista ja ulkonaista ilmiömaailmaa) monikirjavasta merestä (kaikkine filosoofisine spekulatioineineen) eroitamme vain kaksi tärkeintä. *Materialistinen* (aineellinen) maailmankäsitys, joka eri variationeissa selittää kaiken *olevaisuuden* pohjana olevan *aineen*, ihminenkin kaikkine korkeimpine sielullisine ja henkisine kykyineen on vain tavallista monimutkaisempi kone (kuuluisa on La Mettrie'n kirja »L'homme machine» v:lta 1748), johon liittyy *mekaaninen* (koneellinen) käsitys kaikesta *tapahtumisesta* maailmassa s. o. luonnonmaailmassa oikeaksi todetut ulkonaiset

---

[1] Evankeliumit tarjoavat meille siinä suhteessa aivan ensiluokkaiset oppimismahdollisuudet, havainnollisuudessa tuskin löytäen vertaistansa.

syyn ja seurauksen suhteet, eli kuten niitä nimitetään luonnonlait, yleistetään käsittämään myös hienoimmat sielulliset ja henkiset ilmiöt. On selvää, että materialismi ja mekanismi johtavat johdonmukaisesti *ateismiin* eli *jumalankieltämykseen*.

Päinvastainen maailmankatsomus selittää *aineen yläpuolella* olevan *hengen*, joka ikäänkuin aateloituu ihmisessä ja *viittaa lopulta Jumalaan*. Se myöskin maailman ilmiöissä, yksin luonnonkin piirissä ja sen yläpuolella ja takana (esim. ulkonaisen näkyvän maailman, tuon äärettömän, rajattoman avaruuden ja tähtimaailman syntymisessä ei näe pelkkiä sokeita luonnonvoimia, jolloin niin moni seikka esim. alkusynty on täytynyt jättää *sattuman* varaan, joka yhdessä kylmien luonnon lakien kanssa maailmaa hallitsisi) näkee kaikkiviisaan ja kaikkihyvän *tarkoituksen* silloinkin, kun me emme sitä käsitä ja panee näennäisesti tarkoituksenvastaisetkin asiat (esim. maanjäristykset, sodat, kärsimykset, nuoren toivorikkaan ihmisen, ehkäpä tapaturmaisen kuoleman) palvelemaan korkeampia päämääriä (teleolooginen käsitys).

Elämänkatsomus (joka määrää elämänarvon) on läheisessä yhteydessä maailmankatsomuksen kanssa. Se ihminen, joka ei itsessänsäkään näe muuta kuin ainetta, eikä usko mihinkään Jumalaan, seuraa periaatetta; »syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna me kuolemme.» *Elämän* (joka loppuu hänelle hautaan) ainoaksi *tarkoitukseksi tulee nautinto* (se voi olla kahdenlaista: *aistillista nautintoa* tai jalompaa *henkistä* nautintoa) ja onnellinen se, joka saa näitä nautintoja elämäänsä mahdollisimman paljon. Kun

elämä joka tapauksessa on lyhyt ja sitäpaitsi kärsimyksistä rikas ja nautinnon himo tyydytettynäkin ihmistä tylsistyttää, loppuu tämä elämänkatsomus ehdottomasti synkkään *pessimismiin* ja usein todettu tosi-asia on, että jo nuoretkin jaksamatta elää tämän vuoksi lopettavat päivänsä.

Kristillinen elämänkatsomus kaikesta syytetystä synkkyydestä huolimatta on *valoisa (optimistinen)*. Kristitty kyllä tietää, ettei ulkonainen nautinto ja hekuma voi tosi onnea antaa. »Maallinen hyvä arvioidaan tosin vähäiseksi, mutta usko Jumalan isyyteen ja yhteys Kristuksen kanssa ihmiselle antaa turvallisuuden tunteen. Vaikka Jumala lähettäisikin onnettomuutta, niin kristitty tietää, että kaikkien olioitten pitää vihdoin kääntyä hänelle parhaaksi» (A. Rausch s. 380). Usko Kristukseen tekee kristityn todella sisäisesti *vapaaksi* (s. o. toimimaan ja elämään olentonsa sisäisten lakien mukaisesti, muistuttajana kristillisesti valistettu omatunto ja päämääränä pyrkimys Jumalan kuvan kaltaisuuteen, joksi on luotu). Se myös saattaa hänet *taisteluun* synnistä johtuvaa *itsekkäisyyttä* vastaan, jonka vastakohtana on *kristillinen rakkaus*. Kristittyä ei saa määrätä vain *oma hyöty*, vaan kristinuskon kirkastamat ja pyhittämät: *pyhän*, *hyvän*, *toden* ja *kauniin* aatteet. Laajin aate, minkä hän omistaa, on jumala-ajatus. Luonnonjärjestyksessä vaikuttaa Jumala mutta Hän on myös siveellisen maailmanjärjestyksen lähteenä. »Tähtitaivas yläpuolellani ja siveyslaki sisässäni» (on Kant lausunut) »täyttää mielen yhä uudella ja lisääntyvällä ihmettelyllä ja kunnioituksella.» Ne viittaavat

Jumalaan. Ja siinä, missä Jumala hallitsee, on *Jumalan valtakunta.* Me olemme luodut sen valtakunnan alamaisiksi.

Jumalan valtakunnan työntekijöinä meidän on muistettava kehoittaessamme ihmisiä luopumaan siitä tai tästä synnistä, esim. nuorisoa tanssimasta ja aistillisiin huveihin menemästä, että pahaa ei voida poistaa karsimalla vain sen hedelmiä, vaan sen *pohjana oleva elämänkatsomus on vakaumuksen tietä saatava muuttumaan.* Silloin hedelmätkin tulevat toisenlaisiksi.

Neljänneksi tarvitsee työntekijä itsekasvatusta. »Joka itse yrittää sitä Jumalakin auttaa», sanoo sananlasku. »Ei voi ottaa lomaa luonteenmuodostamisessa», sanoo J. R. Mott ja hän sanoo itseensä nähden ja suhteestaan Jumalan valtakunnan työhön, että »ensin oma persoonallinen kehitys: järjen kehitys ja hengellinen kehitys, sitten evankelisationityö ja viimein järjestelytyö (organisationi)». Muodostua *kristilliseksi persoonaksi* (järki, tunne, omatunto ja tahto kehitettävä), siinä päämäärä. Tähän apuna kaikki, mitä edellä on esitetty (alkaen raamatun käytöstä aina elämän katsomuksen muodostamiseen asti).

Myös *suhteessaan Jumalan valtakunnan työhön* tulee hänen *kasvaa.* »Erittäin meidän aikamme vaatii, että saarnaajan Jumalan kanssa seurustelemisesta elävä henki on tunnollisen tutkimustyön kautta syventynyt ja sielunhoidollisen toiminnan kautta harjaantunut saarnaansakin varten elämän todellisuutta käsittämään ja sitä oikein arvostelemaan» (Erasmus). On opittava kokonaan jättäytymään työssä Jumalan käy-

tettäväksi. Evankelista Moody oli kerran kuullut: »Maailma ei vielä ole nähnyt, mitä Jumala voi tehdä yhdessä ainoassa ihmisessä, sen kanssa, edestä ja kautta, joka kokonaan oli hänelle antautunut.» Tämä lausunto valtasi Moodyn. Hän ajatteli itsekseen: »Hän ei sanonut suuri, tai oppinut. rikas tai kaunopuhelias tai viisas ihminen; hän sanoi vain ihminen. Ja minä olen ihminen. Ihmisestä riippuu, tahtooko hän tai eikö tahdo kokonaan uhrata itsensä. Tahdon tehdä kaikki voitavani tullakseni sellaiseksi ihmiseksi» (Moodyn elämäk. s. 63).

Myös *käytös* ja elämä ja *suhde muihin ihmisiin* olkoon kasvatuksen alainen. »Saarnaajan tulee näin ollen olla puheissaan sydämellisen, vakavan, sattuvan, lyhyen ja selvän. Hänen käytöksensä ja elämänsä olkoot kauttaaltaan pyhitettyä» — »Älä liehu ylhäisten suosiota tavoitellaksesi; äläkä myös hännystele köyhälistön edessä, vaan asettaudu kaiken luokkataistelun ulko- ja yläpuolelle» (Joutsela).

Erikoisvalmistus ja esiintyminen.

On varustauduttava kuten mehiläinen talven varalta: kerää ja taas kerää hunajaa (siltä ne otetaan pois ja saa se vain pienen määrän itse pitää, että tuskin tulee toimeen — meiltä ei oteta pois — varastot vain kasvavat, mitä enemmän kokoamme). Saatava:

1) *raamattu aarre-aitaksi:* tehtävä merkinnöitä lukiessa, kuunnellessa toisten puheita (Moody kulutti loppuun n. 20 raamattua), paras on laittaa välilehtiä muistiinpanoja varten, käyttää merkkeinä erivärisiä nauhoja raamatun välissä, joten helposti löytää tarvittavat paikat esim. raamattutuntia pitäessä;

2) *elämän kokemuksia* ja *tapahtumia*, *kertomuksia*, runoja ja lauluja, tosi-asioita: uskonnolliselta, yhteiskunnalliselta, taloudelliselta ja valtiolliselta alalta sekä sielu- ja kasvatusopillisia huomioita, tilastollisia tietoja y. m. kerätyksi. Moodylla oli tapana kerätä eri kirjekuoriin tällaisia järjestettyinä eri aineiden mukaan. Niitä löytyi hänen kuolemansa jälkeen sadottain. Aina pitäisi olla muistikirja mukana, johon voi tehdä merkintöjä. Erikoinen sanomalehtileikkelekirja on myös hyvä olemassa sanomalehdistä leikattuja tosi-asioita varten.

3) *kirjasia* ja *kirjoja* (tämän tästä arvosteluja hyvistä kirjoista »Kotimaa»ssa, »Nuorten Airueessa» y. m.). Niistä saa ei vain lisätietoja, vaan sopivia esitelmä-, puhe- y. m. aineksia j. n. e.

Työnjärjestelyn kannalta on välttämätön *työsuunnitelma*, jota kyllä voidaan tarpeen tullen muuttaa, kun olosuhteet sitä vaativat.

Valmistuksessa vaaditaan etukädessä *kolmea asiaa*: *aikaa*, *hiljaisuutta* ja *työtä*. Se saarnaaja, joka vasta sakastissa kysyy: mikä on päivän teksti tai viime tingassa tarttuu johonkin postillaan lukien siitä tai vapaasti esittäen jotakin omanansa, tai kääntää saarnanelikoa, ottaen vanhat kellastuneet paperit uudelleen esitettäviksi (tietenkin voi jo ennen esitettyä toisenkin kerran käyttää, kunhan saarnaaja uudelleen eläytyy sisälle aineeseen ja ottaa huomioon uuden tilanteen vaatimukset. Silloin se ei muodostukaan enää aivan samaksi), tai se pyhäkoulun opettaja, joka pyhäkouluun lähtiessänsä sieppaa Maria Eriksson'in selityskirjan mukaansa, astuen se kädessä pyhäkoulu-

luokan eteen, lukien kirjasta kysymykset, ja odottaen sen mukaisia vastauksia, eivät kelpaa Jumalan valtakunnan työntekijän korkeaan kutsumukseen.

Hyvää aikaa ja hiljaisuutta tarvitaan eläytyäksemme kokonaan sisälle aineeseemme, siten tulee *omaa, persoonallista sanottavaa*. Usein ei puheissa sanota mitään (nim. omaa, persoonallista), vain tyhjää sanahelinää. Puhuja silloin on kuin vedetty gramofooni, joka käy loppuun asti. Valmistelussa aina oma persoona niin mukaan, että hänellä on oikein sisäinen tarve saada sitä ilmaista (omia ajatuksia, tunteita j. n. e.). »Ole kokonaan kiintynyt aineeseesi aivan rauhassa ja hiljaa.» — »Tärkein vaatimus on se, että puhujalla on omaa persoonallista sanottavaa, itse elettyä ja itse koettua, sillä puheen vaikuttavaisuus riippuu ennenkaikkea siitä, onko hänellä sitä ja millaista se on ja vasta toisessa sijassa siitä, miten se sanottava sanotaan» (Laurila). Siis oma yksilöllinen leima, vaikka esitetäänkin vanhaa ja uutta rinnan (tuo varastostaan esille uutta ja vanhaa, Matt. 13, 52). On sukeltauduttava pohjia myöten asiaan, koettava persoonallisesti ja syvästi esitetyn asian totuus ja kun itselle on teksti saanut ensin puhua ja itse on tullut syvästi vakuutetuksi ja lämmitetyksi, vasta silloin voimme tartuttaa omasta vakaumuksesta, innosta ja lämmöstä jotain kuulijoihimme. »Vain se, joka ymmärtää ja rakastaa versovaa elämää, voi puhua versovan elämän kieltä.»

Valmistuksessa on *luettava*, ei vain *raamattua* (sitä ennenkaikkia. Jos on kyseessä määrätty teksti, niin on tunkeuduttava siihen pohjia myöten, pääs-

tävä selvyyteen tilanteesta (konteksti = edellinen ja jälkeinen raam. kohta luettava), raamatunkohdat, jotka valaisevat ainettamme j. n. e.), eikä vain *saarnakirjoja* (jonkun hyvän saarnan lukeminen voi olla hyväksi, voimme saada siitä joitakin hedelmällisiä ajatuksia, joita voimme itse kehittää. Koskaan ei ole orjallisesti niitä käytettävä, tai jos se tehdään, on se kuulijoille mainittava), vaan myös *hyviä eksegeetisiä selityskirjoja*, joista saamme kaikki tarpeelliset ulkonaiset tiedot, ehkä luonnoksiakin j. n. e. sekä esitelmiä ja raamattutunteja varten kaikkea muutakin *hyvää* ja *ainetta valaisevaa kirjallisuutta*. Me tarvitsemme ei vain lahjoja, vaan myös tietoja, joita on koottava, samoin elämän kokemuksia y. m., joita on sopivasti käytettävä.

Kun aineksia on näin kerätty, *annettakoon* niiden *sulaa* ja tulla meidän omaksi omaisuudeksemme henkisesti. Siihen tarvitsemme — *hiljaisuutta* ja *mietiskelyä*. »Ajatteleminen on parempi kuin monien kirjojen omistaminen.» Siinä annamme Jumalan sanan vaikuttaa itseemme ja tilanteen itselle selvitä ja saatamme ainekset valmiiksi (ehkä jo tällöin pantava paperille yhtä ja toista, ettei unohdu). Etsimme *pää-ajatuksen* (teeman), jonka perustalle rakennamme *suunnitelman* ja kiteytämme sen luurangoksi (älköön mitenkään moni-osainen ja -haarainen, ahdas ja kuiva). Tällöin ryhdytään *rakennustyöhön*, jolloin karsitaan kerätyistä rakennusaineksista pois kaikki, mikä ei kiinteästi liity aineeseen (ei liian monta kertomusta ole otettava). Lontoon piispa Ingram (e. m. k. s. 72) antaa seuraavat neuvot: »Ja'a aine pää- ja ala-osiin

ja kirjoita ne paperille, niin että sinulla on edessäsi selvä luonnos. Ota sitten muistiinpanokirja ja pane lihaa tämän luurangon ympäri. Lisää siihen kuvia ja esimerkkejä ja kirjoita niin paljon kuin haluat.»

Paljon *hiljaisuutta* ja *rukousta* tarvitaan pyynnöllä saada *Jumalan henkeä* ja *voimaa* itselle ja esitykseen. »Rukous, joka vaikuttaa ratkaisevasti kokoukseen, on se, jonka puhuja pitää kotona, valmistautuessaan puhetta pitämään, ja myös se, jonka kukin yksityinen kuulija rukoilee, ennenkuin hän lähtee kokoukseen» (Maan. bl. N:o 10 v. 1915).

Yleensä siis: »tosi Jumalan valtakunnan työntekijä, joka käsittää, mitä hän on velvollinen itse asialle, kuulijoille ja itselleen, ei aivan helposti esiinny valmistumattomana. »Antaa mennä»-periaate on mitä turmiollisin. Se on sitäkin pahempi: Se on rikos Jumalaa, kuulijoita ja itseä vastaan» (Joutsela s. 37). Siitä on myös seurauksena, kun ei ole mitään kuulemisen arvoista sanottavana, että kuulijat vähenevät. (Valmistumattomuudesta ja muka Hengen avusta silloin on tyypillisenä esimerkkinä kerrottu kuulusta saarnaajasta Kl. Harms'ista, jolle P. Henki, kerran Harms'in saarnatessa valmistumatta, kuiskasi vain: »Sinä olet ollut laiska»). Puhujataidon suuretkin mestarit ja samoin kokeneimmatkin saarnaajat valmistautuvat.

Tietenkin täytyy Jumalan valtakunnan työntekijän olla yleisesti niin valmistunut, että *voi ilman erikoisvalmistustakin* rakennukseksi *puhua* (»Teille annetaan sillä hetkellä»). Täytyy omata jo etukäteen

kylliksi tietoja ja *asiantuntemusta*, tarpeeksi puhujataitoa ja esiintymiskykyä ja tottumuksen kautta saavutettua pelkäämättömyyttä esiintyä, samalla kuin luontaista hienoutta.

Mutta *sääntönä* — *valmistus*, silloinkin kun yleensä kaikki kyseessä olevat asiat tietää. Ne on ainakin koottava, sommiteltava juuri *tätä kuulijakuntaa* varten, rajoittaen aineen juuri sillä tavalla, kuin *tämä tilanne* edellyttää j. n. e. (ainakin mielessä käytävä läpi). Taitava puhuja menettelee kuten nykyaikainen perheenemäntä (nyk. jauhopulan aikana) leipää valmistaessansa. Hän sekoittaa yhteen ruis-, ohra-, kaura-, peruna- y. m. jauhoja, panee siihen vielä ehkä lisäkkeitä (rabarberia, perunaa, pettua y. m.) hienonnettuna ja sotkee kaikki hyvin yhteen ja sitten valmistaa taikinan, jonka annettua nousta, hapata tai imeltyä leipoo leiviksi ja antaa kohota vielä ennen uuniin panoa ja viimein kypsentää ja vielä, ennenkuin antaa perheväellensä syötäväksi, antaa jäähtyä. Näin voidaan saattaa uudeksi jo niin monasti ennen kuultu totuus.

Kun siis aineisto on selvillä, valmistustyöt tehdyt, suunnitelma ja pohjapiirros valmiina, vieläpä rakennelma pystytetty (tämä on suurin työ, siinä osoittautuu hengen aateluus ja tämän valmistuksen tulee siis yleensä aina tapahtua), niin mitä sitten? Harjaantunut ja kokenut puhuja voi nyt esittää sanottavansa, vaikka ei hänellä olisi mitään paperilla (varsinkin tavallisia hengellisiä puheita pitäessänsä), mutta tavallisesti kuitenkin hänelläkin varsinkin esitelmää, luentoa tai raamattutuntia pitäessä on *ainakin runko*,

jaoittelu ja *asiatiedot* paperilla, usein *alku* ja *loppu*, luonteenomaisia lauseparsia, lainaukset kirjoista j. n. e., vieläpä varsinkin, jos on kyseessä erittäin asiarikas ja *tärkeä esitys kokonaan sanasta sanaan*. *Alottelijan* on ehdottomasti ja *aina näin tehtävä*, niin vältetään saman vatkuttelemiset, epäjohdonmukaisuudet, hajanaisuudet ja aukot ja hyppäykset ja puhe tulee loogillinen, lyhyt ja luistava. On myös alottelevalle turvallisinta, silloin ei niin helposti joudu pois konseptista. Mutta *konseptista* on mahdollisimman *pian päästävä riippumattomaksi* (ei sidottu konseptiin. Vaara tulla koneelliseksi, yksitoikkoiseksi lukijaksi, joka tuijottaa vain papereihinsa. Henki katoaa ja samoin välittömyys ja persoonallinen sävy). Myöhemmin ehkä täydellinen konsepti kotiin (vaaransa myös ulkoa luetulla puheella menettää välittömyytensä) ja vain suunnitelma ja jäsentely ja tärkeimmät kohdat paperilla edessä (näin etenkin mitä tulee puheisiin, esitelmät ovat vähän toisessa asemassa ja riippuu paljon esittäjästä). Kaikki kuitenkin esitettävä vapaasti ja persoonallisella, innostavalla tavalla. Yksilölliset lahjat lopulta määräävät yksityiskohtaisen ulkonaisen menettelytavan. Missään tapauksessa ei hutiloiminen kelpaa.

Mitä tulee *ulkonaiseen esiintymiseen*, olkoon käytös arvokas ja vapaa (ei hermostunut, oikea ryhti!). Pelko pois (tietenkin jotakin pyhästä pelosta: »mitä on minulla näille annettavana») ja unohdettava itsensä kokonaan asian vuoksi. Nuotti, häiritsevä ääntäminen, väärät lausetavat y. m. poistettava. Tarvittaisiin oikean hengityksen ja lausunnon harjoitusta ja ope-

tusta. Puhetaito on palvelija, jota on käytettävä. Runollinen, kuvarikas ja havainnollinen kieli on eduksi. Pahoja tottumuksia vastaan on taisteltava (pyydettävä läheisten niistä huomauttamaan). On muistettava apostolin sanaa: »profeettain henget ovat profeetoille alamaiset» (1 Kor. 14, 32). Innostus älköön tulko ylimalkaiseksi kuohuksi veden pinnalla, tai olko, kuten saippuakupla, joka hajoaa, sisältäen vain hetkellistä tunnehehkua, vaan viitatkoon pysyvään, raittiiseen uskonelämään Kristuksessa (ilman suloisia tunteita ja kokemuksia) ja opettakoon pitämään kiinni sanasta.

Kokoustilaisuuteen tultua on *kokous aloitettava täsmälleen*. Esiintyjille on selitettävä ennen kokousta ohjelman kulku, joka jo ennen on tarkoin määrätty (m. m. mitkä virret tai laulut lauletaan j. n. e.). Rukous alussa hyvin lyhyt (ehkä vain kaksi lausetta), ei rukoiltava kuulijoita vastaan (»että kuulijoiden kovat sydämet pehmenisivät» y. m. sellaista). *Esitelmä* ja *puhe-aineet* ovat *ilmoitettava* (jo ennen sanomalehdessä on aine mainittava, monasti mainitaan vain esiintyjän nimi, eikä ainetta). Puhujapaikalle tultua lyhyt hiljaisuus, jolloin puhuja henkisesti koettaa päästä selville kuulijainsa mielentilasta ja ikäänkuin »lävistää» heidät tyyneellä, levollisella katseellaan. Alku on peräti tärkeä. »Alku usein jo ihan ratkaisee koko puheen kohtalon» (Laurila). Monasti puhuja sen itse tuntee ja lamaantuu kerrassaan, jos huomaa aloittaneensa väärästä äänilajista. Jos ensi sanat taas sattuvat osumaan oikeaan, herättävät ne kuulijoissa vastakaikua. Ei liian innostunut alussa,

vaan ensi sanat ovat lausuttavat tyyneesti ja harkitusti ja vasta vähitellen nousu.

Loppu on alkua vieläkin tärkeämpi. Sen tehtävä on iskeä ikäänkuin viimeinen vasaran täydentävä isku. Se on senvuoksi tarkasti harkittava. Monasti huomaa, ettei puhuja tahdo päästä loppuun. »Tällainen, epätoivon tuskassa kunniallista loppua hakeva puhuja onkin senvuoksi melkein yhtä onnettomassa asemassa kuin henkilö, joka on pudonnut veteen ja joka kaikin voimin ponnistelee rantaa kohti, mutta jonka armoton aalto aina paiskaa yhä kauvemmaksi rannasta» (Laurila). Lopun tulee olla tarmokas ja siihen on esityksen huipistuttava. »Puhe on loppuva kuin eduskunnan täysi-istunto voimakkaaseen vasaran iskuun, jonka jälkeen ei enää saa tulla mitään». — »Lopetetaan parhaiten niin, että kun kaikki se on sanottu, mitä sanottavaa oli, niin ei enää lisätä mitään» (Laurila).

Vaarat ja kiusaukset.

Jumalan valtakunnan työntekijällä on *paljon vaaroja ja kiusauksia* (osin jo edellä kosketeltu, tässä esitetään kaikki yhtenäisesti). Jo alkuseurakunnassa löytyi niihin langenneita (puhumattakaan Juudas Iskariot'ista). Deemaksesta, Paavalin työtoverista (Kol. 4, 14; Filem. v. 24), tuli »tähän nykymaailmaan rakastuneena» luopio (2 Tim. 4, 10). Ja Nikolaus (yksi Jerusalemin seurakunnan seitsemästä köyhäin johtajasta, Ap. t. 6, 3—6) tuli siveettömän ja lihalliseen mieleen vaipuneen joukkokunnan johtaja (nikolaiitat: Ilm. k. 2, 6 ja 15).

Esitämme työntekijän vaarat ja kiusaukset seuraavilta eri puolilta:

1) *Oma persoonallinen elämä* ja *Jumala-suhde* on vaarassa kuivettua, ehkä lopulta hengellinen elämä kuolee kokonaan. Puhujan tehtävä on vaarassa tehdä pinnalliseksi. Hän on aina jakamassa, kuten tynnyri, josta lasketaan aina ulos — tyhjenee. Oma hengellinen elämä kangistuu ja tämä kangistuminen jäykistää myös Jumalan valtakunnan työtä, jota teemme. Vaara silloin takertua vain jäykkiin muotoihin hengen kustannuksella ja ajautua vain ortodoksiseen kaavaan, joka tappaa elämän. Paljon on syntiä tässä suhteessa tehty, sentähden yhä uudelleen syntiä tunnustamaan ja anteeksi anomaan. Sitä palavampi rukouselämä, sitä nöyrempi sanan viljeleminen ja sitä elävämpi kosketus elävien ihmissielujen kanssa pitää yhteyden Jumalan kanssa avoinna!

Sama pysähdys koskee myös *järjen kehitystämme* ja *ruumiimme hoitoa* j. n. e. Moni jättää opiskelemisen sikseen, kun tulee käytännölliseen Jumalan valtakunnan työhön (myydään ehkä kirjat?!). Se merkitsee pysähdystä, niin taaksepäin menoa (paikallansa ei ihminen voi olla) henkisessä kehityksessä. Siinäkin on välttämätöntä, että menemme eteenpäin.

Ruumiin oikeasta hoidosta on jo aikaisemmin ollut yleisesti puhe, mainittakoon tässä vain, että ei se aina ole työn paljous, joka saattaa ruumiin terveyden vaaraan, vaan usein taitamattomuus, niin jopa suorastaan välinpitämättömyys ja huolimattomuus terveyden hoidossa, ja sitten *monipuuhaisuus*, joka hermostuttaa ja työn ja ajan järjestämättömyys. *Järjestettäköön työ ja lepo* ja *tehtäköön työsuunnitelma* sen mukaan (hengellistä työtä ei muka voida

järjestää. Kirkko yksin ja papit, nekö eivät tarvitsisi työn järkiperäistä järjestelyä) ja ponnistelkaamme Jumalan avulla aina *säilyttämään mielen tasapaino*, se on kristitylle ominaista.

Tarvitaan myös *lepoa* — yhtenäistä lepoa ja *virkistystä*. Eihän kyytihevostakaan ajeta yhteenkyytiin aivan luuskaksi. Lähetystyömailta lähetetään aina jonkun vuoden päästä lähetystyöntekijät kotimaahan virkistymään ja vuosittain vetääntyvät he mikäli mahdollista kesäiseen aikaan johonkin terveelliseen ja ihanaan virkistyspaikkaan lähetysalan läheisyydessä (esim. Kiinassa on Kulingi Suomen Lähetysseuran työntekijäin virkistyspaikka). Yhdistystoiminnalla on vaaransa rasittaa liikaa työntekijöitänsä ilman vastaavaa virkistys- ja lepotilaisuutta. Järjestettäköön kaikille Jumalan valtakunnan työssä oleville sellaisia mahdollisuuksia. — Virkistystä tuottaa paikalliselle työntekijälle myös käynnit muualla, ja kaikille ovat osanotot yhteisiin kokouksiin ja konferensseihin, ja tietenkin vielä enemmän laajat ulkomaiset konferenssit suureksi ei vain virkistykseksi, vaan eteenpäin kuljettavaksi voiman ja uusien näköalojen avaajaksi.

Jumalan valtakunnan *työntekijä ei saa pysähtyä* millään lailla *kehityksessään kristilliseksi luonteeksi*. Johtajan tulee kulkea johdettaviensa edellä. Sisäinen olemus se on, joka määrää ihmisen arvon. Ulkonainen asema, arvo, toimi tai virka, ei kuten ennen ajateltiin, sinänsä ikäänkuin Jumalan taivaasta pudottamana lahjana, anna toimeen tarpeellisia edellytyksiä, ne on itse työllä ja ponnistuksilla hankittava.

Suuria ulkonaisia *lankeemuksiakaan* ei ole puuttunut, ei edes meidän ajaltamme (esim. past. Halvorsen Norjasta, joka piti suuria, sanomalehtien pilviin asti ylistämiä esitelmiä n. 7—8 vuotta sitten maassamme kodista, nuorten suhteista j. n. e., tuomittiin sittemmin kuritushuoneeseen siveysrikoksesta. Eikä meidän tarvitse mennä Norjaan asti tällaisia esimerkkejä etsimään). Meille kuuluu: »laumalle esikuvaksi, ei kenellekään pahennukseksi!»

Arvokasta käytöstä myös tavallisessa seurustelussa ja kokousten jälkeen (luonnollinen, mutta ei ajattelematon ja huolimaton)! Ei rikottava arki-elämässä sitä, mitä Jumalan valtakunnan työn kautta tahtoo rakentaa.

2) Läheisessä yhteydessä edellisen kohdan kanssa on *oman mukavuuden* ja *oman kunnian etsiminen*, sillä se, joka pysähtyy kehityksessään ja jonka hengellinen elämä menee alaspäin, myös helposti rupee harrastamaan omaa mukavuuttansa (hengellistä työtä ei voida kontrolleerata niin helposti ja se voidaan tehdä vain lakimääräiseen ja enemmän ulkonaiseen toimintaan nähden). Ollaan vaarassa täyttää vain kirkkolain määräämät tehtävät kirjaimen mukaan, tai sääntöjen mukainen yhdistystyö — ei muuta. Missä persoonallisuus?! Meillä voi olla pelkkä kansliamies sielunhoitajan asemesta. *Muoto- ja virkapapit* aina — *laiskoja*, joilta vapaa työ jää. Herra sanoo »Kirottu olkoon se, joka tekee Herran työtä veltosti» (Jer. 48, 10).

Kristus: »Minä en pyydä omaa kunniaani» (Joh. 8, 50). Apostolin varoitus: »Älkäämme olko

turhan kunnian pyytäjiä, niin että toisiamme ärsyttelemme, toisiamme kadehdimme» (Gal. 5, 26) ja: »Tehkää kaikki Jumalan kunniaksi» (1 Kor. 10, 31). Siltenkin, kuinka paljon — ihmiskiitoksen tavoittelua, kuinka paljon — kateutta näkeekään Jumalan valtakunnan työntekijöissä! Muistakaamme, se oli juuri kunnianhimo, joka ylimmästä enkelistä teki Saatanan = Jumalan vastustajan.

Moni on työssäkin mukana vaan kuullakseen: »mitä ihmiset sanovat.» Ja jos toinen näyttää nousevan rinnalle, niin sitten — erotaan koko työstä. »Siellä toimii se ja se, jota en voi sietää.» Ja Jumalan työ jätetään henkilöiden takia. Mikä motiivina työssäsi Jumalan valtakunnan eteen? Onko se itse työ? ja Jumalan kunnia? vai — sinä itse? ja oma kunniasi?

3) Oman kunnian etsimisestä on vain lyhyt askel — *vallanhimoon*, *ylpeyteen* ja *mahtavuuteen* (mahdikkuuteen), *omavaltaisuuteen* ja *ykspäisyyteen*. Pietari tiesi, oli itse saanut sitä kokea, että tämä on erikoinen *pappien kiusaus*, siksi hän kirjoittaa: »Kaitkaa teille uskottua laumaa — — — ei herroina halliten niitä, jotka ovat haltuunne uskotut, vaan ollen esikuvina laumalle.» Olla itse kaikki kaikessa, ja kaikkien noudatettava ehdottomasti hänen tahtoaan ja luulo kiivailevansa vain hyvän asian puolesta, vaikka onkin kyseessä oma määräämis- ja vallanhimo, kuinka lähellä onkaan tämä meitä kaikkia! Tästä paljon on riippunut, ettei ole maallikko-apua käytetty, eikä tahdottu käyttää, vaikka sitä olisi vähän ollutkin. Nyt vasta herätään tämä puute huomaamaan. On kokonaan luovuttava siitä kannasta, että pappi yksin

kaikkeen kykenee ja on yksinoikeutettu Jumalan valtakunnan työhön (katolinen peri-aate). Muistakaamme Pietarin sanaa uusitestamentillisesta pappeudesta: »Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, hänen omaisuudekseen tullut kansa, julistaaksenne sen täydellisyyksiä, joka on pimeydestä kutsunut teidät ihmeelliseen valoonsa» (1 Piet. 2, 9).

4) *Palkka- ja virkapaimen:* »*Vapaa-ehtoisesti*, Jumalan tahdon mukaan, *ei häpeällisen voiton vuoksi*, vaan *sydämen halusta*» (1 Piet. 5, 2). »Joka ei omaansa etsi.» Jeesuksen kuvaus palkkapaimenesta (Joh. 10, 12: jättää lampaat ja — pakenee ja susi tulee ja — ryöstää lampaat) olkoon meille varoittavana esimerkkinä. Kutsumuksemme ei saa olla mikään virka vain, josta saadaan palkka = leipäpappi. Riittävä toimeentulo tulee hänen saada, mutta vain suuria tuloja tavoittelevista palkkapaimenista varjelkoon meitä Jumala! Papin tehtävä ei ole — palkankanto. Palkka on välttämätön asia, mutta ei elämän päämäärä, jos hän on oikea Jumalan valtakunnan työntekijä, yhtävähän kuin palkkio on elämän päämäärä oikealle lääkärille.

5) *Puolueellisuuden ja suuntamielisyyden* vaara (oli sitten kysymyksessä maalliset puolueet tai hengelliset suunnat) ovat hyvin lähellä tehdä meistä vain määrätyn joukkokunnan työntekijöitä — eikä koko Jumalan valtakunnan. Ei syötävä rikkaiden kanssa ja saarnattava köyhille. Oikea suhtautuminen ajan sosiaaliseen kysymykseen. Sorrettuja puolletava, vääryyttä vastustettava (Jeesus esim. puolsi

syntistä vaimoa — ylpeätä fariseus Siimonia vastaan. Hän myös auttoi ja paransi apua tarvitsevia). Valtiollisiin puolueisiin ja uskonnollisiin suuntiin nähden olkoon sanottu: olkoon meillä oma kanta, mutta ei esiinnyttävä — puoluepukarina, eikä ahtaana suuntakristittynä, joka, tuomiten toiset, esiintyy ainoana oikeana totuuden julistajana. Ei koottava vain omalle suunnalle tai yhdistykselle kannattajia. Synnistä on nuhdeltava, mutta syntistä koetettava ojentaa (oman ryhmän ja rikkaiden syntiä myös nuhdeltava). Ajatelkaamme vain esim. nykyistä mammonamielisyyttä toisaalta ja vihaa (luokkataisteluhenkeä), järjestyksettömyyttä ja anarkiaa toisaalta. Luokka-eron voi vain Kristus tasoittaa.

6) *Asettaa itsensä Kristuksen ja ihmisten välille.* Tarvitaan kyllä ystävällisyyttä ja puoleensa vetävää persoonallisuutta, mutta on viitattava itsestä pois Kristukseen — älkäämme tulko esteeksi. Se on vaarallista meille ja niille toisille (Johannes Kastaja sanoi: »*Hänen* tulee *kasvaa*, *minun vähetä.*»)

Siis vaaroja ja kiusauksia paljon! Ei ihme, jos Saksassa on kirjoitettu kirja: »Voiko pappikin tulla autuaaksi?» O. Ricard (kirjassaan »Jeremias») sanoo: »Vaarallisin asia on olla Jumalan valtakunnan työntekijä.» Siksi Kristuksen sana ensin ja ennenkaikkia meille: »Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen» (Matt. 26, 41) ja: »Herää valvomaan ja vahvista niitä muita, jotka ovat kuolemaisillaan» (Joh. ilm. 3, 2).

Toiveet. *Suuret toiveet — ristille!* Intiassa vaikuttava herra E. L. King kirjoittaa, mitä Jumalan valtakun-

nan työntekijällä on odotettavissa (Monatl. Korresp. bl.) m. m. seuraavaa:

»Hän on henkilö, joka on halukas uhraamaan enemmän kuin hänen ystävänsä, tekemään kovemmin työtä, täyttämään Jumalan tahdon elämässänsä ja elämään täydellisesti kanssaihmistensä hyväksi.» — »Me voisimme kaikki olla johtavia henkilöitä, jos olemme valmiit m ksamaan hinnan siitä. Mutta hinta tuntuu monista liian korkealta. Se nim. merkitsee: unohtaa itsensä, vähemmän uneksia, enemmän toimia, on kysymyksessä työ, kova työ, iskut, ulosajamiset, viha, yksinäisyys, väärinkäsittämiset, halveksiminen, ehkäpä vaino, usein myöskin rahojen, ystävien, ajan ja kunnian menettäminen, vielä moniaita tappioita, yhtenään rikkimenneitä toiveita, taisteluita ja kärsimyksiä.» Sitten hän räikeästi esittää, mitä ei tule odottaa Jumalan valtakunnan työntekijän toimesta: huvitusta, mainetta, kiitosta j. n. e. »Mutta, jos elämä merkitsee palvelemista, tule Jumalan työhön! Jos se sinulle merkitsee työniloa, tule Herran viinimäkeen tarhuriksi! Jos se merkitsee kestävyyden koetusta, tule siksi!»

Työhön on antauduttava *kokonansa*. »Ei mitään suurtyötä ole maailmassa tehty ilman kokonaista antautumista siihen työhön» (Brengle s. 72).

Onko hänen oltava työntekijä vai työnjohtaja? Kumpiakin. Edellisessä pieni viittaus työhön. Mutta tarvitaan myös erityistä johtokykyä, jota ei ole jokaisella. Ei pidä itse tehdä kaikkea, sillä silloin — ehkä lyhyessä ajassa menettää työkykynsä. Jumalan valtakunnan työssä tulee *ennenkaikkia osata antaa toi-*

sille työtä ja sellaista työtä *johon he pystyvät ja panna heidät työhön.* Joka antaa nuorille kullekin sopivaa työtä, hän on mestari.

Yleinen valitus: ollaan yksin työtä tekemässä, eikä mitenkään tahdota jaksaa ja paljon jää tekemättä. Tarvitaan *kykyä kasvattaa itsellensä auttajia,* vetää heidät esille ja pudistaa heistä pois ne tavalliset vastaväitteet: minä en kykene, en voi j. n. e. Pane etenkin nuoret työhön!

Siis: vaivaa, työtä, taistelua (kuinka Paavalin elämässä oli tätä kaikkea, vrt. 2 Kor. 6, 3—10), mutta viimein voitto! Ihana lupaus kaikille Herran omille: »Minä olen teidän kanssanne.» Ei yksin, eikä omilla voimilla, vaan Hän on mukana, Hän nostaa ja kantaa. Olkaamme siis Herralle tottelevaisia (Ap. t. 8, 26—27. Laulu: »Lähetä mun sinne, Minne tahdot vaan!»). Antakaamme Jumalan johtaa kaikessa työssä, silloin ihmiset, jotka tulevat kuulemaan, ovat Jumalan lahja (Joh. 6, 37: »Kaikki, minkä Isä antaa minulle, tulee minun tyköni»). Johannes Kastaja esikuvana: »Ei ihminen voi ottaa mitään, ellei hänelle anneta taivaasta — — —. Yljän ystävä, joka seisoo ja kuuntelee häntä, iloitsee suuresti yljän äänestä. Tämä minun iloni on nyt tullut täydelliseksi» (Joh. 3, 27 ja 29). Ja lupaus kuuluu: »vaivannäkönne ei ole turha Herrassa» (1 Kor. 15, 58). Toisinansa me saamme sitä nähdä jo täällä ja —iloita. Toivorikkainta on tässä suhteessa työ nuorten parissa. »Elää nuorten parissa heidän elämänsä tärkeimpinä vuosina ja olla tilaisuudessa kylvämään evankeliumin siementä sanoin ja töin on etu-oikeus, josta emme kyl-

lin voi kiittää Jumalaa» (Maan. bl. Jan. s. 41, v. 1915).

Ja viimein katseen noustessa ylös, kuinka ihana on päämäärä! Sinne ovat menneet edellä niin monet, esim. 2 Kun. 2, 5—12 kertoo meille Eliaan lähdöstä, eikö totta »suuren opettajan ihana lähtö». Me jääkäämme pieniksi, ehkä silloin meillekin kuuluu armosta sanat: »Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon» (Matt. 25, 21) ja meille ylipaimenen ilmestyessä annetaan kirkkauden kuihtumaton seppele (1 Piet. 5, 4).

SISÄLLYSLUETTELO.

KRISTUKSEN TYÖSSÄ.